

העיתון

מדוע הוא עשה זאת

תגובה

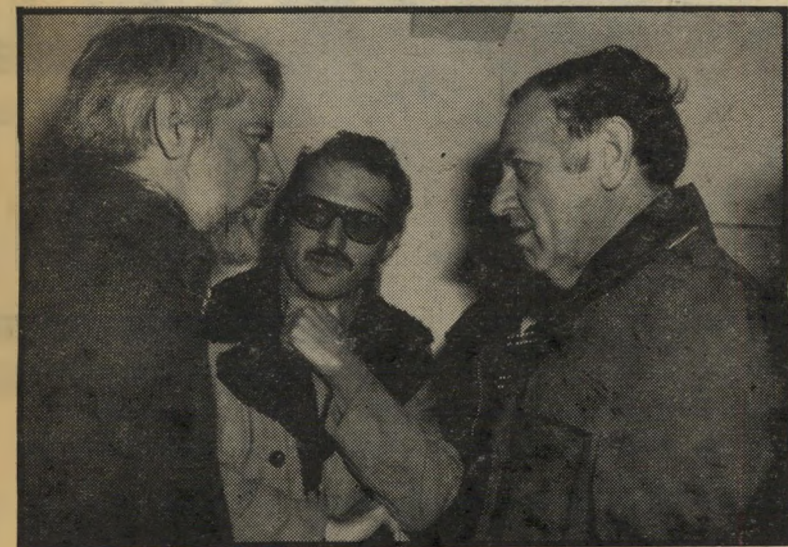
ענייני

נהגנו, בפרשה זו, על-פי מיטב הכללים של המוסר העיתונאי האזרחי. תפקידנו, כעיתון חופשי במדינה דמוקרטית, הוא לחקור חשדות של שחיתות וניצול-לרעה של אנשי-שררה, ולפרסם את הממצאים אם הם נראים לנו, על-פי מיטב שיקולינו, מוצדקים. תפקידו של איש-ציבור הוא לעמוד בביקורת זו, ולהשיב עליה. כל המבקשים לחסל את העיתונות החופשית, או לחפות על השחיתות במדינה, יפתחו עכשיו מן הסתם בציד-מכשפות נגדנו, תוך ניצול גורלו הטראגי של אברהם עופר. אני מודיע מראש שהשבועון הזה לא ישנה אף כהוא-זה את עקרונותיו, ותהיה ההסתה נגדנו כאשר תהיה.

אני מצטער על גורלו של עופר. מעולם לא היתה לי סינה נגד האיש. הייתי מוכן לעשות את הכל כדי למנוע ממנו לבצע את מעשהו הנורא. הכל — מילבד הבגידה בעקרונות שהם אבני-יסוד לחיים דמוקרטיים במדינה חופשית. במהלך אותה שיחה אחרונה שאלתי את עופר שאלה כנה: מדוע הוא שנוא כל-כך, על כלי-כך הרבה אנשים?

סיפרתי לו שמדי יום היו עוצרים אותי אורחים אלמוניים ברחוב, ושואלים אותי: „מתי תעלו על עופר?“ בדיוק ביום שלפני הפגישה, היום השישי, ניגש אלי אורח קשיש בבית-קפה, ושאל אותי ברוגז: „מדוע עזבתם את עופר?“ עניתי לו, בתמיחה, שהגיליון האחרון שלנו מכיל כתבה על עופר. האורח השיב: „זה לא מספיק!“

לעופר לא היתה תשובה. הוא רק ידע שהפך איכשהו סמל של המישטר, אשר האזרחים מתקוממים נגדו אחרי שנים של התבוננות חסרת-אונים בהסתבותיו. בעיני היה עופר — אם מותר להשתמש במלים שהפכו מליצה שדופה — „קורבן של המישטר“. המיפלגה שלו השחיתה את דורו. היא לא שלחה אותו לחייל לוחם במלחמת תש"ח, כאשר חוסן האופי של רבים וטובים, אלא הטילה עליו ג'וב מינהלי בחיל-הים. היא לימדה אותו לעשות דברים פסולים, על גבול הפליליות, לשם גיוס כספים למיפלגה. היא הרגילה את בני הקבוצה לחיים נוחים, לחיים של קבלת פרוטקציה ומתן פרוטקציה. היא נטעה בלב חבריה הרגשה שהם שייכים למעמד מיוחס, שלו מותר הכל. אני משוכנע כי במיפלגה אחרת ובמישטר אחר היה אברהם עופר הופך למשטר-ציבור למיפת. היו לו כמה חכונות שהכשירו אותו למעמד כזה. הוא היה איש פיקח,

עופר עם אבנרי (באמצע: שומה נקדימון)
„מדוע הם שונאים?“

בעל כושר ביצועי מובהק, אדם ללא גינוני-שררה מרגיזים, שאהב בדיחות. מבין 119 חברי הכנסת השביעית, היה אחד המעטים שהיה כדאי לגלגל עימם שיחה, לשמוע מפיהם הערכות על עניינים מעשיים, להחליף עימם הלצות.

אני נזכר, תוך כדי כתיבת הדברים, כי באותה שיחה אמר על עצמו: „אני יכולתי להיות שר-האוצר הטוב ביותר של מדינת-ישראל. יש לי כל הכישרונות לכך. אני יודע להגות את העניינים. אני מכיר אותם הלכה למעשה. אבל אני לא אקבל עלי את התפקיד, גם אם יוצע לי. אני לא אהיה שר בממשלה הבאה. מה יש לי הרבה תחביבים אחרים. אני מתעניין באומנות. בכלל, רציתי להיות במאי תיאטרון, ואילו לא נגרסתי בגיל צעיר לחיים הפוליטיים, הייתי בוודאי הופך במאי. לא אשתעמם!“

לא היתה זאת, באובני, יומרה ריקה. אני משוכנע שעופר יכול היה להיות שר-אוצר טוב — אלא שלא הרסה בו המיפלגה את הדבקות בערכים מוחלטים.

רייעבר, היה משהו מיוחד מאד בעיתוי של אותה פגישה בבית זיכרוני. אותו יום, ה-18 בדצמבר, החליט יצחק רבין, סופית, לפטר את שרי המפד"ל.

בדבריו בשיחה, הציג עופר את עצמו ככאחד הנאמנים העיקריים של יצחק רבין, כאיש המהווה מיכשול עיקרי מול נסיגתו של שימרון פרס להפילו.

אולם ברור לחלוטין כי באותו יום עדיין לא היה לעופר אף המושג הקלוש ביותר על המהלך הצפוי של רבין. ברור לי, עתה, כי באותו מועד כבר היה עופר מחוץ למעגל מקבלי-ההחלטות בצמרת המדינה. אין ספק שעופר עצמו הבין זאת, למחרת היום, כאשר גילה רבין לחברי ממשלתו את החלטתו.

ייתכן שבאותו רגע נשבר עופר מבפנים. הוא הבין שאיבד את מקומו בצמרת. כאשר סגרה עליו לאחר-מכן החקירה המישטרית (ולא בעיקבות הגילויים של העולם הזה, אלא בעיקבות הגילויים שבאו במהלך חקירת ירדה, אשר ידלדלו, כנראה, שאין בו הכוח להתמודד עם התפוסכות החיים.

זהו כמובן, גילוי של חולשה. אדם חזק מתמודד עם גורלו ומתגבר. קהפוכות מחשלות את אופיו. ירדה פיתאמית אינה שוברת אותו. כדבריו של קפלינג, בשירו המפורסם — אם כל עולמו מתמוטט, הוא קם ובונה לו את עולמו מחדש. הכרתי, בחיי, הרבה אנשים נוקשים. רק מעטים מהם היו גם סימפאטיים. זואלי בכך היה טמון סוד חינו של אברהם עופר.

הוא לא היה אדם נוקשה. הוא היה אהוד, מפני שביסודו של דבר היה חלש. מפני שהיה אדם חלש, נכנע לפיתויים והשלים עם הפגמים של המישטר הקיים, שבו עלה לגדולה. מפני שהיה אדם עדין, לא היה מסוגל להתמודד עם התוצאות, כאשר מלאו המעמסה של כישלון המישטר נפלה עליו.

מפני שהיה כזה, הפך במידה רבה שער-לעזאזל של המישטר, כשהוא נאלץ לשאת בחטאיהם של רבים שמיהרו לנטוש אותו בשעת-צרה.

חולשה אינה חטא. להיפך, לעיתים קרובות היא תכונה אהודה מאד. צר לי עליו, צר מאד.

אורי אבנרי

פני שבועיים וחצי טילפן אלי עורך-הדין אמנון זיכרוני, ושאל אותי אם אני מוכן להיפגש באופן פרטי וסודי עם אברהם עופר. הסכמתי ברצון.

הפגישה התקיימה בביתו של זיכרוני בגבעתיים, בשבת, בשעה 11.30 בבוקר. כשנכנסתי מצאתי את עופר מחייך, נינוח, כוסה בעצמו. דבר לא העיד עליו שהוא עתיד לשים קץ לחייו בעוד 16 יום.

לשנינו היה ברור מהו נושא הפגישה: סידרת-הכתבות שפורסמה במשך שישה השבועות שלפני-כן מעל עמודי העולם הזה, והקובלנה הפלילית שהגיש כתב העולם הזה, יגאל לביב, למישטר.

גילגלנו שיחה על הא ועל דא, סיפרתי לו כמה בדיחות המתהלכות בארץ על השחיתות, ניתחנו את מצב המיפלגות השונות, הערכנו את סיכוייהם של יגאל דיין ואריק שרון. מכיוון שעופר היה אחד המומחים הגדולים בארץ לענייני בחירות, היה זה מרתק להחליף עימו דיעות הערכות.

רק אז ניגשנו לעניין העיקרי.

לקוראים, שעצם הפגישה הסודית הזאת עשוי להדהים אותם, יש לומר כמה מילים על היחסים ששררו מזה שנים בין אברהם עופר לבין אמנון זיכרוני וביני. נפגשנו בכנסת השביעית, לפני-כן הכיר זיכרוני את עופר, כששניהם היו חברי ועדת-הבחינות המרכזית, נקשרה ביניהם ידידות, שהיתה מבוססת על הערכה הדדית של כישרונם אישיים. לאחר-מכן נקשרו יחסים דומים, קרובים קצת פחות, בין עופר וביני. היה זה טבעי בכנסת שבעידן גולדה, שבה היו היונים מיעוט נרדף. למדתי להעריך את עופר, כאשר היה לו העוז לקום בפומבי בכנסת, ולסתור את דבריה של גולדה מאיר, שהטילה או את מראה על הכל. אני התגרתי בגולדה מדי יום ביומו — אך בשביל איש מיפלגת-העבודה, כמו עופר, היה בכך סיכון אישי גדול יותר.

הכנסת היא מקום אינטימי. נפגשנו הרבה מאות פעמים באקראי, וגם לא באקראי, בחדרים צדדיים, במיסדרונות ובמיזנון. החלפנו דיעות זמידע. לא מעט הערכות מדיניות. שנתפרסמו מעל עמודים אלה, נעזרו במידע שמסר לנו, כשהיה המערך זקוק לק. שלי — דבר שקרה לא פעם, כשמספר הנוכחים היה מצומצם, או כשחלקים מן הקואליציה בגדו בממשלה — היה זה עופר שבא אלי או אל זיכרוני, כדי לשכנע אותנו שהעניין מחייב את הצבעתנו עם הממשלה.

כל אותו זמן לא היתה לנו כל אשלייה גבוי נאמנותו המוחלטת של עופר למיפלגתו שלו, ונכונותו לעשות למענה כל דבר כשר ובלתי-כשר, ואכן, עופר היה אחד מיוזמי הקנוניה העכורה נגדנו, שזכתה בתואר „חוק באדר-עופר“. התקפנו אותו בחריפות מעל במת הכנסת, ניהלנו נגדו מלחמת-גרילה פרלמנטרית עקשנית, אך היחסים האישיים בינינו החזיקו, איכשהו, מעמד.

היה זה עופר ששבר את החרם הכלכלי של מיפעלי ההסתדרות עלינו, שנמשך 22 שנים, ודאג שחברת שיוכ-עובדים תמסור מודעות להעולם הזה. על כך ספג גניפה פומבית מפי גולדה, אך הדבר לא הפסק. גם בעמד 18 של גיליון זה מתפרסמת מודעה של משרד-השיכון, שניתנה בעת שזופר היה עוד בין החיים.

אחרי שהוצאתי מן הכנסת, נמשכו היחסים בין עופר וזיכרוני. פעם אף הציע לי עופר לבדוק את האפשרות להוציא עיתון יומי חדש, משותף לו ולנו, בעריכתי, שישקף את הקו היוני ויילחם בעיתוני הימין הלאומני.

היה זה, איפוא, טבעי, שבצר לו פנה עופר אל אמנון זיכרוני, וביקש ממנו לבוא אל לישיבתו. זה היה ביום ו', ה-17 בדצמבר, הוא ביקש לשכנע את זיכרוני להפעיל את השפעתו על העולם הזה, כדי להפסיק את החקירה נגדו. לשם כך הביא נימוקים רבים. זיכרוני הציע לי: „למה לא תיפגש עם אבנרי עצמו, ותביא לפניו נימוקים אלה? אין לי שום סינה נגדו, ואין לי עניין גלוי לך עול“. כך נסתדרה אותה פגישה.

אחרי ההקדמה הנימוסית, זשתית קפה וויסקי, הציג לי עופר את השאלה שזכיתתי לה: „מדוע אתם שורפים את היונים?“

טענותיו של עופר היו, בערך, כך: „אני עמוד-התווך של מחנה-היונים... אני המחסום האחרון העומד לפני גוש-אמונים... שימרון פרס מנסה לשבור אותי. הוא יודע שאם אפול, פתוחה לפניו הדרך... כשאתם מתקיפים אותי, אתם מקפירים את המדינה לידו פרס. וזה יהיה אסון למדינה... הנה, בעניין הפלסטיני אני האיש היחיד בממשלה המכריז בגלוי שהוא קרוב לדיעותיכם...“

הייתי מוכן לשאלה זו, כי היא הוצגה לי, כימעט באותן המלים, שבועיים לפני כן, על ידי אישיות בכירה מאד במדינה, עניתי לעופר כפי שעניתי לאותה אישיות:

„המאבק של העולם הזה בשחיתות אינו קשור בדיעותינו הפוליטיות. איננו יכולים להעניק לאדם חסינות בעניני שחיתות, אך מפני שדיעותינו הפוליטיות קרובות לשלנו, אין לנו שום עניין לשרת את שימרון פרס, ולא כל שכן להימצא בסירה אחת עם גושי אמונים. אבל המילחמה בשחיתות היא משימה העומדת לפני עצמנו.“

בהמשך הדברים עבר עופר למישור אחר. הוא טען כי גילוינו — בעיקר על חלוקת דירות לבני-משפחה ולפרוטקציונרים — אינם נכונים. „יש לי הסבר לכל דירה שהילקת“, אמר. „יש בתיקים מיסמכים המסבירים מדוע זה היה מוצדק. אני עשיתי טובות לאנשים, מפני שזה הגיע להם מבחינה מוסרית. כל חיי עשיתי רק טובות, ועכשיו זה מתגמם בי.“

הוא השתמש במילים דומות מאד אלה שרשם במכתב האחרון, שנמצא לייד גופתו. הגבתי בהצעה: „תראה, לא כתבנו עדיין דברים סתמיים וכוללניים. כתבות העולם הזה היו כולן מורכבות מפרשות מסוימות, עם כל הפרטים והמיסמכים. אם טעינו, לדעתך, בפירוש הדברים — מדוע לא חסכתי את הצד שלך? אני מוכן להעמיד לרשותך כל מיספר של עמודים שתדרוש בשבועון, ותענה על כל פרשה לגופה, בפרוטרוט ובהרחבה.“

עופר אמר שהוא יוכל לעשות זאת רק אחרי שהעולם הזה יסיים את סידרת הכתבות. הודעתי לו שהגיליון האחרון שהופיע לפני הפגישה (העולם הזה 2050) כבר הכיל את מאמרי-הסיכום של הסידרה („היועץ המישפטי צריך להתלטי“).

הוא הסכים להצעה, כוסם בנינו שהוא יכין תשובה בת שניים עד ארבעה עמודים בעיתון, כחתמת חברת שיוכ-עובדים, ובה פרט, על סמך התיקים, את גירסתו-שלו. זוא אמר שבדיקת המיסמכים בוודאי תארך שבועי-שבועיים, זוא נקבל את החומר.

בנימה זו נפרדנו, אחרי שיחה של קרוב לשלוש שעות. שמחתי שמצאנו פיתרון זביר והוגן. מאו מעטנו ממנו רק פעם אחת. באחד הימים טילפן עופר לזיכרוני, והיפנה את זשומת-לבו למכתב של אנשי קריית-ארבע, שהופיע באחד העיתונים. נאמר בו שאנשי זקרייה יילחמו בו עדי-חורמה. כמה מזור שדווקא איש קריית-ארבע מצא את גופתו! היום אני שמח על שהפגישה היא נתקיימה, ושהגענו בה לסיכום כזה. לולא תקיימה, בוודאי היה מצפוני נקי פחות.

SONY

"IT'S A SONY"

CF-470s

- 4 גלים MW/FM/SW/SW
- 2 תחנות
- 4 וואט יציאה
- הקלטה טיי כפתור אחד בלבד
- להאזנה לפני השינה (SLEEP radio ON/OFF switch)

- 3 גלים MW/FM/SW
- 1.8 וואט יציאה
- הקלטה טיי כפתור אחד בלבד

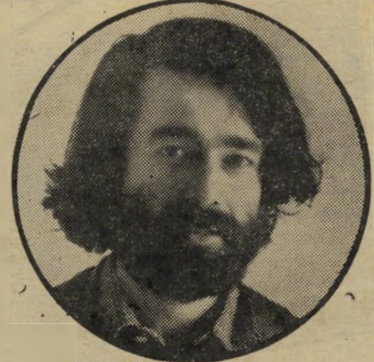
CF-303s

SONY

SONY S.I.L. A

ניתן לומר, שבתקופת שירותו הצבאי התגבשה השקפת-עולמו כקאריקטוריסט. הוא החל מצייר עבור ביטאוני תנועתו, וב-1972 בא אלינו והציע לנו את עבודותיו. פירסמנו אותן מבלי לחשוב פעמיים. לא רק משום שהן תאמו את השקפת העיתון ואת דעת המערכת באו-

קאריקטוריסט דוגי
מתוך "העולם הזה"

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת: המונחה: תלי אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאודור 106 • מען מברקי: "עולמפרם" • מורפס ב"הרפוס החדש" בע"מ, תליאביב, רחוב בן אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גלופות: "צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

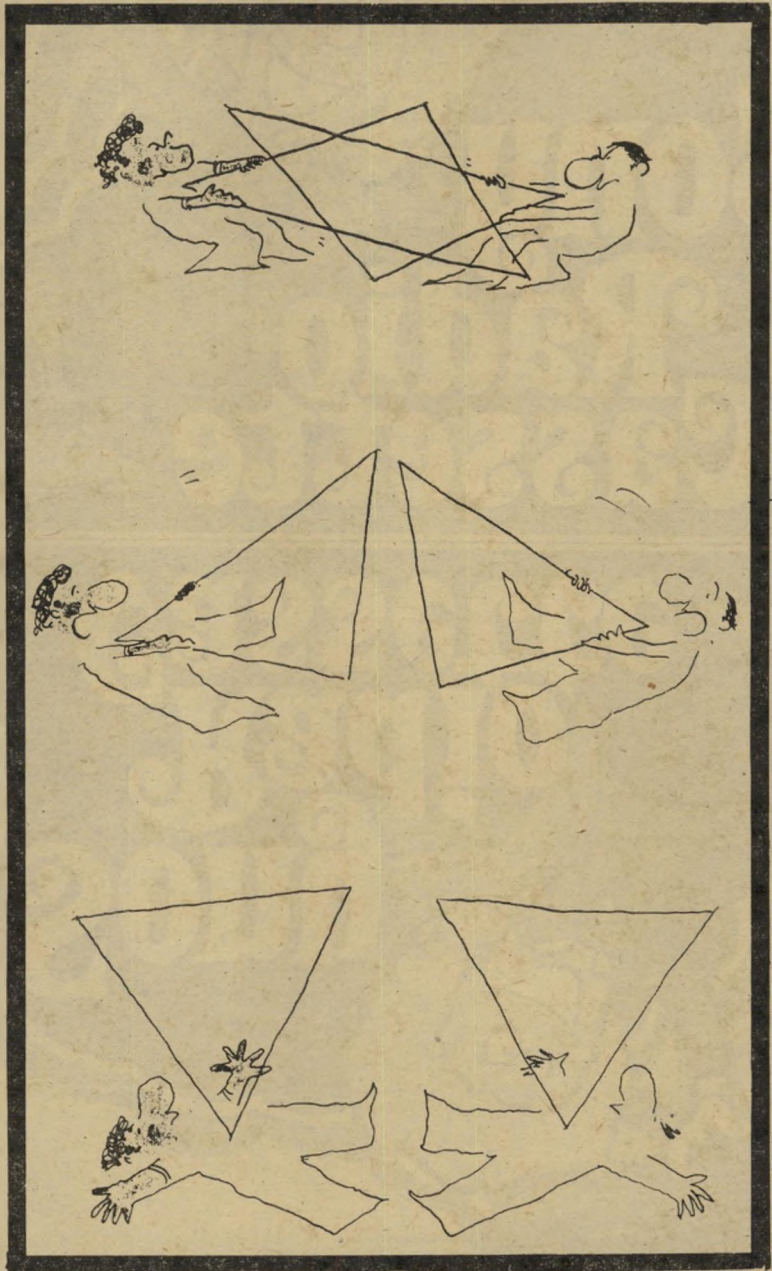
"מכוננת הבחירות"
— מה שנכנס —

את ציוריו המריץ אותו להוציאם לאור בצורת אלבום. תוך זמן קצר נמצאה ההוצאה שנטלה על עצמה את המשימה להוציא לאור אלבום קאריקטורות בלתי-רגיל: על יחסי היהודים והערבים בישראל שאחרי מלחמת ששת-הימים. כמה מ-10 הציורים המופיעים באלבום, מתפרסמים שוב בעמוד זה. למרות הפירסום שבו זכה עתה, מתכונן דוגי לחזור אלינו. הפעם כדוקטור לסוציולוגיה המתמחה במחקרים על נוערי-שוליים. אולי נזכה לראות את ציוריו, בעלי האופי והמסר המיוחדים, שוב אל לנו.

העולם הזה

"אלטרנטיבה פוליטית"
— ומה שיצא —

"קיבוץ גזויות" של ראובן ("דוגי") עוגן
דייד וגולית — אותו מנן

תם ימים. היתה בהן איכות של קארי-קטוריסט בדרגה בינלאומית. כעבור כשנה, באותה פיתאומיות שאיפה ייגה את הופעתו, נעלם דוגי. לא שמענו אודותיו ולא ראינו את ציוריו, עד לפני שבוע, כאשר הביא למשרדי-המערכת את העותק הראשון של האלבום המפואר, ש-הכיל את ציוריו אשר ראו אור לראשונה מעל עמודי העולם הזה לפני ארבע שנים. הסתבר כי דוגי, שהחל לומד באוניברסיטת סטטת תל-אביב סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, עשה את תואר המ.א. שלו, גסע ב-1974 לצרפת כדי להשלים שם את עבודת הדוקטוראט שלו. ז'אן לאקטור ראה במיקרה, יום אחד,

ספק אם השם אומר משהו להרבה אנשי-שם, מילבד אולי לקוראי העולם הזה, הזוכרים גיליונות העולם הזה משנת 1972 דווקא. כי כמעט כל תוכנו של האלבום הצרפתי, מורכב מקאריקטורות של דוגי שהתפרסמו בעולם הזה בשנת 1972. דוגי אינו אלא ראובן עוגן (28), שגור לך באויפגמסר שבגרמניה, בילדותו היגר עם הוריו הסוחרים לפאריס, שם למד והתחנך בתנועת-הנוער הציונית-חלוצית דרוז. שם גם קיבל את כינויו, "דוגי". ב-1965 הגיע דוגי לראשונה למכון למדע ריכי תו"ל. אחר-כך, ב-1969, הוא עלה לארץ, הצטרף לקיבוץ מישמר-הנגב ושייך רח כחייל בנח"ל.

קיא יקי

בשארית הופיע בשבוע שעבר, בהוצאת ז'אן קלוד לאטה, אלבום קארי-קטורות מפואר, על שערו של האלבום מופיעים יהודי וערבי, הנרשאים בלונים שחוטאים מסוככים זה בזה. על-פי הכותרת "ניתן להבין, שהמדובר הוא בקאריקטורות העוסקות ביהודים וערבים. עוד נאמר, בעטיפת האלבום, כי הוא מכיל אקדמה של הכתב המדיני הנודע של השבועון נובל אוברבטו, ז'אן לאקטור ושהציורים הם מעשה-ידינו של דוגי.

שם האלבום הוא מישחק-מילים בצרפתית, שפירושו "מה שאנחנו שמים ו" או "איך שהפלקנו זה לזה", על-פי שם של מישחק-ילדים צרפתי

"הפסקת-אש"
בסיס לשלום

**ינואר
פברואר
'77
בלבד**

6 פסיצות דינמיות

השתתפי במבצע פפאף לחו"ל

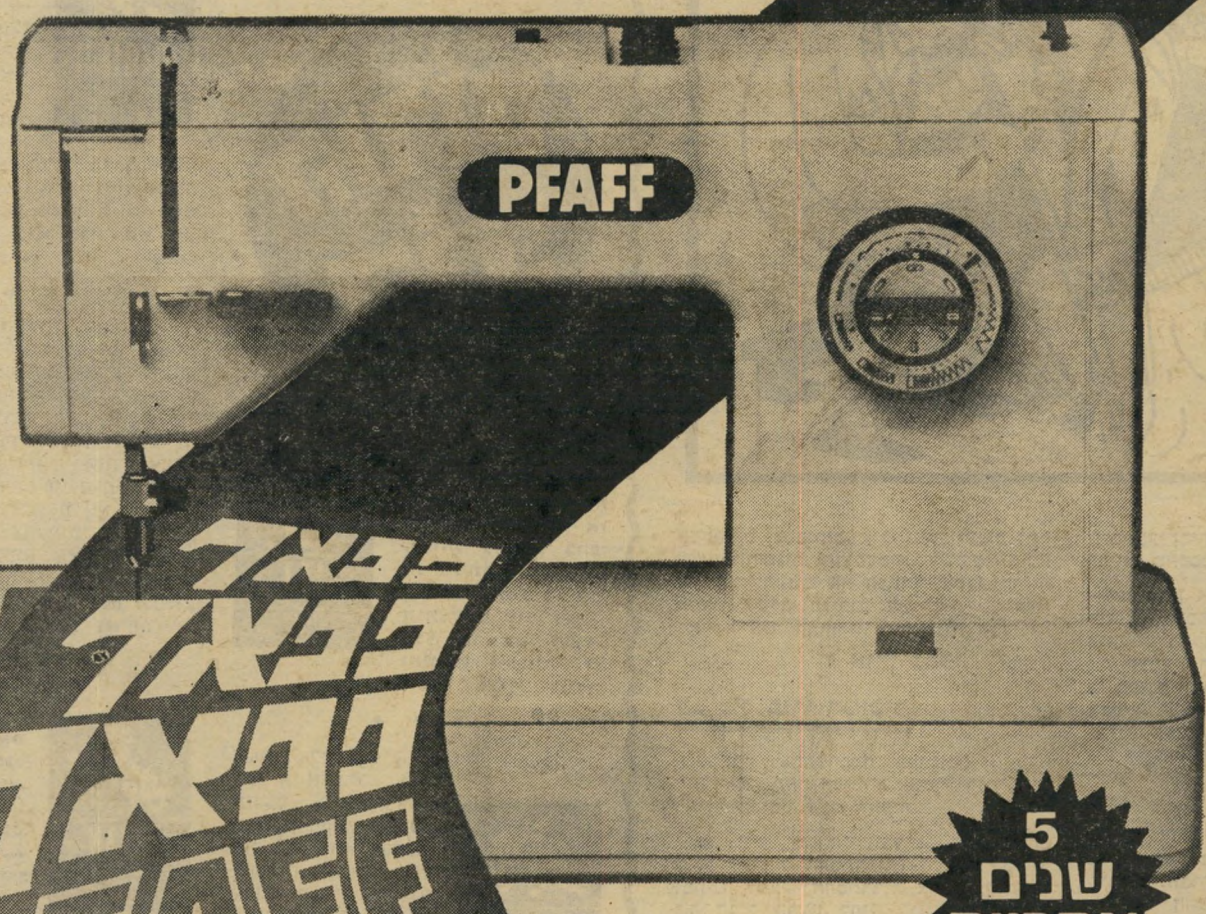
חברת פפאף מזמינה שש נשים לנסיעה חנימ לחו"ל - לביקור במפעליה בקרלסרוהה - גרמניה המערבית לתקופה של שבוע ויום. הבקור יכלול כרטיסי טיסה קבוצתיים הלוך ושוב לפרנקפורט. נסיעה ברכבת לקרלסרוהה וארוח במלון (פנסיון מלא). בבקור כלול - סיור במפעלי פפאף, הדרכת מיוחדת בשיטות תפירה וסיור מאורגן באזור. כן יותר לך זמן חפשי לבלוי ולקניות. אל הסיור יתלווה מלווה ישראלי מטעם ל. טאוובה בע"מ, סוכני חברת פפאף בארץ.

כל קונה של מכונת התפירה פפאף בתקופת המבצע 28.2.77 - 1.1.77 (אחת מתוך 7 דגמי מכונות התפירה הביתיות "יוג'יג" המשוקות בארץ) באחת מן החנויות המפורטות מטה, תוכל להשתתף בהגרלה.

דרשי מן הסוחר את גלוית ההשתתפות במבצע פפאף - לחו"ל, ומלאי בה את כל הפרטים הנדרשים. השלימי את הסיסמה "מבצע" - לחו"ל" ושלחי מייד (אין צורך בבול). על הגלויות להגיע למשרדי החברה עד לתאריך 15.3.77.

ההגרלה תערך ב-30.3.77 במשרדי החברה בנוכחות ר"ח החברה והפרסומאי - יובה תוכרנה שש הזוכות בפרס.

**שבוע
ימים
חנימ
בחו"ל
כול
טיסה
הלוך
ושוב
ואירוח
מלא !**

**5
שנים
אחריות**

7 דגמים

**של מכונות תפירה ביתיות - זיגזג מעולות
כפאף מסורת ארוכה של 115 שנות יצור מכונות תפירה
סוכנות ראשית לישראל; ל. טאוובה בע"מ, רח' לילנבלום 15 ת"א**

מפיצים: תל-אביב: כל-יבו שלום (ליד הקופה המרכזית). ברגמן, בן יהודה 10. מרכז מכונות תפירה, בית לחם 8. סלון מהיר, בן יהודה 16. יפו: מהנדס נח הרשבי רויאל 12. קופליאנסקי, שד' ירושלים 113. חיפה: מ. טרויב, החלוץ 55. שישה באוואר, שפירא 13. אחים ורצקי, יפו 44. ירושלים: אולאי אלברט, הנביאים 68. הרש ישרא שטראוס 23. רוזנברג, אבן ישראל 5. רמת-גן: ריגר נחום, קריניצי 2. בני-ברק: מאיר יוסף, עקיבא 41. ליבוביץ שמואל, ירושלים 35. נתניה: הנריך אברהם, שטמפ 4. פרקש יצחק, קראווה 8. חולון: רדיו אביגדור, סוקולוב 120. באר-שבע: אברהם קמנמן, פסג' אוניקו. א.א. אלקטרוניקה, העצמאות 48. דימונה: פיליפ יצ שוק דימונה, דימונה 443. ירוחם: סוריה רוני, מרכז מסחרי. יבנה: יעקבסון, מרכז מסחרי. אשקלון: ברזילי ניסים, הרצל 39. רמלה: חיים ילזרי, הרצל לוד: חג'א, הרצל 49. בית שמש: שטינברג מנחם, מרכז מסחרי. טבריה: קובי נפתלי, רהיטי פאר - מול קולנוע גיל. קרית-שמונה: קרייזל משה, מרכז מסד פרדס-בץ: סלון שעשוע, דרך ז'בוטינסקי 114. כפר-סבא: סלון מהיר, וייצמן 50. קרית-אתא: סלון אורלי, מרכז מסחרי. כרמיאל: מושוני וורה, מרכז מסחרי על יד המטרה. צפת: ע. בוכניק, ירושלים 75. קרית-מוצקין: פלג טלוויזיות בע"מ, שד' השופטים 12-13. רמת-השרון: בדיאופנה, סוקולוב 41. אילת: א טרוניקה גלברמן. פתח-תקווה: סלון ראובן, בריכוכבא 1.

מה בוער להם?

סת התשיעית. אם תדע הרשימה המחודשת להניף את נס המילחמה בשחיתות וטיהור המנגנון המושחת במדינה, היא תזכה ב"תמיכתם של אזרחים רבים, שאולי אינם מסכימים עם דיעותיו הפוליטיות האחרות של אבנרי. עלו והצליחו!

יהושע עצינון, אשדוד

קוראי העולם הזה חייבים להתלכד סביב העיתון, כדי שתהיה לו גם נציגות בכנסת. אילו, למשל היה ח"כ להעולם הזה בכנסת הנוכחית, דומני שהוא לא היה מניח לכ"כ סת ולמדינה כולה, לעבור לכדריהיום על פרשת שרה-שיכון המושחת אברהם עופר.

חיה ביטנר, חיפה

לא רק אורי אבנרי חסר בכנסת. חס"רים שם עוד שישים חברייכנסת כמוהו לפחות, כדי שהמדינה והעם יעלו סוף-סוף על דרך השפיות, התבונה והשלום.

מרדכי סימון, רמת-גן

ביזיון לעם ולכנסת

ברצוני להביע את השתוממותי על הצד עתם האווילית וחסרת-התקדים של אותם גורמים שביקשו להביע אי-אמון בממשלה בשל עריכת טכס קבלת מנטי האפ"ר. איני מסוגל להבין מדוע יש להפיל מדי

כשנשאל בזמנו נגיד בנק ישראל לשעבר, משה זנבר, מה יהיה עם הלירה שלנו, השיב: "העוגה נשאת אתה העוגה, אלא שיש הלוקחים לעצמם בתחים גדולים יתר, כפולים ומשולשים, כך שרבים הם אלה שלא נשאר עבורם נתח כלשהו מן העוגה". נראה שאתם חוטפים פחדו שמא אם לא יחטפו, לא יישאר עבורם נתח מן העוגה.

זה מה שהולך גם בימים אלה, עם הריצת המבוהלת לכנסת כדי לרשת את כיסאו של ראש-הממשלה יצחק רבין בעודו בתפקידו — בתוך המיפלגה עצמה. פרס מצד אחד, ואבא אבן מצד שני. מה יש?! מה בוער כל-כך?! עוד תהינה הרבה פעמים בחירות בישראל, ואותו שר פלוני החפץ כל-כך להיבחר לתפקיד ראש-הממשלה, תהינה לו עוד הרבה הזדמנויות להיבחר. אולי יהיו לו יותר סיכויים בפעם הבאה או שמא פוחדים פרס ואבן שמדינת-ישראל ראל ימיה ספורים, ולא תהיה להם ההזדמנות לכהן עוד בתפקיד ראש-הממשלה?

ש. אירון, תל-אביב

עתה, כשהאופוזיציה הימנית במדינה צור-לחל, תוך אשלייה שהשילטון יפול לידיה כפרי בשל, מן הדין להזהיר את כל אלה

שלה בעיקבות כך שאנשים חילוניים נסעו לביתם מהטכס אחרי כניסת השבת.

אני מבין את הצבעת הדתיים — הפיתרון נגד הכפייה שהם כופים עלינו היה הוצאתם מהקואליציה. אני יכול גם להבין את הצבעת רק"ח והליכוד לשילטון — כפי כי רצונם להפיל את הממשלה בכל מחיר. אבל איני מקבל את ההסבר של שולמית אלזני, אס"כ אני מבין שגם זו דרך להרגיע לכותרות. מה שאיני מוכן בשום פנים ואופן לקבל, זו הצבעתו של ח"כ מאיר פעיל.

כיצד אדם כמותו, שאמור להילחם באיי צדק, משמע בכפייה הדתית, מוכן לתת יד לדתיים וחבר-פורעים נוסף, ולהצביע כפי שהצביע. ההצעה עצמה היתה ביזיון לעם ולכנסת. כיצד אנשים שפויים הצביעו בע"דה? בושע לעם שזוהו בית-נבחריו. האם ההצעה הבאה שתתקבל בבית תהיה להחזיר את המטוסים לארה"ב. לאות מחאה על עריכת-הטכס בשבת?

סמל יוסי קאופמן, צה"ל

ואהבת לארצך כמוך

העת הזאת תובעת עוזימות, אור חזון וזרוע מבצעת הוגנת. אישים, שלא יכם השילטון בסנזורים ולא ישחדם שללו עתיר-השמן חסר-הערכים. אישים שונאיי-כוב, טובי-לב, המכבדים את הזולת, שייעמדו בפני פיתפוט תפל וברק הכסף. אישים שקומתם זקופה ללא פולחן האי-שיות.

ימים קשים אך טובים עוברים עליך. אתה יודע זאת, אבל אינך מסוגל עדיין להעריך את מלוא-התאמץ הדרוש ממך. משום כך, פור את האחריות ואת העבודה על-פני כל ימות-השבוע. אל תשקיע את כל אונך ביום אחד, ואת כספך בנקודה אחת ויחידה. אתה תירדש להחליט מה עדיף.

שב בשקט, בייחוד ביום ה', זה לא כדאי להסתבך בגלל רצונך הטובע לבלוט. גם הפירסומים האחרונים לא עשו לך דווקא טוב. בה-מוטב שתתרכז ב-ענייני-הלב ובענייני-כסף. במישור היצי-רה — אתה ממשיך לחוש בבצורת מסויי-מת, אך השינוי תלוי בך. אם את רוצה בי-הישגים, דחי זאת עד שתראי מצב בן-זוגך.

טקונו
27 בינואר - 27 בינואר

הקסם האישי שלך יסייע לך להיחלץ ממצב מיד. הדימיון הפורה בו חנן אותך מזכך עלול להיראות השבוע בעיני אנשים מסויימים כהפרזה בתפיסת המצי-אות. עליך להישמר מ-להיות אכזר כלפי אחד האנשים הקרובים אליך ביותר. אכזבה ריגשית תימוג ותיראה באור שונה. לבשי סגיל.

קשת
27 בינואר - 27 בינואר

הזרועות הרום קופ

הוויכוחים והמריבות שאתה שותף להם לא יעורו להפגת ה-מתח, אלא רק יגרמו לך לדפרסיה. במיוחד הימנע מאינטימויות עד יום ראשון, אז תתחיל להרגיש בהפ-גת המתח. התאזר ב-הרבה סבלנות. לך לר-אות סרט טוב, רציני, לבד, או עם חברה, ותיווכח שצפויה לך הנאה בלתי רגילה.

נדי
27 בינואר - 10 בינואר

השתדל לא להציק לחברייך לעבודה. כי בעתיד הקרוב מאד תדווקק לכל רצונם הטוב. היחסים המתוחים עם בן זוגך ישתפרו בעקבות פגישה בלתי צפויה עם ידיד קרוב, אותו לא פגשת זמן רב. אל תיקח על עצמך סי-כונים מיותרים בענייני-כספים, ואל תיכנס להר-פתאקוטינפל פיננסיות.

זני
27 בינואר - 18 בפברואר

גם לך בת מזל זגים יש יום אהבים — אבל הרבה יותר רציני. היום שלך הוא יום א', דעי להפיק ממנו את המסכימום. צרות בעבודה. ליקוי בריאותי קל שבקלים. יהיה זה שבוע מלווה התפרצויות עצבים ב-עניינים שונים, אך ג-סופו יהיה מתוק. בקנותך תכשטים או דברי ערך, קחי איתך בעל מיקצוע מהימן.

זני
10 בפברואר - 20 במרץ

הרגע לו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע, ביום המישי או ביום רא-שון. הוא גם יהווה עבורך שימון לפתיחת תקופת-חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יו-תר. כוח השיכנוע שלך גובר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי-רגיל. אפילו יריבים, עליהם תשפיע בנושא מסויים, יכבדוך ולא-ידווקא מאהדה. הרבו בשבוע זה במסעות.

שור
21 במרץ - 20 באפריל

רומן סוער, משוגע, ממש, נפתח בפניך, בת שור, אם יהיו לך רק העיניים לראות את ה-איש, הנראה כבלתי-נכון. זה יתחיל בריב, זה יימשך בסערה, זה יגיע לשיא באהבה גדולה. גם בענייני-כס-פים יש סערות, אבל לאט, דווקא שליליות: דע לעמוד על שלך, אך ברכות ובאצי-לות מסויימת. שמור על עצמך מבעיות קיבה — ואל תתן למועד טיום הביטוח שלך לחלוף. זה מסוכן. כי חייבים אתם בני שור להיזהר השבוע בנסיעותיכם.

אוחים
21 במרץ - 20 באפריל

אט-אט, מתחילים מא-מציק המהוססים ל-שאת פרי. דאג שלא יקלקלו לך את העניי-נים, ועוד יותר — שאתה עצמך לא תקל-קל לעצמך, מתוך הזי-נחה או מתוך שינאה עצמית. זכור שלא רק אתה אדם עם כבוד עצמי. תאומה: הוא אוהב אותך, אבל אם תלכי בדרך שהח-לטת, כלפיו, את עשוייה להפסיד אותו. כסף ממקור סמוי יגיע לידיך. היזהר! זה כרוך בהתחייבויות שלא ברור אם תו-כל למלא. צבע כחול טוב השבוע.

סרטן
21 במרץ - 19 באפריל

הירדות הטבעית, ה-כרוכה בחוסר-ביטחון משוע, תוריד אותך שאולה, אם לא תדעי לרסן את שניהם ולהר-טיף להם מידה אמיצה של חוש-החומר, שהוא אחת מתכונותיך היפות ביותר. זה לא שהוא לא רוצה אותך: זה שהוא בטוח שאת לא רוצה אותו. אז — קדימה! גלי לו את האמת. כוח-ההרתעה של מתנגד חזק עשוי לבלום התקדמותך. היזהר מתרופות לא-מוכרות.

איה
21 במרץ - 19 באפריל

יום ה' פותח פרק חדש במאבק המיק-צועני או האישי. אם אתה תדע להסתכל משכיב לפני שתקפוץ, לשקול את כל האפ-שירות ולא להיכנס להתנששויות עקרות — יש לך סיכויים מצויי-ים להרחיק לכת. פגי-שה עם נערה בהירת-יוער תוביל אותך לבחירה מביכה. תצ-יך להחליט נמה: אחרת תפסיד הזי-מנות רומנטית גדולה מאד. עליך שים את הדגש על פעילות דווקא מחוץ מקום מגוריך, ולחשכתן מעט מאד בכך.

תולדה
21 במרץ - 19 באפריל

שבוע מצויי — אם תד-עי לנצל אותו ואם לא תנטרלי את עצמך, מ-תוך דווקאזים. הכוכבים מבשרים על פגישות-לב ופגישות-כיס, ובשני ה-מישרים — על הצלחות קטנות וגדולות. אתה יכול למצוא עצמך, לפתע, במצב חדש בו לא רצית. בדוק אותו ב-אתה עלול לגלות משהו חדש.

י"ש כות. חזק ואמץ בדרככם לאיחוד הלבבות והחדרת טוהריהמדות ואהבת ה' מולדת, כפי שאמר: "ואהבת לרעך כמוך ולא רצך כמוך".

משה פרסקי, נתניה

הקטנות חייבות לפעול

ישראל מוכרחה לסיים את מצב המילי-חמה בינה לבין מדינות ערב מהר ככל האפשר. העם אינו יכול לשאת יותר את נטל המצב. סיבה שנייה: עמי אפריקה יגיעו בעשור הנוכחי לעצמאות ולשליטה באירגון האומות המאוחדות, ויצביעו כל הזמן נגדנו. ארצות-הברית לא תוכל יותר לשאת אותנו — גם מהבחינה הפיננסית שלה עצמה וגם משום שאינה רוצה להיות מבודדת בגללנו באו"ם.

השאלה הגדולה היא איך יוכל קאבינט, שאיננו נשען על אף מיפלגה, למנות קבינט של בלתי-מיפלגתיים ובלתי-ילויים. על כן חייבות המיפלגות הקטנות הרציניות לפעול למען ממשלה בלתי-ילוויה, ולהוכיח למיפלגות הגדולות שלכבודן הוא לחמוק מהממשלה הזאת.

אינני מתכוונת דווקא לפרופסור ידין. אני מאד מעריכה את כשרונו. אני מכיר רה אותן שנים — הוא אדמיניסטרטור נפלא, מחונן בכושר אירגוני יוצא-מהכלל, בצד תבונה רבה. אבל במקום להישאר במפא"י ולהציע לה את כשרונו, עליה על דעתו לייסד מיפלגה עצמאית, אשר ספק אם תאסוף חמישה מנדטים ואשר לליכוד — הרבה-הרבה טיפשים עדיין מאמינים בערכו. אבל איך יכול הנשיא לתת להם להרכיב ממשלה, כשהעם עצמו אף פעם לא נתן להם את האמון?

בתיה וקסדר, תל-אביב

פארודיה על מי?

נשגב ממני להבין כיצד שבועון רציני כהעולם הזה מצא לנכון להקדיש שני עמורי דים לתסריט פורנוגרפי קלוקל, "תשוקה

כאנטבה", אשר לא זו בלבד שהוא גס-רוח ומשפיל, אלא שגם נכתב וצוייר באור פן טיפשי ואינפאנטילי. חסר-עניין וגם לא מבדה, התואם שכבות חסרות-תרבות. ה' מפגרות בטעם הטוב. תמהני על שאין ה' עורכים נותנים את דעתם על כך, ומורי' דים בלי משים את רמת השבועון.

בן-ציון בריגיה, גבעתיים

מיבצע אנטבה היה מן הנשגבים ומרומי מיהרוח ביותר בהיסטוריה היהודית. אינני מסוגלת להבין כיצד אפשר ללעוג למיב' צע הנפלא הזה, שכל העולם ניצב מלא פליאה למולו, בצורה שלעגו לה קובי ניב וחנוך מרמרי (העולם הזה 2051).

דפנה ענתבי, אשקלון

הפארודיה לא היתה על מיבצע אני טבה, אלא על הסרטים שנעשו בעיקבות המיבצע.

השמצה מרושעת

תמהתי לקרוא במדור "אתה והלירה" (העולם הזה 2051) ידיעה מרושעת, מש' מיצה וחסר-חביסוס על "בחורה ישראלית לשעבר, העובדת לעת-מצוא כעתונאית", שממשלת-ישראל ברוב טובה החליטה לסייע לה ולהקציב לה 12 אלף דולר לשנה. לידעתכם: יהודית סלומון, שעליה מדור בר בכתבת, היא אחת הידועות בכתבות הקולנוע בהוליווד ונבחרה כנשיאת איגוד כתבי-הקולנוע שם.

לטעון על עיתונאית ידועה זו שהיא "עיתונאית לעת-מצוא" זה כמו לכתוב על העולם הזה "עיתון שמופע לפעמים ביש" ראל". על סמך ניסוח זה בילבד אפשר להסיק מה מידת הדיוק בשאר הפרטים בדיעה. חבל שנפלתם קורבן למישהו ש-היטעה אתכם במזיד.

י. שיינבוים, לוסיאנג'לס, ארה"ב

שימחת הסילווסטר

על סף שנת 1977 אני רוצה לאחל לכל

קוראי העולם הזה, שהשנה הבאה תהיה טובה מקודמתה — ושחיה זו שנת שלום. שיגשג ואושר.

מאיר נבו, מונטריאול, קנדה

קראתי במודעות שמלון פאל עורך נשף סילווסטר. עד כמה שידוע לי, מנהלו של המלון הוא מר פאלוך, שהוא יהודי חרדי, המקפיד במיצות ובכשרות. הייתכן שב' מלון דתי זה, יקויים נשף לכבודו של הקדוש הנוצרי סילווסטר? או שמא הס' תבר שסילווסטר לא היה אלא מקדושי אמר ני ישראל, שאנו מצויים לחוג את החג הנקרא בשמו?

יצחק מצדיה, רמת-גן

או דוהרים יחד עם האינפלציה אל שנת 1977, ומדדים בעיקבות שריאוצרנו

יהושע רבינוביץ, במאמץ נואש להדביקו. מי יתן ובשנה הבאה נצליח לצמצם את הפער בינינו לבינו.

דורית חקק, בת-ים

מנפרד — גמד שבגמדים

קראתי בעניין רב את מאמרם הנוגע

למנפרד כץ ("לסלק את היהודים" — העולם הזה 2049) היושב במעצר בהמבורג. יש להודות, כי בהתחשב בויתורים שכר' תב המאמר היה מוכרח לעשות לגבי ה' טעם והרמה של כותבי העיתון, הכאים משכבות שונות של הציבור, המאמר היה מצויין. הוא קלע למטרה בנוגעו בנקודות העיקריות הכרוכות במעצרו של מנפרד כץ.

הוא אולי אינו טלית שכולה תכלת, אוי' לם לעזמת פושעי הצווארון הלבן המתגורר-רים ועושים עסקים בהמבורג, הוא גמד שבגמדים. בגלל אורח-החיים הראוותני שלו היה נתון במשך תקופה ארוכה למעקב של מישרדים ציבוריים שונים בהמבורג, בין אם זו המיטרה הכלכלית, מישרתי-הזורים או חוליות-הבילוש של המכס, מישרתי-הגבולות ואפילו אנשי הריגול הנגדי. אם לא מצאו עד היום מאומה אצלו — זה אומר הכל. על העלמת מס אפשר לטעון כנגד 100% מבעלי העסקים בהמבורג.

האספקט האנטישמי המשמש מניע לניי פוח העניין נגד ה"הטיפול המיוחד" שהוא זוכה בו, קיבלו בימים אלה תוספת מישקל ומשמעות על-ידי שיחרורו ממאסר (בינתיים לתקופה של שישה חודשים). של אחד הפושעים הנאציים האכזריים ביותר שהיו, אשר נשפט בהמבורג למאסר-עולם — הרוצח ההמוני וילהלם רוזנבאום.

הבעייה איננה מנפרד כץ. הבעייה נזשי את שני אספקטים עיקריים: מחד, המג' מה הניכרת בדור הגרמני הצעיר לשינאת הזרים ובתוכה שינאת יהודים, קרי אנטי-שמיות, ומאידך: הנטייה לראות בכל אוי' רח שהוא בעל הכנסה למעלה מבינונית, פושע קפיטאליסטי. התובע במישפטו של מנפרד כץ, הר האגה, מייצג היטב דור חדש זה.

קורא (המבקש דשמו) עידום שמו), המבורג, גרמניה

גולדה במכבי תל-אביב

אני רוצה לציין בשמחה את העובדה, (המוטף בעמוד 8)

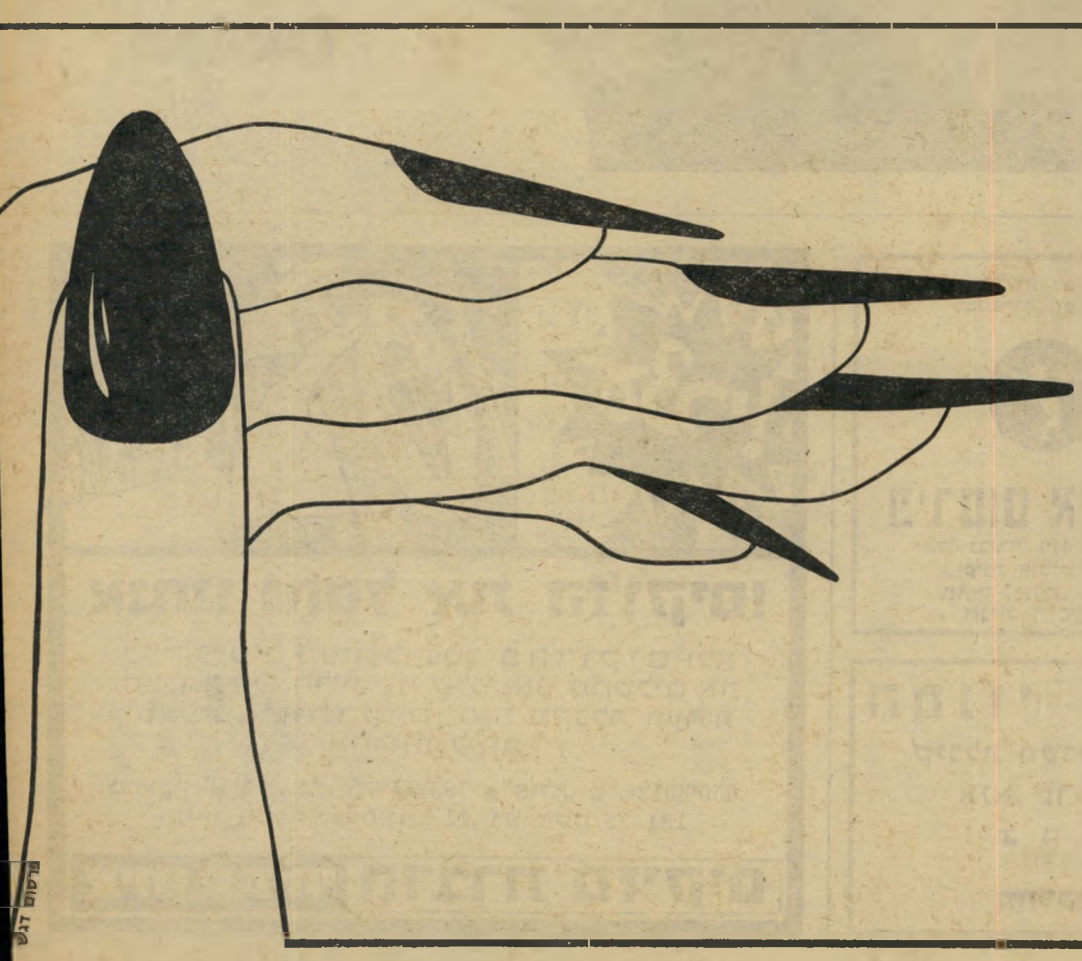
10 צפרני הקסם

צפרניך מקסימות ללא בעיות!

המתרון האידיאלי לכל סוגי הצפרניים! לצפרניים סדוקות, כסוסות ולצפרניים ימות וחוקות. במיוחד השתלת צפרניים, בעזרת אבקה ונוזל המתקשים תוך דקות, משיימים את הצפרן, מורחים "לאק" והרי צפרן לתארת.

SUPERNAIL

"סופר ניייל" המרכז השראלי לביצוע צפרניים בשיטה האמריקאית יבוא • שיווק • ביצוע מתוח ברצימת בין השעות: 0900-1900 תל-אביב רח' דיונון 270, טל 03-245036 באר-שבע רח' הרצל 82, טל 057-78601

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

שבזמן האחרון מקדיש העולם הזה יותר ויותר מקום בעמודיו לתחום הספורט בי מדינה. הכתבות שאתם מפרסמים בשטח זה הן יוצאות-דופן ומעניינות, ואין ספק שהן תורמות להגברת ההתעניינות של ציי בור הקוראים הן בעיתון והן בספורט. המשיכו בדרך זו.

יהואש גרינברג, חיפה

אני התחום מטה, ועוד כמה עשרות אל- פי אוהדי קבוצת הכדורגל של מכבי תל-אביב, פונים בכל לשון של בקשה לטל-וויזיה הישראלית שלא להימנע מלצלם את מישחקי-הכדורגל של מכבי תל-אביב. הי דבר נעשה, כביכול, כדי למנוע פירסומת בטלוויזיה, מפני שכדורגלני מכבי נושאים על חולצותיהם את הפירסומת לבירה גודסטאר. לדעתי, אפשר בהחלט לצלם את שחקני מכבי רק מאחור או מהצד, כך שהפירסומת לא תיראה או לכל היותר יראו רק את הכתובת „גולדה“ (בלי סטאר), ולזה הרי אין כל משמעות עד הבחירות לכנסת.

מצד שני מרבה הטלוויזיה לצלם כל מיני פירסומות גלויות, המוצגות בשולי המיגרשים. משום מה מרבים הכדורגלנים לשחק דווקא ליד פירסומות אלה, כדי ש יופיעו מה שיותר בטלוויזיה. האם זה לא נקרא מחדל טלוויזיוני?

זאב שרובסקי, תל-אביב

תרגיל אנטי-דמוקרטי

אני מוצא לנכון לפנות אליכם, בנדון תרגיל מוזר שנערך באחד מבסיסי צה"ל המרכזיים בעל מצבה של מאות חיילים.

ל„תרגיל“ קראו „תרגיל בחירות“, ורי ס"ר המחנה אילץ בדרך הפקודה את כל החיילים המשרתים במחנה זה, לבוא למי קום הקלפי, אשר הקצין שהיה ממונה שם היה בדרגת אל"מ.

לחיילים נאמר כי נבדקת, בתרגיל זה, שיטה חדשה של בחירות לכנסת, על-ידי הכנסת שיטת המיכון; ואומנם, החיילים שבאו להצביע, נתבקשו לרשום פרטיהם

האישיים כולל מיספר אישי על כרטיס אי.בי.אם. להכניסו בחריץ של סימול הי רשימה שבחר ולאחר-מכן, להכניס את כרטיס-הבחירה למעטפה אשר נלקחה ממנו. יצויין, כי ברשימת המפלגות ואותיות הי הצבעה נכללו כל רשימות המפלגות שהשי תתפו בבחירות לכנסת הי"8.

במישאל קצר שערכתי אצל 5 חיילים חברים, אשר הצביעו, העליתי כי אף אחד מהם לא הצביע לרשימת המערך.

לא ברור לי כל עיקר, מדוע הפרו בצור רה כה בולטת ובפומביות כה רבה, את הדבר היקר מכל במדינה הדמוקראטית, והוא: סודיות ההצבעה. אם מישררד הפנים, הממשלה או רק מוסדות צה"ל מחפשים דרך ושיטה יעילה יותר להחשת מהלך ההצבעה וספירת הקולות על-ידי שרי לוב המיכון בבחירות — לא היה כל מקום, או רשות לצה"ל לבצע „תרגיל בחירות“ כזה אשר לדעתי, נערך גם לשם גישוש ראשוני לאן נושבות הרוחות. בוודאי לא- חר התוצאות המאכזבות של הבחירות הי

(המשך בעמוד 10)

חמים ונעים עם שמיכות וכרים של „נועים“
 „נועים“ - יצרי שקי שינה תדיאולן פיל אידאליים למיזאם ולטיולים.

Diolen
 fill

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידאל
 אבן גבירול 110 תל-אביב
 (פינת אנטוקולסקי)
 טלפון 227118, 227118
 חניה חופשית

המנוי
 קיבלת חשבון, אנא, פרע אותו ב ה ק ד ס.
 מחלקת המנויים

אנחנו נחסל את הז'וקים!

כמה פעמים ניסית להפטר מהז'וקים ולא הצלחת? לאחר חיטוי שלנו, אנו מחסלים את הז'וקים והחרקים ואת מקבלת תעודת אחריות לשנה.

מודיעין 18 ר"ג, טל. 5-790114 • אילת, טל. 059-3012.
 היתר משרד הבריאות: 21. רש' עסק 181/75

איתן עמיחי הדברת מזיקים

לפני 25 שנה

חייו ואמנותו של האמן-העולה גרשום לוקה, המתגורר ביפו 203/2042
בשטר הגיליון, ועל מרגולין, שצולמה בידי הצלם זאב כרמ
בגיל שישה שבועות. על יעל, בת לעובד חברת-החשמל ועובדת
מישרד-התיירות, נכתב: "בגיליון 1519 של, העולם הזה" היא
תוכל לספר לנו מה רצתה להביע בהכנת-פנים זו."

גיליון "העולם הזה" שיצא-לאור לפני 25 שנים בדיוק, הגיש לקוראיו כתבת-סיכום על השנה האורחית שחלפה. בכור-תרת, 1951 — צעד לפנינו או לאחור? עוסקת המערכת בתישעה המאורעות העיקריים של שנת 1951 — מאורעות שהמביען היר-תם על גורל האנושות. כמרכן מצוייה בגיליון זה סקירה על גרעין "עמית", שהיא הגילגול הפוליטי-חברתי שקדם לתנועת "העולם הזה" — כוח חדש, סקירות מספית השיטפון הגדול. כמרור "פשעים" סוקר השבועון סדרת פושעי-ראווה שנתפרו בשבוע החולף, כאשר את הכולט כהם כיצע חיל משתולל כשם פטר שטיין שירה ממיגדל-מים בנויכנה, רצה את רב-סמל יורם זינגר, ופצע נערה.
בגיליון "העולם הזה" לפני 25 שנים תיאר אהרן דולב את

גליפשים מחועב עובר על המדינה * נתן אלתרמן

מתווך בין בוגורין בחדר לנימרוז אשל במיסדרון *

הצרכניה של שפרינצק וחנה רובינא

נתן אלתרמן, מיכה פרי ובין דויד בך גוריון (כראשי-הממשלה סירב לקבל את פני נימרוז אשל וכספרי ממנהיגי המרד, שבאו עם אלתרמן ונשארו במיסדרון, כשאל-תרמן יוצא אליהם כל כמה רגעים כדי לקבל את דעתם על דברי ביגיי). השמיע ראשי-הממשלה נימה קיצונית, ואמר: "אי-גי רוצה לעמוד במצב בו יוכלו כמה אנ-שים לשתק את הצי". מאחר שביגיי, מת-עקש לראות במורדים שליחי מיפלגות השמאל, סבורים הימאים כי נתן הוראות מפורשות לדאוג כי להבא יהיו הצוותים בים מורכבים מנאמנים ומימאים זרים. לפי אומדנת המורדים עצמם, מוסיפים כ-450 ימאים זרים לשרת באוניות ישר-ראליות, מבלוי שיפוטרו כדי לפנות מקום למורדים החוזרים.

ביום מפא"י הקובעת את מדיניות הממ-שלה וההסתדרות החליטה, בישיבה כאר-בה ביותר, להודות שהאינפלציה מוסיפה לדהור, והכירה בזכות הפועלים לעליית-שכר כללית. גורם ההחלטה ותוצאתה: קפיצה נוספת של מחירי המיצרכים.

בתום השבוע הראשון לכניעת הימאים נתקבל הרושם כי שוב יגרמו מעשים קטנים, הנעשים בהיסת-הדעת, להתפוצצות. אמר חבר בכינוס הימאים, בעומדו לפני הדלת הסגורה של חדר הוועדה המאר-גנת בקומה החמישית של בית יורדי-הים: "בפעם האחרונה ורקתי רק אבנים, בפעם הבאה, בחיי, אורוק רימונים..."

ים

"אין לנו זמן" השעה היתה 2 אחר-הצהריים. הימאים המובטלים הסתודדו עדיין במיסדרונות בית יורדי-הים. במדרגות עלתה קבוצה של אנשים, שהפיצו סביבם ריח של יבשה מישרדית. היו אלה חברי הנציגות הזמנית שניהלה את המאבק נגד הימאים, ונעשתה עתה אחראית לחיסולו: שאול אביגדור ** יוסף שרי ואחרים.

"קראו מייד לנציגים שלכם", קרא שרי לעבר הימאים הבטלים בעלותו ב"מדרגות, "אין לנו זמן". כעבור כמה ימים הסתבר לנציגי ה-ימאים השובתים, "הם לא באו לעשות שלום, הם באו לנקום נקמתם..."

אות מדאיג יתר היתה הודעת-הכתב של המישרה לרבים מבין השובתים כי המישרה תבטל את תעודת-היושר שלהם (אשר בילעדיה לא יוכלו להפליג). בשיחה פרטית הודיע קצין-המישרה בודינגר (שמאו נפילחו בשבי המורדים הימאים וזה בכוכב-קצונה שלישי) לאחד מאנשי האונייה, כי יתערב אישית למען לא יקבל רשות לחזור לאונייה.

בקרב הימאים החלה משתררת אוירה פסימית ביותר. הרוב החל נוטה לאמונה כי שליטי ההסתדרות אינם מוכנים לנצל את ההודמנות, לרכוש את ליבם של הימאים בעזרת נדיבות-לב סלחנית ונ-כונות לשכוח את אשר היה, ומתכוננים לעומת זאת לסיבוב שני.

אחדים אף ראו בהתפתחות העניינים מגמה ארוכת-טווח. סיפר אחד ממנהיגי הימאים: בשעת הגישה המפורסמת בין

* באותה ישיבה נקבע מדד יוקר-המחיה (אינדקס) המשמש עד היום בטיס למדידת העלאות שכר במדינה.
** מראשי "הגנה" ויועץ-סתרים של מערכת הביטחון. משך העשור הראשון של המדינה.

העם

גם יצר האדם

אחרי יצר הכלל ויצר הטבע, בא יצר האדם. השבוע שלפני האחרון עמד בסימן הטרגדיה החבלתית: המהומות החיפאיות שבהן קמו אלפי אורחים נגד המדינה, נגד החוק, נגד שומרי-החוק, וגרמו לתיגר רות-הרחוב הראשונות במדינת ישראל. השבוע האחרון עמד בסימן הטרגדיה הטיבעית: בשיטפונות בכל רחבי הארץ, שבהם עמדו אלפי אורחים מול איתני הטבע, איבדו בתיהם ואוהליהם, והצטור פפו חסרי-ישע במרכיב-קליטה. השבוע עמד בסימן הטרגדיה האישית בהחלט. גל של פשעים מתועבים ביותר הציף את המדינה. החייל שהרג עובריים ושבים, מצא לו מחקים במקומות שונים — פועל משתולל באתא, צעירה שנחטפה ונאנסה בקרבת ירושלים, צעירה אחרת שנרצחה באילת. בדומה ל"גל יעקובוביץ", כשמעשה-יאנס אחד גרם להיסטריה כללית, ולמטר של עשרות האשמות-יאנס נכונות ומדומות, כן נוצר "גל שטיין", כשידיעה סנסציונית על פשע אחד מעוררת יצרים סתומים בלב אנשים אחרים, שאף הם חסרים שזוי-מישקל נפשי.

הטרגדיה האמתית של המדינה — השי-תוללות המיפלגות, שפרצה כל סכך של היגיון, המוכנות לעשות כימעט הכל כדי לזכות בירתון המפוקפק האחת על רער-תה — הטביעה את חותמה על טרגדיה אנושית זו. עניין הימאים, שהיה ביסודו בלתי-פוליטי לגמרי, הפך זירת-מאבק ל-השתוללות זו, כשאיבת מיפלגה אחת וידי-דות המיפלגה השנייה פוגעות כימעט במידה שווה בטובת המדינה. פרשת ה-שיטפונות לא השתיקה השתוללות זו, כשי-כל מיפלגה מנסה להשתמש בטראגדיה כדי להאשים את יריבתה בתוצאות ה-עצובות. אולם היתה זו אשלייה: על דפי על הישמר זדבר נערך מאבק מיוחד במינו, כשהעיתון השמשלי מנסה להסביר את המעשה הטראגי באתא כתוצאה ישי-רה של תנאי-שכר, אפלייה בין פועלים ומדיניות הממשלה.

התנצחות בלתי-יעימה זו הסתירה, כימ-עם, תהליכים חשובים יותר, שישפיעו במישרין על כל אורה בחודשים הקרוי

"העולם הזה" 740
תאריך: 3.1.52

במרחב

הקהל יכול לחכות

כאשר הופיע בתחילת חודש ספטמבר השבועון האמריקאי טייס, הופתעו מיל-יוגיל קוראיו כי בחר בפארוק, מלך מצרים, כאישה-שער שלו. קריאת המאמר שהר-פיע בגיליון רק העמיקה את ההפתעה. רבים ראו בכך סימן להפכפכותו של השבועון. אחרים קבעו כי מאמר זה בא בעקבות רמז שניתן מגבוה, סוד אשר נמסר למערכת השבועון על-ידי מישרד-החוץ האמריקני.

כתב טייס: "פארוק עוד יוכל להוכיח את עצמו כדמות המכרעת באיזור מכריע זה. אם יתגלה מחר כגורם פעיל... ייעלמו ריגשות אי-שביעות-הרצון של המוני העם המצרי."

אנשים

בהגיע שגריר ישראל בוושינגטון, **אבא אבן**, לשדה-התעופה לוד, נכונה לו הפתעה: בין הממתנים היה **מנחם (המרד) בגין**, ראש תנועת החרות, שהמתין ל-ידיד שהגיע במטוס שהביא את השגריר. כאשר נסע לתל-אביב חיכתה לו הפתעה שנייה: בהיכנסו למספרה לא מצא שפה משותפת עם הספר, עד שהשתמש בשפה שלמד במיכללת אוכספורד: פרסית.

למרות שעובדי הצרכניה התל-אביבית שבה קונות **חנה שפרינצק**, אשת נשיא המדינה בפועל ** **וחנה רובינא**, שחקק-נית הבימה, את מיצרייה-המוזון שלהן החי-ליטו להתיר להן את קבלת המיצרכים ללא תור, טרם הסכימו לכך צרכניות הצרכניה. התוצאה: איחור בהגשת ה-סעודות לאורחיה-הכבוד של הנשיא בפר-על, ואיחור בהופעתה של כוכבת הבימה לחזרות.

* הכוונה למידע על השלמת התארגנ-תה של קבוצת "הקצינים הצעירים" ש-כעבור כמה חודשים ביצעו מהפכה ב-מצרים והדיחו את המלך פארוק.
** יורד הכנסת, יוסף שפרינצק, מילא מתוקף החוק את תפקיד ממלא-מקום ה-נשיא, לרגל מחלתו של ד"ר חיים ויצמן.

מכתבים

(המשך מעמוד 8)
 אחרונות בקרב חיילי צה"ל שהעדיפו את
 הליכוד על-פני המערך.
 ד. ב. ג. גבעתיים

מה לעשות בגליונות?

נא להודיע לי במדור "מכתבים" מה
 לעשות עם 26 השנתונים של העולם הזה
 הנמצאים אצלי (1951-1976). חבל שהם
 יהיו רק נייר.
 מ. ס. תל-אביב

● הקורא ט. ר. וקוראים אחרים, שבר-
 שותם כרכים וגליונות העולם הזה משנים
 קודמות, מתבקשים להתקשר עם המערכת,
 טלפונית או בכתב. המערכת מעוניינת לר-
 כוש, תמורת תשלום, גליונות שאזלו באר-
 כיון המערכת משנים קודמות.

חינוך לשנור

מצורף בזה מוצג שיימצא אולי ראוי
 לעיון קוראי העיתון: קבלה על סך חצי
 לירה שקיבלתי מילד נחמד, שהתדפק על
 דלתות בתי בניישראל הנדבנים, מטעם
 "מרכז החינוך העצמאי". "זה עבור ביתי
 ספר דתי", הסביר לי הילד, כדי שלא יהיו

לי ספקות. כנראה בין עיקרי החינוך "ה-
 עצמאי" מצוי גם החינוך לשנור, וגם למט-
 רות מעורפלות כגון "דמי-חנוכה". שימור
 לב שה"קבלה" אינה ממוספרת.

אהרון האופטמן, רמת-השרון

משל הזאב והצבי

באמצעותכם אני רוצה להעביר "ישר
 כוח" לעורך אצבעוני, עתון הילדים, על
 מאמרו "השלום של אדאת" (העולם הזה
 2050). "ישר כוח" גם לכם, אנשי העולם
 הזה, על שהבאתם את הדברים גם לידיעת
 הקוראים המבוגרים. אצבעוני לילדים, ב-
 משל הזאב והצבי, מיצה במיששטים ספור
 רים רעיון שמבוגרים רבים אינם תופסים
 גם כשהוא מולבש במאמרים ארוכים, אין
 בו, תעמולת ארס פוליטי, כטענתכם, אלא
 מציאות שטוב כי נכיר אותה כבר מיל-
 דותנו.

צבי טל, חיפה

טעות לעולם צודקת

למה ייגאל ידן צריך כבר להתבייש
 שהוא נותן חסות לסרט כמו הבועה?
 נתן איגליצקי, תל-אביב

שני חרשים-אילמים חשודים בגניבת תליין מקשישה

כאז ספר, ב"טייב" רוכל בתחנה המרכזית בתל-
 שני חרשים-אילמים, בני אביב, שצנז את התליין ה-

זה סופו של תליין, או: ועל כך נאמר:
 סוף תליין לתלייה!

נתן ביה, גבעתיים
 אבי וגידי איתן, תל-אביב

סיגריות "טיים"
 נמכרות יותר
 מכל יתר הסגריות
 גם יחד, ויש סיבה
 טובה לכך-
 סיגרית "טיים"
 באמת טובה

TIME

תמיד בתמונה

דובק מייצרות סיגריות איכות למעלה מ-40 שנה

הנדון:

הג'ונגל המתנער

חיים הרצוג ישב מול המצלמה, וסיפר למראייניו. בתמימות מלבבת, שהוא היה רוצה להיבחר לכנסת. היעד היה ברור. פחות ברורה היתה הדרך שבה הוא מתכוון להגיע אל היעד.

למעשה אמר הרצוג: אני מוכן להשתלב בכל רשימה שתציע לי מקום בטוח. אני ממתין להצעות.

הדברים לא נאמרו, כמוכן, בצורה כה בוטה וחד משמעית. הם נאמרו בנועם דיפלומטי, בנוחות גמישות ומעורפלות. אך התוכן היה ברור.

"ויואן" הרצוג הוציא מיכרז.

מי שמעוניין בו ברשימתו, יואיל נא להגיש הצעה. בהצעה יש לפרט את המקום המוצע ברשימה, את שם הרשימה ומותה. המועד האחרון: חודש ינואר, כי המועמד צריך להתפטר משירותו הממלכתי לפחות 100 יום לפני יום הבחירות. אין המועמד מתחייב לקבל את ההצעה הטובה ביותר.

יה משהו נחמד בגילוייהלב (הכימעט מוחלט) של הרצוג.

האיש התייחס לעניין כאילו עסקה פוליטית מיסחרית ישרה והוגנת.

יש לו משהו להציע: הפירסום והיוקרה שרכש כנציג ישראל באו"ם, תפקיד שבו אי-אפשר להיכשל (כי כל שישלון הוא תוצאת רישעותם של הגויים) ושבו האהדה בבית מובטחת (כי נציגו באו"ם משול לדויד הצעיר, הר יוצא ללחום בגוליית לעיני העם והעולם כולו). זהו נכס אלקטורלי, וכל רשימה תשמח להתכבד בו.

תמורת נכס זה הוא רוצה לגבות מחיר הוגן: מקום טוב ברשימה מכובדת. שיבטיח מושב בכנסת וכיסא לייד שולחן-הממשלה, כאשר הרשימה תצטרף לקואליציה הבאה. **מי בא בחשבון? כימעט כל אחד, מילבד רק"ח.**

המערך טוב מאד, גם בצד רבין וגם בצד פרס. כאיש נעים-הליכות, בעל סיגנון אנגלוארי מתון, יכול הרצוג להשתלב היטב במחנה היוני של רבין. כמי שהיה מקורב לפר"י, הוא יכול גם להשתלב אצל פרס. וכגיסו של אבא אבן, הוא יכול להסתדר גם עימו.

הליכוד? אין בעיות. בליכוד יש עכשיו גורם רפי"סטי מוטשטש (משהו הקרוי "לעם"), וגם מיפלגה ליברלית. הרצוג הוא רפי"סטי ליברלי בכל רמ"ח אבריו, והוא יכול למצוא את מקומו גם פה וגם שם.

מיפלגת ידיו? בהחלט כן. מיישהיה ראש אגף מי מודיעין בצה"ל יכול להשתלב בנקל בין כל שאר מיי שהיו המאיישים רשימה חדשנית ורעננה זו: מיישהיו ראשי הש"ב, מיישהיו קציני מיישרה, מיישהיו אלופים בצה"ל, מיישהיו מיישהיו.

אצל אריק? גס"כן טוב. הרצוג היה פרשן צבאי, ובוודאי אמר פעם, באיושהו מקום. כי האלוף אריאל שרון הוא חייל מעולה.

ל"ע? הולך. ליברל נשאר ליברל, ולא חשוב אם עצמאי או בלתי-עצמאי.

רשימה דתית? ויואן הרצוג הוא בנו של רב ראשי, והוא יכול בהחלט להתאים לאסיפה של חובשי-כיפות, סרוגות או ארוגות.

נכון, קשה לראות את הרצוג ברשימה ערי בית, קומוניסטית, פמיניסטית או פנתרותי שחורה. אבל חוץ מאלה — השדה פתוח, וכל האופציות פתוחות.

יתחתי מיקרה זה ארוכות — ולא מפני שאיני מחל לחיים הרצוג מקום טוב באמצע. להיפך, קשה לתאר ח"כ או שר חביב יותר. אני מפרגן לו.

אבל מיקרה זה מעניין מפני שהוא מדיכף אישינו כמה שהודך עכשיו בשוק.

ברגע שחיות הג'ונגל הפוליטי הריחו את ריח הבחירות המתקרבות, הן נאחו בולמוס קדחתני. האריות הרדומים קמים על רגליהם. הניצים והיונים עטים מן השמיים. השועלים מגמצצים בעיניהם הפיקחות, וכל העכברים עאים מתוריהם.

הג'ונגל התמלא חיים, וכל מי שמסוגל דרוי, לעת, לחול או לשחות — מוכן להשתתף ריח הג'ונגל.

בחברה דמוקרטית, זה טבעי וגם רצוי. כל מי שיש בו מה להציע, שיבוא ויצע.

אבל יש בבחירות '77 משהו מיוחד.

החשק להצטרף לרשימה זו או אחרת, או אף להקים רשימה חדשה — וזה טוב, אפשר אפילו להבין אדם שמעולם לא אמר מילה פוליטית, אך שמתעורר עכשיו, מרים דגל ואומר: מי לדגל זה, אלי!

אבל מי שמויחד את הבחירות הפעם, הוא אדם מסוג אחר: מועמד להשכיר.

זהו המועמד בעל-האופציות-הפתוחות. אין לו עקרונות קבועים. הוא מוכן להיענות לכל הצעה, המצע, האידיאולוגיה, הדרך, התוכנית, ההנהגה של הרשימה — אינם חשובים לו.

אלינא נעמיד פני תמימים. אנחנו יודעים שכימעט כל

חיים הרצוג: מיכרו לכל המיפלגות

פוליטיקאי הוא אופורטוניסט, ושכימעט כל אחד מוכן לעשות כימעט כל דבר למען הקאריירה. זוהי דרכו של המיקצוע, בארץ ובעולם. אבל אופורטוניזם זה הוא, בדרך כלל, מוטויה, מכוסה ברבריים-רבידים של מליציות הסודות. **הפעם, כך נדמה, חוגג את ניצחונו האופירי מוניזם הטוטאלי, הגלוי, חסרי-הבושה.**

יקח, למשה, את מיקרהו של משה זנבר. קראנו השבוע שמשה זנבר פתח להצעות גם הוא. הוא רוצה להיות מועמד של המרכז הליברלי, ונתן את עינו בתפקיד שרי-האיצור.

מרכז ליברלי אינו קיים. יש לפחות ארבע רשימות, התובעות לעצמן את התואר הזה: ידיו ושות', ל"ע, ר"צ והמרכז החופשי. מי שמדבר על מרכז ליברלי, פותח לעצמו את כל האופציות האלה. ואולי גם אופציה ליברלית בליכוד.

אבל יש להניח כי המחווה של זנבר מכוונת גם לעבר המערך. לאמור: אני יכול אצל ההם, אבל אני מוכן לתת לכם אופציה ראשונה.

משה זנבר הוא כל-כולו יציר-כפיו של המימסד. הוא עלה לגדולה באמצעות המערך. במשך זמן רב היה פינחס ספיר פטרונו. בזכות מיפלגת-העבודה עלה לדרגת נגיד בנק ישראל, עמדת-המפתח מס' 2 או 3 בכלכלה הישראלית. יתר על כן: משה זנבר הפך אחד הסמלים הבולטים ביותר של מיישרת השחיתות והתסתבות, שהצמיח את העליית הפוליטית והכלכלית של המדינה. פרשת דירות השרד שלו היתה אופיינית לכל שיטת-הבאקשישים, שהיא נחלת מעמד-הפרוטקציונרים של המימסד.

והנה בא איש זה, מבוסס ובוטח בעצמו, ומציע את עצמו לשילטון ולאופוזיציה, כמועמד הסביר לתפקיד קברניט המשק.

הוא מוכן להופיע במקום בכיר ברשימת המועמדים של תנועה המתיימרת לייצג את הי יורש, השינוי, המיחור.

וזה אינה מזדרת להגיב מייד ולדחות את ההצעה בשאט-נפש, אלא מתאפקת ושוחקת, כמי שאומרת: אולי, אפשר, נראה, צריכים לדבר. **סימפטום של '77.**

יש גם אסף יגור.

יגורי נודע כמפקד אחד הגדודים חסרי-המול של ה-8 באוקטובר, היום השני השחור, הוא נפל בשבי, והיה שם הקצין הישראלי הבכיר.

אני מניח שהוא לחם כמפקד ממוצע, ושאינו זו אשמתו שהתקפתו נכשלה ושהוא-עצמו נל" כד. אני גם מניח שהוא התנהג בשבי כראוי. אבל קשה לי להבין מדוע כל זה הופך את יגורי למועמד טיבעי להנהגה הלאומית.

אחרי המלחמה שמעתי את יגורי, באחת ההודמנויות, מציג את עצמו כמי שביא את חורדים בהמוניהם חזרה למולדת. היה נדמה לי שכישורו העיקרי למשימה זו הוא מנה גדושה של שמאלץ ציוני.

יגורי נסע, שוטט בעולם וסייר בקהילות היורדים. הוא חזר ארצה, אבל היורדים נשארו היכן שהיו. **האם כל זה הופך את אסף יגורי לנכס אלקי טורני?**

נראה כי הראשים היריבים של מיפלגת-העבודה, שבה היה חבר, לא סברו כך. הם הניחו לו ללכת. משם הגיע יגורי, כך מספרים, אל רשימת ידיו, לא אמרו לו כן, לא אמרו לו לא.

וכך, בדרך האלימינציה, הגיע בסופו של דבר אל המרכז החופשי. הוא הצטרף אליו ברעש גדול, נתן מסיבת עיתונאים, התמנה מזכיר-כללי, חותם עתה על מודעות. יש לו סיכוי סביר להופיע במקום ה-2 או ה-3 ברשימה זו — מקום שהוא ריאלי כמו המקום ה-101 ברשימת המערך.

עוד כמה שג רוח '77.

יכרל, נראה כי יש עתה נתיב קבוע לאופורטוניסט המצוי של '77.

מתעורר לו אדם בכוקר ומרגיש שהוא נכס אלקטורלי. מדוע?

אולי הוא מיישהיה חשוב, אולי סופר מצליח, אולי פרופסור למיקרו-ביולוגיה, השד יודע מדוע כישרון סיפ" רותי או ביולוגי מכשיר אדם להנהגה לאומית, אבל אין להתווכח על הרגשה כזאת של אדם.

אדם הדיך לישון בערב כאיש נורמלי בהחלט, ומתעורר בכוקר כמועמד.

בשעת הגילוח או האפיור שואל האישה את עצמו/ה: לא לפנות? הכתובת הראשונה היא, כמוכן, מיפלגת-העבודה. בי ליבו פנימה יודע המועמד כי היא תרכיב גם את הקור אליציה הבאה.

הולכים למערך, מניחים את הסחורה על הי שולחן, ושואלים מה המחיר המוצע.

אם אין הצעה, או שאינה מספקת, אפשר ללכת לליכוד. זוהי החלטה קשה. קודם כל, לא כל אחד מסוגל לבלוע את האידאולוגיה של הליכוד. וגם מי שיש לו קיבה חזקה — מוחו שואל: האם יש סיכוי לליכוד להיות בקואליציה הבאה? וביכלל, במועדון סגור זה של מעריצי-ביגין, האם יש מקום למישהו חדש?

באין הליכוד, הולכים אל ידיו. ידיו כבר מחלק ביד רחבה את מחצית הכנסת ואת כל הממשלה הבאה. אבל גם אצל ידיו אין מקום ליותר מ-120 מועמדים.

אחרי ידיו אפשר לפנות אל אריק, וכן הלאה וכן הלאה. **יוא דילורוזה של '77.**

ל זה מלמד הרבה על אוירת הציונית השוררת עתה במדינה.

אבל, כך נדמה לי, הוא מלמד על עוד משהו. אחרי ככלות הכל, גם באווירה הציונית ביותר פשוט אין אדם יכול להציע עצמו, בריבויים, לכמה מיפלגות שמפרידה ביניהן תהום רעיונית. גם לגדול האופורטור ניסטים קשה להציע את עצמו, ברוזמנית, לרשימה קומר ניסטי ולרשימה פאשיסטית, למשל, או לרשימה של יונים ולרשימה של ניצים.

המועמדי-השכיר של '77 יכוד לחזר על פיתח חי כל הפורמארקטים, החנויות והבטיקים הי פוליטיים, מפני שאין הבדל ביניהם.

הוא יודע כי ההבדלים אינם אלא קישוטים חיצוניים, תובעי הטיהור-השינוי יישבו מחר כשותף-יצוער בקוא ליציה, שבת אחים גם יחד. הסימטום השונות אינן אומרות דבר, אבל להתייחס ברצינות יתרה למצעים, בכל המיפ לגות, הישנות והחדשות כאחת, יש הכל מכל. ממילא יכול המועמד להצטרף לכל אחת מהן.

המציאות של '77.

בשעה שדוברת מישרד הבריאות

טיפול בשביתה - סירבו השובתים לטפל בבנה החולה

שביתה טכנאירנטגן, לנהל עימם משא-ומתן, להסדיר להם פגישות עם השר ולהעביר את עמדת מישרד הבריאות לעיתו-נים. בדיוק ביום שבו פרצה השביתה ודבורת התרוצצה מ-מקום למקום כדי לעשות את עבודתה, חלה בנה בן השנתיים והיא נזקקה לטכנאירנטגן ב-אופן החף, על-מנת לערוך לו צילום. אולם הדוברת לא הצ-ליחה בשום אופן למצוא אף טכנאי אחד שיסכים להפך את שביתתו למען בנה, נאלצה ל-חכות עד תום השביתה ורק אז לערוך את הצילום.

קוראים רבים תמהו מדוע לא צולם הבארון נתנ-אל רוטשילד, בעלה של נילי ואבי בנם רפאל, על-ידי צלמי עיתונות שמיהרו לצלם את בנו ואשתו. הסתבר כי ה-בארון הסתובב במיטדרונות בית החולים אטווא שבו שכנה אשתו, אולם לא משך כל תשור-מתילב מיוחדת. אחד הצלמים אף סבר, לתומו, כי הוא סני-טאר של בית-החולים, רק כש-ראה אותו יושב במכוניתם של אלוף (מיל), בורדכי ("מוקה") ליימן ואשתו רחל, שלקחו את נילי ואת תינוקה מבית-החולים אל ביתם שברחוב שטריקר בצפון תל-אביב, שאל הצלם מי האיש, ואז הסתבר לו לתדהמתו, כי התמיץ את צילום הבארון בכבוד-רוב-עצמו.

טכס ברית-המילה של הבארון הצעיר התקיים בסודי-סודות, ותוכנו כמביצע צבאי. הבארון אלי רוטשילד, אביו של נתנאל, אחותו שילדה לפ-ני כחודשיים ואמו, הגיעו ל-ישראל בערב יום החמישי בש-בוע. ואילו כבר ביום השישי בתשע בבוקר התקיימה ברית-המילה בנוכחות הוריה של גי-לי ואחיה הצעיר, ובנוכחות הוריו של נתנאל ואחותו בל-ד. מיישפחת ליימן נאלצה ל-היכנע לדרישות הרוטשילדים, ולקיים את הברית בטכס פרטי קצרצר, ללא נוכחות ידידי ה-מישפחה וללא כליהתיקשורת.

עיתון הסטודנטים פי האתון פירסם, כי תלמידיו של מר אבא אבן בחוג ליחסים בינלאומיים שבאוניברסיטה ה-

סיביל דאנינג

המגלמת את דמותה של המחבלת הגרמניה בסרט, "מיבצע אנטבה" של מנחם גולן, אירחה בשבוע שעבר את מי שהיה מפקד חיל-האוויר אלוף (מיל), מוטי הוד. הוד סירב להצטלם עם השחקנית מטעמי צניעות, אולם זו איימה עליו באקדה ולבסוף הצליחה לשכנעו להצטלם איתה. אמר לה הוד: "אילו היית חיילת בצה"ל, היו לבטח חוטפים אותך לחיל-האוויר כדי לשמש כפקידת טייסת."

פיצריה רימיני ברחוב אבן-גבירל בתל-אביב, כשהוא מנהל ויכוח עם אשתו. בעוד זו מת-עקשת להיכנס למיסעדה, הת-עקש הממונה לאכול פיצה ב-מכונית. לבסוף ניצח הבעל, הוא יצא מהמכונית, קנה שתי פיצות במחיר ארבע לירות כל אחת, ואכל אותן יחד עם אש-תו — בתוך המכונית.

אורחים רבים תמהו ל-פשר היעדרו של הח"כ הצעיר והגמרץ יוסי שריד, ממושב הכנסת בעת המשבר שפרץ ב-ממשלה. הסתבר כי שריד לא נעדר מרצונו. אביו נפטר, ו-הוא נאלץ לשבת, שביעה' עם מישפחתו.

הממונה על הכנסות ה-מדינה מושה נזירדפר, הח-ליט להדק את התגורה. השבוע נראה כשהוא יושב במכונית הולו הממשלתית שלו ליד ה-

חברת-הכנסת גאולה כהן נחשבת בכנסת כליבאה טורפת. היא מוכנה מראש לה-שיב גם כשאין פונים אליה, מוכנה מראש להיעלב גם כש-אין מעליבים אותה, ומוכנה מראש לייחס לעצמה דברים שלא יוחסו אליה. כך, למשל, באחת מיישבות הכנסת דיב-רה ח"כ כהן על יחסה של מדינת ישראל ליהדות רוסיה. בין השאר השוותה את החופש בישראל לחופש בברית-המוע-צות, כשהיא מזכירה את ועי-דת רק"ח שהתקיימה בחיפה שאותה כינתה "אנטי-ישרא-לית". ח"כ רק"ח אברהם לכנבראון טען, לעומתה, כי הוועידה היא אנטי-ישראלית רק מנקודת-ראותה של כהן. מנהיג האופוזיציה מנחם בגין יצא להגנת חברת-ולטי-עה, וקרא כי מבינה פוליטית הוועידה היא אכן אנטי-ישר-אלית. שרה-חייק יגאל אלון, שכנת באלם ושצריך היה לה-שיב על דבריה של כהן, תמך בקריאתה של בגין. אולם כהן משום-מה לא הבינה, התנפלה עליו בצעקות שהוא מפריע לה בקריאות-ביניים. כשקם ל-דבר, אמר השר: "אני רוצה להגיד לח"כ כהן שלא קרא-תי לה שום קריאות-ביניים. להיפך, תמכתי בדבריו של ראש האופוזיציה."

בישיבה שהתקיימה בין שרה-חייק ויקטור שם-לוב לבין הנהלת קופת-החור-לים הלאומית, דרשו אנשי ה-קופה מהשר תקציב נוסף. אמר להם השר: "נגיח שאאשר לכם כעת תקציב נוסף, מה יהיה הלאה?" השיב ח"כ אליעזר שושטק מהנהלת הקופה ב-סיפור: "בבחרותי הייתי תל-מידי-שיבה. יום אחד נסעתי עם ראש הישיבה בכירכרה, בתוך יער עבות. היה לילה, וחושך וקר, והעגלון פחד לנסוע ו-אמר: 'מה יהיה? הדרך נגי-מרת'. ובכן, אדוני שרה-חייק, אות, תן לנו כסף עכשיו. אחרי-כך תראה שתמצא דרך להשיג תקציב נוסף."

אולם שרה-חייק ה-שיבה, כי למרות הסיפור ה-יפה הוא בכל-זאת אינו רואה כל דרך למצוא תקציב לקו-פת-החולים לאומית, וכי לדעתו הדרך היחידה היא ללכת אל שרה-חייק, יהושע רבינו-ביץ, ולדרוש בכל תוקף תור-ספת לתקציב. השיב שושטק: "הדרך היחידה היא להפגין מול הכנסת." אמר לו שר-הבריאות: "זה לא רעיון טוב, מילא אי-אפשר להפיל את ה-ממשלה."

שרה-חייק לשעבר, ח"כ יוסף בורג, נשאל אם לאור המשבר האחרון עדיין קיימת ברית בינו לבין עמיתו, שר-הדתות לשעבר ח"כ יצחק רפאל. השיב בורג, הידוע בלשונו החדה: "אין ברית ביי-נינו ואין חתונה. וכידוע לכם, בדת היהודית אם אין חתונה, אין ברית."

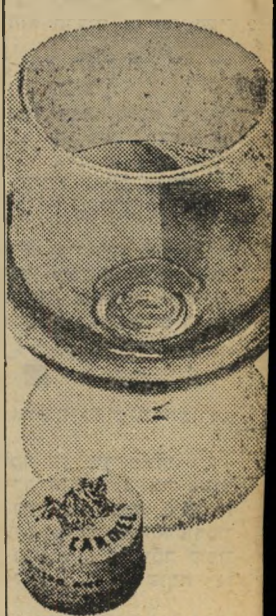
בנאומו בכנסת בנושא איחוד ירושלים הופסק ח"כ המערך אליעזר רונן, בק-ריאת-ביניים על-ידי ח"כ ה-ליכוד יוסף תמיר. רונן חיך מאוון לאוזן כילד מרוצה, ו-אמר: "דעתי שתעשה לי את זה, הנה, כתוב בנאומי בדיוק בנקודה זו: קריאת-ביניים של ח"כ תמיר."

בן 5, נבחר על-ידי השבועון הגרמני, "קוויק" כנציג ישראל בכתבה על "ילדים מסביב לכדור הארץ". נאמר עליו כי אביו הוא קצין בצה"ל, וכי אסף אוהב את היום השישי בשבוע, מפני שאז מקדים אביו לחזור הביתה. אסף מקבל את פניו, ולאחר-מכן הוא נכנס לאמבטיה עימו ועם שני אחיו המבוגרים ממנו. הוריו קראו בספרים שילדים משתחררים מפחדים כשיש להם מגע גופני רב עם הוריהם — דבר חשוב בארץ, שהיא כדברי השבועון, "ארץ הנתונה בסכנה".

לאנשים הנכונים
777
ברנדי
בינלאומי

כרמל מזרחי
מיקני ראשון לציון
זכרון יעקב

אנשים

עברית מתלוננים על שהוא אינו בודק את מיבחניהם וכי הוא מחזיק בידיו מיבחניהם זה יותר משנה. אכן טען. בתשובה, כי שלח את תוצאות המיבחניהם כי מניית הון התעכבו בדרך.

אחרי טכס חילופי ה"מפכ"לים במישטרת ישראל, התקיימה מסיבה בלישבת ה"מפכ"ל שבמטה-הארצי. במקום נכחה כל צמרת הקצונה ה"מישטרית. וככיבוד הוגשו משקאות חריפים ושמפניה. מצב-הרוח היה מרומם, אולם דומה כי מי שנהנה במיוחד היה המפכ"ל הפורש, רביניצב

דסקי, המייצג בעיקר עבריים נים פליילים, לחש לבנו: "אתה רואה? זה גנב אמיתי". הילד, כלי בעיות, ניגש אל האיש. אחוז בידו ואמר לו: "דוד, אני אוסר אותך!" האיש שאל למה, והילד הסביר: "כי אני שוטר ואתה גנב". העבריינן המועד פנה אל לידסקי ואמר לו בקול מלא עלבון: "אתה מלמד את הבן שלך להיות שוטר? אתה לא מתבייש?"

יחסים מתוחים שררו בין עורך-הדון **יצחק טוניק**, פרקליטו של המיליונר **סמי פלאטון**, לבין התובע המשטר-

צביקה פיק הצליח, סוף-סוף, לפרוץ את טבעת החרס שהטילה עליו הטלוויזיה. צביקה, שהוא כוכב-זמר פופולרי, כמעט כולח החורס עלייזי הטלוויזיה, אולם דומה שזו החליטה לגמול לו על אותן שנים. בימים אלה הסתיימו צילומי תוכנית-היוקרה, "הערב עם צביקה פיק", שהושקעו בה יותר ממאה אלף לירות. במשך התוכנית מרחף צביקה על ענני עשן.

אסתר רוט - שחמורוב, האתלטית המצטיינת הביאה איתה את בעלה פטר ואת בנה בן השלוש וירון לטכס תוכנת פיסלה שבמזיאון-השעונה. אולם דומה כי חילד בן השלוש לא התלחב כלל מפיסלה של אמו. הוא נבהל ופרץ בכי, כשהוא קורא: "זאת לא אמה! זאת לא אמה!" אסתר נאלצה לקחתו על ידיה אל הפסל ולהוכיח לו שהשד אינו נורא.

ה"סגני-ניצב גולן. טוניק אף האשים את גונן במהלך המיש-פט בעוינות, ושאל: "למה אתה עויין כלי-כך?" אולם רק בתום הדיון המשפטי הסתבר כי גונן היה תלמידו של טוניק, וזה העיר: "הוא היה תלמיד מצטיין, מה שלא הצלחת ללמד אותו הוא אור-ירוח".

באותו דיון הצליח שמש בית-המשפט לערר את צהור קו של הקהל בכל פעם שקרא את הקריאה המסורתית "בית-המשפט!" הסתבר כי את ה"מישפט אמר השמש בניגון חסידי. הסביר השופט **בן-זלמרה**: "זהו ניגון של בית-המשפט-העליון, שממנו הושאל השמש".

בגדים אומרים

היד הקשה של

בן-גוריון

נשיא הקונגרס היהודי, ד"ר נחום גולדמן, הגיע בשבוע שעבר לחופשת-מולדה, ולפגישה עם מנהיגי המדינה, על-מנת לדווח על פגישות שונות שערך בתקופה האחרונה ברחבי-העולם, ובעיקר עם האדמיניסטרציה של הנשיא האמריקני המיועד ג'ימי קארטר. בשיחה אותה ערך נחום גולדמן עם אריה פלגי, הוא הציג מעט מהביקורת שיש לו למינהגי הפוליטיקה הישראלית:

"היא קרתנית-קטנונית ומזכירה לו את עיר הולדתו וישניבו. אמנם פרובינציאליות יש בכל המדינות, אבל ישראל לא יכולה להרשות זאת לעצמה. לו גולדמן, הציגו לשרת כשר כבר בממשלה הישראלית הראשונה, (או זה היה עוד כבוד גדול)". בן-גוריון הציג לו להיות ראש האופוזיציה ("שאתם ראוי ילחם בגדור"). ועוד הציגו לגולדמן להיות נשיא-המדינה, אך הוא דחה את כל ההצעות. שהיו מפעילות אותו בזירה ה"מדינית הישראלית. כי כל עוד בן-גוריון חי, לא היה לגולדמן כל סיכוי להשפיע. והבל, כי בניגוד לדיעה המקובלת דווקא בן-גוריון לקה בגישה גלותית, עקשנית בלתי-גימשה, שגולדה עוד החריפה אותה. כידוע, היהודים הם עם עקשן. זה עור להם בקיימם בגולה אבל תכונה זו מכינה עליהם במדינתם. בן-גוריון דגל ביד חזקה כלפי הערבים - גולדמן הציג לו להלביש על האגרוף כפפות-משי. בן-גוריון שהבין היטב לרוח-הערי-בים בהתנגדותם לנו, הבטיח לגולדמן להזמין לו לטפל בסיכסוך, אך לעולם לא קיים את הבטחתו זו.

"באחת ההזדמנויות כאשר בן-גוריון הפליג בתיאור מרירותם של הערבים נגדנו ובתיאור חוסר-המוצא מהסיכסוך בשל כך, שאלו גולדמן: "עם מחשבות כאלה, איך אתה יכול לישון בלי לות?"

ב.ג.: "מי אומר שאני ישן?"

בהזדמנות אחרת, שוב לאחר הפלגה פסימית כזו, שאל אותו ב.ג.: "נחום, מדוע אתה אופטימי מי?"

גולדמן: "כי אני מקווה שלא כל הערבים, בן-גוריונים, ולא כולם חושבים כפי שאתה מדמה לעצמך אותם".

הסוציאליזם של דיין

בפגישה שערכה מערכת דבר עם שר-הבט"חון לשעבר, משה דיין, במטרה לבחון את קשת השקפותיו, הוא קבע בין השאר: "אני סוציאליסטי, נהללי, שרואה את העקרונות של נהלל ברובם עוד מוגשמים היום: עבודה עצמית ועזרה הדדית וקרקע לאומית רישוק משותף ומיכסת קרקע שווה לכל אחד, וכן הלאה. זאת תפיסת העולם שלי כללית..."

בין ימיו ושמאל אינני משייך למפלגה, נאמר, כמפ"ם, אם היא רואה כבסיס את השינוף המוחלט, את הקולקטיביות, אבל לאותו זרם של ה"ליבור" של הסוציאליסטים, המיוצג עליידי מפלגת העבר דה. הוא הדבר לגבי התפיסה הציונית של המפלגה - בעבר, בהווה, ואני מקווה שגם בעתיד. אינני חושב שתפיסת המפלגה השתנתה בנושא הציוני..." (דבר)

הערכות-מצב צבאיות

הגזרות על סברות.

מאוויים ושאיפות

אלוף (מיל.) ישראל סל: "על מה אנחנו

נהרגים?" * דויד הורוביץ על המדינה:

..קשה להכיר תדמיתה היום על רקע העבר"

משמש מושא הוויכוח לא פחות מאשר המטרות הלאומיות. מטרת המלחמה המדינית הכוללת עד למלחמת ששת הימים היו בהירות. פשוטות, מוסכמות ולא נזקקו לראיות. הן פשוט היו קשורות לשמירה על עצם הקיום ועל קווי שביחת הנשק; רק כאופציה נוספת, ובמקרה של התלות סיטואציה היסטורית מתאימה, הובאו בחשבון גם שיפורים טריטוריאליים. ממטרות לאומיות כאלה נגזרה תורת הבטחון. בנוסחה וגובשה בשנות החמישים, והיא תפסה עד מלחמת ששת הימים. ניתן לקבוע כי בין מלחמת ששת הימים ומלחמת יום-הכיפורים לא עבר יותר כחוט השני הגיוני רצוף אחד דרך המטרות הלאומיות, המחשבה המדינית ו"המחשבה הצבאית, הערכות-המצב הצבאיות, לטווח הארוך ולטווח הקצר. לא נגזרו ממטרות לאומיות מוגדרות, אלא מסברות, מאויים ושאיפות. במקום שהאסטרטגיה הצבאית תגור מן המדיניות, ה"מחשבה האופרטיבית מן האסטרטגיה והטקטיקה מן המחשבה האופרטיבית - חל בלבול במערך כות, והתהליך היה לעיתים הפוך. ידוע, וכבר היה לעולמים, שכאשר האסטרטגיה נגזרת מן הטקטיקה - מנצחים קרבות ומפסידים מלחמות. אך גרועה אפילו מן הבלבול בתחום המחשבה המדינית ו"הצבאית היא התערערות הקונסנסוס הלאומי והת"גלעות חלוקי-דיעות וספקנות בדבר היעדים והמטרות הלאומיות. בגלל האיום על קיומנו ממשכנה לשרור אצלנו תחושה חריפה של אהדות גורל; אך באחדות המטרה יש בקיעים: העם חלוק לגבי השאלה הנוקבת ביותר: על מה אנחנו נהרגים? עניין זה הוא חמור במיוחד, כיוון שהוא נוגע ב"מרכיב העוצמה העיקרי שלנו, הוא נוגע בסוד עליזנותנו הצבאית - המוטיבציה והמוראל."

(מערכות)

"אנוכיות חסרת בושה"

נגיד בנק ישראל לשעבר, ונשיא מועצת ה"מנהלים שלו בהווה, דויד הורוביץ הגדיר את מצבה של התורה הישראלית בהווה, במאמרו "אנוכיות חסרת בושה" שם הוא עוסק במצוקה הנפשית על העם, ושורשיה. בין השאר כותב הורוביץ:

"מה שמפליא בישראל היא קיצוניות ה"מעבר של החוויה החברתית הרוחנית מן הקצה אל הקצה, החברה בישראל ודאי היתה בשנים קודמות יעודית יותר מכוונת יותר למטרות הכלליות של העם והמדינה בהשוואה למדינות אחרות, לכן המעבר להברה של "תאוות התיצרות" היה כאן תלול יותר וחריף יותר, לכן קשה להכיר את תדמיתה היום על רקע העבר. זוהי אולי השאלה המרכזית הנוקבת ביותר של דורנו ושל עתיד המדינה.

"טרם נתגבשה פילוסופיה לאומית של חיים ואיכויותם. לעת עתה משתלפת הרוח על "האדם לאדם זאב" ואף על פי כך, בוקעות גם קרני-אור של הקרבה עצמית, של שאיפות נעלות, של כמיהה לתיקון, כעין תערוכת של הנישגב והנעלה, השפל והאפל.

"מכל מקום, עולם זה בזמננו, מגוון בתופעות ובתהליכים שבו, חריף יותר, קיצוני יותר, קוטבי יותר.

"בתנאים אלו, גם גורלה של ישראל ועתידה תלויים במידה הולכת וגדלה בידע ובתבונה אנושית מצד אחד ולא פחות מזה ברצון הפוליטי ובחיי הפנימיים של העם מצד אחר. ולגבי כל אלה יש ימינן שאלה גדולים..." (הארץ)

פסוקי השבוע

ראש הממשלה, יצחק רבין, על מיפלגתו: "מפלגת העבודה מגלה בתחרונה תכונות של מזוכיזם".

שר החוץ יגאל אלון על נבונותו: "נצאת לוועידת ז'נבה: "אתם רואים, אני אפילו עובד עניבה, פן אקרא לוועידה בכל רגע".

שר התירות לשעבר משה קז: "אנו ארץ הבחירה, אך איננו יכולים ליהפך לארץ הבחירות המתמידות".

מפכ"ל המשטרה החדש רבי-ניצב חיים תבורי: "אנחנו מוכנים ברצון לתאם מראש עם כל המפלגות המבקשות להביא את דברן לציבור, כפי שהדבר נעשה במדינה דמוקרטית מתוקנת".

מזכיר האו"ם קורט ואדהיים על פרישת קיסוינג'ר: "במזרח התיכון יש עכשיו חלל ריק".

הכנסת הבאה

ואריק שרון, ששניהם יכרסמו בשוליו. אולם יהיה זה נזק מינימלי, כי לטובת הליכוד יפעלו שני גורמים. הי עובדה שיש לו קו ברור במדיניות-החוץ, והלידיעה שרק הוא יכול להקים ממשלה אלטרנטיבית — אם ביכלל. לעומת זאת לא יעלה הליכוד ביגלל הסיבות הרגילות: ככל שיקרב מועד הבחירות, ותודקר האפשרות שהליכוד יגיע לשלטון, יתעוררו מחדש הסחדים הסתומים מפני קנאותו של מנחם בגין ונקשותה של חרות. ידיו יהווה מעין רשת, שתפוס את הדגים שיכלו לעבור מן המערך לליכוד.

● המרכז החופשי ייעלם, קרוב לוודאי, מעל המפה.

אך ככל שתקרבה הבחירות, יחזור ויעלה המערך בתמדה.

● הרתיים ישמרו על כוחם, תוך הפסד מינימלי, שינבע מכך שכמה מצעיריהם יצביעו בעד רשימתו של אריך שרון, בזכות תמיכתו בעבר בגוש-אמונים.

● ד"ש (התנועה הדמוקרטית לשינוי של ייגאל ירון) עברה, כנראה, את שיאה בימים אלה, ומכאן ואילך היא יכולה רק לרדת — והשאלה היא: עד לאן? יומרתו של ירון להוות כוח שלישי במדינה תתפוצץ למחרת יום הבחירות, כאשר הוא יתפוס את המקום המסורתי של ל"ע, כשותף צוער לקואליציה אפשרית.

את תהיה דמות הכנסת הבאה — אם תתאמתה הנבואות וההערכות של כמה פרשנים, מן הרציניים ביותר בארץ, שנפגשו השבוע וניסו לשלב יחד את הידע והניסיון שלהם, כדי לגבש הערכה מוסמכת.

אין זו תמונת הכנסת כפי שהיתה מתקבלת, אילו נערכו הבחירות השבוע. אין לה שום קשר עם הר מישאלים המתפרסמים בימים אלה — חלקם רציניים, חלקם בלתי-רציניים לגמרי, חלקם מפוברקים בזדון. זוהי תמונת הכנסת כפי שתיבחר בחודש מאי, בעוד יותר מארבעה חודשים, אחרי האירועים המדיניים שיתרחשו עד אז, ובתום מסעי-הבחירות הצפוי.

כל ריבוע:
ח"כ אחד

הכנסת התשיעית

?

חזית תורתית 5

מפד"ל 9

טרבים 2

עבודה 41

ל"ע 2

העולם הזה 1

ר"צ 1

ד"ש 6

שלומציון 3

מוקד 1

רק"ח 6

ליכוד 36

בפעם היחידה שבה העז המרכז החופשי להתייצב ל- בחירות, ב-1969, עבר בקושי את אחוויה-החסימה והיה הסיעה הקטנה ביותר בכנסת (מילבד מק"י). רשימה זו מצטיינת בתעמולה וביחסי-ציבור, אך כבר הוכח שאין כל יחס בין ההמולה שהיא מסוגלת לעורר בכלי-התיקשורת לבין כוחה האלקטורלי. כוח זה מכורסם עתה לגמרי ביגלל מיקומה במפה, בין הליכוד לבין רשימות ירון ושרון, שום גימיק של יחסי-ציבור לא יוכל לשנות עובדה אלקי טורלית מהותית זו.

● ד"ע נמצאים גם הם במצב קשה. הם היו עלולים לרדת לגמרי מן המפה, מול התחרות של ירון, האומר אותם הדברים והנראה חדש וטרי יותר. אולם ל"ע יש בסיס אלקטורלי יציב, אם כי קטן, בקיבוציהם ובחברותיהם הכלכליות, הדומים למעין מיני-מפא"י. בסיס זה יבטיח להם, קרוב לוודאי, שני מנדטים.

● ר"צ של שולמית אלוני נמצאת בסכנה המורה של חיסול. אחרי שהתבדו כל התיקוות שעוררה אלוני, יצא האוויר מן הבלון של רשימתה שהתנפת, להפתעתה הגדולה שלה עצמה, בבחירות האחרונות. יש סיכוי שאלוני עצמה תיבחר מחדש, בקולותיהן של נשים שציביעו בעדה מפני שהיא אשה.

● רק"ח נמצאת במצב מצויין כרחוב הערבי, ואינה קיימת למעשה כרחוב היהודי. עם מחיקתם של סוכני המערך והמפד"ל מן המפה, ב"ום האדמה", נותרה רק"ח ללא מתחרים כרחוב הערבי, היא תעלה ל-6 מנדטים, ואם לא תעלה יותר הרי זה רק מפני שהמערך שוב יפעיל, ברגע האחרון, לחצים וכספים במכביר, יקנה חמולות וי יאיים על מורדים. המערך גם ינסה להקים רשימה ערבית מושכת יותר, לשתף בה אישים ערביים בעלי עבר נקי מבחינה ערבית-לאומית.

● מוקד נמצא במצב קשה, אחרי שסיעתו בכנסת איכזבה, והברק של החידוש, שעמד לה בבחירות האחרונות, דהה. הנהגת מוקד (שבמרכזה עומדת הנהגה הי

רשימה כמו זו של ירון יכלה להגיע לשיא של 10 מנדטים, בדומה להישג שאליה הגיעה רפ"י ב-1965. אחרי מאמץ אירגוני והסברתי כביר, כאשר עמדו בראשן אישים פופולריים כמו דויד בן-גוריון האגדתי, משה דיין, שימעון פרס, יוסף אלמוגי וטדי קולק, הסחורה המוצעת עלידי ירון מושכת פחות, ולכן יהיה לו קשה לנצל את ירידת הפופולריות של המערך.

בעוכריו של ירון תהיה העובדה שלא יוכל להגיד שום דבר משמעותי בעניין שיעמוד או במרכז ההתעניינות — סיכויי השלום, מכיוון שרשימתו תכלול ניצים קיצוניים ויונים, היא תוכל רק לגמגם. גם אם יסתיר ירון את הניצים שלו (דבר שיהיה קשה, מפני שהם יתפסו מקום הולט ברשימת-המועמדים), הוא לא יוכל אלא להוות העתק חיוור של הקו של רבין המערך.

דיבוריו של ירון על שינוי שיטת-הבחירות יעוררו עניין רק בחוגים מצומצמים ביותר, וייראו יותר ויותר בלתי רלוונטיים לאור ההתרחשויות המדיניות החשובות של הי חודשים הקרובים. ביכלל, החלושה היסודית של ירון היא שהבסיס הי המגוראפי שלו צר ביותר, ובסופו של דבר זהו רשימה של גורריות הוותיק, המבוסס, הכועס על הממשלה אך שאינו רוצה בשינוי אמיתי של המצב, שבו הוא מסתדר די טוב.

הקולות של ירון יבואו קצתם מן המערך, קצתם מן הליכוד, והשאר מל"ע ומר"צ.

● שרומציון תצטרך להסתפק בהישג צנוע עוד יותר, אלא-אס-כן תשתנה מהות הרשימה עד ללא הכר, אם אכן תהיה זאת רשימה אישית של אריק שרון בילבד, כפי שנראה עתה, היא תיתקל במחסום העומד לפני כל רשימה שהיא במהותה רשימה-שלי-איש-אחד. הישגו של אריק יהיה או כהישגה של שולמית אלוני ב-1973 (3 מנדטים) או של אורי אבנרי ב-1969 (2 מנדטים).

● הליכוד יסבול במיקצת מן התחרות של ייגאל ירון

מובן שעד אז יכלו להתרחש דברים רבים, שיהפכו את הקערה על פיה. אולם הדגם המתפרסם כאן מהווה בסיס טוב לניתוח התהליכים והאפשרויות.

מי יעלה, מי ירד

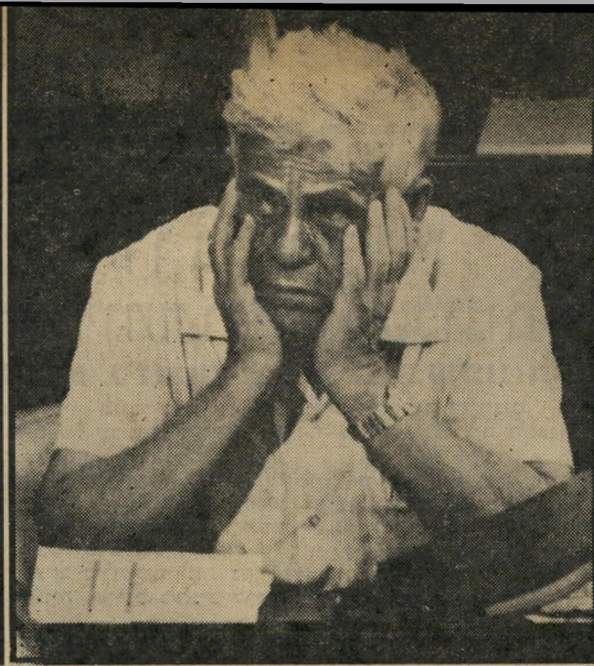
צוות ביסס את הערכותיו על ההנחות הבאות:

● המערך יישאר יחד, מפ"ם לא תעז לפרוש ממנו, למרות כל הדיבורים, מחשש שמה פילוג המערך יסלול את הדרך לפני עליית הימין לשלטון. משום כך תגבר במפ"ם השפעת המנהיגים הוותיקים, ובייחוד זו של יעקוב חזן, הדבק באחדות המערך, תוך איזכור הדוגמה המכהילה של מרכז-אירופה בשנות ה-30'. בראש המערך יעמוד יצחק רבין, הוא יבסס את מערכת-הבחירות שלו על ההתקדמות לקראת הסכס-שלום. הוא יבקר אצל גימי קארטר ויקבל תמיכה אמריקאית עקיפה אך חדי-שמעית. לפני הבחירות תיפתח ועידת יצנבא, והמעמד החגיגי, בהשתתפות שרי-החוץ הישראלי, יתן דחיפה רבה לסיכויי המערך בבחירות. במשך כמה שבועות יעמדו ראשי המערך, ובעיקר יצחק רבין, במרכז כל החדשות בארץ.

תמורת כינוס ועידת-יצנבא יצטרך רבין לשלם מחיר מסויים. תימצא דרך לשיתוף אש"ף בוועידה. רבין יצטרך גם להבטיח כי הוועידה לא תישאר מעמד-ראווה ריק מחוכ, כמו שאירע ב-1973. כאשר נפתחה ועידת-יצנבא ערב הבחירות האחרונות, ומתה כעבור שבועיים. הוועידה תיכנס להילוך גבוה מייד אחרי הבחירות. לאור כל הנתונים האלה, מעריך הצוות כי ירידת המערך בבחירות תהיה מינימלית, ותצטמצם ב-2 עד 4 מנדטים. בתוך זה כלול גם הפסד של לפחות מנדט אחד של הרשימות הערביות הקשורות במערך, לטובת רק"ח. המערך הגיע עתה לנקודת-השפל הנמוכה ביותר שלו.

בגין
ירידה מינימלית

חגן
לא יפרוט

רבין
ירידה מינימלית

ככת הקואליציה הבאה. האם יכול הימין להגיע לשילטון? על פי חלוקת-הקולות בתרשים, מובטחים רק 58 קולות נגד עליית קואליציה ימנית-דתית (המערך, הי עולם הזה, מוקד, רק"ח). ל"ע ור"צ עשויות להצטרף לימין, כפי שעשו השבוע בעניין בוררות-החובה. משום כך אין חסימה מוחלטת לפני עליית הימין לשילטון. קואליציה שתכלול את הליכוד, ידן, שרון וכל הדתיים תיתכן (על פי תרשים זה) רק אם יצטרפו אליה עריקים מן המערך או ל"ע ור"צ. אולם תהיה זאת קואליציה רופפת, שתהיה פתוחה למשברים ולסחיטה בכל רגע, ולא יהיה בכוחה לנהל את המדינה ולנווט את מדיניות-החוק. למערך יש חופש-תימרון גדול הרבה יותר. אין ספק

תעמולה עדתית-קיצונית. הם יודעים כי אריק שרון ימשוך הרבה קולות של עוליה-המיזרח. שלום כהן היה רוצה להמיר את שם הפנתרים תמורת מקום ברשימת ידן או שרון, אך נתקל בבעיות. מכיוון שאינו יכול להוכיח שקולות הפנתרים יילכו עימו. **תנועת העולם הזה** תעבור את אחוזה-החסימה אם תצליח לחזור אל תדמיתה המקורית, כרשימה לא-אידיאור-לוגית הנותנת תשובות ברורות על בעיות מעשיות. הי רשימה קיבלה פעמיים כ-1.3% (ב-1965 וב-1969). אך איבדה אלפי קולות בבחירות האחרונות. אחת הסיבות לכך היתה נעוצה בעובדה שהבוחרים התרגלו לנוכחותו של אורי אבנרי בכנסת, ורצו לתת הודמנות גם לאדם חדש, כמו שולמית אלוני ומאיר פעיל. הפעם יפעל גורם

קודמת של מק"י, המחזיקה במנגנון ובכסף) מודעת לבעייה זו, והיא משתדלת לתקן מה שניתן לתקן על-ידי תכסיס של הצגת שלט חדש-כביכול. ניסיון כזה ייעשה בעזרת כמה עסקנים שהיו ממקורבי לובה אליאב (שהודיע כי אינו מתייצב לבחירות, ואינו מתכוון לשרת בכנסת). אנשי מוקד גם מקווים כי יוכלו לקבל, בדרך זו, את מימון-המיפלגות המגיע לסיעת אליאב ומרשה פרידמן, שיעלה על מיליון לירות. ייעשה ניסיון לשלב בתרגיל זה גם אחד משרידי הפנתרים השחורים. גם אם תכסיסים אלה יצליחו, אין למוקד סיכוי לקבל יותר ממנדאט אחד. לעומת זאת מגוי וגמור עם מוקד למנוע איחוד רחב יותר של כוחות-שלום, שהיה לו סיכוי לרכז את כל

כפי שתיראה במציאות

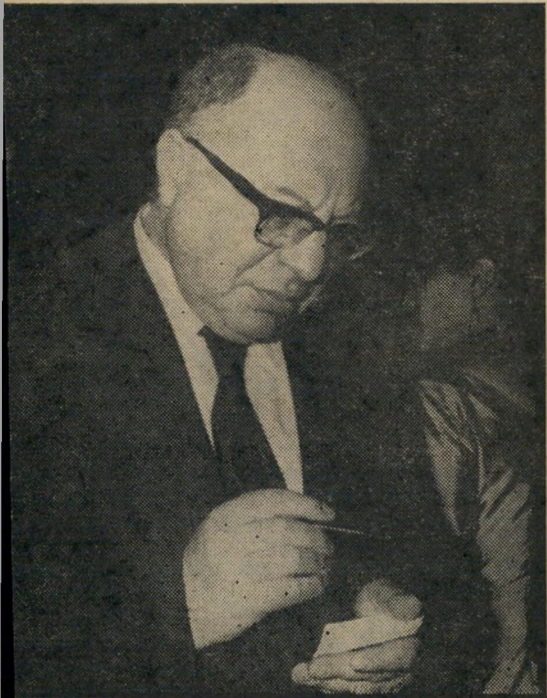
שיוכל לרכוש, תמורת מחיר מתאים (בצורת תפקידי-שרים) את רשימות ידן, שרון ול"ע, דבר שיבטיח לו רוב קטן בכנסת גם בלי הדתיים. הצטרפות הדתיים תהיה אפשרית אם ייעלם הוותו של זבולון המר על התקדמות ליד שולחן המשא-והמתן, שיכלול גם את אש"ף. על כל פנים, אם תתאמת ההערכה המופיעה בתרשים, יהיה בכנסת הבאה רוב ברור לניהול מדיניות של פשרה בוצבה והשגת הסדר-שלום, כי הקולות של הסיעות הקטנות מובטחים למדיניות זו. ואכן — במצבים רבים בכנסת הבאה, וביניהם הצבעות בעלות משמעות היסטורית, עשויות דווקא הסיעות הקטנות למלא תפקיד מכריע.

זה בכיוון הפוך. לטובת הרשימה יפעלו כמה גורמים: פעולתה הפרל-מנטרית המצטיינת בכנסות הקודמות, הזכורה עדיין לרבים, העזתה והישגיה הבולטים במילחמה נגד השחיתות, עמדתה הברורה בענייני השלום, וכישרונה להציע פיתרונות מעשיים לבעיות היומיומיות של האזרח.

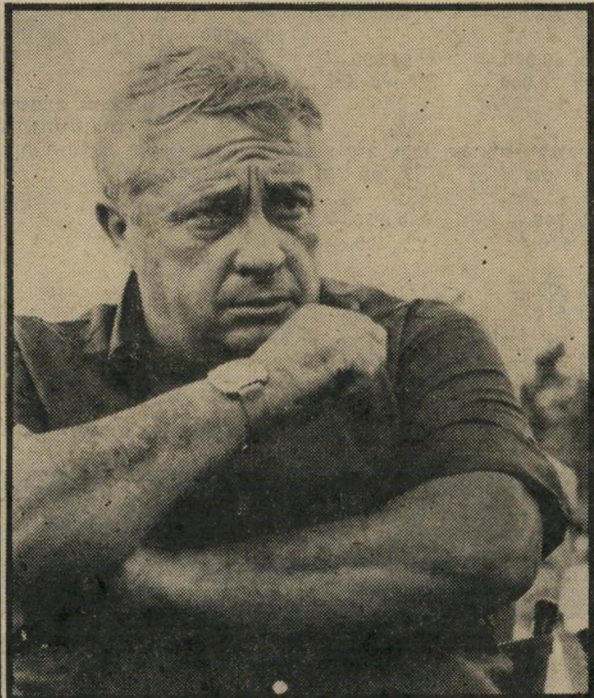
מי יקים קואליציה?

אם אכן תיראה הכנסת הבאה כפי שמסתבר מתוך ניתוח זה, תתעוררנה בעיות חמורות ביותר עם הרי

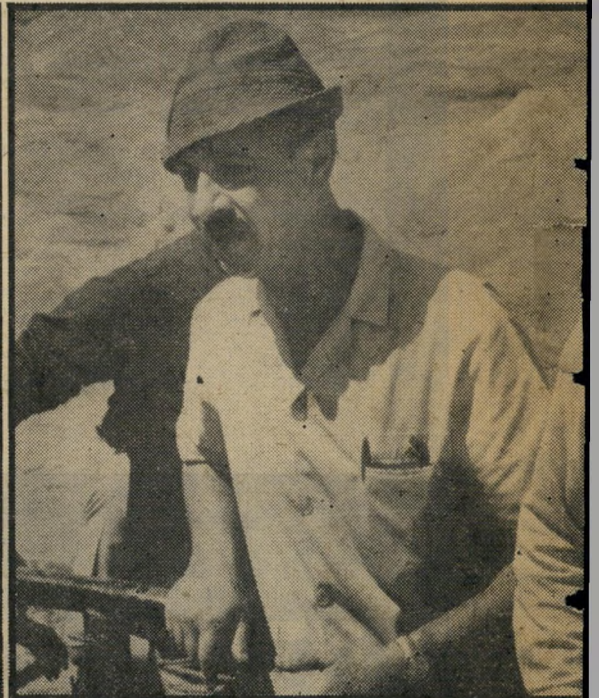
הכוחות של מחנה זה ולהתחרות עם ידן ושרון. ריכוז כזה יכול היה להגיע להישג של 4 עד 6 מנדאטים (זה תלוי באישיות שתעמוד בראשה) — אולם אנשי מק"י חוששים שבמיסגרת כזאת תהיה להם השפעה מינימלית, והם מעדיפים מיסגרת קטנה שבה ישלטו. מועמדם לא יהיה, כנראה, מאיר פעיל, אלא רן כהן, חבר-יקובץ צעיר של השומר-הצעיר. **הפנתרים השחורים** קרועים ומסוכסכים, וסיי כוייהם אפסיים. כמה מעסקניהם רוצים להשתלב במוקד או ברק"ח. מתוך תיקווה להיבחר בדרך זו, בידעה שלא יוכלו לשכנע את בוחריהם-לשעבר להצביע בעד רשימה שמאלית ופרוי-פלסטינית. אחרים רוצים לרוץ לבד, ולנהל

בורג
הפסד שולי

שרון
מיגבלה אישית

ידין
יחורות מנופחות

זוג צעיר,

נצל זכותך לסיוע מיוחד וגדול בשכונות וישובים מיוחדים עיקרי חוכניות הסיוע לזוגות צעירים בשכונות וישובים מיוחדים

במסגרת תוכנית, זוגות צעירים 1976 יתן סיוע מוגבר לזוגות צעירים במספר שכונות וישובים. מטרת הסיוע המוגבר הינה סיפוק תדמיתם של שכונות וישובים אלו והגברת האינטגרציה החברתית-כלכלית בהם. הסיוע המוגבר הניתן בשכונות וישובים אלו הוא כדלקמן:

גובה המשכנתא: זוגות צעירים, הרוכשים דירה חדשה, דירה מיד-שניה או השוכרים דירה עם זכות לדמי מפתח, יקבלו את המשכנתא הניתנת בישוב לזוגות צעירים בקבוצת הניקוד ד' (דהיינו: בעלי 1000-1190 נקודות), מבלי להתחשב בגובה הניקוד שלהם.

תנאי החזר: גובה החזר החודשי של זוגות צעירים בקבוצות ניקוד א'-ד' (דהיינו בעלי 1190 נקודות ופחות) יהיה זהה לזה של קבוצת ניקוד ד' — 1000-1190 נקודות. (לזוגות צעירים בקבוצות ניקוד ה' ור' יהיה גובה החזר החודשי בהתאם לקבוצת הניקוד הספציפית).

אין מגבלת שטח: בשתי שכונות: נוה יעקב בירושלים ונוה צה"ל בתל-אביב, לא קיימת מגבלה על שטח הדירה הנרכשת כפי שקיימת בתוכנית, זוגות צעירים 1976, דהיינו: זוגות צעירים רשאים לרכוש בשכונות אלו דירה ששטחה עולה על 75 מ"ר (אך נמוך מ-111 מ"ר המהווה הגבלת החשב הכללי).

יתר כללי הסיוע זהים בכל לאלו של תוכנית, זוגות צעירים 1976. תהליך קבלת הסיוע המוגבר: הסיוע המוגבר ניתן ישירות בבנקים מהשכונות והישובים המועדפים. הבנקים יבדקו את הזכאות לסיוע הבית) שבדיהים. אין צורך בביקור נוסף בתחנת ההרשמה, הבנקים למשרד המחווי של משרד השיכון.

רשימת השכונות והישובים המועדפים ב סיוע מיוחד וגדול לפי קבוצת היישובים.

קבוצת יישובים מס' 3		קבוצת יישובים מס' 4	
ישוב	שכונה	ישוב	שכונה
אשדוד	שכ ג, ו, ה	אזור	כל הישוב
אור יהודה	כל הישוב	הרצליה	שכ' שביב
גני תקווה	שכ' ישמח משה	חדרה	שכ' גבעת אולגה
סירת הכרמל	כל הישוב	חולון	שכ' ג'סי כהן
מוזכרת בתיה	כל הישוב	חיפה	שכ' שער העליה
נשר	נשר	נתניה	אום חאלד, דורה
פרדס-חנה	כרכור	פתח-תקווה	עמישב; נוה כבוש (פנ'ה); שעריה
קרית עקרון	כל הישוב	רחובות	שכ' אושיות; כפר גבירול; קרית משה
קדימה	כל הישוב	רמת-השרון	שכ' מורשה
ראש העין	כל הישוב	תל-אביב-יפו	יפו ג'
רכסים	כל הישוב	תל-אביב-יפו	כפר שלם
רמלה	שכונת אשכול; שכונ בילו; שכונת בן-גוריון; שכונת גיורא; שכונת ויצמן; שכונת משכנתאות; שכונת נוה-דוד; שכונת שפרינצק; שכונ ת"ז.	תל-אביב-יפו	נוה אליעזר
		תל-אביב-יפו	נוה צה"ל
		תל-אביב-יפו	נוה שרת
		תל-אביב-יפו	תל-כביר

קבוצת יישובים מס' 5		קבוצת יישובים מס' 6	
ישוב	שכונה	ישוב	שכונה
ירושלים	שכ' נוה יעקב	באר-שבע	שכ' א' ג' ד' שכונ דרום
מבשרת ציון	כל הישוב	עתלית	כל הישוב

פירוט הרחובות ו/או הבניה החדשה מופיעים בנספח לחוברת ההסבר במחוזות משרד השיכון ובחברות הבניה הציבורית. סיוע מוגבר בשכונות וישובים מועדפים לא ניתן עבור רכישה (או שכירה בדמי-מפתח) של דירה במבנה שהינו ארעי או שיש עליו צו הריסה או אטימה.

המשכנתא וגובה החזר החודשי לפי קבוצות ניקוד בשכונות וישובים עם סיוע מוגבר וללא סיוע מוגבר — מוצגים בטבלאות הבאות: טבלא מס' 1: גובה המשכנתא לפי קבוצות ניקוד ולפי קבוצות יישובים עם ובלי סיוע מוגבר.

קבוצת ניקוד	מספר נקודות	מס' 3	מס' 4	מס' 5	מס' 6
א.	עד 390	50,000.— ל"י	40,000.— ל"י	60,000.— ל"י	50,000.— ל"י
ב.	400—790	80,000.— ל"י	70,000.— ל"י	120,000.— ל"י	95,000.— ל"י
ג.	800—990	50,000.— ל"י	40,000.— ל"י	60,000.— ל"י	60,000.— ל"י
ד.		80,000.— ל"י	70,000.— ל"י	120,000.— ל"י	95,000.— ל"י
ה.		80,000.— ל"י	60,000.— ל"י	95,000.— ל"י	85,000.— ל"י
ו.		ללא שינוי	70,000.— ל"י	120,000.— ל"י	95,000.— ל"י

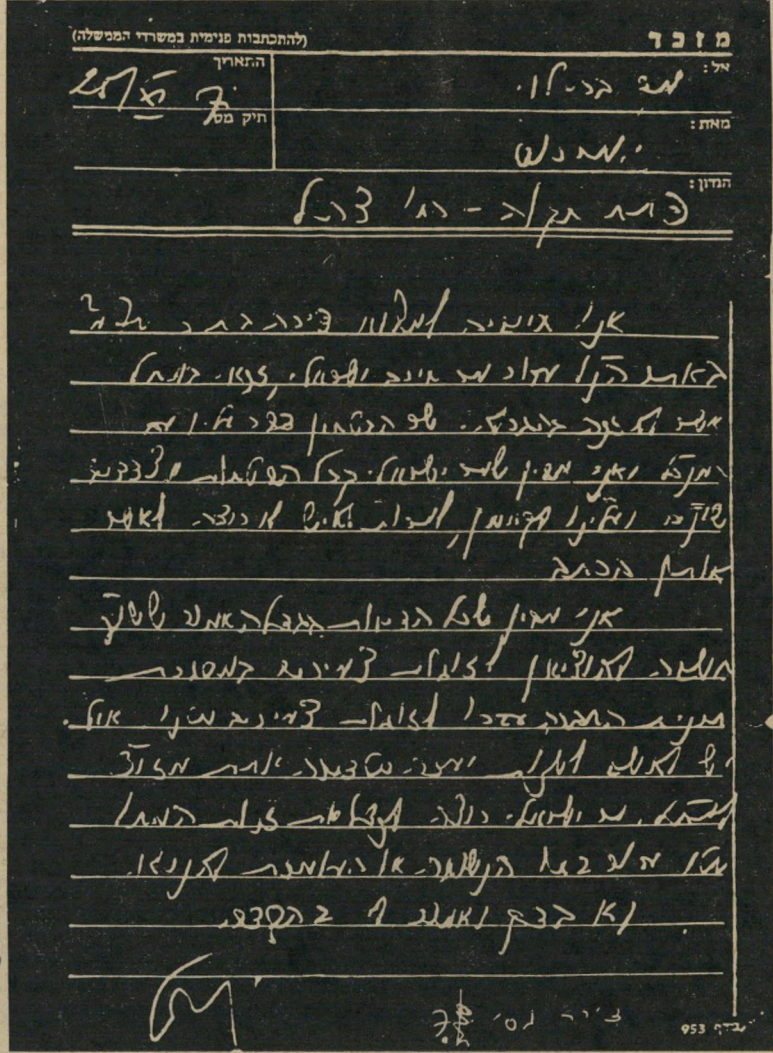
טבלא מס' 2: גובה החזר החודשי (בל"י) לפי קבוצות ניקוד ולפי קבוצות יישובים עם ובלי סיוע מוגבר.

קבוצת ניקוד	מספר נקודות	מס' 3	מס' 4	מס' 5	מס' 6
א.	עד 390	930.— ל"י	740.— ל"י	1,110.— ל"י	930.— ל"י
ב.	400—790	600.— ל"י	510.— ל"י	900.— ל"י	740.— ל"י
ג.	800—990	750.— ל"י	600.— ל"י	900.— ל"י	900.— ל"י
ד.		600.— ל"י	510.— ל"י	900.— ל"י	740.— ל"י
ה.		670.— ל"י	510.— ל"י	900.— ל"י	740.— ל"י
ו.		600.— ל"י	480.— ל"י	850.— ל"י	740.— ל"י

הצדיקה והפרוטקציה

ראש הלישכה

ראש לישכת שריהביטחון. זוהי תמונה יחידה ונדירה של האיש, שאין למצוא צילומים שלו בשום מקום. האדם המנהל את לישכת שר הביטחון מימי דויד בר גוריון ועד היום נשאר תמיד בצל.

שלא לפי החוק, פנה משה דיין למשרד השיכון, שהורה לחברה הממשלתית שיי כוונותיו לפתור את הבעיה.

צדיקה אבל...

תחילה ניסו לתת לישראלי דירה בריחוב אחד העם בפתח-תיקוה, בשיכון זוגות צעירים. אף יועדה דירה מיספר 7 לשם כך. אולם הדירה לא מצאה חן בעיני חנה, בתו של ישראלי, ולבסוף ניתנה להם דירה ברחוב זה, דירה מיספר 5 בבית אחר, מיספר 100.

בית זה היה מיועד לזוגות צעירים, ופשוט לקחו דירה אחת מווג צעיר ונתנו אותה לבתו של חיים ישראלי. מבחינת החוק, בתו של ישראלי ובעלה, אחרי שנישאו בינתיים, אף הם זוג צעיר ומגיעה להם דירה. אולם גם זוגות צעירים צריכים להירשם לשיכון-זוגות-צעירים, כדי שיוכלו בדירה במקום כל שהוא. מסיבה זו, בתו של ישראלי לא הופיעה ברישמת הזוגות הצעירים של עיריית פתח-תיקוה או של משרד-השיכון. היא לא הספיקה להירשם, שכן סמכה על הרישום של אביה במפעל החיסכון לבניין.

חנה ישראלי, כיום זינגר, שילמה כ-50 אלף לירות המורת דירתה, וכיום חיים בה היא, בעלה ובנה. אין היא מבינה מה פסול במעשה שנעשה כדי לתת לה דירה. היא טוענת שבבית, שבו היא גרה, יש עוד מישפחות שאינן זוגות צעירים. (המשך בעמוד 34)

הבת

חנה ישראלי זינגר, שעבר רה חסך חיים ישראלי ב

ישראלים רבים נרשמו וחסכו, במיטת גרת מיפעל החיסכון לבניין (מח"ל) של משרד-השיכון. כיוון שמיספר הנרשמים היה רב ממיספר הדירות שעמדו לרשות הנרשמים, הנהיג המשרד הגרלה שנתית, שבה השתתפו הזכאים לדירות. אותם שזכו בהגרלה קיבלו דירה. אותם שלא זכו חיכו להגרלה הבאה, כעבור שנה. כך היה הכלל לגבי כל חוסך. אלא שיש חוסכים ששוים יותר, וזוה הוא חיים ישראלי, מנהל לישכת שרי הביטחון בעשרים השנים האחרונות.

חיים ישראלי הפך כבר מומן סמל לצניעות ולהסתפקות במועט. הוא מתגורר עם אשתו בדירה בת 70 מטרים ברמת-החילי, שאתה רכש אחרי קום המדינה. כמנהל הלישכה של דויד בר-גוריון, וכל שריהביטחון שבאו אחריו (להוציא תקר פתי-ביניים קצרה) הקדיש ישראלי את עצי מו לבן-גוריון והפך חלק מן המערכת שלו. עד היום הוא אחד ממנהלי קרן הנגב, הגוף היוזם והמנהל את המוסדות שהוקמו לזכר דויד בר-גוריון.

פתק הפרוטקציה

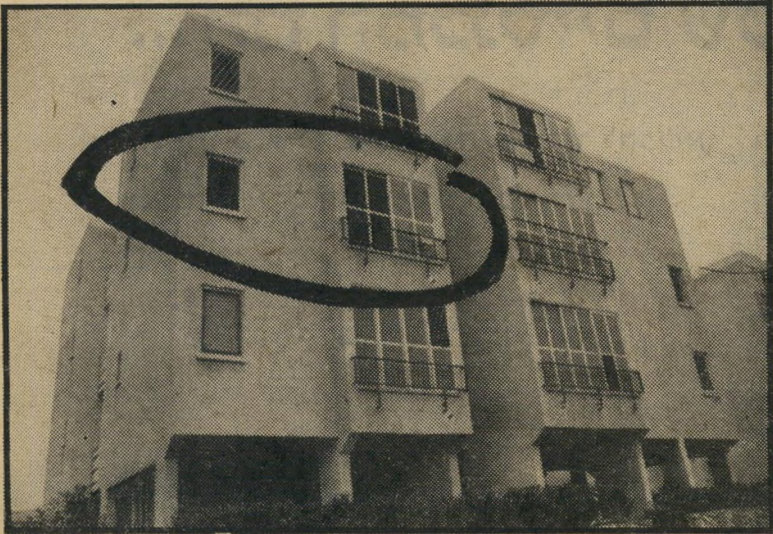
זהו הפתק שכתב מנהל מחוז תל-אביב של משרד השיכון, יהודה מרקוס, לעוזרו אמנון בר-לוי, ובו הוראות למצוא דירה לחיים ישראלי עבור בתו, חנה, בפתח-תיקוה.

„איש לא רוצה לאשר“

חיים ישראלי בת, חנה, ולמענה הוא נרשם במפעל החיסכון של משרד-השיכון. ב-1972 עמדה בתו להינשא, וישראלי התלית לרכוש עבורה דירה. הוא פנה למפעל החיסכון לבניין, שבו היה רשום, ביקש לקבל דירה. הוא נענה שיש לו להשתתף בהגרלה, כמו כולם. כאשר נערכה ההגרלה, התברר כי הוא לא זכה בה. עתה היה עליו לחכות שנה תמימה עד להגרלה הבאה. אולם בתו עמדה להינשא, והוא לא רצה לחכות להגרלה הבאה, ככל אורח רגיל.

ב-25 בנובמבר 1972 כתב מנהל מחוז המרכז של משרד-השיכון, יהודה מרקוס, פתק לעוזרו, אמנון בר-לוי, שזה לשונו: „אנו חייבים למצוא דירה בת כ-70 מ"ר באתר הנ"ל (פתח-תיקוה) עבור מר חיים ישראלי, זכאי במח"ל אשר לא זכה בהגרלה. שריהביטחון דיבר עם המנכ"ל, ואני מבין שמר ישראלי קיבל הבטחות מצדדים שונים ועלינו לקיימן, למרות שיש איש לא רוצה לאשר אותן בכתב. אני מבין שכל הדירות בגודל האמור, שש"פ (שיכון-ופיתוח) חשבה להוציאן לזוגות צעירים במסגרת תוכנית החברה,

עברו לזוגות צעירים שלנו. אולי יש לאשר לשנות ייעודה של דירה אחת מזו"צ (זוגות צעירים) למח"ל (למפעל החיסכון לבניין). מר ישראלי רוצה לנצל את זכות המח"ל שלו עבור בתו הנשואה, או העומדת להינשא. נא בדוק ואמור לי בהקדם. הפתק מגלה, כי אחרי שהיים ישראלי לא זכה בהגרלה, פנה שריהביטחון דאן, משה דיין, אל מנכ"ל משרד-השיכון, יוסף שרון, בתקופת כהונתו של זאב שרף כשר-השיכון. ישראלי גם קיבל כל מיני הברטחות, ומרכוס מגדיר את אופי ההבטחות הללו יפה. בציניו שאיש אינו מוכן לאשר אותן בכתב — משמע שהן לא היו מעורבות בחוק ובנוהל התקין. לפי המכתב הורה מנכ"ל משרד-השיכון לקיים את ההבטחות. למרות שאיש אינו מוכן לאשר אותן בכתב, לאחר-מכן מציע מרכוס לעוזרו, בר-לוי, לקחת דירה אחת שנועדה לזוג צעיר, ולמסור אותה לבתו של ישראלי. חקירה שנערכה בנושא העלתה כי ישראלי, לאחר שלא זכה בהגרלה, פנה לאבריהם עופר, מי שהיה אז מנכ"ל חברת שיכון-ועובדים. עופר הרים ידיים, וסירב להתערב בנושא. אחרי שעופר סירב לתת לישראלי דירה

הדירה כאן גרה חנה ישראלי זינגר, ברחוב אחד העם 100 בפתח-תיקוה, בשיכון זוגות-צעירים. הדירה ניתנה לה על-ידי חברת שיכון ופיתוח הממשלתית, לפי הוראת מנכ"ל משרד-השיכון. הדירה היתה מיועדת לזוג צעיר אחר.

הדבר היחיד שחסר לזקטים של "בגיר"...

החולצת-סריגי "אומן"

... הם המכנסיים של "בגיר".

מכנסי "בגיר" תוכננו על-ידי אפנאים אירופאיים ידועי-שם. הם גזורים ותפורים בקפידה - ולכן גם "יושבים" עליך להפליא. לחורף 77 מציעה לך "בגיר":

- * מכנסי פייר קארדין.
- * מכנסי טוויד עשויים צמר נקי.
- * מכנסי גברדין עשויים 45% צמר ו-55% פוליאסטר.

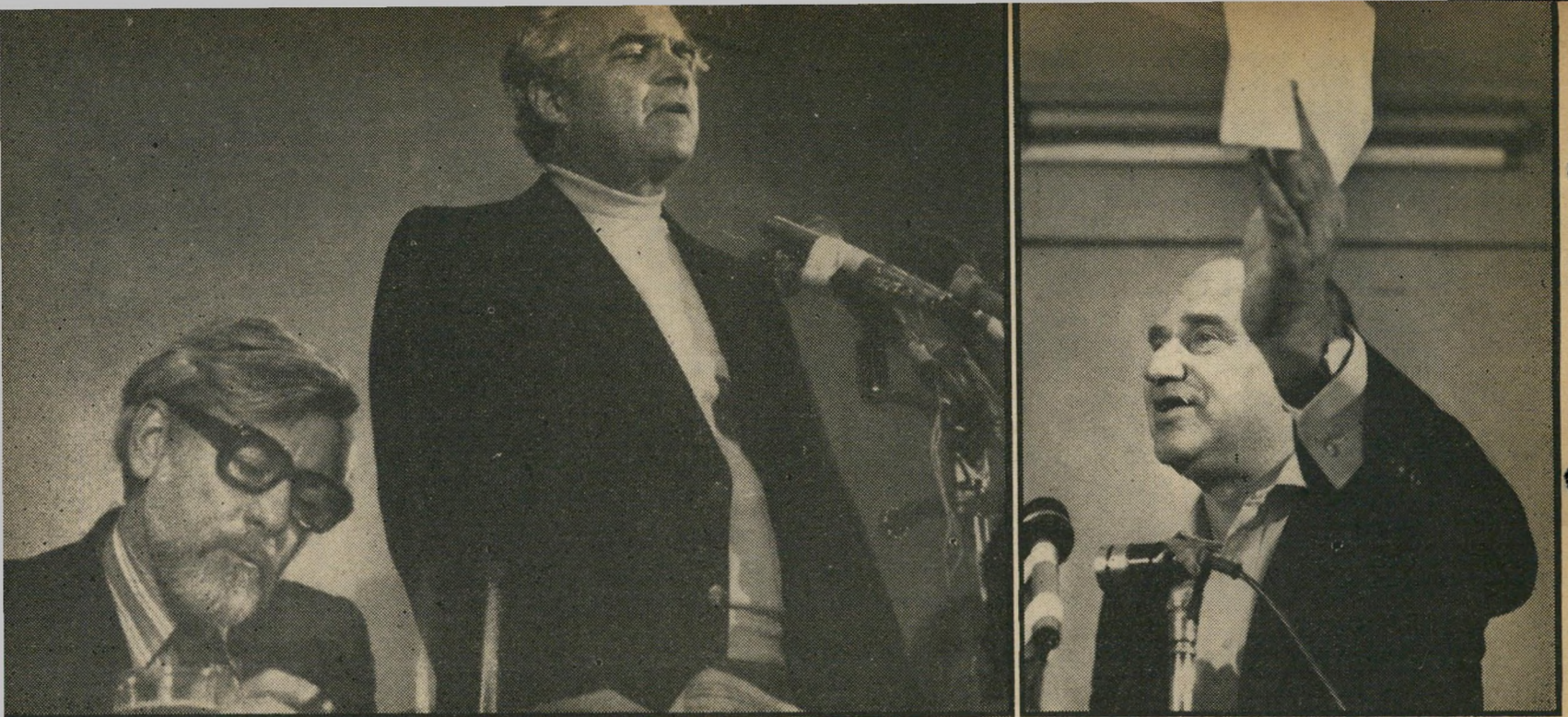
הזיקטים של "בגיר" מונחים עליך להפליא. הם עשויים מאריגים משובחים ואתה נראה בהם אחרת. בכל מצב. החורף, "בגיר" מציעה לך:

- * זיקט האריס טוויד בדוגמא חלקה או משובצת.
- * זיקט טוויד "בגיר", בדוגמא חלקה או משובצת.

היכנס לאחת החנויות המובחרות לאפנת גברים, בוא לראות את עצמך בזיקטים החדשים של "בגיר" - אך אל תוותר על המכנסיים...

בגיר מחזירה את הגבר לאופנה.

הצגת המיסמך: אליאב, פלד ואבנרי במסיבת העיתונאים של המועצה

הצהרה היסטורית

הטקסט המלא של ההצהרה שנמסרה מטעם אש"ף והמועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני

(תרגום מאנגלית)

הודעה שתימסר בישראל ביחס לפגישה שהתקיימה בין חבר ההנהגה של אש"ף וד"ר מתי פלד בפאריס, ב-31 בדצמבר 1976 ו-1 בינואר 1977.

פגישה נוספת התקיימה בין חבר הנהגת אש"ף לבין ד"ר מתי פלד בפאריס. הפגישה נמשכה יומיים, ביום ה-31 בדצמבר 1976 וה-1 בינואר 1977.

איש הנהגת אש"ף, מוותיקי לוחמי-החירות של אירגונו, הממונה ככל הנראה על תיאום מאמצי השלום מטעם הנהגת אש"ף, קיים קשר עם המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני מזה זמן-מה.

הוא אישר באוזני בן-שיחו שאש"ף נאמן למדיניות החתירה לפיתרון של שלום לסיכסוך הישראלי-פלסטיני על בסיס של הסכמה הדדית לעקרון החופש, הריבונות והביטחון לשני העמים.

אש"ף רואה בעקרונות המשתמעים מתוך מינשר המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני בסיס נאות לפיתרון הסיכסוך הישראלי-פלסטיני.

הוא חזר על כך שאש"ף אינו מתנגד להשתתף בוועידת-השלום בז'נבה, כשיוזמן אליה. עד ש-יתאפשר דבר זה, יעשה אש"ף כמיטב יכולתו ל-זרז את בוא השלום על בסיס של הסכמה הדדית. כאחד הצעדים להשגת מטרה זו מקיים אש"ף יחסים קרובים עם המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, וכוחות אחרים הפועלים למען השלום, שפעולותיהם זוכות ב-הערכה מרובה.

איש הנהגת אש"ף היה פעיל לאחרונה ב-ארצות-הברית, שם השתדל, יחד עם עמיתיו, להעמיד את הציבור על טיב מדיניותו של אש"ף, כפי שהוגדרה על-ידי הנהגתו. הוא שמח לציין

כי כוונת השלום של אש"ף הוכרו על-ידי חלקים גדולים של הציבור האמריקאי, וכן על-ידי קבוצות של יהודים אמריקאיים.

לדעתו, מצערת העובדה שוועידת הנשיאים היהודיים נקטה עמדה שלילית נוכח הנסיון לפתח הבנה הדדית רבה יותר בין אש"ף והקהילה היהודית בארצות-הברית. הוא מקווה כי נציגי אש"ף, בשיתוף עם המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני ויהודים בארצות-הברית יצליחו לשכנע את יהודי ארצות-הברית, וכן את יתר הקהילות היהודיות, בצורך הדחוף בשלום בין ישראל והעם הפלסטיני. הבנה זו מצד כל השואפים להשגת שלום במיזרח התיכון, היא חיונית להבאת קץ למצב-המילחמה במרחב, ו-למניעת התפרצויות נוספות של פעולות-איבה.

ד"ר פלד, יו"ר ועד-הפעולה של המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, סקר ב-הרחבה את ההתפתחויות בדעת-הקהל הישראלי ביחס לעם הפלסטיני ואש"ף. ד"ר פלד הדגיש את המשמעות המיוחדת של הדיון ש-נערך בכנסת בעניין המגעים שבין המועצה ו-אש"ף, ושל תוצאות מישאלי דעת-הקהל האחרונים, המעידות על רצון גובר בישראל לשאת ולתת במישור עם אש"ף. הוא ציין כי ח"כ אליאב דיווח לאחרונה לנשיא המדינה על פגישה אלה בפירוט רב.

איש הנהגת אש"ף וד"ר פלד כאחד סבורים כי היחסים, שהתפתחו בין אש"ף ובין המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני מה-ויום ציון-דרך מעודד ביחסים שבין עמיתם. הם מצפים לכך ששיתוף-הפעולה ביניהם, בחתירה לשלום, יתרם ליצירת יחסים לבניים ולהרגשת כבוד הדדי בין אש"ף ובין אזרחי ישראל.

פגישות סדירות בין איש הנהגת אש"ף וחברי המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני נקבעו לעתיד.

הטקסט המלא של ההצהרה שנמסרה מטעם אש"ף והמועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני

היתה זאת תוצאה ישירה של מיסמך מיוחד-בימינו, שגרם כמה שעות לפני כן לסנסציה בינלאומית — אם כי הוצנע בי-כלי-התיקשורת הישראליים. המיסמך היה מנוסח בצורה של סיכום של סידרת-שיחות, שנערכו מאז חודש ספטמבר בפאריס, ושרק הדים מהן הגיעו עד כה לעיתונות. היו לו שלוש תכונות. שכל אחת מהן הפכה אותו ציון-דרך היסטורי:

- בפעם הראשונה הכריז אש"ף פומי בית כי הוא מקיים מגעים סדירים עם גוף ישראלי, שהוא פטריוטי וציוני במהותו.
- זהו המיסמך הראשון שחובר במשותף על-ידי אש"ף וגוף ישראלי.
- הוא כולל התייחסות מפורשת וחובבת למצע מדיני של גוף ישראלי, הדוגל באורח חיים-שמעי בקיומה, בעצמאותה ו-בביטחונה של מדינת-ישראל, תוך איזכור קשריה עם התנועה הציונית (ראה מיסגרת).

קדחת בליה

השתתפותו של אש"ף במסיבת העיתונאים של המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, ובה נמסר הנוסח המלא של ההצהרה המשותפת. הי-עיתונות הישראלית כימעט התעלמה מן המסיבה. ועסקה באותה שעה בנאום שיג-רתי של מנחם בגין, אך כל כלי-התיקשורת החשובים בעולם, רשתות טלוויזיה, רדיו ועיתונות, נתנו למסיבה כסוי מירבי. כתבים שלא התכוונו להופיע, הוועקו על-ידי המערכות שלהם ברחבי העולם, נדרשו לשגר באורח בהול סיקור מירבי.

● שעתים לאחר מכן הראה כתב סוכ-נות רויטרס בביירות לראש המחלקה ה-

מדינת של אש"ף, פארוק קדומי, את נוסח סוכנות רוטר'ס. ידיעה זו היתה כוזבת לחלוטין. ואולי אף סולפה בזדון (ראה חשק'ף). נאמר בה שניציג אש"ף חתם על הודעה ציונית. קאדומי הכחיש את הדבר מכל וכל, ובצדק. במסיבת העיתונאים ב"תלאביב הדגישו הדוברים והסבירו ארוי כות מדוע אין המיסמך חתום.

● סמוך לחצות שידרו הסוכנויות הבינ" לאומיות את הכחשתו של קאדומי. למר- אית'עין היתה זאת הכחשה טוטאלית — אף כי למעשה הכחשה רק פרטים שלא היו נכונים.

● ב-2.00 בבוקר התקשרו ראשי המועצה הישראלית, באמצעות הטלפון הבינלאומי, עם הנציג הבכיר של אש"ף, שהשתתף בחיבור ההודעה המשותפת. אחרי שנקרא באוזניו בטלפון הנוסח המלא של ההודעה שנמסרה בתלאביב, הוא אישר מחדש ש" זהו הנוסח המדוייק. הוא הודיע על כך גם לביירות.

צעד מהכני

כ די להבין את המסתור מאחורי התי רחשויות וסותרות ומבולבלות אלה, יש לדעת את מהלך המאורעות שקדמו לכך — ושבלקס עדיין נשמרים בסוד. **פריצת הדרך הראשונה אירעה בספטמבר 1976, כאשר נתקבל אי- תות שבשני התנאים לפניחות בין אש"ף ובין המועצה הישראלית.**

גם קודם-לכן נתקיימו מגעים אישיים בין ישראלים מסויימים ובין אישים של אש"ף. כך, למשל, קיים אורי אבנרי סידרה קבועה של מיפגשים ומגעים אחרים עם אישים פלסטיניים, בעיקבות ההצעה ה" היסטורית של סעיף המאמי במאס 1975, שבה הגיש חוכנית-שלום מפורטת שדמתה מאד לתוכנית-השלום של אבנרי עצמו. אבל פגישות אלה היו על בסיס אישי, או שנערכו במיסגרת של ועידות בינ" לאומיות, שבהן השתתפו מישלחות ישר- ראליות וערביות בצד מישלחות רבות אחרות. דוגמת ועידת בולוניה ב"1973.

כל זה השתנה עם הקמת המועצה ה" ישראלית למען שלום ישראל-1976. בדצמבר 1975. מועצה זו יצרה עובדה כפולה חדשה: היא כוללת מיגוון הרב של אישים ידועים, והיא ביססה את פעולתה על מינשר כתוב, שפירט את מהות השלום שאליה היא שואפת.

המינשר של המועצה פורסם בהרחבה בעולם, ונלמד היטב על-ידי האישים ה" אחראיים באש"ף. הם גם ניתחו את ההרכב האישי של המועצה. הם הבינו כי אין זו עוד קבוצת-שוליים, המשוללת מישקל ב" דעת-הקהל הישראלית. אלא גוף בעל שורר שים מבורה הישראלית, שאי-אפשר להת" עלם מקולו.

אנשי המועצה, מצידם, עקבו בדריכות אחר התרחש בקרב אש"ף, במהלך מיל- חמת-האורחים הלבנונית. הם ידעו כי בתוך אש"ף הולכת ומתגברת המגמה הריאליס- טית, המבינה כי הפיתרון הסביר היחיד לבעייה הפלסטינית הוא הקמת מדינה בנדה וברצועה, תוך שלום עם ישראל. מגעים פרטיים של כמה מחברי המועצה עידכנו מדי פעם את התמונה. היה ברור

מסיבת-העיתונאים הבינלאומית של המועצה*

בשעה 6.30

אומנם אישים בעל-ימנעו, אך כו- לם היו אנשי האופוזיציה המתנג- דים לקו הרישמי של ממשלתם ב- עניין הפלסטיני.

הידיעות שהופצו מדי-פעם בזדון, כאילו נשלחו חברי-המועצה על-ידי ממשלת ישר- ראל לצורך גישושים בלתי-רישמיים, היו חסרות-שחר. שום איש בממשלת ישראל לא שותף בהחלטות המועצה, ולא בשאל מראש על פגישה כלשהי. אומנם, כמה מ- חברי המועצה — ביניהם מתי פלד, לובה אליאב ואורי אבנרי — סיפרו מדי-פעם לאישים ממשלתיים, וגם לראשי-המשלה, על התרשמיותיהם, מסקנותיהם והצעותיה- הם לאור הפגישות — אך תמיד אחר רי הפגישות. הם הקפידו שלא לבקש אישור או עידוד ממשלתי למעשיהם. כך, למשל, בשבוע שעבר, כאשר הוזמן לובה אליאב אל נשיא המדינה במיסגרת ההתייעצויות הרישמיות של הנשיא עם ראשי-הסיעות בכנסת, ניצל אליאב את ההזדמנות כדי לדווח לנשיא בפרטי-פרטים על השיחות, תוך ציון שמות המשתתפים משני הצד- דים.

חוסר-שיוויון זה במעמד של הצדדים הגי- ביל מראש את האפשרויות להגיע לניסוח מיסמך משותף. הודעת-סיכום של שיחות מתפרסמת כאשר נפגשים שני צדדים שווים-מעמד. קשה היה לדרוש מן הצד הפלסטיני לפרסם מיסמך, המכיל הכרה הודית, כאשר מצד אחד חתומה עליו ההנהגה הרישמית של העם הפלסטיני, ומן העבר האחר אנשי-ציבור אופוזיציוניים.

בארוחות משותפות, הן בשיחות פרטיות. אך חלקי-הארי של השיחות היה מוקדש לבעיות מעשיות וקרובות יותר: איך ל" שכנע את דעת-הקהל הישראלית שלא ייתכן שלום בלי הפלסטינים — ושייתכן שלום עם הפלסטינים? איך לשכנע את דעת-הקהל הפלסטינית כי ישראל תכיר בקיומם ותסכים להקמת מדינתם, אם הם יוותרו על הדוקטרינות הקיצוניות שציניו את אש"ף בתחילת דרכו?

ותמיד צצה אותה השאלה: עד לאן אפ- שר ללכת היום? מה ניתן לעשות כעת, ברגע זה, לאור הנתונים הפוליטיים והפסי- כולוגיים הקיימים בשני הצדדים, מבלי לעבור את הגבול?

על רקע זה חזרה ונדונה השא" דה: האם לפרסם את דבר קיום השיחות? הצד הישראלי דחה, כמובן, בכיוון זה, טענתו העיקרית: לא ניתן לשכנע את דעת-הקהל הישראלית בשינויים שחלו ב" עמדת אש"ף, אם שינויים אלה לא יבואו לידי גילוי פומבי, בצורה של פגישות פומביות ומיסמכים פומביים. הפלסטינים קיבלו עקרונות טיעון זה, אך נאלצו להתר- חשב בהתפתחות דעת-הקהל הפלסטינית, שדחתה איטית יותר.

דבר אחד היה ברור ומוסכם: שום צד לא יפרסם דבר על קיום השיחות, אלא עי-פי הסכמה הדדית, ובנוסף שיוסכם עליו.

דבר זה העמיד את המשתתפים הישר- ראליים במצב קשה, כאשר החלו מו-

במשך ארבעה החודשים — מראשית ספטמבר עד האחד בינואר — הת- קיימו בסך-הכל שש סדרות של פגישות, שכל אחת מהן ארכה יומיים-שלושה. מ- שני הצדדים השתתפו מדי-פעם הרכבים שונים, ההרכבים הישראליים, שנקבעו מדי- פעם על-ידי ועדה-פעולה של המועצה, כללו את האלוף (מיל) מתי פלד, אורי אבנרי; ח"כ לובה אליאב; המיורחן יוסי אמיתי מקיבוץ גבולות; ד"ר יעקוב ארנון, מי שהיה מנכ"ל האוצר וח"כ מאיר פעיל. בסך-הכל ארכו פגישות אלה יותר מ- מאה שעות, כשהשיחות מתמשכות מדי- פעם עד לשעות הקטנות של הבוקר. היו אלה פגישות רוויות מתח בלתי-רגיל, כאשר יחסי-ידידות אנושיים מאפילים מדי-פעם על האיבה בין שני העמים, ולהיפך. ייתכן כי הצד האנושי חשבו לא פחות מן הצד הפוליטי, מכיוון שהבהיר לא פעם את הבעיות והתקוות שביחסים בין שני ה" עמים, יותר מכל דיון מדיני. אך עיקר הזמן הוקדש, כמובן, לבירור מעמיק של בעיות שני העמים, בדרכם של השלום. בבואם לפגישות, סברו המשתתפים ה" ישראלים שהחלה פתיחה עליהם להשיג עם מאמץ כביר כדי לשכנע את בעלי-השקע הפלסטינים שעליהם להסכים לדיוקים ישראלים-פלסטינים, להכרה הדדית ולהקמת מדינה פלסטינית בנדה וברצועה. **אולם הם הופתעו לטובה: דבי רים אלה היו מיובנים מאליהן למשי- תתפים הפלסטיניים. בספטמבר 1976 כבר היה מנוי והמור עם**

פארוק קאדומי הכחיש הודעה מסולפת - ולמחרת היום נפוצו בביירות

ידיעות על כוונתו של יאסר עראפאת להדיחו מתפקידו

במוקרה כזה היה נוצר מצב שבו ההנהגה הפלסטינית מכירה בישי- ראל — מכלי שההנהגה הישר- אלית מכירה בעם הפלסטיני.

בעייה שנייה טמונה במיבנהו של אש"ף. גוף זה שרוי בתהליך איטי של עלייה מן המחותר. עדיין אין בו נהלים ונוהגים של גוף ממלכתי גלוי. רק מעטים מבין מנהיגיו מופיעים בציבור בשמם המלא. תוך זיהוי תפקידים — ואחדים מאלה אינם, דווקא, החשובים ביותר. בעלייה-שיח הם, פלסטיניים שהשתתפו בפגישות פאריס הם, דווקא בשל חשיבותם האישית בהנהגת אש"ף, בלתי-גלויים. במהלך מלחמת האחים הלבנונית אף היו צריכים להתחשב

פיעות בעיתונות הישראלית הדלפות מיס- תוריות על קיום השיחות בפאריס. חלקן היו משובשות, חלקן היו קרובות לאמת. אך חברי המועצה לא יכלו להגיב, לאשר או לתקן מבלי להפר התחייבות מחלטת. כל השיחות עמדו בסיומן של חוסר סימטריה בסיטית, שאי-אפשר היה ל" התעלם ממנה.

הצד הפלסטיני היה בדרך-ממי שלתו". השתתפו בין חברי הוועד הפועל של אש"ף — גוף המקביל לממשלה — הידועים כאנשי-סודו ומקורביו של יאסר עראפאת, ה" מנהיג הבכתי-מעורער של התנועה הפלסטינית. בצד הישראלי הופיעו

הנהגת אש"ף (ובעיקר הנהגת פתח, הגוף הקובע בתוך אש"ף) דפיעו באופן עיקבי למען פיתרון זה, ודחתתה לצורך זה בוועידת ז'נבה.

מובן שקבלת העיקרון אינה פותרת את הבעיות. מה יהיה הגבול בין שתי המ- דינות? מה יהיו סידוריה-ביטחון? איך תיפתר בעיית ירושלים? מה יהיה גורל הפלטים? מה יהיה טיב היחסים ביניהן? כל הבעיות אלה צצו מאליהן במהלך הפגישות — הן בשיחות הרישמיות, הן

* ועד-הפעולה, שנבחר על-ידי 120 חב" רי-המועצה, כולל את אליהו אלישר (נשיא- כבוד), מתי פלד (יו"ר), אורי אבנרי, לובה אליאב, יוסי אמיתי, ד"ר יעקוב ארנון, ד"ר הוגו ברגמן, רן כהן, פרופ' אבישי מרגלית, עו"ד ראובן פינחס, מאיר פעיל, עמוס קינן, ד"ר נעמי קיט, דויד שחס.

כי מתקרב מצב המאפשר פגישה ישירה. שני הצדדים ידעו כי פגישה ישירה כזאת היא, כשועצמה, צעד מהפכני. מבחינה ישראלית, פגישה עם אש"ף היתה מעשה נועז, נוכח התעמולה השיתפתית המתארת את אש"ף כ"אירגון המרצחים". **כש ביל אנשי אש"ף היה זה מעשה נור עז עוד יותר, כי פגישה עם המיר עצה היתה הופכת בהכרח אקט של הכרה בגוף ישראלי, פטרויטי יצוניה, המוכרח להתפרש כהתחנה של הכרה בישראל עצמה, כמדינה יהודית וציונית.**

לפרסם או לא?

אשר קרה הדבר, היה ברור לכל המעורבים שהם משתתפים במעשה היסטורי.

* ליד השולחן: מאיר פעיל, רן כהן, לובה אליאב, מתי פלד (מוסתר), אורי אבנרי, ד"ר יעקוב ארנון (מוסתר), נעמי קיט (חצי מוסתרת).

העם

בחור עמו

לגבי אישים רמימעה
מתגלה ההלכה היהודית
בגמישה ואנושית

היהדות מחמירה עם המתאבדים. ההלכה היהודית רואה בנוטלי נפשם בידם כמוציאים את עצמם מכלל ישראל. היא מענישה אותם גם אחרי מותם. מקפידה כי לא יקברו עם שאר ישראל, אלא מחוץ לגדר בית-העלמין.

יש הרואים בכך הלכה אכזרית, המא- מללת לא פעם משפחות שלא לצורך. עם המתאבדים נמנים מוכיגורל, חולי מחלות חשוכות-מרפא ומקרים טראגיים אחרים, שהעששתם לאחר המוות נראית בעיני בני משפחותיהם כהתעללות חסרת תכלית. אבל בהתאם להלכה היהודית — יקוב הדין את ההר.

מאז קום המדינה סערו הרוחות לא אחת סביב פרשיות בהן התעקשו רבנים שמתאבדים יקברו מחוץ לתחומי בתי- הקברות היהודיים. שתדלנויות, מחאות ו- הפגנות לא הועילו.

לא כמנודה.

השבוע הוכיחה הדת ה- יהודית כי היא מסוגלת להיות גמישה, אנושית ורחמנית, כשצריך. בהתאם לבקי- שתי של ראש-הממשלה, מצא הרב הראשי שלמה גורן, פיתרון הלכתי שיאפשר את קבורת שריהיכו אברהם עופר בשורה רגילה בבית-הקברות, ולא מחוץ לגדר. פילפול הלכתי הקובע כי בין החלטתו של אדם להתאבד לבין המוות הממשי חולף זמן, בו עשוי המתאבד לחזור בו מרצונו למות, הוא שאיפשר לרב גורן להתיר שלא לנהוג עם השר המנוח ב- תומרה ולקברו בתוך עמו ולא כמנודה, אפילו אנשים שאינם דתיים לא יכלו שלא להעריך צעד אנושי מעין זה של הרב גורן.

הם גם לא יכלו שלא לשאול את עצמם, מדוע אין היהדות מגלה ליברליות ו- קידמה מעין זו, גם לגבי אותם אומללים, ששלחו יד בנפשם. מבלי שיהיו שרים בממשלת-ישראל?

מדיניות

מלכות בתאים

ממשלת-ישראל יצרה מצב

בו תצטרך לשלם תמורת

מילים ריקות בוותורים

מהותיים בנושאים חשובים

בטרם הספיקה ממשלת ישראל להתאושש מההסתערות הראשונה, במה שקרוי בפי דובריה, "מיתקפת השלום של סאדאת", שטף אותה הגל השני של ההסתערות. הוא הופיע בצורת ראיון, שהעניק נשיא מצרים, אנואר אל-סאדאת, לעתון האמ- ריקאי החשוב וושינגטון פוסט. בעוד שכל הצהרה או ראיון של דובר ישראלי רשמי בנושא השלום, שמעשים כחורה מדויקת על דברים שנאמרו לפני שנה, עשר או עשרים שנה, יוצרים רושם של קשיחות ודשדוש במקום, יודע סאדאת להעניק תנופה ולשוות העוז למדיניותו שלו, גם אם הוא, בצעם, אינה משתנה. המערכה הנוכחית במיתקפת השלום של סאדאת היתה מבוססת על ניצול מירבי של חוסר-ההיגיון שבעמדות הישראליות הרשמיות. למעשה הפיל סאדאת, בטכטיס מחוכם, את ממשלת-ישראל במלכות של שטמנה לעצמה. הוא הכניס אותה למלכוד, שגם אם תעמוד על הכניס אותה שמי- גיות באוויר, ספק אם תצליח להיחלץ ממנו.

מילים ריקות.

המדיניות הישראלית הרשמית בשנים האחרונות התרכזה סביב טיעון מרכזי אחד, שהוצג לעיני העולם כמוקד הפיתרון לשלום במזרח-התיכון. טיעון זה גרס כי, "ישראל לא תוכל להשלים לעולם עם הקמת מדינה נוספת בינה לבין ירדן." או בלשון אחרת, "אין מקום למדינה שלישית בין הים למידבר." על סמך טיעון זה, קיוותה ממשלת- ישראל, תוכן התנגדותה להקמת מדינה פלסטינית עצמאית. מכיוון שכך אין גם כל מקום להיכנס למשאומתן עם הפלס- טינים ועם האירגון המייצג אותם. פתרון

לפסוק המדיני העיקרי: "אש"ף רואה בעקרונות המשתמעים מתוך מינוש המועצה הישראלית... בסיס נאות לפיתרון" כלומר: בניגוד להגדרות פשטניות שנפוצו בארץ ובעולם, אש"ף לא אימץ לעצמו את כל המינוש של המועצה, על כל ניסוחיו, אלא את "העקרונות" המשתמעים, שאותם הוא מקבל "בבסיס" לפיתרון. פירוש הדבר: הרוח הכללית של המינוש נראית לאש"ף, אך אין הוא מתחייב מראש לכל פרט ופרט בו. בוודאי אסור היה לטעון, על סמך סעיף זה, שאש"ף "קיבל מצע ציוני", או אף השתכנע בצדיקת הציונות — דבר מגוחך שאינו מתקבל על הדעת.

אולם עם כל הניסוחים הזהירים האלה, המעידים על הרצינות הרבה שבה התייחס נציג אש"ף למיסמך, הרי שפתו כרוכה, מפני רשת ומרחיקת-לכת. הגדרתו של אכזרי כמסוכנת-העיתונאים, שזוהי "פריצת-דרך היסטורית", לא היתה מזוגזמת.

מה מרין את אדווי

תגובתו של קאדומי היתה מובנת מכמה בחינות.

קודם כל, הוא נשאל לגבי ידיעה כזו זבת, כאילו "חתם" נציג אש"ף על "מיס- מך ציוני", המכיר ב"מדינת-ישראל יהודית וציונית". המיסמך לא היה חתום, ובוודאי אין לייחס לו אופי כזה.

בדיפוזיט מנוסה, נקט קאדומי בטכטיס נושן: הוא הכחיש כמה פרטים בלתי-נכונים, וכך יצר את הרושם כאילו הוא מבחיש את ה" עניין מולו. בדיקה זהירה של נוסח ההכחשה מראה כי אין בה הכחשה מוטאגית כזאת.

אך תגובתו של קאדומי אינה פורמלית בלבד. אין זה סוד שראש המחלקה המ- דינית של אש"ף עומד בראש האופוזיציה לקו של יאסר עראפאת, המיוצג על-ידי האיש שחיבר את המיסמך עם מתי סלד, הנמנה עם מקורביו הקרובים של עראפאת. נראה כי הוויכוח בין שתי המגמות אינו על עצם העיקרון של הליכה ל- ז'נבה והסכמה להקמת מדינה פלסטינית בגדה הברצעה, אלא על דרכי-ביצוע. בעוד הנציג הבכיר (ועימו יאסר עראפאת ורוב אש"ף) מאמינים עתה כי אין תחליף לאוריינטציה על ארצות-הברית ובעלות- בריתה במרחב, כמו סעודיה, הרי קאדומי מייחס חשיבות הרבה יותר גדולה לברית- המועצות. יתכן מאד כי קאדומי גם אינו מקבל את גבולות ה-4 ביוני, שאנשי הרוב מוכנים עתה לקבלם.

תגובת אש"ף בבירות מושפעת — כמו כל תגובותיה של ממשלת ישראל — על-ידי מאבקים פנימיים לגיטימיים, ואולי גם על-ידי יחסים אישיים והתחרות בין בין מישרדים. קשה לדרוש מפארוק קאדו- מי שיתעלם משיקולים מסוג זה יותר מאשר עמיתו הישראלי יגאל אלון, שגם הוא לא התמייך השבוע כל הזמנות כדי לטרפד יומת-שלום חשובה זו.

נראה כי לפחות בין שריהיחויך של אש"ף וישראל יש שיתוף- פעולה למופת.

השבוע נפוצו בעולם שמעות חזקות ש- הוועד הפועל של אש"ף עומד בימים הר- קרובים להדיח את קאדומי, ולמנות במקו- מו אדם השייך למגמה של האיש שהשתתף בחיבור המיסמך.

אך הטכטיס והבילבולים של השבוע לא היו בעלי חשיבות לעתיד. ההשגשג- הוליד את ההצהרה המהפכנית המשותפת יוסיף לפעול, ואין ספק כי ההבטחה הכ- לולה בטעיף האחרון של המיסמך תוגשם במהרה ובאופן דרמאטי. פעולות מסויי- מות כבה נמצאות בשלב של הכנה.

איש מבין הפועלים למען השלום, משגי הצדדים, אינו משלה את עצמו שהדרך תהיה סוגה בשושנים. תהליך היסטורי, המסיים מילחמה בת מאה שנים, אינו יכול להיות חלק וקל. על כל שני צדדים קדימה, יש לצפות לפחות לצעד אחד לאחור. בשיה צדדים קיימים כוחות גדו- לים, שיש להם אינטרס לחבל בכל הת- קדמות. ייתכן שרצא את אש"ף בפאריס השבוע אירע על רעק זה.

הרכה דברים שנאמרו השבוע בישראל, בתגובה על המיסמך, יראו בעוד כמה שבועות כמגזת- יום.

בשיחה טלפונית בינאומית, אחרי כל הסערה, נאמר בצורה חד- משמעית: המגעים יימשכו עתה בתנופה גדולה עוד יותר.

בבעיות ביטחוניות, כאשר הדרכים בין בירות ופאריס היו משובשות, וריחפה עליהם סכנה אישית מתמדת, לא רק בשל פעולות ישראליות וערביות, אלא גם מצד גופי-שוליים פלסטיניים קיצוניים הדבקים ב"פלסטיני השלמה".

לכן היה ברור, בסוף-השבוע האחרון, כי חל מיפנה דרמאטי נוסף בעמדת אש"ף, וכי ההתקדמות לקראת השלום נכנסה ל- הילוך גבוה עוד יותר. מתי פלד הוועד לפאריס, קיים במשך יומיים שיחות רצו- פות עם האישיות הפלסטינית הבכירה, ובסופו של דבר התקבלה ההחלטה שמילאה את מישאלת הצד הישראלי מזה ארבעה חודשים: לפרסם הודעה משותפת.

ההודעה נוסחה באנגלית, ועבי- רה כמאה-וכמה תיקונים במשך ה- יום. פוסקים מסויימים שוחזר רצו- לפה הגדרתו של נציג אש"ף, ש- הופיעה בנוסח המקורי. הטכטיס הסופי היה מודפס במכונת-כתיבה אנגלית, ועליו תיקונים רבים בדיו כחודה. מיסמך זה היה מונח כפיסו של מתי סלד, כשחזר ארצה בשבת, בשעה 18.00.

מיסמך ציוני

מיסמך זה מיוחד-במינו לא רק מבי- חינת תוכנו הפוליטי, אלא גם בצו- רתו. יש לו כמה תכונות מוזרות, שהיו בלתי-נמנעות בנתונים הקיימים.

קודם כל, אין הוא חתום. בדרך- כלל חותמים שני הצדדים על מיס- מך-סיכום כזה. הפעם זה היה בלתי-אפשרי, מפני שנציג אש"ף לא יוכל היה לזהות עצמו בשמו.

משום כך נושא המיסמך אופי בלתי- רגיל: זהו מיסמך מוסכם, שחובר על-ידי שני הצדדים ועל דעת שולחיהם, אך ש- אינו נושא כל חתימה.

פארוק קדומי בשעה 11.30

שנית, נאמר בכותרת המיסמך שהצ- הרה תימסר בישראל — כלומר, שני הצ- דדים חיברו מיסמך שנועד מראש למסירה בארץ של אחד משני המשתתפים. היה ברור, כמוכן, שהוא גרום לסכסכיה עול- מית, ויפורסם בכל העולם וארצות-ערב. שלישית, הנציג הפלסטיני הגדיר את עצמו בצורה בלתי-רגילה, כאיש "הממונה ככל הנראה על..." התוארים באש"ף הם גמישים, מיבנתו האירגוני אינו פורמלי, והאיש לא רצה להדביק לעצמו תואר מבלי לקבל היתר מיוחד לכך. התיקשורת בין בירות והעולם לקוייה בימים אלה באופן קיצוני, דבר שגם עי- תונאים ואנשי-עסקים נתקלים בו. ביגול קשיים אלה, היה קשה לברר בעוד מועד עם בירות פרטים מסויימים, שהיו טעו- רים אישור מוקדם נוסף — ועל כן נהגו המנסים בהירות-יתר לגביהם. הנוסח הסופי של ההצהרה הגי- עה לבירות רק ביום השני בכורך, אחרי תגובתו של קאדומי. אחד הניסוחים הזהירים ביותר מתייחס

הבעיה הפלסטינית, באם ישנה כזאת, יוכל להיעשות רק במיסגרת המדינה הירדנית. השבוע, קיבל נשיא מצרים, כביכול, את העמדה הישראלית. בראיון שהעניק לווינגטון פוסט טען סאדאת כי התנאי הראשון להסדר שלום במזרח-התיכון הוא כי כל מדינה פלסטינית שתוקם בשטחים מהם תיסוג ישראל, תהיה חייבת להיות קשורה פורמאלית בירדן.

הכרוה מעין זו, שלא היתה אלא חורה, בשינוי נוסח, על העמדה הישראלית, לא היתה כניעה. להיפך, היא היתה טכטיס שקוף שנועד להציג את ממשלת-ישראל ככליריקי. למעשה, מה שאמר סאדאת היה זה: אם זה מה שמפריע לישראל ללכת

הנשיא אל-סאדאת מלכות ישראלית עצמית

לוועידת ז'נבה, הנה סיסמה שתאפשר לה לבוא אל שולחן הדיונים.

כל אדם שפוי מבין כי הנוסחה של "מדינה פלסטינית שתהיה קשורה פורמא- לית לירדן" אינה אלא מילים ריקות שאין מסתתר מאחריהן כלום. זהו תנאי שאין בו שום תוכן ממשי ושלם וניתן ליישמו במציאות ריאלית. אבל אם זאת משאת- נפשה של ממשלת-ישראל — הנה, היא קיבלה אותה.

מסך עשן. יחד עם מה שנראה כויתור לעמדה הישראלית, הציג סאדאת שני תנאים נוספים, שלמעשה היוו הקשחה בעמדה המצרית. בניגוד לתביעתו בעבר לנסיגה ישראלית בשלבים ולאורך זמן, תבע עתה סאדאת נסיגה ישראלית מהירה, שלימה ובבת-אחת. נוסף לכך תבע גם את צירוף לבנון לוועידת ז'נבה.

כיוון שישראל לא טענה מעולם כי בעיות אלה הן מהותיות ועקרוניות לגביה, יכול עתה סאדאת לגבות ממנה, תמורת מה שנראה לישראל, "התפתחות חיובית", תנאים קשים וחמורים יותר להסדר שלום. ישראל אינה יכולה להתנגד להם, כיוון שבנושא אותו הציגה כעיקרי, נכנע" סאדאת.

כך יצרה ממשלת-ישראל מצב בו נפלה לתוך מלכודת נוראה, שבה תצטרך לשלם תמורת מילים ריקות וסיסמאות חסרות תוכן, בוותורים מהותיים חשובים. לשווא הפתולו שריהיחויך יגאל אלון, ודוברים ישראלים רשמיים, בניסיון להציג את דברי סאדאת כ"הזמנת לחצים על ישראל", או "כזריקת עצם לירדן". העולם קיבל את דבריו של סאדאת כצעד נוסף של פשרה. התנאים הקשוחים הוצגו כ"מסך עשן לכיסוי ההערות המתחונות". ישראל שוב הוצגה כמתנגדת לכל ניסיון של שלום, וכמדינה שאין בה מי שמסוגל לנהל מערכות מדיניות.

מישטרה

איך יאטאט

המטאטא החדש?

האם יתגלה המפכ"ל החדש

ממסרקיברז — או

כמניפת'ניצות רכה?

בסוף השבוע שעבר נכנס גבר גדל-ממדים לתוך הלישכה החשובה ביותר ב-בניין המטה-הארצי של המישטרה בירוש-לים. בקומתו התמישית. בהופעתו החיצונית ובשערו הכסוף, נראה רבי-ניצב חיים תבורי, מפכ"ל המישטרה החדש. כדוד טוב-לב ו-

החדש ולחבל בכל ניסיון שלו לשנות את המצב הקיים. קאריירה מזהירה. תבורי (56), אב לשתי בנות ובן, וסב לנכדים, ידוע ל-מקורביו ולפיקודיו כגבר חביב וישר, שוטר מעולה ואדם שעד היום הוכיח את עצמו כהגון ושאתן. הוא יליד רוסיה שעלה ארצה בחיותו ילד, והחל את שירותו הר-ביטחוני בימי מלחמת-העולם השנייה. ב-יחידת-הפרשים שהוקמה במטרה למנוע את פעולות הגייס התמישי הגרמני. במלחמת-השיחרור לחם ברובע היהודי בעיר-העתיקה בירושלים, ושם נסצע קשה בקרב על בת-ירושה. למישטרה התגייס מייד עם קום המדינה. בדרגת סמל. במשך 28 שנות שירותו בה עבד בסיוור, בחקירות-תנועה ובשנת 1953 נתמנה כראש ענף-תנועה בירושלים. בין השנים 1954 ו-1970

רבי-ניצב רוזוליו מעביר פיקוד לרבי-ניצב תבורי האם בכפפות'משי —

מפכ"ל חיים תבורי — או באצבעות-פלדה?

שימש כמפקד נפת הנגב ומרחב הנגב. ובשנתיים שלאחר-מכן היה סגן-מפקד הר-מחוז הדרומי של המישטרה. הוא התנדב לתפקיד מפקד מרחב ירו-שלים באחת התקופות הקשות ביותר ש-עברו על האזור, והצליח להכניס בו סדר. במשך שנתיים היה מפקד המחוז הר-דרומי. עד שבחודש מאי 1975 מונה ל-תפקיד ראש אגף-המיבצעים של המישטרה. למינויו לתפקיד המפכ"ל קדם מאבק חריף בתוככי הקצונה הבכירה, ולאחריו עזבו את המישטרה שניים מתוך שלושה מפקדי המחוזות שלה. בעיקבות אלה פרש גם ניצב אלי דקל, סגנו של רוזוליו שראה עצמו כיוורו הטבעי של המפכ"ל בר-תפקידו. גם קצינים אחרים במטה-הארצי לא הסתירו את אכזבתם משלא קיבלו את המינויים שהובטחו להם או שעליהם חלמו. האפשרויות. לפני תבורי עומדות (המשך בעמוד 24)

סובלני. שאתת היא מטרתו: לנהל את ממלכתו החדשה על מי-מנוחות. לא להתיר רגז, לנהוג סובלנות, ולחתום בסיום נאה את הקאריירה המישטרית המבריקה שלו. רבי-ניצב תבורי קיבל לידינו את ההגה של מישטרת ישראל באחת התקופות הר-קשות ביותר שלה עד היום, תקופה ש-ר מציינות אותה סערות עזות בתוכה ומחוצה לה, בעולם הפשע שבו היא אמורה ל-הילחם. את מורשתו של המפכ"ל העוזב, שאול רוזוליו בן ה-53 — שנאלץ לפנות כהונתו הרמה בעיקבות חיכוכים עם שר-המישטרה ועם הקצונה הבכירה בה — ניתן לכנות פצצת-זמן. המישטרה נאי-כלת מבפנים עקב תנאי-שכר ירודים. חומר-אנושי שאינו מן המשובחים. מוראל פגום ואי-בטחנות לפעול לטיהורו של הגוף הר-חשוב הזה מבפנים. ללא משוא-פנים. קליי-קות הקצינים הגבוהים במטה-הארצי מתכ-נות כבר עתה כיצד לשים רגל למפקד

תנועת העולם הזה

המיכתב הבא ושלח השבוע

למר יצחק רבין:

31 בדצמבר, 1976

לכבוד

מר יצחק רבין

ראש-ממשלת ישראל, שר-הדתות ושר-הפנים ירושלים

אדוני ראש הממשלה,

בשם תנועת העולם הזה, הריני מברך אותך על החלטתך האמיצה לסלק את שרי המפד"ל מן הממשלה, אחרי שהעזו, בחוצפה התהומית האופיינית למפלגה זו, להמנע מלהביע אמון לממשלה שהם עצמם שותפים אלה. אולם התנהגות מופקרת זו אינה אלא המשך של שיטת הסחיטה וההתעללות שאותה מפעילות הסיעות הדתיות בכנסת נגד מדינת ישראל ואזרחיה, מזה דור שלם. מסיבה זו, אין להסתפק בגירוש שרים אלה מן הממשלה, תוך הבעת משאלה ל"המשך שותפות". חובה היא לפרק את השיטה, שבעטיה נאלץ הרוב הגדול של המדינה להשתעבד לכפייה דתית גוברת ולקבל תכתיבים של חוגים קנאיים בעניינים הקוב-עים את גורלנו לדורות.

איני רואה עתה כל סיבה מצפונית, חוקית, מוסרית או פוליטית, לעמוד בהתחייבות קואליציונית מאחר שזו מתה עם הפרת האמון מצד שרי המפד"ל. המצב שנוצר, אחרי שקבלת לידך את משרד הדתות, מאפשר ומחייב אותך, לנצל את החודשים הקרובים כדי לסלק את תוצאות הסחיטה, לאחר שסלקת את גורמיה.

לפיכך, הריני מציע לך לנקוט בשבועות הקרובים בצעדים הבאים:

- (א) לסלק את האחזות מפירי-החוק ומבזי-צה"ל בקדום.
- (ב) "האחזות" זו אינה רק פרי קנאות לאומנית שלוחת-רסן, אלא בעיקר בטוי נוסף של הכפייה הדתית הפולשת לכל תחומי חיינו.
- (ג) לפטר מיד — בתוקף סמכותך כשר הפנים — את מר ישראל קניג, אבי המסמך הגזעני הזכור לשימצה.
- (ד) לסלק את הכפייה הדתית מן ההווי של צה"ל, כגון מניעת אוכל חם מחיילים בשבתות.
- (ה) ליזום, כשר הפנים, תיקון בחוק השבות, כדי לבטל את ההגדרה הדתית האורתודוכסית הקובעת "מיהו יהודי", ובכך לסלק מכשול חמור לעלייה ולשויון במדינה.
- (ו) מערך הכוחות בכנסת הנוכחית מאפשר שינוי זה בחוק, מאחר וגם עתה יש רוב של לפחות 66 קולות לסיעות המצהירות על התנגדותן לכפייה דתית.
- (ז) לקבוע, כשר הדתות, הנחייה חדשה במשרד זה, במגמה לכונן מיד שויון גמור בין זרמי הדת היהודית — האורתודוכסי, הקונסרבטיבי והרפורמי בכל השטחים, כולל עריכת נישואין.
- (ח) לחוקק, עוד בכנסת הנוכחית, חוק שיאפשר נישו-אין וגרושין אזרחיים. גם לחוק כזה יש עתה רוב ברור.
- (ט) לסלק לפחות את הסממנים הבולטים ביותר של הכפייה הדתית בכל השטחים.

אני סבור שזוהי הזדמנות לקבוע תקדימים, שיפתחו דף חדש בחיי המדינה ושיחזיקו מעמד גם אחרי הבחירות.

ברכה,

חיים תבורי

שבועון צרפתי מנבא: צוללת אחת יכולה

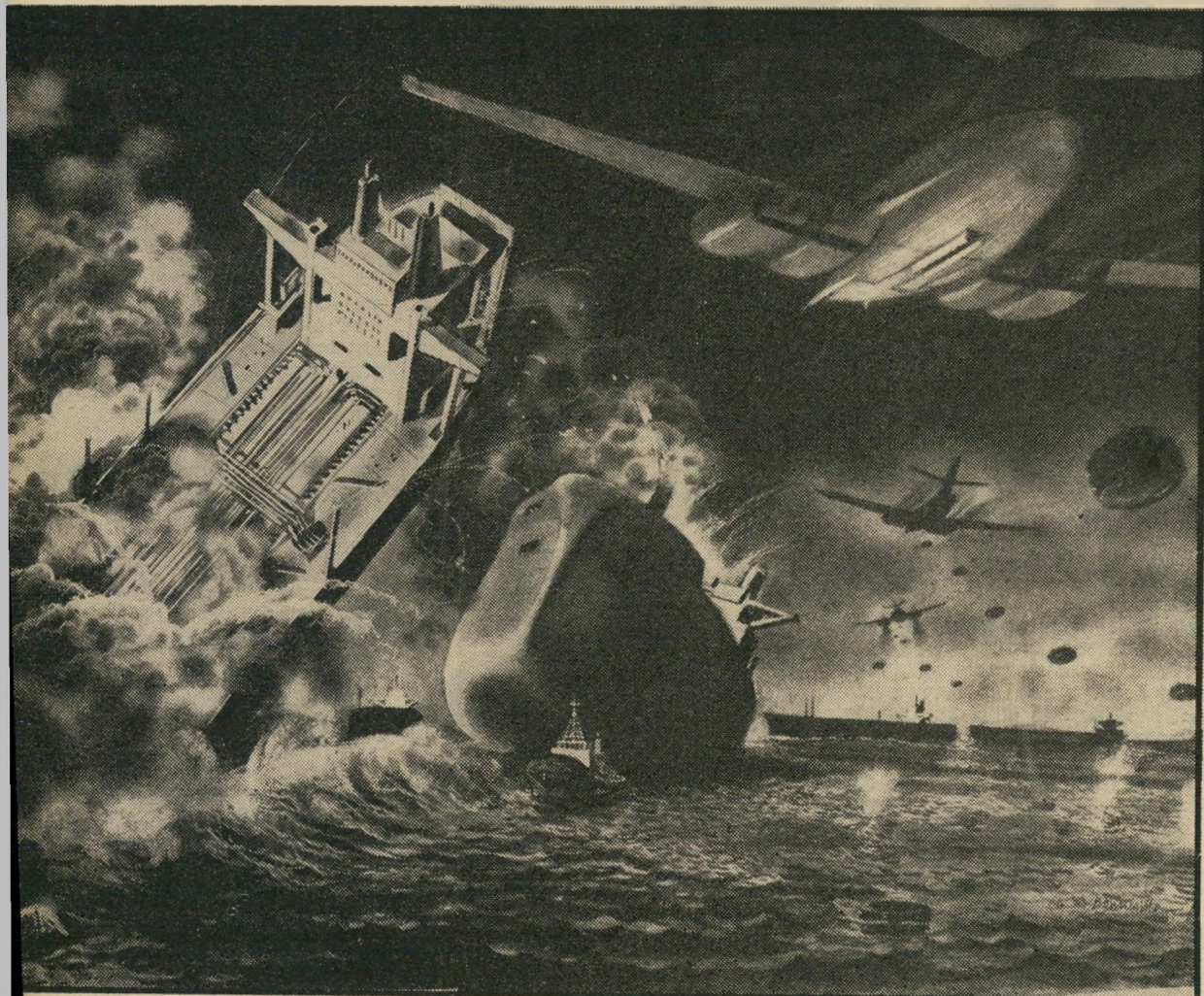
לחנוק את זרם הנפט לעולם - ולאילת

שני מיליון טון של נפט יוצאים מדי יום מן המפרץ הפרסי, דרך המיצר הצר, לעבר השווקים הצמאים של אירופה המערבית, ארצות הברית, אפריקה, המזרח הרחוק, אוסטרליה — ואילת. בילעדיהם, יהיה העולם המערבי משותק, ומנהיגיו מטכסים עתה עצה כיצד להגן עליו.

העולם יכול להיחנק!

בחשכת לילה מגיח צי של מפציצים בלתי-מזוהים, ומטיל מטר של מוקשים במיצר הורמוז — שרוחבו 50 קילומטרים ועומקו 60 מטרים, המפריד בין המפרץ הפרסי והאוקיינוס ההודי. בשעות הבאות טובעות שתיים, שלוש מיכליות-ענק ב"מיצר. שאר המיכליות נעצרות ונסוגות. נתיב הנפט אל ארצות הברית, אירופה המערבית, יפאן, אוסטרליה (וגם ישראל) — מנותק.

זה יכול לקרות גם כך: איי-שם מדרום למיצר הורמוז מפנה מפקד של צוללת אלמונית את הפריסקופ שלו לעבר מיכליות-ענק. כעבור שניות אחדות הוא מפעיל נגדה טיל יס-ים. מבעד לפריסקופ רואה המפקד את ההתפוצצות האדירה. הצולי לת נעלמת במצלולות. אך תוך דקות מקבל לוח כל המיכליות באוקיינוס ההודי וב"מיפרץ הפרסי פקודה אלחוטית מבע"ליהן: לחוש אל הנמל הקרוב ביותר, ולהישאר שם.

התוצאה — זהה: זרם הנפט לעולם המערבי נפסק.

המיצר השלישי

של אילת

תיאור זה אינו לקוח מתוך ספר של פוליטיקה בידיונית. הוא מעסיק כיום את ראשי המטות הצבאיים של כמה מדינות. בשנים עברו עסקו אנשי המדיניות ו"הביטחון של ישראל במיצר קרוב יותר: מיצר טיראן, שגרם במישירן למילחמת ששת-הימים, ושחיה מעורב גם בגורמים שהביאו למילחמת סיני ולמילחמת יום-הכיפורים.

במילחמת יום-הכיפורים הופנתה תש"ר מת-חלב הישראלית אל מיצר רחוק יותר: באב-אל-מנדב ("שער הדמעות"), המיצר המפריד בין ים-סוף והאוקיינוס ההודי. נמסר כי המצרים ו/או הדרוס-תימינים הטילו עליו מצור, כדי למנוע מעבר אוניות המיועדות לישראל. בהסכמי הפסקת-האש הובטח שמצור זה יוסר.

עתה מעסיק את ישראל והעולם מיצר רחוק עוד יותר. גורם לכך השאה האירני, מוחמד ריזא פהלאווי, חדואג להפיץ דאגה (המשך בעמוד 32)

מיכליות-הענק המוביל את הנפט מן המפרץ לחמש יבשות — ואת המיצר הצר והרדוד, שדרכו הן צריכות לעבור. (למעלה): המטוסים האלמוניים. בצירור זה של פארימאטש (למעלה מימין) הטילו את המוקשים במיצר. שתי מיכליות-ענק מחפוצצות וטובעות.

מטוס אלמוני מתקרב, בתיאור דימויני זה של השבועון פארימאטש (למעלה, מימין) לעבר מיצר הורמוז. הצירור הסכמתי מראה את שדות הנפט של העולם הערבי ואיראן שמסביב למפרץ הפרסי. את צי

(המשך מעמוד 22)

עתה כמה אפשרויות — כפי שטוענים קצינים בכירים מאד במטה הארצי, בעלי עמדות מפתח, שאינם מסתירים את העובדה כי לא התלהבו מבחירתו של שר המיטרה שלמה הילל בתבורי דווקא, כמפכ"ל החדש. לדעתם הוא עלול להסתבך, אם אך יתחיל לנקוט צעדים להבראת ה-מיטרה מבפנים, לפתוח אותה לביקורת ציבורית ולהתחשב בגילוייה של העיתונות בתחומי האלימות והשחיתות שבתוכה. אם יפעל כך, עלול תבורי לגרום לי-חיכוכים קשים וחריפים בינו לבין הקצונה הבכירה הכפופה לו, שאנשיה אינם ששים כלל לזעזועים ולשינויים דראסטיים. אם יבקש, למשל, לשים קץ לשיטת החקירה האינקוויזיטריות הנקוטות בידי חוקרים מסויימים, לשם הוצאת עדויות מעצירים, אישימוהו בכך שהוא קושר את ידיהם של אנשיו ואינו מאפשר להם להתמודד עם העולם התחתון בדרכס.

אך אם יבחר בדרך האחרת, זו של ה-שתיקה וההשלמה, כלומר אם יהיה "ילד טוב", צפויים לו ימים טובים וארוכים בראש המטה הארצי.

עמוד-שדרה איתן. על תבורי לי-החליט, למן ההתחלה, איזה קו ינקוט בתקופה הקרובה, הסוערת, המזומנת לו, תקופת ערבי הבחירות. מומחים צופים עתה הפגנות רבות, שביחות, אולי אף הפגנות רחוב סוערות. הממשלה תבקש מן המיטרה לנהל לנקוט יד חזקה, להרגיע את הרוחות בכל מחיר. כיצד עתיד חיים תבורי להגיב על דרישות אלה?

תומכיו במטה הארצי טוענים, כי הנקודה החזקה של תבורי היא עמוד-השדרה הי-איתן שלו. אם נכונים דיבריהם, כיראו יש להניח שהוא לא יחסס להרחיק מעל דרכו את הקצינים שינסו להחל בעבודתו כדי לסלקו. כצעד במילחמה הקרה המתנהלת בין קבוצות הקצינים השונות במטה הארצי, אם יחליט שמוטב לו להתנהג יפה ולעשות את רצון כולם, תוך פשרות ומציאת שביל-זהב, ייתכן שכולם יהיו מרוצים — אך בכך גם תגיע אל קיצה האגדה ששמה חיים תבורי.

מישפט

הצנזור המחורני

בית-המשפט קבע: למישטרה אין זכות להפגין צנזורה

מי מוסמך לאסור מופעי עירום בישראל, משרד-הפנים, באמצעות המועצה לביקורת סרטים ומחזות, או המישטרה? או אולי שניהם גם יחד? על שאלות אלה התבקש להשיב השופט העירוני בתל-אביב יצחק אורן. היה זה אחרי שניצי המישטרה, רב-פקד יעקב כהן, ביקש ממנו להוציא צו סגירה נגד מועדון-הלילה 1919, "משום שהוא מהווה מקור משיכה אללמנטים מסוכנים לציבור מהווה פגיעה במסור הציבורי". מופע העירום למישטרה לבקש בקשה זו היה מופע העירום המוצג במועדון (העולם הזה 2044) ברישון ובאישור המועצה לביקורת סרטים ומחזות.

היה זה דווקא הצנזור הממשלתי שיצא נגד תביעת המישטרה לסגור את המועדון בשל מופע העירום המוצג בו. ה"ר מאיר שחם, איש משרד-הפנים, המשמש ממלא מקום יו"ר המועצה, עלה על דוכן העדים והצהיר: "לא ידוע לי על כל גוף אחר בארץ הממונה על ביקורת סרטים ומחזות. אם אנתנו מוצאים בזמן ביקורנו במופעים השונים כי הם טוענים ביקורת ומעקב אנתנו פונים למישטרה ומבקשים ממנה כי תבצע מעקב. אין זה מתפקיד המישטרה לאסור מופעים, אלא לפי הוראה שלנו".

ראיות חדשות. במצב זה ניסה ניצי המישטרה לטעון כי מופע העירום מהווה ויטרד ציבורי משום שהוא מושך אליו טיפוסים שליליים.

השופט יצחק אורן לא סבר כי זהו ימוק מספיק לאסור את המופע. "נאמנים לי דברי ה"ר שחם", קבע, "שעשה עלי ורשם מהימן, מהוגן, ישר ונאמני, כי לא ידע לו זה היום כל נימוק שייחייב אותו בטל את ההיתר שניתן למופע". אבל, זאתם לבקשת המישטרה, נתן לה השופט שות, להביא בפניו ראיות חדשות כדי נסס את בקשתה. כך וכלו שטריום נוספים להינות מדי דב חינוס מהצגת העירום, בחיפוש אחר יאיות הניכספות.

מדוע הוא התאבד?

לפטר או להתפטר. כך יכול היה להיווצר מצב שבו הכנסת תסיר את חסינותו והוא עלול להיחקר ואולי גם להיעצר, אך הוא יישאר שר בממשלה עד הבחירות. על היועץ-המישפטי-לממשלה הוטל לבדוק, כיצד ניתן למנוע מצב מביך זה.

ביום הראשון השבוע קרא עופר על הדיון בעיתונים, ופנה אל ראש-הממשלה בבקשה להחיש את החקירה, למען תוכח הפתור. ראש-הממשלה היסנה אותו אל שר-המישפטים, הממונה על נושא זה, ביום הראשון לפגנת-ערב נכנס אברהם עופר אל שר-המישפטים חיים צדוק, יצא כעבור שעה לשהוא אדם אחר לחלוטין. תוכן השיחה אינו ידוע, אולם נראה כי צדוק הסביר לעופר שאין מנוס מהמשך החקירה, כמו בפרשת ידלין. עופר יצא מן הפגישה עם השר ונהג לדירתו בירושלים, ברחוב הבנאי 24. ביום השני בבוקר נסע לביתו שבתל-אביב. בצהרי יום השני שם קץ לחייו.

התלונות פתחו קופת-עבירות

אין ספק כי עופר לא התאבד בגלל ה-פירסומים בעתונות. בחייו ידע כבר התקפות חריפות בהרבה על אישיותו ועל מעשיו. בתקופת העברת חוק באדר-עופר פירסם העולם הזה חקירה על עיסקי שיכון עובדים ועל קישרי עופר ואשר ידלין, שכללה חלק ניכר מן החומר שאותו חוקרת עתה המישטרה. הפירסומים הללו לא עיר-ערו את שלוליות-רוחו של עופר, שהיה רגיל למאבקים ביורה הפוליטית. ניתן להניח כי מה שהביאו לידי ההחלטה למנוע את החקירה נגדו, הוא המידע שנמסר לו על-ידי שר-המישפטים, וכן סיורבו של ראש-הממשלה לפרסם הודעה המסחרת אותו — כפי שעשתה הממשלה בעניין ידלין, בשעתו.

אהרון ברק, אולי בגלל היותו משרת הי-ציבור ולא נבחרו, הופיע ענוב ולבוש בחליפה. העילה הרישמית לפגישה היתה פנייתו של יצחק רבין אל שר-המישפטים, לפני שלושה שבועות, שבה התבקש למסור לראש-הממשלה דו"ח על מהלך החקירה נגד שר-השיכון אברהם עופר. לראש-הממשלה ניראה הדבר חשוב, כיוון שעל צמרת המערך ניטל להחליט אם יקבל עופר את תפקיד יו"ר מטה הבחירות של המערך, תפקיד שהוא כבר הודיע ברבים כי יסכים למלאו. כן ביקש רבין לדעת מה צפוי מחקירתו של עופר, כדי שלא תחזור פרשת ידלין על עצמה, אך הפעם בעוצמה כפולה ומכופלת, שכן הבחירות קרובות ובאות ועופר הוא מעמודי-התווך של המערך.

שר-המישפטים אינו מקיים מגע ישיך עם חוקרי-המישטרה, ומשום כך פנה אל היועץ-המישפטי אהרון ברק המנהל, לי-מעשה, את חקירת עופר, כשם שעשה לגבי חקירת אשר ידלין. ברק מסר לצדוק מימצאים ראשונים, שדי היה בהם כדי לפסול את עופר כמועמד לתפקיד יו"ר מטה-הבחירות. ועתה, בבוקר השבת, הגיע ברק כדי לדווח לראש-הממשלה על מהלך החקירה ועל מה שצפוי בה וכתוצאה ממנה. בישיבה דיווח ברק לשרים הנאספים, כי הממצאים שנתגלו עד לאותה עת חמורים. בעיקר חמורה היתה עדותו של עורך-הדין חיים גרשן, עדי-המדינה נגד אשר ידלין, שמסר עדות נגד עופר בפרשת רכישת הקרקעות במיזרח-ירושלים. לפי דיווחו של ברק, לא יכול להיות מנוס מפתחה בחקירה רישמית נגד עופר, כולל הסרת חסינותו כשר. בדיון שהתפתח דנו המשתתפים בשאלה כיצד למנוע ביוון, העתיד להיגרם מכך שלא ניתן להפסיק את חברותו של עופר בממשלה שכן, מממשלת-מעבר לא ניתן

אין רצה אברהם עופר בהוכחת צידקתו, כפי שכתב במכתב שנמצא ליד גופתו, היה מעשה-התאבדות הדבר האחרון שהיה עליו לעשות. שכן עתה תיפסק החקירה, מן ההכרח, והציבור לא יידע עוד לנולס אם החשדות שחקרה המישטרה נגד עופר נכונים אם לאו. אילו רצה עופר בטהור שמו, היה עליו לפנות ליועץ-המישפטי-לממשלה, לי-הודיע כי הוא מוכן להסיר מעליו את חסינותו מרצונו, על-מנת לאפשר למישטרה לחקור ולהוציא את צידקתו לאור. עופר לא בחר בדרך זו. הוא הלך בדרך טראגית כדי להימנע ממה שעובר עתה על חברו הטוב, אשר ידלין, שיחד עימו עבר את שלושים השנים האחרונות, למן החברות המשותפת בקבוצת המדיה עד הלום. שרישת האירועים שהביאה את עופר לידי ההחלטה לשים קץ לחייו החלה בבוקר השבת האחרונה.

הפגישה הסודית גילוי מיקרי

הפגישה הסודית תוכננה לשעה שבה העיתונאים אינם צופים לעבר הנעשה בביתו של ראש-הממשלה. מועד הפגישה לא נרשם ביומניהם של המזמנים אליה, כך שאפילו מזכירותיהם לא ידעו כלל כי ראש-הממשלה, יצחק רבין, וימן אליו שלושה אישים מצמרת המדינה, לדיון ההיגורל בפרשה שבכוחה להכריע את גורל הבחירות הקרובות, לולא צמד צלמי-עיתונות, אשר כמיטב מסורת הצלמים האיטלקיים ארכו ליד ביתו של רבין כבר בבוקר השבת, לפי הנה העולם יודע כלל כי הארבעה אכן נפגשו.

כך הגיעו גם שר-המישפטים חיים צדוק — ללא עניבה ומעל, כמינהגו ללבוש לבוש ספורטיבי בשבת — ושר-המישטרה שלמה הלל. רק היועץ-המישפטי-לממשלה

שמכרה שיכון עובדים לחותנתו. או תיכנן קוטג' לאחותו עליידי שיכון עובדים ללא תמורה, או העדפות לבנו, עורך-הדין דן עופר ומתן הנחות בלתי-חוקיות על הדירה שקנה באמצעות שיכון עובדים.

נס המילחמה

בשחיתות

עתה נסגר תיק עופר בצורה טראגית, וכל המעורבים בו לא ייחקרו עוד. גם פרשת ידלין תצומצם עתה, ונראה כי יקומו גורמים שינצלו את המאורע הטראגי לשם עריכת מסעי-צלב נגד העיתונות, כדוגמת זה הנערך בסרט הכבוד האבוד של קתרינה בלוס. אולם להבדיל אלפי הבדלות, קתרינה בלוס היתה אשה פשוטה — לא עסקנית-ציבור, עקרת-בית — ולא שר בממשלה החי מן הציבור ובשמו. המסע שנערך בעיתונות הגרמנית נגד קתרינה בלוס היה מסע של טרור והשמצות נגד קורבן חף-מפשע, שנבחר כקורבן בגלל חוסר-האונים שלו ואי-יכולתו להשיב מילחמה שצרה. אולם החקירה נגד עופר, וקודם-לכן נגד אשר ידלין, היתה מאבק נגד השילטון בביטוי החזק ביותר, המסוגל להתגונן ולהשיב מילחמה בכל האמצעים העומדים לרשות המיסד. כאשר פתח העולם הזה במאבק נגד אשר ידלין, לא האמין איש כי ידלין יובס וכי טענות העיתון יהפכו לכתב-אישום של המדינה. גם כאשר הובילה פרשת ידלין לחקירה נגד עופר, לא האמין איש כי ניתן יהיה להזיז ולו בורג קטן במכונת-המיסד האדירה.

לא הפירסומים והגילויים הם שדחפו את עופר לביצוע ההתאבדות. התחושה שהקרי קע נשמטת מתחת לרגליו וכי אין הוא זור כה עוד לגיבוי מצד המישטר שהוא היה חלק ממנו — הם שהביאו אותו להחלטה הגורלית.

מותו של אברהם עופר מצער עד מאד, אולם אין הוא יכול לגרום להפסקת החקירה נגד השחיתות. אילו היו המישטרה או העיתונות בחשש מתמיד מאיומי התאבדות, לא היה ניתן עוד לחקור דבר.

אילו החליט נשיא ארצות-הברית, ריי צ'ארד ניכסון, להתאבד בשיא פרשת ווטרגייט, האם היה הדבר מטהר אותו אוטומטית מהאשמותיו של הוושנינגטון 1970? האם היתה העיתונות האמריקאית נבהלת וחדלה לחשוף פרשיות-שחיתות? **יגאד לביב**

ערביי השטחים בעיסקי-קרקה. פרישה זו, וההחלטה אם להגיש כתב-אישום נגד ידלין בעיסקי-קרקה, היתה אחד הנושאים שנדונו בשבת בביתו של ראש-הממשלה. קבוצת הנושאים השנייה שבדקה הי' מישטרה נוגעת לכ-60 מקרים שבהם הורה עופר למסור דירות של זוגות צעירי רים למי שאינם זכאים לדירות כאלה. כל מסירת דירה כזו באופן זה היא עבירה פלילית. בין מקבלי הדירות היו אישים בכירים במילגת העבודה, שעופר רצה לקנותם באופן כזה. אחת הדירות, למשל, נמכרה לבתו הלא-נשואה של סגן שר-התיק שורת אלי מויאל. דירה אחרת, בצפון תל-אביב, נמכרה לבתו של עורך-הדין גושן, שעדיין אינה נשואה כלל. עופר ניסה להעביר בוועדת-הכספים של הכנסת שינוי של התקנות, כך שרוכשי הדירות הללו יוכלו להכשיר את קנייתם, ושלח את אדם טל, מנהל שיכון עובדים בדרום, אל ח"כ צבי גרשוני, זה האחרון סירב להתערב, וניתק את קשריו עם עופר. אגב, כשנוכח מויאל במתרחש, ביטל את הרכישה וקיבל את כספו חזרה. קבוצת הנושאים השלישית שבנדקה נוגעת לשורה ארוכה של קבלת טובות-הנאה על-ידי עופר ומישפחתו, כמו הדירה

הטירחה שלו בעסקות, בהתאם להסכם בינו לבין ידלין שעליו הוגש כתב-אישום נגד ידלין (כתב-האישום נוגע לתקבולים של ידלין משכר-הטירחה של גושן מעסקות עם קופת-חולים בלבד). ידלין שימש אותה עת כמזכיר חברת-העובדים, וגושן היה החוליה המקשרת בינו לבין עופר. המישטרה שמעה על עסקות אלו לראשונה מפי חוזה ארליכמן ויעקוב פאר, מוסרי העדויות הראשונות נגד אשר ידלין, בעיקבות התלונה שהגישתי ובה ציינתי את שמותיהם. גם חוזה וגם פאר שימשו בתחילה כמתווכים בעיסקי-קרקה הערי-ביות. אולם אחרי שחוזה ארליכמן גסעה להציג שנה לאמריקה, עבר גושן לעבוד עם מתווכים אחרים. כאשר גבתה המישטר עדות מגושן בעניין ידלין, הוא מסר עדות גם על מעורבותו של עופר בעסקות ובעניין השוחד שהוא קיבל.

אגב, כל עיסקת מיוחדת-ירושלים עדיין לא נכללה בכתב-האישום נגד אשר ידלין, שכן ממתנינם לאישורו של היועץ-המישטר-למשלה, בגלל מעורבותו של עופר בפרשה. רישמית משיבים, כי הפרשה עלולה להביך את מדינת ישראל, כיוון שיתברר בה כי נגיד בנק ישראל לעתיד ושר בממשלה חברו יהדיו להונות את

חקירתו של עופר על-ידי המישטרה נפתחה לפני כמה חודשים. כאשר, בעיקבות פרשת ידלין הגיעו אלי עובדות המעידות שעופר נהנה משוחד בעיסקת רכישת קרקעות על-ידי חברת שיכון עובדים מעבר לקריהירוק בירושלים. בדיקת החשדות הובילה למיצאים רבים על עבירות פליליות של עופר, בתקופת היותו מנכ"ל חברת שיכון עובדים (1968-1974), והחלטתי לנהוג כפי שנהגתי לגבי אשר ידלין. תחילה פורסמו העובדות בסידרה בת כמה המשכים בהעולם הזה. אחרי הפירסום הגשתי תלונות למישטרת ישראל, ואלה כללו את העובדות שפורסמו.

התלונות — ארבע במיטפר — הוגשו לראש אגף-החקירות במישטרה, ניצב יעקוב קדמי, שלאחר התייעצות עם היועץ-המישטרי-למשלה מיה צוות-חקירה מיוחד בראשות ניצב-מישנה ראובן מינקובסקי, ראש מחלקת-החקירות במטה-הארצי בירושלים.

הצוות בדיק את כל הנושאים שפירטתי בתלונות, ובימים הקרובים היה אמור לסיים את בדיקותיו ולהגיש מימצאים ליועץ-המישטרי-למשלה. מימצאי הצוות נוגעים לשלוש קבוצות נושאים עיקריות: האחת, עיסקת רכישת הקרקעות על-ידי שיכון עובדים במיוחדת-ירושלים, שבה נר-כשו 150 דונם במחיר של 6 מיליון לירות. התשלומים נעשו בשלושה צ'קים, לפקודת עורך-הדין חיים גושן. הצ'ק הראשון היה על סכום התשלום לבעלי-הקרקע, השני לתשלום המיסים והשלישי לתשלום שכר-הטירחה של עורכי-הדין ועמלות-התיווך. הצ'קים היו חתומים בידי אברהם עופר, מנכ"ל שיכון עובדים דאז, בידי גיבור החברה, יהודה בן-חורין. גושן פדה את הצ'קים, שילם במזומן למוכרי-הקרקעות, כולם ערבים ממיוחדת-ירושלים ומהגדה. העיקרון היה שהם התמו שקיבלו לפי 40 לירות למטר, בעוד שבפועל קיבלו רק כ-15 לירות למטר. ההפרש בכל העיסקת קות הללו היה 2.5 מיליון לירות, אשר נשארו בכיסי גושן ושות'.

עופר אמר למקורביו, כי הכספים שהוציאו או משיכון עובדים בעיסקת הקרקעות בי מיוחדת ירושלים — כ-2 מיליון לירות, נמסרו למימון הבחירות של סיעת המערך בי שנת 1973. עופר היה או האחראי למטה הבחירות, ולדבריו איש לא שאלו מהיכן קיבל את הכסף. הוא ניסה לומר זאת גם בפגישתו האחרונה עם רבין, בה ביקש גיבוי, וכאשר ראה כי מפקירים אותו הסיק את המסקנות.

גושן העביר לאשר ידלין 15% משכר-

אברהם עופר, כפי שהצטייר בעיני הציבור — אדם חזק, שופע ביטחון-עצמי, ברפולגתא חריף וחד לשון. כאן, הכנסת, מאחרי תחנית חיצונית זו הסתתרה ככל הנראה, בלחצים והגישה אל המעשה הקיצוני של ההתאבדות.

האיש החזק

באחת מהופעותיו מעל במת המסך, שלא עמדה בלחצים והגישה אל המעשה הקיצוני של ההתאבדות.

פרדי עשתה זאת שוב

רצינות
ברגע של שקט תופסת הדוגמנית מוראל צוויג שנמנתה עם החתיכות הבולטות במסיבת הסילוסטר ההמונית של פרדריקה סגל.

לבט
קדימה שולחת חוגגת זו, שהצליחה לתפוס לה רגע של חשבוניפוש. משמאל: אשת החברה יונה לחוביץ וידיד על רחבת הריקודים.

לייל סילוו

גילויילב
במיטבו הפגינה סוזי לרמר היפהפייה, שהיתה מנערת הזוהר הבוליטות של ישראל עד שנישאה, לפני כשנה, לאיש עסקים שוודי אולם הגיעה לביקור בישראל לקראת ליל הסילוסטר. **צילום: פטר פן**

כ פי שהשנה היוצאת היתה שנה קשה, כך היא גם יצאה יציאה קשה אך עם סימנים לטובה, והמוני בית ישראל גילו כי הם מוכנים לתרום הרבה הרצלים, ור בלבד שיוכלו לחוג את יום-הולדתו של ביאליק כדת וכדין.

הגדילה לחגוג מכולם פרדריקה סגל, שהסילוסטר הפך כבר כמעט רכושיה הרפרטי. גם אם אין היא מפעילה כרגע שום מועדון, היא פשוט לא יכלה להניח לראשי השנה האורחי לעבור ללא התערבותה הפעילה, וחץ מזה, מה יכול להיות אתגר יותר גדול עבורה מאשר לפתוח את מועדון 77, ודווקא בפתיחת שנת 1977? וכך, בהתאם למסורת, הגיעו כולם למועדון, השוכן ברחוב בנייהודה בתל-אביב.

המארכת

פרדריקה סגל לא איכזה גם הפעם והמועדון החדש שלה, שנפתח רק ללילה אחד (בינתיים), היה מלא עד אפס מקום. בין האורחים (בתמונה, עם פרדי) היו גם הדוגמנית הישראלית לשעבר סוזי לרמר ובעלה השוודי הצעיר.

ידיים למעלה
מרים, ולא בכניעה, ה' עיתונאי שייקה בן-פורת. בתמונה משמאל: רבקה מיכאלי, שהגיעה עם בעלה יורם.

והשנה התחילה ב'

אכסטאזה
עם כוס ביד
תפסה אורדית,
חברתו של הבמאי עודד קוטלר, שהיה גם
הוא בין החוגגים במסיבת הסילווסטר ש'
ערכה פרדריקה במועדון 77 בתל-אביב.

ציפייה
לקראת השנה החדשה
בעיניה הפקוחות לר'
ווחה, שלא ויתרה על המסיבה למרות
שהיא נמצאת בחודשי הריון מתקדמים.

תיקווה לשנה הבאה

מביעה במבטה לידיה, רעייתו של
שייקה אופיר, שחוללה במלוא המרץ.
כבכל שנה, גם הפעם נדחקו הכל בשימחה ובששון על רחבת-הריקודים הקטנה במועדון.

דוב טגל קיבל את פני הבאים בחוק, פרי-
דריקה נשקה לזכנסים בפנים, ולמרות הי'
קישוטים הצנועים, היה שם בון טון ב'
סטיל שרק פרדריקה יודעת ליצור, כאילו
מתוך השרוול.

מאות האורחים היפים, ששילמו מאה
לירות לגולגולת עבור משקאות חופשי ו-
טשולנט עם קישקע ממולא, לא ניראו
מודאגים ביותר מכך שהמועדון טרם נפי'
תח רישמית, ואפילו מכך שהבר עדיין לא
כלל מיבחר של משקאות. הם נהגו להצי'
טופף על רחבת הריקודים במיטב חידושי
הגרדרובה, לפגוש את כולם לפני חצות ו-
להתפור עם כולם בשעות הקטנות.

סטר זצ"ל

חיוך זרח

הפנתה לעבר
המצלמה אלי-
שבע, אשתו לשעבר של מנפרד כץ. בתמו'
נה מימין: מוישליה חובב הטשולנט.

אחוות עליים
גילה ראש המועצה-המקומית של טירה, כשבא לחגוג את ליל
הסילווסטר הקדוש בתל-אביב, בשימחה לא פחותה מזו של
מארחיו התל-אביביים. האדריכלית אילנה שרון דאגה להכיר לו את כל המי ומי שנכחו במקום.

שידור

על הגל

גבה גלים

במערכת החדשות

כושלת של המחלקה ולניהולה הלקוי ניתנה בעת המשבר הממשלתי, כאשר באו נציגי הסיעות השונות למישכן הנשיא. סוקר האירוע על-ידי כתב מערכת היום הזה. אך מחמת נאמנותו של הכתב ליומן בלבד, לא טרח להעביר את המידע מבית הנשיא גם למערכת החדשות. דקות ספורות לפני שידור המהדורה נאלץ העורך לצלצל לטלפוני שבישיבת הנשיא, ולשר אוב ממנו מידע על התרחשויות אותו יום.

אך הדוגמה הבולטת ביותר למחדלי מחלקת החדשות ניתנה, ללא-ספק, במיב צע יונתן. הידיעה על המיבצע התקבלה במערכת החדשות במיקרה, באמצעות אחד העורכים המועסק גם על-ידי מערכת חדשות-הון. אילמלא הטלפון שנתקבל עבור רופאריס לא היה התורן, שהגיע למערכת החדשות אחר-הצהריים, יודע אודות המיבצע דבר וחצי-דבר. גם כך שודרה הידיעה בשידור-ישראל רק בשעות-הערב רבות מאוחרות, שעות רבות לאחר שידורה בגלי צה"ל.

כלקח שהתקף מתקריט מיבצע יונתן, הוחלט למנות עורך-לילה, המינוי החדש, קבל, אומנם בברכה על-ידי העובדים, אך הם דרשו עבור עבודת-הלילה הנוספת גם תוספת נאותה לשכרם. כל זאת, למרות שבהסכם השכר נקבעו להם, לאור עבור דתם המיוחדת, 28 שעות-עבודה שבועיות בלבד.

העובדים סיכנו, דרישה זו לתוספת

חגי פינסקר, מנהל הרדיו, סגר את מקלט-הטלוויזיה בביתו, אחרי שצפה ביום הרביעי שבער בסרט מצחצחי הנער לייט, והלך לישון. אך צילצולו הטורדני של הטלפון קטע את שנתו באיבה. על הקו היה העיתונאי נתן ריבון, שהודיע כי מערכת החדשות של הרדיו מתארגנת לקראת סנקציות ושיבושים בשידור.

פינסקר הגדום לא האמין למישמע-אזניו, והחליט לברר מייד את מהות החדשה המזוהה, אצל דובר רשות השידור, משה עמירב. הטלפון הצליח אומנם להקפיץ גם את עמירב משנתו המתוקה, אך תועלת לא היתה בו. הוא לא ידע על העניין יותר מפינסקר עצמו. השניים ליטו כי מדיבר רק בעוד שמועה עיתונאית חסרת-דשח, שרבות כמותה.

אולם, מהדורת החדשות של יום החדש משיב בבוקר הוכיחה, כי מדובר ביותר מן סתם שמועה. בהדשות הבוקר שודרו, ללא התראה מוקדמת, כותרות החדשות בלבד. בפגישה שכונסה מייד, בהשתתפות מנהל הרשות יצחק ליבני, מנהל הרדיו חגי פינסקר, יושב-ראש ועדה-עיתונאים

מנכ"ל רשות השידור ליבני ועובדי החדשות הייאמן? הייתכן?

שכר היתה הקש ששבר את גב הגמל, והגורם הישיר לסנקציות, למרות שטענת עורכי החדשות היא כי דרישות השכר אינן עומדות במרכנו של הסיכסוך, וכי כל רצונם הוא רק להכניס שיפורים במתן לקתם.

איום מפורש. בחדר-המליחמה של רשות השידור, שבו התכנסו ביום הראשון בבוקר חברי הוועדה-המנהל של הרשות, התנהלה המליחמה נגד שתי הזיתות — כשהתוהוהים הכבדים מפנים מפתח נגד העובדים המינהליים שתוצאות שבייתם גרמו לשיבושים החמורים בשידור. הוויכוח הסוער, הופסק תכופות בשל הודעות בלתי-יפוסקות על שיבושים בשידורים. ההודעה הראשונה בישרה על הפסקת שידורי-הפירסומת ברשת ב', פתק נוסף הודיע כי רשת ג' משותקת, וכי הכוונה היא לשחק אף את השידור ברשת ב'. יצחק ליבני הורה מייד להעביר את שידורי רשת ב' לרשת ג', ההודעות הבאות סיפרו על ביטולי תוכניות שונות, ש-הופסקו בו זמנית.

מנהל-הרדיו הורה להשמיע תקליטים תחת התוכניות שבוטלו. הפתק הבא ש-הגיע הודיע, כמובן, שהעובדים מסרבים לשחרר תקליטים לשידור.

בין הודעות-איוב אחת לרעותה נאלצו חברי הוועדה-המנהל להאזין אף לדיווחו הבלתי-מועד של ארגון צוקרמן, ש-סיפר על תוכניות-טלוויזיות שאף הן בוטלו בזו אחר זו.

שביתת עורכי החדשות הסתיימה, כשר הוחלט להקים ועדה פריטטית, שתבדוק את תביעותיהם.

אבל העובדים המינהליים ממשיכים לגייס רום למאוזני הרדיו בישראל לשאל: "זה רדיו?"

אדמונד צחייק ויושב-ראש אגודת העיתונאים בירושלים יצחק אלון, נה"קלה החלטה סודית, שעל-פיה תציג הנהלת רשות השידור אולטימטום האומר, כי אם לא יופסקו הסנקציות תושבת מערכת החדשות כולה ועורכיה יצאו לחופשה מאונס.

סיקור צדדני. סיבת הסיכסוך, שפרץ בפיתאומיות שכוו, היתה טענתם של עורכי החדשות, כי מחלקתם סובלת זה זמן רב מניהול כושל, הגורם לה להימצא בפיגור מתמיד אחר החדשות, המגיעות אליה שעות אחרי התרחשותן או אפילו אחרי פירסומן בעיתונות היומית. בתוכנית טעם מערכת החדשות נאמר, בין השאר: "הייתכן שראש-הממשלה חוזר מביקור בחוץ-לארץ ואין מערכת החדשות מקבלת מייד דיווח על כך? הייאמן שאין בחדר החדשות נוהלי-חירום למיקרי-חירום, וב-ארץ עלולים לקרות אסונות בלא שהדבר יגיע במהירות לידיעת הציבור? הייאמן שחדר החדשות ריק מאדם בשעות הלילה, ואין איש בכוננות? כיצד קורה שתחנה קטנה, יחסית כגלי צה"ל, מצליחה לשדר ידיעות חשובות לפני הרדיו הממלכתי?" בתזכיר של העובדים נאמר גם, כי אין מדיניות שידור ואין מדיניות ברורה לגבי תוכן המהדורות, סיגנון ומיבן. אין מעקב אחר טעויות וכישלונות, או אף אחרי הצלחות. אין ישיבות-מחלקה, ואין דיונים לליבון בעיות שוטפות. אין תדריכים לעובדים ואין השתלמויות. רשת הכתבים, בעיקר בירושלים, מוזנחת, והעורכים נאלצים לרדוף אחר ידיעות, למהדורה המיוחדת לענייני כלכלה (חידוש שעליו גאותם של יצחק ליבני וחגי פינסקר) אין, למעשה, כתבים. מחדק אנטיבה. דוגמה לעבודתה ה-

טוטו

ספורט טוטו

השבוע עליה מינימום הפרס הראשון ל-

2,250,000

ל"י

(בוזר העברה)

מינימום כלל הפרסים

4,000,000

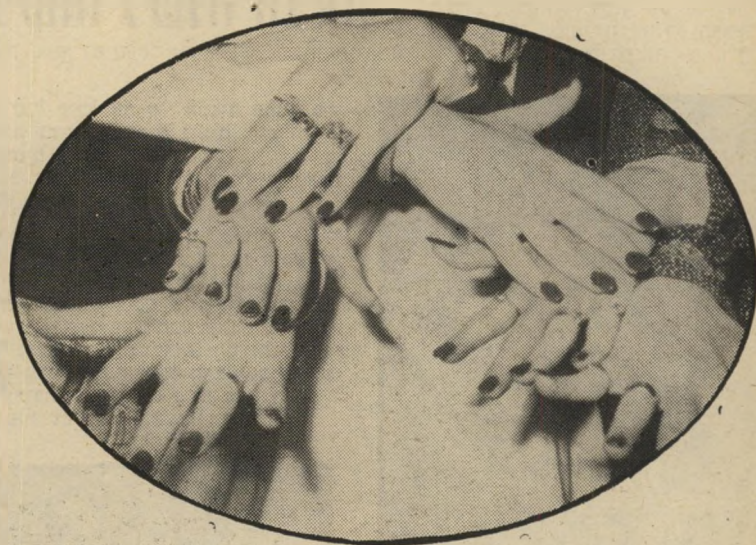
ל"י

יום ה' - המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

רעה צור * אולי גלים BEAUTY NAIL

יצירת ציפורניים בשיטה מהפכנית

באמצעות חומר בלעדי שאינו

מזיק לציפורניים ושומר עליהן

רחוב שרת 33 ת"א, טל. 456762 פתוח בין השעות 18.00-09.00

תשקיף

הבטחות סודיות של

פרס לוזשינגטון

אישיות ערבית בכירה, שביקרה לא-מכבד בווישינגטון. קיבלה מחוגי משרד-החוץ האמריקאי ידיעה סודית מאלפת:

שימועון פרס, כך נאמר במידע, הודיע המדינאים האמריקאיים שאם ייבחר הוא כראש ממשלת ישראל, יהיה הרבה יותר נמיש וותרני, גם בעניין הפוסטוני, מאשר יצחק רבין.

לפי אותו מידע, מסר פרס בווישינגטון כי עמדתו הנוכחית בישראל נועדה רק לצורכי פנים, ואינה משקפת את עמדתו האמיתית. של-פיה יפעל אם יהיה בשלטון.

הנהלת רויטר'ס

תחקור ידיעה מסולפת

הנהלת רויטר'ס בלונדון הבטיחה לחקור כיצד זה קרה שהסוכנות שידרה ידיעה מסולפת על מסיבת העיתונאים של המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטני בתל-אביב. בניגוד גמור למה שהוסבר ארוכות במסיבה, נאמר בידיעת רויטר'ס כאילו נציג אש"ף "חתם" על מיסמך "ציוני". ידיעה זו הקדימה את ידיעות כל שאר הסוכנויות. היא שפורסמה ברוב עיתוני העולם, והיא שהוכחשה על-ידי פארוק קאדומי (ראו עמודים 21-19).

בעיקבות כירור בלונדון נתעורר החשד כי הידיעה פוזפה כזדון, מתוך כוונה פרובוקטיבית, ועל כך ייערך הכירור.

שמו של דיקן פקולטה

השתרבו לפלילים

בשבוע הבא עומד להיפתח בית-הדין המישיפט המחוזי בתל-אביב מישיפטם של שני נאשמים, החשודים בפריצה ובגניבת מיסמכים, במישיפט, שבשל אופיו המיוחד ומעמדם של הנאשמים ייערך בדלתיים סגורות. עלול לצוץ שמו של דיקן פקולטה באוניברסיטת תל-אביב.

באחד התצהירים שהוגשו מבית-הדין מישיפט מוזכר שמו של הפרופסור, שהוא מהרמוניות הידועות, אך השנויות במחלוקת, של אוניברסיטת תל-אביב, כמו שעמד מאחורי אחד המעשים הפליליים של הפורצים. הפרשה, שכבר מסעורה את הסגל האקדמי באוניברסיטת תל-אביב, עקובה להתפתח למדרגת שעוררייה אקדמית.

צה"ל חוקר תלונה

על העלאות בדרגה

צה"ל בודק עתה תלונה של חיילי יחידת מילואים המשרתים בצמח הארץ, שעליהם הועלו עשרות אנשי-מילואים ביחידה זו בדרגה, כדי שניתן יהיה להאריך את שירותיהם המילואים שלהם.

המדובר הוא בעיקר בטוראים ובטוראים-ראשונים, שניתן לקוראם לשירות מילואים של 35 יום. תוך כדי שירות הם הועלו לדרגת רבי-טוראים. מבלי שעברו כל הכשרה לתפקידי פיקוד וללא כל סיבה אחרת נראית-לעין, מלבד זו שניתן עתה לקוראם לשירות של 45 ימי-מילואים. למענת אנשי היחידה והו מעשה שרירותי של קצין-שלישות, שגרם לכך שלא נותרו עוד באותה היחידה חיילים בדרגת טוראי.

הליברלים יקיימו

ועידה בפברואר

המיפלגה הליברלית בליכוד עומדת לערוך ועידה אד-הוק בשבוע הראשון של חודש פברואר, כדי להכריע בשאלת צורת בחירת מועמדי המפלגה לרשימת הליכוד בכנסת. ועידת המיפלגה הליברלית, שהתכנסה לפני כשנה, לא הצליחה להכריע בין התביעה לבחירות חשאיות של המועמדים לבין קביעת מרכז שיקבע את שיבוץ המועמדים. עתה עלולה המערכה הפנימית במיפלגה להתלקח מחדש, כאשר איגוד העובדים של המיפלגה, סניף חיפה שלה ופונקציונרים של מרכז המיפלגה יתמכו בהמשך שיטת שריון המקומות.

המערכה העיקרית תיערך סביב שאיפתו של יצחק כרמן בן ה-64, יו"ר נשיאות המיפלגה, לשריון עבורו מקום בכנסת הבאה. אנשו דוריה-המשך של המיפלגה מוענים כי מינוי זה עלול לשים ללעג את תביעתם לריוען ההנהגה.

תרופה מהפכנית

לטיפול בסרטן

מיוצרת בארץ

מישרדי-בריאות עומד להתחיל בימים הקרובים בכדיקת תרופה סיני-תורת, חדשה, המיועדת לחולי-סרטן. התרופה מיוצרת בבית-החרושת הישראלי לתרופות, "אביק", העומד לרשות בשכונת הקרובים פאטנט על תהליך הייצור של התרופה, שהוגדרה כפי מומחים כמהפכנית. גם תהליך הייצור של התרופה כ"אביק" מוגדר כמהפכני וכמה חכמות-ענק בתחום התרופות כבר החלו מגזות התעניינות בתהליך-הייצור זה. ייצור התרופה נחשב כהישג רפואי-טכנולוגי ממודרגה ראשונה, שהושג אחרי מחקר ופיתוח במעבדות "אביק" במשך שנה אחת בלבד.

מדעני "אביק" ממתנינים עתה ליישור של מומחי מישרדי-בריאות כדי להתחיל בייצור התרופה בקצב מוגד. כן, האישור לא יתקבל לפני חודשים, בטרים יפתימו הניסויים הקליניים בכתיחה-חולים בארץ. המיוחד בתרופה הדישה זו, שי הרכבה הכימי נשמר כסוד, הוא בכך שהיא יעילה לגבי סוגים שונים של מחלת הסרטן, ובמיקרים מסוימים עשויה גם לעצור את התפשטות הי מחלה הממארת. רק שני מופעים בעולם מייצרים כיום את התרופה, המשווקת כחומר להזרקה. מדעני "אביק" צעדו צעד אחד קדימה, והציגו ליח לייצר את התרופה בצורת גלולה, שאותה יכול החולה ליטול ללא קשר יומיומי עם בית-החולים.

כמיוזן עומדת חברת "אביק" להתחיל, בתוך חודש, בייצור תרופה הדישה לטיפול בסוגים מסוימים של סרטן-השד. תרופה זו מיוצרת בעזרת ידע שנקנה מחברת-ענק ידועה, שי נכנעה לחרב הערכי ותשווק בארץ תחת שם מסחרי שונה. יצרני התרופות, רופאים ורוקחים, אינם מוסרים את שמות התרופות שי בהן נהגים לנסות לרפא ולטפל כי גם, כתרופות אחרות, תוך ציון מהות התרופה על הארוזה. הסיבה לכך היא כי במיקרים רבים אין המישיפוזיה הי רופא מגלים לחולה כי הוא ננוע כסרטן. משום כך משתדלים למנוע שחולי סרטן יגלו את מהות מחלתם כאמצעות פירסומים על התרופות שי הם מקבלים.

קצין-מישטרה הועלה

בדרגה - במהלך

חקירה נגדו

פקד אינדור סלוק, ראש מחלק-הסמים ביחידה

המרכזית במישטרת מחוז תל-אביב, הועלה לדרגת רבי-פקד באופן הפננתי, וזאת בשעה שעדיין מתנהלים נגדו בירורים פנימיים במישטרה. סלוק הועמד לבירור בעיקבות חשד שהעלה נגדו קצין-מישטרה אחר, על שיחרור עצור שלא-כדוי.

העלאתו בדרגה פורסמה עוד לפני שפורסמו תוצאות הבירור נגדו. נראה שהיה זה צעד הפננתי שנועד להדגיש, כי מפקדי מישטרת מחוז תל-אביב מאמינים בחפותו של סלוק ומתייצבים מאחוריו.

3000 מחודבים

יגיעו מבראזיל

פלישה בלתי-צפויה של שלושת אלפים בני-נוער מבראזיל עומדת להיערך בחודש הבא. הצעירים, שיגיעו בקבוצות מאורגנות, יועסקו בעבודות-קטף בפרדסים ובעבודות עונתיות אחרות בקיבוצים. גל נדיר זה של מתנדבים צעירים מבראזיל, שלא כולם יהודים, יגיע לארץ בעקבות תקנות-המטבע שהנהגו לא-מכבד בבראזיל. על-פי תקנות אלה, רשאי לצאת לטיול לחו"ל רק מי שמפקיד בקופת אוצר המדינה סכום השווה לאלף דולר, כהלואה לממשלה למשך שנה תמימה. בעיקבות הסדר מיוחד שנעשה עם ישראל, רשאים צעירים היוצאים לעבודות חקלאיות בחופשת-הלימודים שלהם, לגסוע לישראל ללא הפיקדון הכספי. הם יכולים, כמוכן, לנצל את נסיעתם לישראל כדי לערוך גם ביקורים באירופה בעונה זו של השנה, שבה נהוגה חופשת-לימודים בבראזיל. זוהי הסיבה לכך שתוכנית הנסיעה לישראל זכתה בפופולאריות כה גבוהה.

כישלון מיסחרי

לספרו של דיין

סיפרו האוטוביוגרפי של משה דיין, אבני דרך, שהכניס לו עד כה שכר-סופרים בסכומי-עתק, והזוכה בהצלחה יחסית במדיניות שבהן יצא לאור, עלול לנחול כישלון מסחרי דווקא בארץ. המו"לים יצפו כי סיפרו של דיין יהפוך רבי-מכר. משום כך הזמינו, כבר בהדפסה ראשונה, 50 אלף עותקים. מתוך אזה נמכרו עד כה כ-30 אלף עותקים.

20 אלף עותקים, שאמורים היו להכניס עוד 2 מיליון ל"י לערך, נותרו במחסנים, כשמכירת הספר ירדה עד למינימום.

מעילה בקהילה

היהודית במלבורן

מעילה גדולה בכספים נתגלתה בקהילה היהודית במלבורן שבאוסטרליה. החשוד במעילה הוא יורד ישראלי שעבד בקהילה, והיה אחראי גם על מגבית הקרוהקיימת והמגבית היהודית המאוחדת באוסטרליה. האיש פוטר מתפקידו, אבל הפרשה הושתקה מחשש שפירסומה עלול לפגוע בהמשך תרומות יהודי אוסטרליה למגביות הישראליות השונות.

קדאפי מרוויח

מתבצע אנטבה

פשיטת צה"ל באנטבה עשויה ליי הגביר בעקיפין את הכנסותיו של שליט זוב, מועמר קדאפי. קדאפי עשוי להיות נשכר דווקא בשל ההצלחה הי מסחרית המסחררת של ספר המשבח את צה"ל ומהלל את המיבצע. הספר, 90 דקות באנטבה, שנכתב בידי בילי סטיבנסון ואורי דן, היה הספר הי ראשון על מיבצע אנטבה שראה אור. עד כה הוא נמכר ביותר ממיליון עותקים.

עתה מסתבר כי בעת השליטה בי חברת המו"לות האמריקאית "באני טאם", שהוציאה את הספר לאור, היא חברת המכונות האוטלקית "פואט", המחזיקה במרבית מניות החברה שי רוב מנהליה הם יהודים. כיוון שי קדאפי רכש לאחרונה 10% ממניות "פואט", הוא עשוי ליהנות בעקיפין מההכנסות הכספיות של "90 דקות באנטבה".

הטידוף האופנתי האחרון ההופך כל אשה למשהו דמוי מעבר-חצייה

פס עלייך!

וכך התקבל הרושם כאילו היא לבושה ב־ גרביים בלבד.

עמך ישראל הביט נדהם, צחק צחוק היסטרי והופ — עבר לשנה הבאה. אך בשנה הזו לא צחק עוד איש, אופנת הגרביים כבשה בסערה את חנויות-האופנה של תל-אביב. הדוגמנית ציפי ליון חזתה את הנוכח, נסעה ללונדון, חתמה על חוזה בלעדי עם מארי קוואנט וייבאה לארץ עשרות סוגי גרביים, מכל הסוגים ובמהלך הגוונים האפשריים.

בתחילה הצליחה להפיץ את הגרביים במחיר הקרן בין ידידותיה הקרובות, בהן רעה צור, ואולי גלאס, בעלות המכון ל־ ציפורניים-מלאכותיות. הן החזיקו את ה־ גרביים במכון עבור לקוחותיהן, שזה אך נדבקו בשיגעון הציפורניים המושתלות. הכל נדלקו מייד על רעיון הגרביים המטור רפות. רעה הזמינה אצל ציפי זוגות נוס־ פים של גרביים, היום שבו נמכרו הגרביים הפך פסטיבל-זוטא. עשרות רגליים מדדו עשרות גרביים, נשים צעירות, וצעירות פחות, הסתובבו בפסים ובאצבעות ובמהלך לא.

אלא שאם ציפי ליון חשבה שהיא עלתה על גל בילעדי של הצלחה, טעות היתה בידה. עשרות חנויות תל-אביביות החלו מציגות בחלונותיהן-ראווה שלהן את הגר־ ביים החדשים. זאלה הפכו אביזר חיוני במלתחתה של כל עלמה המכבדת את עצ־ מח.

דואיני דאן שארל הצרפתי ב־ גרביים חותלות לגבר עם ציפי ליון בגלבייה ערבית וגרבי פסים.

פסים לאורך, פסים לרוחב, פסים ב־ אלכסון. מתחת למכנסיים, מעל ל־ מכנסיים, מתחת למגפיים, מעל למגפיים, בג'ינס מקופלים, בג'ינס קצרים, שלל צבי עים טכניקולור! הפסים משגעים את העולם.

ואם את העולם — על אחת כמה וכמה את ישראל הקטנטונת, שיכולה לטעון ב־ צדק לזכות-היוצרים על אופנת הפסים. סוף סוף, מי אם לא יעקב אבינו הוא ש־ המציא אופנה זו, כשהוא משתמש בבנו יוסף כדוגמן-הבית שלו. ומי שלא מאמין, שיקרא את התנ"ך. יש קבלות. אבל מה שיעקב עשה בכותנות, עושים עכשיו ב־ גרביים.

באירופה ובארצות-הברית שיגעו גרבי הפסים את הנשים עוד בשנה שעברה. ואילו כאן, רק הנועזות שבחבורה העזו להתהדר בגרבייה-אצבעות האופנתיים כ־ כך, או בחותלות הנכרכות סביב הקרסול. עירית לוי, אשתו של הזמר אושיק, היא שהיתה הסנונית הראשונה של שיגעון הגרביים. עירית הגיעה, בשנה שעברה, ב־ חברת בעלה לפרמיירה חגיגית, כשהיא לבושה במעיל-פרווה ובמיכנסי־ג'ינס. ו־ גורבת חותלות שכיסו את ירכיה. תלבושתה של עירית גנבה את ההצגה.

הזמרת ג'וזי כץ אימצה חישקל את ה־ לבוש המקורי והמטורף, נהגה ללבוש מעל לג'ינס סוודר שאגיע עד לקצות החותלות.

רגלקיני סגנית מלכת המים סימונה בלומנפלד בחליפת פסים — גרביים, תחתונים וחזיה.

למהדרות בלבושן ולאזהבות השלמות, מציעה אחת החברות אפילו נוסף לגרביים גם תחתונים חוייה, כפפות, חולצה וכובע זהים — והכל בפסים, שיהיה קומפלט.

אולם הבעייה העיקרית באופנת הגרביים היא שעדיין לא נמצא יצרן ישראלי ש ייצרן בשוק המקומי, ומשום כך מחירן מרקיע שחקים, נע בין שיבעים למאה וחמישים לירות הונג, ורק אלה שידן משגת יכולות להרשות לעצמן להשתולל, ולר כוש מלתחה שלמה של גרביים מכל מיניס והגוונים, משום כך רבות מסתפקות בזוג אחד בלבד, ומאשרות על שבזכות מאהרועשרים לירות צנועות הצליחו ל היכנס באופנה.

דומה שהגברים נדבקו גם הם בשיגעון הגרביים. באחרונה החלו חנויות האופנה להציע גרבייפסים גם לבני המין החזק. הגרביים, בשלל גוונים, מגיעים עד מעל לברך, ומי שחשבה שהגבר הישראלי ית עלם מן האופנה הנשית החדשה — שגתה. לא זו בלבד שלא התעלם, הוא אף פתח את ארנקו והחל קונה גרביים בבולמוס ש י

תחת שיתאימו את הגרב לבגד, החלו הנשים מתאימות את הבגד לגרב, גזרו לשם כך מיכנסייג'ינס חדשים, קנו מגפיים הולמים. בעלי חנויות הנעליים החלו מו ציאים את הסנדלים מהמחסנים — זאת, אחרי שהתעוררו מן ההלם הראשון. אחרי הכל, מעולם לא מכרו סנדלים בעונה זו של השנה.

בפופולריות הגדולה מכולן זוכים, ללא ספק, גרבייהאצבעות, בפסים או בריקמת בובות, המאכנסים כל אצבע מכפות הרגל בבית קטנטן מצבע אחר, וכולם מעוררים עליונות ונוסכים ציבעוניות בחורף האפרפר. גרבייהפסים מזכירים לא אחת תילבושת של ליצן ואילו החותלות, הנלבשות מעל למגף ושאינן להן התחלה או סוף, אינן אלא מחממי-השרירים שבהם השתמשו הרקדנים מאז ומתמיד.

אלא שבניגוד לצבע האחיד של חותלות הרקדנים, חותלות האופנה מורכבות מצבי עים נועזים המושכים את העין. שיא ה נועזות הוא לגרוב אותן עם מיכנסיים קצרים, כשפסטיירך עירומה מכצצת בינ לבין שולי המיכנס.

שמה פים

אנט שמין האמריקאית המנהלת בישראל את הבוטיק של החבר שלה, משוגעת לגרביים, וגורבת גרבי אצבעות כשלכל אצבע הבית שלה בשלל צבעי הקשת. לגרביים אפשר לרכוש גם כפפות תואמות בצבעים זהים. למעלה מימין, הדוגמנית ציפי לזין המייבאת את גרבי האצבעות, עם אנט.

הדהים את בעליהחנויות המנוסים, ש הומינו מייד מלאי חדש. וכך אפשר לראות אותו ואותה בגרבייפסים ובמיכנסיים מקר פלים כשהם רוקדים בדיסקוטקים, מטיילים בדיונגוף ובפארקים, והופכים את החורף הסגרירי לקרנבל אמיתי.

חנויות תליאביב מוצפות באופנת הגרביים כשמחירן נע בין 150-70 לירות וכולן תוצרת חוץ. באחרונה החלו חנויות האופנה להציע גרבייפסים גם לבני המין החזק, והם קנו את השיגעון הזה.

של סימונה בלומנפלד גרובות בתוך גרבי טייס באדום ולבן, שיא ה משמאל סימונה בחותלת אופנתית. שיגעון של אופנת הגרביים.

רגלי הזברה

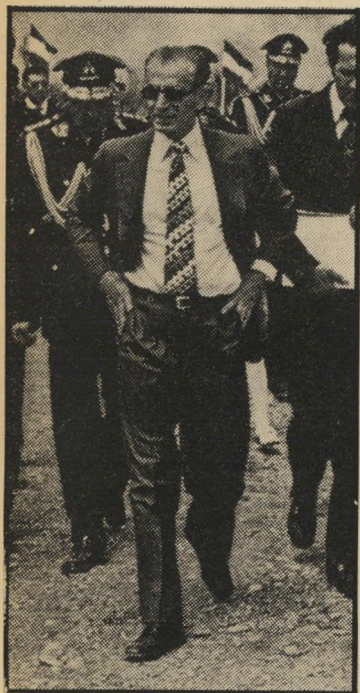
(המשך מעמוד 23)
 זו בבירות העולם ובכלייהתיקשורת —
 כמו למשל השבועון הצרפתי פארייחאטש
 (שנתן את התיאורים הדימיניונים שהובאו
 לעיל).

השאה מבקש להצדיק בצורה זו את
 החלטתו להוציא הורעתק על בניית כוח
 צבאי אדיר, שיהפוך את איראן למעצמה
 צבאית מרחבית ועולמית. בחמש השנים
 הקרובות הוא עומד להוציא על צבאו 100
 מיליארד לירות — סכום פנטסטי לגבי
 מדינה ענייה, שאינה נתונה בשום מצבי
 מילחמה.

יש הרואים בתוכניתו של השאה ביטוי
 לשיגעון גדלות אישי ורומזים שהוא מטור
 רף. אך השאה עצמו מביא נימוקים הגיו
 ניים לדאגתו.

שניישישים מכל הנפט המופק בעולם
 באים מתוך המיפרץ הפרסי (שהערבים
 מתעקשים לראות בו את „המיפרץ הר
 ערבי“). לחופיו שוכנים שדות-הנפט הר
 אגדתיים של סעודיה, כוויית, עיראק, בחר
 ריין, קטר, האמירויות המאוחדות ואיראן.
 כל האוצרות האלה צריכים לעבור את
 מיצריהורמוז כדי להגיע לגיורוק, ללונר
 דון, לרוטרדאם, לקייפטאון, לסידני, ל
 טוקיו — ולאילת. הם מובלים ב-665 מיכר
 ליותענק (של מאה אלף טון ומעלה). שני
 מיליון טון של נפט יוצאים מדי יום מן
 המיפרץ הפרסי.

זהו חוטיהטבור של העולם המערבי.

השאה

לא שיגעון גדלות

וניתן לגתק אותו בכל רגע. אין דבר קל
 מזה.

כיכד גיתן למנוע סכנה זו?

כוחההרתעה הגרעיני של ארצות-
 הברית לא יושיע במיקרה זה. כי מי יסכן
 את חייהם של מאות מיליונים ביגלל מיכר
 לית טבועה אחת? ואיך גיתן להוכיח
 מי שיגר את הצוללת או המפציץ האלמוני
 גיים שגרמו לכך?

הוויכוח התחדש לאימכבר, כאשר ביקר
 הנשיא הצרפתי ואלרי ז'יסקארדטאטן אצל
 השאה. דובר על הגברת חיליהים הצרפתי,
 כדי לקחת חלק בהגנה על המיצר. אך הר
 הצעה היתה מגוחכת. היה ברור כי סירת
 צרפתית נוספת לא תוסיף ולא תגרע דבר.
 כדי להגן על המיצר שיגר השאה בשעתו
 את חייליו וכבש בתוך המיצר ובקירבתו —
 כמה איים שלא היו שייכים לו. הוא גם
 שיגר חילימישלות לנסיכות עומאן, מעבר
 למיצר, שם מתנהלת מילחמת-אזרחים נגד
 מורדים שמאלניים. לאימכבר הופל ונישבה
 טייס איראני, שעבר את הגבול מעומאן
 לדרום-תימן השמאלנית, התומכת במורדים.
 אך גם עוצמתו של השאה — בהווה ו
 בעתיד — לא תבטיח את זרם הנפט. זה
 מופקד לחסדיו של כל גורם, שיש לו עניין
 בניתוקר. אפילו אירגון-טרור רציני או
 שלוחה של המאפיה יכול לבצע את הר
 משימה הזאת, ולחתוך את עורקיהחיים של
 תריסר מדינות תעשייתיות.

יש רק פיתרון אחד לבעיה: לפתוח
 בעוד מועד מקורות-אנרגיה אחרים, שיוכלו
 במיקרה כזה למלא את החסר.

עוֹסֵק נִכְבֵּד, עֹלֵךְ לְדוּחַ לִמְס עֵרֶךְ מוֹסָף עַד ה-15 בְּחֹדֶשׁ זֶה אִם קְבוּצַת הַדִּיוּחַ שֶׁלְךָ הִיא:

עוֹסֵק זְעִיר

עוֹסֵק מוֹרְשָׁה

מספר העוסק שלך מסתיים
 בספרות 40-99

שתקופת המאזן שלך היא
 בחודשים יוני או דצמבר

על החודשים

נובמבר—דצמבר

זכור!

על פי החוק יינקטו צעדי ענישה
 מחמירים כלפי המאחרים בהגשת
 הדו"ח התקופתי.

הקפד על הגשת הדו"ח במועד,
 מנע מעצמך ומאיתנו, את אי הר
 נעימות הכרוכה בהפעלת אמצעים
 מיוחדים לצורך גביית יוזרת המס.

אם לא קבלת את הטופס עד ה-10
 בחודש הנך מתבקש לפנות ללשכת
 היעוץ והדרכה במשרד המכס וה-
 בלו הקרוב למקום מגוריך.
 אנא מלא את הטופס על פי הר
 הוראות ומסור אותו באחד מסניפי
 הבנקים המצויינים על גבי הטופס.
 בעת מסירת טופס הדיווח עליך
 לשלם את יתרת מס ערך מוסף
 בהתאם לחישוב שבטופס.

אגף המכס והבלו / מס ערך מוסף

גלריה תוראל

רח' ז'בוטינסקי 3, ת"א, טל. 241628

מציגה

מנחם גפן

נשים בפורמאט קטן

21 = 18x25

שעות הביקור: יום-יום 11.00 — 13.00, 18.00 — 21.00

שישי 11.00 — 13.00
 או לפי הזמנה בטלפון

סטילה עושה לך עיניים

לפני שאני יוצאת
 לעבודה, אני
 מטפטפת
 שתי טיפות
 של סטילה
 לעיניים.
 כדי לית יופי
 בחברת תמרוקים ידועה,
 הדורשת הופעה נאה
 ורעננה, אני פשוט
 לא יכולה בלי סטילה.

בכל בתי המרקחת
אביק
 8.95 ל"י (ללא מ.ע.מ.)

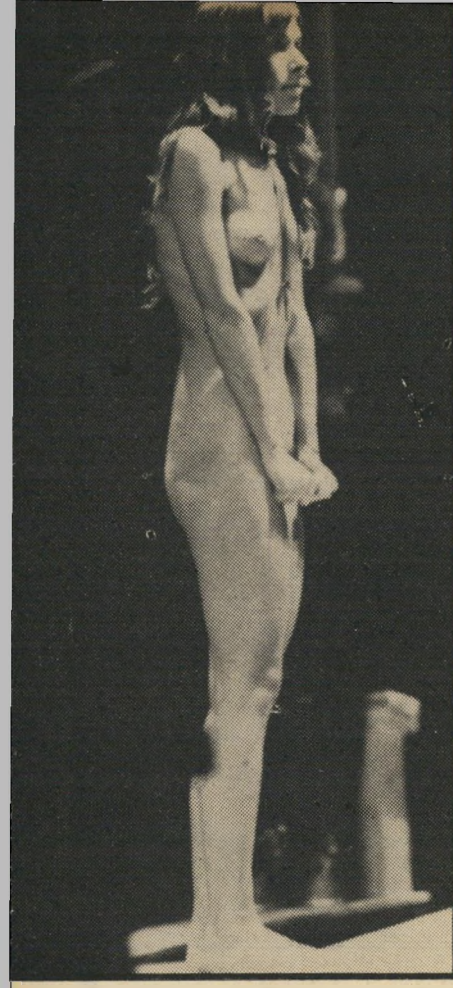
אמירה פולן בת ה־26 הנשואה לעורך־ הדין רוני פולן הפכה בן־לילה לכוכבת בזכות הופעתה בעירום בהצגת המחזה „אקווס” בתיאטרון הקאמרי

את עצמי כחברה באותה קבוצה, שאיתה גם העליתי את ההצגה עליה בארץ הפלאות. אבל את המחזה החותם השביעי איש כבר לא יכיר. עשיתי לו עיבוד מודרני, ואני ממש מקנאת בשחקנים שעומים להעלות אותו על הבמה. בינתיים, תוך כדי ההצגות, משלימה אמירה עיבוד נוסף, מודרני, למחזהו של סטרינדברג סונטת הרוחות.

אל העירום מתיחסת אמירה בשלוה גמורה, כפי שמעידים עליה גם השחקנים המופיעים איתה באקווס. „הסיבה לכך, מסבירה אמירה, היא התקופה הארוכה ששהיתי בלונדון, שם השלמתי את התואר השני שלי בתיאטרון. באנגליה, מי בכלל שם על עירום? כשלמדתי בשנה הראשונה באיט 15 נכנסה פעם אחת התלמידות, חברתי, לכיתה, כשהיא עירומה. סתם ככה, כי התחשק לה.

אמירה בת ה־26, הנשואה לעורך־דין, לא יכלה לכבוש את שימחתה כאשר בישר לה הבמאי, היי קילוס, כי בחר בה לתפקיד. אולם לפני שנכנסה לעזרה של גיל שינתה פרטים אחדים במחזה, ומובן שדווקא בסצינת העירום. „בסיום המחזה אנחנו מגיעים, אלן ואני, לידי התרגשות של ממש, וסידרתי כך שנצא מן הבמה כששינינו בוכים. זה היה אחרי שבפעם הראשונה שעשיתי את ה־סצינה ממש בכיתי מרוב התרגשות.” מספרת אמירה, שכבר הספיקה להופיע לפני אקווס, בהצגות מעשה הפילגש, טינדרלה ועליסה בארץ הפלאות.

העובדה שאמירה יכלה לקטע, ולו גם הזעיר ביותר, במחזהו המפורסם של פיטר שפר, אינה נראית מוזרה, לפחות לא בעיני חבריה. שכן היא מכריזה שאת עתידה היא רואה דווקא במחזאות. כשלב ראשון תירגמה לעיברית את מחזהו של אינגמר ברנגמן, החותם השביעי, שבימים אלה הולכות ונשלמות החזרות עליו. „את המחזה הזה תבצע קבוצת אלטרנטיבה,” היא מספרת. „אלה חברה צעירים, שיוודים עים ורוצים לעשות תיאטרון. אני רואה

„אמא חטופה שונה!”

על הצורך להתנצל היא מתנצלת, ומספרת בירה: „אמא שלי חטפה בהתחלה שוק, עד שלקחתי אותה להצגה ואז היא אמרה לי שזה נהדר ובהא אפילו לראות אותי עוד פעם. בעל, רוני, הוא גיזעי אמיתי ואחרי הופעת הבכורה שלי בתפקיד אמר לי שזהו תפקיד חיי. בכלל, כשרציתי להורג פיע בהצגה היה ברור לי שצריך להתייחס שטט. וזה גיראה לי חלק כל־כך טיבעי בהצגה, עד שלא היו ספיקות בכלל.”

בזכות ההריון קאריירה

את פירסומה הפיתאומי חבה אמירה, כשהיא בתו של שחקן אוהל לשעבר, יוסף פולן, למישפחת בארי. „המחזה הראי שון שהשתתפתי בו בארץ, כשחזרתי מ־לונדון, היה מעשה הפילגש של עודד בארי. עכשיו, את התפקיד במחזה שי העלה אותי, ולדעתי הוא גם התפקיד הטוב ביותר שלי עד היום, אני חייבת להריון של גבי קרן. אשתו של עודד. כך שמישפחת בארי כהחלט מסדרת אותי טוב בחיים.” היא אומרת בחיך: „בסך־הכל אני חייבת הרבה לגבי, שהכניסה אותי לתפקיד ועזרה לי מאד בהתחלה. אבל ככל זאת, אני משחקת גיל לגמרי אחרת, את גיל־אמירה.”

כשעולה אמירה על הבמה לבצע את סצינת־העירום, בוקעים לא־אחת ציחקי קים קלים מתוך קהל המתרגש. „תמיד יש כמה נשים שמקנאות, או אני לא יודעת מה, ומצחקקות.” היא אומרת. „אבל הקהל, בדרך־כלל, משתיק אותן ובסך־הכל שורר שקט יפה בזמן שאנחנו משחקים את ה־סצינה. זוהי סצינה של מתה. והקהל מגיב די יפה ובהבנה.”

מאז החלה מבצעת את תפקיד גיל, נוטים חבריות לראות כאמירה נערה הר שואפת לזוהר ככל מחיר. הם שוכחים כי יותר ממש משנות חיה עברו עליה בלימודים מייגעים בארץ ובחול. נוטים לראות בה, „בחורה עם דם,” שלא שמה על אחד אחד, ואינם יודעים שהיא בעצם, אשה נשואה ואפילו ממוסדת, לדבריה. „אני סתם בחורה,” היא טוענת. „בחורה פשוטה, שחקנית בדם, לכל היותר. זה הכל!”

שני חוש פעמים בשבוע, במוצע, מועזת אמירה פולן את צור פו התיאטרון המכופתרים, שהצפייה בה הצגת־תיאטרון היא, לגביהם, בחינת פול־חן תרבותי. בהצגת המחזה אקווס ב־תיאטרון הקאמרי היא מסירה את מיכנסיה הגיינס שלה, פושטת את חולצת־הטריקו, ונשארת על הבמה למשך עשר דקות ל־ערך, בעירום מלא. כשהיא משחקת או את סצינת־האהבה עם בן־זוגה למחזה, יפתח קצור שגם הוא, כמוה, מופיע ב־עירום.

אמירה בת ה־26 אינה דמות חדשה בנוף התיאטרון הישראלי. אולם רק עתה, כשהיא מתפשטת על בימת הקאמרי, זכתה טוף־סוף בהכרה. בן־לילה הפכה לכוכבת תיאטרון ושמה, שהיה מוכר רק למעטים, הופך מוכר יותר ויותר.

אמירה אינה הראשונה המופיעה בתפקיד העירום באקווס. קדמה לה בתפקיד זה שח־קנית־התיאטרון גבי קרן. אולם בשל הרי יונה של גבי היא נאלצה לפרוש מהמחזה, ולפני התיאטרון ניצבה הברירה להוריד את המחזה המצליח, או לחפש שחקנית אחרת שתאזר להופיע למשך עשר דקות בעירום מוחלט על הבמה.

אף לא אחת משחקניות הקאמרי היתה מוכנה לעשות זאת. אמירה הסכימה. כיום היא גורפת תשואות אפילו מצד הפוריי־טאנים שבין הצופים, בתום הופעת־העירום שלה, ואנשי הקאמרי צוהלים: ההצגה ניצלה, בזכותה.

אמירה אינה סתם שחקנית, שקפצה על המציאה ועל התפקיד הראשי הפנוי, שי מחייב גם עירום. כל תפקיד ראשי אחר יכלו למלא, במירב ההצלחה, שחקניות מן־המגנין בתיאטרון הקאמרי. אלא שנוסף על כישרון דרמאטי מחייב תפקידה של גיל גם את האומץ להתפשט נוכח אולם מלא צופים, וכמעט ערב־ערב.

סטרינדברג

בלבוש חדשני

אמירה, כל זה לא איכפת. „אני משי חקת את עצמי,” היא מצהירה, ומסביר רה כי נבחרה לתפקיד המסובך והמייחוד לאחר מיבחנים מיגעים, שבהם לא עמדו שחקניות אחרות, ידועות ממנה.

לבכות מדוב התרגשות

בו הם מופיעים כצמד אוהבים צעירים, תחילה בלבוש, ואחר־כך בעירום. אמירה העניקה לסצינת העירום פרשנות משלה, ובתומה יוצאים השניים את הבמה כשהם בוכים.

יבטחו זכויות האדם של אסירי כלא אשקלון!

360 אסירים שפוטים בכלא אשקלון, רובם תושבי רצועת עזה, מקיימים זה השבוע השלישי שביתת-רעב במחאה על תנאי המאסר הבלתי-אנושיים בכלא זה. נשי האסירים מקיימות שביתת-שבת כאות הזדהות עם בני משפחתן האסורים.

הליגה לזכויות האדם והאזרח פונה בקריאה:

- ✦ יבטחו זכויות האדם של אסירי כלא אשקלון!
- ✦ יופעלו תקנות אמנת ז'נבה כלפי האסירים תושבי השטחים הכבושים!
- ✦ תוקם ועדת חקירה ציבורית בלתי-תלוויה לבדיקת המצב בבתי-הכלא!
- ✦ יאופשרו פגישות בין האסירים ובני משפחותיהם!

הליגה לזכויות האדם והאזרח
הוועד

ינואר 1977
ת"א - ת.ד. 14192

הצדיק ופרוטקציה

(המשך מעמוד 17)

היא גם טוענת, ובצדק, כי אביה חי עד היום בדירה ישנה ברמת-החייל, ברחוב עולי-הגדרום 14. כל דבריה של חנה נכרי נים, כפי שנכונים דברי דובר משרד הביטחון, נפתלי לביא, כי ישראלי הוא צדיק וישר, ולא יעשה דבר שאינו כדין. העובדה היא כי מעשה כזה נעשה עבור דירת בתו לישראל לא הגיעה דירה, והוא קיבלה ככוח הפרוטקציה שהפעיל עבורו שר-הביטחון, משה דיין. זוג צעיר אחר, שהיה חסר פרוטקציה, לא קיבל את הדירה שבתו של ישראלי קיבלה. צדיק הוא צדיק - אבל פרוטקציה נש-ארת פרוטקציה.

"איני רואה

דופי"

חיים ישראלי, שנתבקש להגיב על הפרשה, הסתפק בהעברת מיכתב של המרשה לטיפול בתלונות-הציבור במשרד-השיכון אל מיכל פלדמן בלישכת ראש-הממשלה, מלפני שבוע.

זו לשונו: חיים ישראלי, כעובד מזינה, נרשם ב-1950 למעונות עובדי המדינה ונקבע על-ידי ועדה מוסמכת כמועמד לדירה בשיכון ישגב, ובהגדרה זכה בדירת 3 חדרים 78 מ"ר ברוטו, 61 מ"ר נטו, וקיבל את הדירה בסוף 1953 וממשיך להתגורר בה גם כיום, ברח' עולי-הגדרום 14.

לזוג ישראלי, חיים ושרה, בת בשם חנה, לילדת 1950, ובן בשם עודד, יליד 1960, זבי-17.11.65. נרשם הזוג עם תשלום ראשון של 500 ל"י למפעל-השיכון-לבניין, במטרה לחסוך עבור בתם חנה, ובי-1.4.69 הגיעו לזכאות להשתכן מאחר שעמדו בתנאי החוזה שעליו חתמו.

עקב זכאותם במח"ל קיבלו הג'ל הצעות של דירות ב-71; 70; 1969, ולגבי ההצעות שנשלחו ב-1971 הצהירו שרצונם לרכוש דירה בפתח-התיקוה, רח' צה"ל, מתוך 24 דירות של 4 חדר, 89 מ"ר וזאת כיוון שהבת חנה עמדה להינשא.

לגבי 24 הדירות האמורות היו 55 מועמדים, וברשימה שהועברה לצורך עריכת התקשרות ממישרדנו המחוזי לחב' שיכון ופיתוח מופיעה במקום 13 (לפי מס' חוסך - 225502) הבת ישראלי חנה.

בהגדרה שנתקיימה ב-17.11.71 נימ' נה הג'ל עם 31 המועמדים שלא זכו בדירה (הדגשה במקור).

באתר-הבנייה ברח' צה"ל היו במס' גרת מח"ל ובאותו חווה הבנייה גם 66 דירות של 3 חדר, 72 מ"ר, עם 98 מועמדים, וההגדרה נתקיימה באותו היום 17.11.76.

בשנים 3; 2; 1971 היתה בנייה נרחבת גם לזוגות צעירים בפ"ת של החברות הציבוריות ובעיקר של חב' שיכון עובדים ושיכון ופיתוח.

באותו האתר ברח' צה"ל, במיסגרת אותו חווה בנייה, ניבנו 36 דירות של 3 חדר, 72 מ"ר וכן 18 דירות של 2 חדר, 55 מ"ר לזוגות צעירים שנרשמו בנובמבר-דצמבר 1971 בעיריית פ"ת לתוכנית משה"ש 1971/2, ולזכאים אלה המחיר הממוצע של דירות 72 מ"ר היה 43,200 ל"י, כאשר המשכנתא היתה מורכבת מ-8,000 ל"י מכספי בנק ב-11% ריבית ו-25,000 ל"י מכספי תקציב המדינה ב-7.1/2; 6% ריבית.

למרות התנאים הנוחים תשלום ה- מומן הנדרש נמשך מיספר חודשים, וההגדרה נערכה ב-26.4.72 לגבי 30 מועמדים לעומת 36 דירות האמורות, אבל עיריית פ"ת, במשך כל התקופה, תבעה את כל הדירות אך ורק עבור זכאי פ"ת.

באתרים נוספים בפ"ת בשיכון "סלע", ניבנו 32 דירות של 60 מ"ר לזוגות צעירים (הגדרה של 26 מועמדים ב-3.5.72), ברח' שפרינצק ניבנו 80 דירות של 73 מ"ר (ההגדרות של 77 מועמדים נתקיימו ב-17.10.72; 12.9), ובאתרים אלה כל הדירות הן בתנאי אמיסיה וזכותם של הזוגות, שרואים ועומדים להינשא היתה להירשם, כאשר העדיפות ניתנה לזכאי פ"ת, אבל כמחציתם היו מיישבים אחרים, וההלוואה היתה של 20,000 ל"י ב-11%, כפי שנקבע ארצית לכל הזוגות במיסגרת אמיסיה.

כמעט במקביל לבנייה ברח' צה"ל ניבנו ע"י אותו הקבלן (קאלש) 84 דירות בעיריית-גנים, מתוכם 12 דירות של 4 חדר, 89 מ"ר שלגביהם נערכה הגדרה ל-13 מועמדים במיסגרת מח"ל כמעמד ההגדרה לדירות ברח' צה"ל ב-17.11.71.

באתר של עיריית-גנים נועדו 72 דירות לזוגות צעירים ולרכישתם נקבעו תנאי אמיסיה (כאמור בסעיף 5.5) וכללו 60 דירות

של 72 מ"ר ו-12 דירות של 55 מ"ר (חדרים).

הביקוש לדירות זו"צ בעיריית-גנים היה מועט, למרות שלזוגות זכאים שנרשמו בעיריית פ"ת והוגדרה ההלוואה ל-27,500 ל"י, מתוכם 10,000 ל"י בריבית 7.1/2%; 6. איילכך נקבעו 11 דירות של 72 מ"ר למועמדי משה"ש במצבים מיוחדים ושלא נועדו להגדרה, והרוכשים באו מיישבים אחרים כמו פרדס-חנה, לוד, חיפה, רמת-השרון, ובניהם חנה ישראלי שנישאה בפברואר-1972 לזינגר שלום וערכו הסכם רכישה באפריל-1972.

כספי חיסכון בסך 20,015 ל"י ממח"ל של הורי האשה, חיים ושרה ישראלי, הועברו לזכות הדירה 5 בבית 8 בעיריית-גנים, וקיבלו ההלוואה כפי שהגיע לזוג צעיר במיסגרת אמיסיה - 20,000 ל"י ב-11% ריבית ולפני קבלת הדירה (כאחרים) השלימו במוזמן ב-23.5.73 4,706 ל"י, כולל ההוצאות וב-24.5.73 קיבלו את המפתחות.

ראוי לציין שלגבי זכאי זו"צ בפ"ת נערכה הגרלת 48 דירות בעיריית-גנים של 72 מ"ר רק ב-3.5.72, כאשר היו רק 39 מועמדים, וגם כאלה היו שוויתרו על הדירות שהוגדרו ונתתו דירות גם ב-7.7.

גמר בניית הדירות בעיריית-גנים פיגר לעומת החווה הקלני מעל לשנה, והזוג זינגר התגוררו אצל משפ' ישראלי מעל 1.1/4 שנה ונולדה להם באפריל 1973 התינוקת, לפני הכניסה לדירה. העדיפות לגמר הדירות ניתנה באתר ברח' צה"ל.

לסיכום קובע המרשה מטעם משרד-השיכון:

איני רואה דופי במכירת הדירה 8/5 בעיריית-גנים לזוג שלום וחנה זינגר, כיוון שרכשו דירת אמיסיה שכללו לרכוש כל הזוגות ב-5 השנים הראשונות לנישואיהם אם היו מחוסרי דיור-קבע ובתי-נאים כפי שנקבע למסלול אמיסיות, עם ההלוואה של 20,000 ל"י ב-11% ריבית.

במסלול זה יכלו גם זוגות שעמדו להי-נשא להתקשר לדירת זו"צ וגם לערוך הסכם ולחתום על משכנתא עם מיגבלה שאת הדירה בפועל יקבלו עם הצגת תעודת-נישואין, אחרת כל הליכי הרכישה מבוטלים, ועל כך חתמו בנספח להסכם ההתקשרות על שם החוסך חיים ושרה ישראלי נעשתה, כיוון שכספי ה- חיסכון היו על שם והיוו את החלק המזומן שגדרש רכישת הדירה ובוודאי לא היתה סיבה והגיון בניוס כספים אחרים, כאשר מטרת החיסכון היא רכישת דירה גם עבור ילדים - סכום החיסכון הועבר לזכות הדירה 8/5 בעיריית-גנים, והחוסך ביקש לסגור את החשבון מס' - 225502 ב-7.12.71, וחב' שיכון ופיתוח קיבלה את הזיכוי ב-9.4.72 מבנק טפחות.

לגבי זכאי מח"ל קיימת התחייבות מטעם משה"ש הנובעת מחוזה החיסכון, ואם הזכאי אינו זוכה בהגדרה מוצעות לו דירות באתרים אחרים, שם קיימות דירות עודפות ואם ביעד זו"צ בפרס בדירות אמיסיה המכירה היא חלשה ודרושות דירות לזכאי מח"ל מישרדנו נוהג לשנות את היעדים וגם בכיוון הפוך, כך שלא היתה מניעה שתיועד דירה בעיריית-גנים לחוסך עצמו, חיים ושרה ישראלי.

מישרדנו מכון את היעדים לפי הצד-כים, והדבר ידוע היטב לציבור בתקופות של עלייה מגוברת.

ממטרות היסוד של מיפעל היס- כון לבניין היה להחזיר תודעה ולשכנע הורים שע"י חיסכון רצוף וממושך לפי היכולת ניתן לדאוג בעוד מועד לדיו- עבר ילדים לקראת נישואין, וכך פעל הזוג ישראלי, ועובדה היא שחיסכון של 6 שנים פתר את בעיית הדיו- של הבת.

נראה לי שבמקרה זה הגישה החיובית לנושא היא ודאית, כי ב-12.4.72, כשההור- רים סיימו לעזור לבתם חנה, פתחו הזוג ישראלי חשבון ברי-מיוזמה מס' - 614479 במפעל חיסכון לבניין עבור הבן עודד, יליד 1960, וממשיכים לחסוך בריציפות.

הזוג שלום וחנה זינגר ממשיך ל- התגורר באתר הדירה של 72 מ"ר ברוטו ומפברואר 1975 עם שני ילדים, כאשר הניסיון מראה שרבים הזוגות שהס- פיקו כבר לעבור לדירה גדולה יותר.

עד כאן הדו"ח.

הוא מאשר כי לחנה ישראלי ניתנה דירה אחרי שאביה לא זכה בהגדרה, היא קיבלה דירה במיסגרת הקצאת דירות למועמדי משרד-השיכון במצבים מיוחדים. חנה ישראלי לא היתה בשום מצב מיוחד, ודאי שהיו למישרד-השיכון זוגות מטופלים בילדים, שהגיעה להם דירה לפני חנה ישראלי.

ניגאל לביב

משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם ל-7.1.77 - 2.1.77

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט חנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

לצרכן לק"ג

בל"י

2.90

2.90

2.55

2.80

3.10

3.60

3.90

ירקות

עגבניות מזנים פחוסים

זר

פלפל קליפורניה

בצל יבש מזנים ריכרסיד ובית אלפא

בצל יבש ארוז בשקיות של 1 ק"ג

תפוא"ר מיצוא חודרש (חדש)

תפוא"ר ארוזים בארוזה של 2 ק"ג

פירות

תפוחים זהוב גודל 6

תפוחים זהוב גודל 6.5

תפוחים גרנד גודל 6

תפוחים גרנד גודל 6.5

תפוחים אורליאנס גודל 6.5

תפוחים אורליאנס גודל 7

אננים מזן ספרונה גודל 5

אננים מזן ספרונה גודל 5.5

בננות

הערה: תפוחים מזנים גרנד וזהוב גודל 6 ארוזים בשקיות של 2 ק"ג נמכרים לצרכן ב-30 אג' יותר לק"ג

הדרים

אשכוליות

תפוזים טבוריים ושמוטי

לימונים

עופות

מני תנועה (עד 1.1 ק"ג העוף)

גודל 1 (עד 450 ק"ג העוף)

גודל 2 (עד 1.6 ק"ג העוף)

גודל 3 (מעל 1.6 ק"ג העוף)

בשר חורו ללא עור וגידים

דגים

כסיף

כסיף כפרופות של חצי ק"ג

קרפיון חי

יתכנו שינויים במשך השבוע

12.96 + 1.04 ל"י

12.13 + 97 אג'

11.39 + 91 אג'

10.32 + 83 אג'

22.22 + 1.78 ל"י

9.50 + 76 אג'

18.20 + 1.46 ל"י

15.15 + 1.21 ל"י

מדליות: התחביב של החברה הממשלתית

מדליית תחביב לא תיקצושי

מומחים מעריכים את שווי המטבעות והמדליות המוחזקות כיום בידי אנשים פרטיים במיליארד לירות לערך. נתון זה מבוסס כולו על שני גורמים, המחזיקים את המחירים בשוק. האחד הוא החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות, בניהולו של יצחק אבני, והשני הוא כעשרה סוחרים פרטיים. גם לחברה הממשלתית וגם לסוחרים עניין בהעלאת מחירי המדליות המונפקות, כדי למוכרן במחיר גבוה יותר. עד לפני זמן קצר היתה החברה הממשלתית הגורם היחיד המניף פיק מדליות (היינו, טובע אותן ומוכרן למנויים במחיר קבוע). עליית המחירים לאחר מכן הורגמה רווחים לסוחרים ש'קנו כמות מן המדליה הנכונה, או ל'אספנים' חובבים.

אולם להיטותה של החברה הממשלתית לגרירת רווחים הביאה לא אחת להצפה במדליות, בכמויות שגרמו לירידת מחירים ולמשבר. הדוגמה האחרונה היא מדליית בן-גוריון, שהמיספר שהוטב בע ממנה נסתר. החברה הממשלתית נוהגת גם לשמור אצלה כמות גדולות מכל מדליה, להזרימה לשוק במועדים הנוחים לה, לגרום שוב להורדת מחירים.

כאשר נוכח אבני למה שגרם בהצפת השוק עם מדליות בן-גוריון, החליט לנהוג ההיפך דה הנפקת מדליית חנוכיה, הוציא לשוק רק כמה אלפי יחידות. כיוון ש'מרבית 70 אלף מנויי החברה הממשלתית תיז רצו לרכוש מדליה זו, חילקה החברה את המדליה, לפי דבריה, למי שטופס' ההזמנה שלו הקדים להגיע. מינויים רבים התלוננו כי טופס ההזמנה הגיע לביתם יום אחרי תום מועד ההרשמה. תלונות כאלה ואחרות גרמו שוב לעירעור מעמ' דה של החברה הממשלתית, כגורם ה'מסוגל לווסת את השוק של מדליות ו' מטבעות הגדול בישראל ובעולם.

אזלת-יד זו של החברה הממשלתית הניעה גורמים פרטיים לקחת לידיהם את כל שלבי המיסחר, למן ההנפקה ועד לוויסות השוק, בהנחה כי אם הם יחזיקו בידיהם את כל המדליות המוטבעות, לא תוכל החברה הממשלתית לפגוע ב'שוק ולמנוע מהם להרויח כמתוכנן. כיוון שלפי החוק רשאית רק החברה הממשלתית להטביע מדליות לפרטיים, הפכה החברה קבלן-מבצע של הסוחרים הפרטיים. המיבצע הגדול, בהיקף ממלכתי, של הפרטיים, היה הנפקת ומכירת מדליות, 'התחביב', הנוגעת עם התערוכה הבינלאומית של התחביבים.

אישי-מטבעות פרטי, 'הושע ליבני, בסיוע משקיע שקט בשם דניאל מיכ'אל, הזמינו אצל החברה הממשלתית את מדליות, 'התחביב'. הם קיבלו 2500 מדליות זהב, 3000 מדליות כסף וכמות דומה של ארד. במחירי היום, עבור מדליה-כסף של 450 לירות, עבור מדליה-כסף 290 ועבור ברונזה כ-50 לירות, היינו,

מהי מהות הצ'קים?

יצחק טוניק, אמר אף הוא בעיקבות דיברי לינסקה, כי אינו מבין מה פירוש הדבר לרשום צ'ק לפי מהותו. לדעת טוניק, כל גוף המקבל צ'ק כהכנסה חייב להעבירו ברישום בספריו. הוא אינו סבור כי הטענה שאין זה מעניינו של פקיד-השומה אם נשמרו או לא נשמרו כללי החשבונות, היא מהפכנית, וקשה לראות את החיזוה במציאות. הוא אינו מקבל את הסברי לינסקה בקשר ל'כלל', ו'אורדן', וסבור כי החזרה-הלואה צריך להירשם בחברת, 'אורדן' לחובת הקופה (עם קבלת הצ'ק), ואחר-כך יש לזכות את הספרים לטובת, 'כלל'.

רואי-חשבון אחדים אמרו, כי אין ספק בכך שכל צ'ק לפקודת חברה פלונית חייב להירשם קודם-כל ובראש-יבראשונה בספרי אותה החברה שהצ'ק נרשם ל'פקודתה. כל גורם שדרכו עובר הצ'ק צריך לאחר-מכן לרשומת בספריו, שכן החוקת הצ'ק אצלו גורמת לו להכנסה כספית והנאה כספית בצורה זו או אחרת.

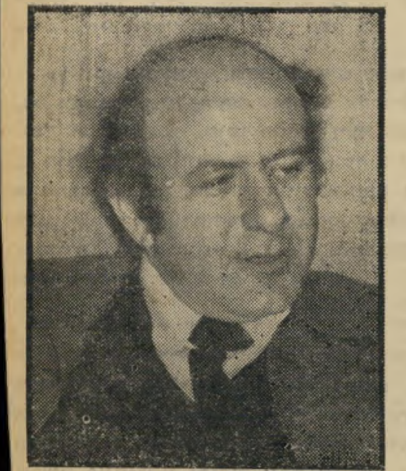
פקיד-הדיון של השופט המחוזי דב לוי'ן הרשיע את אברון, ודן אותו לשנה וחצי מאסר על כך שרשם צ'קים שהגיעו עלישם חברת, 'פאן-אמריקן', שבנות מלונות, בספרי, 'פאן-אמריקן' ולא ב'סיפרי חברת, 'פאן-לון', שהיתה הקבלן המבצע של המלונות והיה לה הסכם כספי עם, 'פאן-אמריקן'.

הממונה אישר בלי בדיקה

החקירה שעורך מנכ"ל החברה-לפי תוח-מיפעל-תיירות, שימחה פופס, כיצד קיבלה מיסעדת, 'תליאביב הקטנה' הלוואה בעוד שאינה מצוידת ברישום נות כחוק, הביאה תוצאות מפתיעות. ה'בדיקה הראשונה העלתה, כי למיסעדה אושרה הלוואה של 70 אלף לירות מן הקרן הלוויה של החברה. ניתנו לה במועל 38 אלף, כאשר גילה פופס כי למיסעדה אין רישיונות כחוק. תיק ה'בקשה הראה, כי האחראי לבדיקות ה'רישיונות מטעם מישרד-התיירות כתב מיכתב רישמי לחברה הממשלתית, ובו אישור כי בדק את המיסעדה וכי היא מצוידת ברישיונות כנדרש.

פופס פנה לראש אגף שירותי-תיירות במישרד-התיירות, יצחק וילק, ושאלו כיצד ניתן מיכתב-אישור כאשר למיסעדה אין רישיון כנדרש. כותב המיכתב הסביר לוילק, כי אכן כתב את המיכתב בלי בדיקה כלל, מתוך הנחה שיש רישיונות כאלה.

עתה ביקש פופס מיועצו המיפשטי לבדוק כיצד יוכל לדרוש בחזרה את ה'כספים שתן שלא כחוק, ומה ניתן לע' שות לאלה שהיטעו את החברה הממשלתית.

מנכ"ל פופס לאיחובב

הפירסום הנרחב של פרשת פסקי-הדיון המחוזי, שאימץ את גירסת מסי-ההכנסה שלפיה חובת רישום צ'קים חלה על הנהנה מן הצ'ק בפועל, ומכאן שמי ש'קיבל צ'ק והעבירו לאחר בגין חוב אינו חייב לרשמו, עוררה עניין רב וחוסר-אמון בעובדה שאכן ניתן פסקי-דיון כזה. ציבור עורכי-הדיון ורואי-החשבון טען, כי הפירסום בוודאי אינו מדויק, שכן אין להניח שבית-המישפט יאמץ גירסה ה'סותרת את כל המקובל בחשבונאות.

אחרי ששילטונות מסי-ההכנסה הסתב'כו בררשה בגלל רצונם להרשיע בכל מחיר את אפרים אברון, מנכ"ל, 'פאן-לון' שבעניינו ניתן פסקי-הדיון, מסר פקיד-השומה לחקירות בתליאביב, ינקו לינ'סקר, בעיתון, 'הארץ', ביום השישי האחרון גירסה מזוהר עוד יותר. לדבריו: 'לנו לא חשובים כללי החשבונאות, אלא היכן נעשתה הפעולה הכלכלית. אנו בודקים את המהות של הצ'ק, שבמיקרה זה היה הכנסה בפועל לחברת, 'פאן-לון'. לינסקר הוסיף דוגמה, להבהרת העניין: 'נגיח שחברת, 'כלל' מלווה לחברה פלו'נית. הלווה מחזיר את הלוואה בצ'ק לפקודת, 'אורדן', שהיא חברה-בת של 'כלל'. 'אורדן' מעבירה את הכסף בצ'ק אחר ל'כלל'. ההכנסה צריכה להירשם בספרי, 'כלל', ולא בספרי, 'אורדן'.

דברים אלו של לינסקר עוררו תגובה של תמיחה מוחלטת. עורך-הדיון בועז נהיר, שהוא אחד מגדולי המומחים ל'דיני מיסים בארץ, סיפר כי כה נדהם למיקרא הדברים, עד שלא היסס לשאול את נציב מסי-ההכנסה, הליעזר שילון, ל'י, כיצד מצהירים אנשיו הצהרות הנוג'דות את הפסיקה והנוהל עד כה. נהיר אמר, כי לא ייתכן שהכנסה לא תירשם בספרים, כמוה כהוצאה.

בהתייחסו לדוגמה שהביא לינסקר ב'יחס ל'כלל', אמר נהיר, כי יש מיספר יכר של פסקי-הדיון ב'בית-המישפט' עליון שבהם נישומים הורשעו על אי'רישום הכנסות, וטענו כי כנגד ההכנסה שלא נרשמה לא נרשמה גם הוצאה, ו'בית-המישפט העליון קבע מפורשות כי אין זו הגנה וכי יש לרשום כל הוצאה והכנסה.

נשיא אישכת עורכי-הדיון, עורך-הדיון

שביט נודיח

את ויטלה

נשיא-התעשיינים, אברהם (בומה) שביט, החליט להדיח את יושב-ראש דור ההמשך של התעשיינים, ראובן ויט'לה, הוזכה בכיסוי רב מדי בעיתונות, ולמנות במקומו את עוזי גרסטנר, ה'מייעד על-ידי שביט לתפקיד נשיא ה'תעשיינים בעוד ארבע שנים. אך הצרה היא שגרסטנר אינו חבר בדור ההמשך. שביט הודיע לויטלה, כי בגלל פעילותו ב'פוליטיקה עליו לפרוש עד לסיום הבחי'רות, וכי הוא-עצמו ימנה לו מחליף. הנהלת דור ההמשך, שדנה בהצעה, דחתה בכל תוקף את הרעיון ששביט יקבע את ממלא-המקום, והחליטה כי רק היא תעשה זאת.

"דביר" רכשה את "קרני"

הוצאת-הספרים, 'קרני' של שמואל כץ, נמכרה להוצאת, 'דביר'. הוצאת, 'קרני' מחזיקה בכמה ספרים בעל-עורך, ביניהם מילון מגידו. הוצאת, 'דביר', ה'מוחלת על-ידי אלכסנדר ברוידא, מוציאה לאור את סידרות כל כיתבי ה'קליקונים העיבריים. ההוצאה נוסדה ב'שעתו על-ידי המשורר ביאליק והסופר רבניצקי. הוצאה אחרת, 'בוסתן', מוצעת למכ'י רה על-ידי בעליה, הרוצה לעבור להפצת ספרים עיבריים בארצות-הברית והדפסת עיתונים ישראלים ומכירתם שם.

מלון 'טל' ייפתח באפריל

מלון חדש בשם, 'טל' ייפתח בחודש אפריל ברחוב הירקון בתליאביב. המלון הוקם על-ידי שותפות של משקיעים דרום-אפריקאיים ובעל מלון, באזל, 'ישעיהו שפיגל'. ההשקעה במלון היא 26 מיליון לירות, לעומת החזית של 19 מיליון. ה'משקיעים נאלצו להשקיע מכיסם בלבד את הסכום שלמעלה מ-19 מיליון ה'לירות כיוון שביקשו, בשעתו, מן החברה-הממשלתית-לפיתוח-מיפעל-תיירות, הלוואה לפי 19 מיליון לירות, מבלי להביא בחש'בון התייקרויות צפויות. במלון החדש 120 חדרים.

הבורסה

מה קרה ב'פמה'?

מניות חברת, 'פמה', שבשליטת, 'בנק המזרחי', עלו משער של 80 לשער של 130 לערך. מאחרי העלייה ניצב גורם ה'רוכש בהתמדה כמויות ניכרות של ה'מניה, בהנחה שמחירה עלה תוך כמה חודשים ל-400. בדיקה העלתה, כי השלי'טה בחברה היא בידי, 'בנק המזרחי', ואין אפשרות להשתלט עליה. לבנק היו תוכניות להפוך את החברה למנוף עסקי גדול, מאחר שהחברה-ההשקעות של הבנק עוסקת בעיקר בגיוס כספים בהנפקות עבור הבנק. תוכניות-הפיתוח כללו כניסה לעיסקי ביטוח-מלכו וכדומה. תוכניות אלו נידחו עד גמר הוויכוח עם מסי-ההכנסה, על גובה מסי-השבח ש'יש לשלם על ריווחי החברה לשנת

אפטר-שייב או ספר

מאמר יבש

על

מצבו של

הספר

הרצויה מן הרדיו ברוב שעות היממה, ובאיכות שאינה נופלת מזו של מערכת-הקול האישית. אבל כל זה לא נאמר בכדי לתקוף בארסיות את האמפליפירים המש-תלטים על האנושות כי אם לציין שמחירה של מערכת-קול שכזו, אשר מפארת כל בית ממוצע, יכול היה לזכות את בעליה בספריה של כחמש-מאות ספרי-כיס, בתור התחלה.

אלא שספריה זה אפילו לא ריהוט. העיצוב המודרני פתר את בעיות קישוט הדירה גם בלי הכריכות הצבעוניות שהיו הביבות על הדורות הקודמים. היום ספרים, כמו פלאסטלינה, זה בשביל ילדים. ילדים צריכים לקרוא כי זה בריא וגם חינוכי. ילדים גם צריכים לצייר, עד שיגדלו ויוכלו להפסיק עם השטויות ולהתחיל ללמוד מקצוע. בעולם המבוגרים מציינים רק ציירים מקצועיים או מיליונרים משועממים או נכים בפה וברגל או משור-געים של ריפוי בעיסוק. אדם מבוגר ובשל לא יקרא את „עלילות הבארון מינכהאוזן“ כשם שלא יעסוק בקליעת סלסילות ראפיה.

מתוך כל עם המבוגרים השפוי בדעתו, רק פרופסור-רים קוראים ספרים (את זה רואים בביורר בטלוויזיה מאחורי כל פרופסור מרואיין) ומילואימניקים לפעמים, כשאין קלפים. השאר מפעילים את אברי-הקריאה רק למטרת עיתונים — אם-כי מדי נצחון או מחדל הם עושים מאמץ וקוראים את רב-המכר התורן כדי לשמור על גחלת התרבות והזהות הלאומית. (ואין כאן כוונה לעסוק באיכות הספרים, מאחר ואפילו לספרי-בלש ורומאנים ורומאנטיים אין קוראים). וגם ילדיהם של אלה, שכיום מוצפים בארגוני ספרי-ילדים כמו בארגוני צעצועים, יגיעו יום אחד לגיל עשר ויוכלו להפסיק סוף-סוף לקרוא, ולהתחיל לצפות בפטרוצ'לי, כמו אבן-תיהם.

אפשר לראות בקטע זה מעין מיספד מר לתקופת הספר שהולכת ונעלמת לטובת האוזניות של הפופ-ה-מתקדם והקולנוע המקורר ומאוורר והטלוויזיה-ה-מהפנטת. פעם, היו הספרים נחלתם של מעטים ועשירים בגלל מחירם הרב. היום ספרים הם שוב מוצר כמעט אקסקלוסיבי, וזאת למרות מחירם העלוב. בקושי אפטר-שייב, כאמור.

ספרים היום, כמו תמיד, הם מיצרכים זולים. על-אף האינפלציה וחומרי-הגלם, ספרי-כיס הוא עדיין אחד מן הדברים הזולים בטבע. התגלית הזאת באה על הכותב באופן פתאומי, לאחר ששוב התעצבן על שמחירי הספרים עלו בכמה-זוכמה אחוזים צנועים. אחר-כך באה ההת-גלות: ספרי-כיס שמכיל מאתיים עד שלוש-מאות עמוד (בין אם זוהי ערימת-זבל או יצירת מופת) זול יותר מאפטר-שייב מחורבן. ספרי-כיס לא מסובסד עולה כמו חצי קילו בשר, או שליש תקליט, או כרטיס-וחצי ל-קולנוע, או שני אספרסו, או דו"ח חנייה אחד.

הקטיגוריה אומרת: „יא פראייר אתה יודע כמה עולה פוקס-בוק באירופה או אמריקה? אולי החצי ממה שעולה פה. וחוף מזה, אם תכתוב ספרים כאן זה דבר זול, אתה עושה מישרד-שירות למו"לים ולבעלי החנויות שמעלים כל הזמן את המחירים. אז הסניגוריה לקחה את הסיכון הזה בחשבון, ובכל זאת נכתבים הדברים, מתוך כוונה להוכיח שכמעט כל אדם יכול למלא את הבית באותם מוצרי ספרות, וכי המאמץ ה-לכללי אינו הסיבה למיעוט הקריאה.

שוב כלכלה השוואתית: מערכת-קול ממוצעת, כזאת שמנגנים בה פופ או יוונית, עולה כעשרת-אלפים לירה (או שטר שלושיה חודשי עבודה) ואת המערכת יש להזין בקאסטות או בתקליטים כדי להפיק את המוסיקה ה-רצויה. וכל זה נעשה כאשר אפשר לקלוט את המוסיקה

יומן כתיבה

על

יומן קריאה

קטע אוטוביוגרפי פחות יבש מן המאמר שלעיל, ובו יסופר כיצד עוצבו הרגלי הקריאה של כותב העמוד — וממנו ניתן ללמוד מוסר-השכל חינוכי וכו' וכו'.

כשהגיע הכותב לשנת לימודיו השביעית, הוטל עליו, כעל שאר תלמידי כיתתו, לקרוא ספר ולהכין עליו יומן קריאה. שש שנים עברו בריקודים — כל סיפורת הילדים מ„חסמבה“ ועד „בת מונטסומה“ ו„על כל שאלה תשובה“ ו„שביל קליפות התפוזים“ — ובשנה ה-שביעית עוברים לספרים של אנשים, שהם ספרים בלי נקודות ועם כתב קטן וצפוף כראוי למבוגרים. ספר ראשון: „חיי אדם“ מאת שלום עליכם, חלק א'. ספר שני: „חיי אדם“ מאת הנ"ל, חלק ב'.

על יומן הקריאה להכיל סיכומים בכתב נקי ומסודר „על המחבר“ ו„על הספר“ וכן גם „העלילה“, „הגיבור-רים“ ופרקים כמו „מוסר-השכל“ (יעני מה אנו למדים מן היצירה) ו„פניני-לשון“ (שהם אוסף ביטויים משונים שהמחבר נאלץ להמציאם או להשאילם מן המקורות כיוון שהתקשה להתבטא בעברית פשוטה) ולבסוף „ביקורת“ (כלומר, מדוע נהייתי מאוד לקרוא את ה-יצירה ולמדתי ממנה רבות).

ייתכן ששלום עליכם היה בחור לא רע, אבל מאז חובס הכותב ביומן הקריאה התבולל שלו, לא חזר לקרוא שום ספר מספריו. אחרי חריש עמוק ב„חיי אדם“ ויגיעה קשה לתמצת את האוטוביוגרפיה הכבדה הזאת לתוך המישה עמודי מחברת, וסחיטת ששים-שבעים פניני-לשון וחיפוש אחר כל מיני נימוקים קלו-

ו„אהבת ציון“ וספרי מופת אחרים, אשר עסקו רובם ככולם באותם עניינים וגם הם הכילו שפע של פניני-לשון וגיבורים ומוסר-השכל. לכותב, שהיה אז נער רך ותמים, התברר כי הספרים של הגדולים — נוסף על היותם בלי נקודות וצפופים ועבים — עוסקים תמיד בארץ ישראל של פעם, ובגולה המזורה של אחר-כך. והכותב גם חשב שאם ארץ ישראל של פעם והגולה של אחר כך היו כל כך יבשים ומשעממים כמו הספרים, אז באמת עברו על עם ישראל תקופות קשות.

במרוצת הזמן התברר שאפשר להעתיק את תקציר העלילה מאידיט אחר שקרא את הספר, ופניני-לשון אפשר להוציא באופן מקרי — כמו שמות מספר הטלפון-נים, ושתמיד אפשר לכתוב שאוהבים את היצירה מאותן סיבות ותיקות וטובות — גיבורים חיוביים וכל ה-שטויות. בקיצור, הכותב הפסיק לקרוא ספרים של מבור-גרים, והתרכז רק בסיכומים הכרחיים לפי הנוסחה המובאת לעיל. למעשה הפסיק לקרוא בכלל.

רק אחרי שנים, אולי היה זה בצבא, התגלה באקראי שאפשר לקרוא ספרים בלי לסכם אותם ואפילו להנות מן העסק, למרות שאין נקודות. אבל זה היה מאוחר מדי, והטראומה כבר נחקקה בנשמה: לא שלום עליכם, לא הווארד פאסט ולא פרץ. גם לענון קשה לגשת. כל עיירה יהודית מזכירה יומן קריאה. כל סיפור עברי מזכיר שיעורי בית. כל סופר עברי מזכיר מורה לספרות.

ובכן, נא להוציא מוסר-השכל: „מן הקטע אנו למדים כי על הסופר העברי להיזהר שמא ייכנס לתכנית הלימודים. כמו כן אוי לסופר שתלמידים מסכמים אותו.“

שים מדוע מצא הספר חן בעיני הכותב, ונסיגנות נואשים למצוא מידות טובות בסיפור מהן יוכל ללמוד מוסר-השכל — הגיע הכותב למרק המסכם „ביקורת“, ושם כתב בערך כך:

„לצערנו נקטע חלק ב' של „חיי אדם“ בעודו באיבו (פנין-לשון) בגלל פטירתו של הסופר ש. עליכם (כבר אז נחן הכותב בהומור דקיק) וכיוון שכך לא הגיעה ה-יצירה לסיימה. חלק ב' הוא טוב ומעניין כמו חלק א', אם כי קצר ממנו.“ האמת היא שאותם ימים שמח הכותב עד מאוד על כי מלאך-המוות התערב בצורה גסה בתכנית הלימודים ופטר את כותבי יומני-הקריאה בספר מיותם ודק באופן לא צפוי.

אחר-כך באו „אחי גיבורי התהילה“ ו„רבי עקיבא“

מדינת פשע מאורגנת

אחד-כך חשבתי שאולי פלאטורוון הוא מרגל ישראלי, או סוכן ש.ב. או משהו כזה. אבל גם אז דרכונים ישראליים לא כל כך עוזרים, וחוזי מזה הרי לא היו מפרסמים את זה. כך שלבסוף לא נותר לי אלא לחשוב שפשוט המדינה שלי עוזרת למר פלאטורוון להתחמק ממעצר חוקי בכל מיני מדינות בהם הוא מבוקש.

מדינת ישראל, כך אולצתי להבין, סיפקה למר פלאטורוון שרון חמישה דרכונים מזוייפים עליידי משרד הפנים שלה, כדי שיוכל להסתובב חופשי בעולם, מבלי שייצטרף חלילה. טיעונם המשותף של פלאטורוון את משרד הפנים שמעולם-מעולם לא היה בידו פלאטורוון יותר מדרכון אחד ברתוקף רק מוכיח שהעסק היה מתוכנן ומבוצע היטב. וזה ממש נחמד לי לדעת שהמדינה שלי היא מדינה מאורגנת ומסודרת, בצורה שלא היתה מביישת אף אירגון פשע מאורגן ומסודר. כל הכבוד, בחורים, תמשיכו.

בתוך כל פרשת מעצרושיחרורו של פלאטורוון השתרבבה גם פרשיה קטנה וצדדית. המשטרה ביקשה את הארכת מעצרו וטענה בין השאר (ציטוט מהעיתון): "למשטרה סיבות לחשוב שפלאטורו ינסה לעזוב את הארץ: הוא אדם בעל אמצעים וקשרים. ברשותו חמישה דרכונים ישראליים בשמות שונים, שנפקו עליידי משרד הפנים".

התרגו פרקליטו של פלאטורוון וקרא לעבר נציג המשטרה (לפי העיתון): "האם טרחת לברר מדוע הסכים משרד הפנים להוציא לו את כל אותם דרכונים...?"

בעתון לא מצאתי תשובה, ולכן ניסיתי להעלות השערה משלי:

בהתחלה חשבתי שמסרו לו את חמשת הדרכונים, כדי שיוכל להיכנס למדינות שאין להם יחסים עם ישראל. אבל חמשת הדרכונים הלא הם ישראליים, אז מה זה משנה?

<p>מדינת ישראל</p> <p>דרכון</p> <p>פספורט</p> <p>3529519</p> <p>י'הוּדָה שִׁמּוֹן</p> <p>YEHUDA SHIMON</p> <p>26.7.76</p>	<p>מדינת ישראל</p> <p>דרכון</p> <p>פספורט</p> <p>1876122</p> <p>ז'פּוֹן סִינַי</p> <p>ZEFFON SINAI</p> <p>26.7.76</p>	<p>מדינת ישראל</p> <p>דרכון</p> <p>פספורט</p> <p>7820613</p> <p>דָּן נֶגֶב</p> <p>DAN NEGEV</p> <p>26.7.76</p>	<p>מדינת ישראל</p> <p>דרכון</p> <p>פספורט</p> <p>2005433</p> <p>ג'ק גַּל</p> <p>JACK GALL</p> <p>26.7.76</p>	<p>מדינת ישראל</p> <p>דרכון</p> <p>פספורט</p> <p>2504779</p> <p>שַׁמּוּעַל שַׁרׁוֹן</p> <p>SHMUEL SHARON</p> <p>26.7.76</p>
---	---	--	--	---

ניסויי לוחמה - ברכבת התחתית

מאת כתב "יו.פי." בוושינגטון

צבא ארה"ב הודה, שהוא קיים בעבר ניסויים במרחבות בקפריזיה ובכרבת התחתית של ניו יורק, ב"פנטגון", כפאן פרינסיפלו ובהמש ערים אמריקניות אחרות, והניסויים נערכו בעזרת הומרים בלתי-מיוזמים עקרונית, שכלל זאת יתכן, כי בתנאים מסויימים, עלולים היו להיות לכמה אנשים.

הניסויים נערכו בשנות ה-50 וה-60.

דובר צבא ארה"ב אמר, כי אין שום ראיות לכך, שמותו של אורח קשיש, והידבקותם של אנשים אחרים במחלות לב ובר"דלקת-הריאות, קשורים באותם "ניסויי דמי".

כמה עתונים בארה"ב טענו, כי אדם בן 75 מת כתוצאה מ"הניסויים, ובמדינות אלבאמה ו"פלורידה התרכו, בצורה מפ" חידה" מקרי דלקת-הריאות ו"התקפי הרב".

דובר הצבא הודה, עם זאת, כי אחד ההומרים שבהם הש" תמשו בניסויים, "סראטיה מאר" סצנס", "אכן עלול לגרום לי זיהום אצל אנשים מסויימים, בעיקר אצל כאיה הפגיעים ב" מיוחד למחלות מסויימות".

הידיעה המדהימה של 1976 לא היתה בחירת קארטר לנשיא וגם לא מיבצע יונתן באנטבה. הידיעה המדהימה של השנה לא תפסה כותרות. היא הופיעה בימיה האחרונים של השנה בעמודים הפנימיים של העיתונים.

מצד שמאל אתם יכולים לקרוא אותה במלואה. אתם מבינים? כמה מדענים מהרשות האמריקנית קאית לפיתוח אמצעי לחימה הציגו את החיידקים החדשים בפני הגנרלים הממונים וסיפרו בניפלאר-תיהם.

"יופי", אמרו הגנרלים, "אפשר לראות?"

הלכו המדענים והביאו עכברים ושפנים וחתולים וכלבים וקופים, כולם מחויידקים כהלכה.

"נהדר", אמרו הגנרלים, "אבל איך זה עובד על אנשים?"

"לא ניסוינו", השפילו המדענים מבטם. "או תנסונו", קמו הגנרלים ללכת.

"איך? מה? איפה?" שאלו המדענים.

"איפה שאתם רוצים", אמרו הגנרלים. "ברכבות תחתיות?" פסקו הגנרלים. "אבל שיישאר ביננו", הוסיפו הגנרלים.

וזהו - עשו את הניסוי, כמו שקראתם. כל זה היה באמריקה, אמרתי לעצמי אחרי ש" קראתי את הידיעה. אבל אמריקה זה לא הארץ הכי משוגעת בעולם, הוספתי ואמרתי לעצמי, הרי זה יכול לקרות גם פה. מה יש, שאלתי את עצמי, פה לא צריך אמצעי לחימה?

זהו, סיכמתי לעצמי, אני באוטובוס לא נוסע יותר, למוניות לא נכנס, במסעדות לא אוכל, סרטים לא רואה ועל רכבות אין בכלל מה לדבר.

רק זה עוד חסר לי - שבזמן שנגסוס כל הנוס"עים באוטובוס ברעידות איומות יקום פתאום איזה מדען וירגיע אותנו, חברה, לא לדאוג, זה כלום, זה רק ניסוי". הו, לא!

אבל אז הבזיקה במוחי הידיעה המדהימה שאם יעשו את זה אייפעם בארץ, הרי יעשו את זה על ערבים. ככה שאין לי בכלל בכלל מה לדאוג.

אתם רואים, אמרתי לכם - אל תיסעו באוטו-בוסים של ערבים. אפשר לקבל מחלות.

המשתלבים

כאנתרופולוג חובב אני נוהג להאזין מדי פעם לתוכנית "גבר ואישה" בגלי צה"ל.

והנה שמתי לב שיש כמה קווים משותפים לכל המשתתפים. כולם מכריזים שהם אוהבים כל מיני דברים - מוסיקה, סרטים, תאטרון, כלבים, וכו'.

אף אחד לא שונא שום דבר.

הם אוהבים רק דברים טובים - מוסיקה טובה, סרטים טובים, תאטרון טוב, כלבים טובים וכו' טוב.

הם לא אוהבים דברים רעים.

הם מאוד מתעניינים באדם, בחברה ובעולם - ניפחו, צורתו, גובהו, צבע עיניו, מספר נעליו, מקום מגוריו, תחביביו, מספר הטלפון שלו.

הם בהחלט לא מתעניינים בשטויות כמו פוליטיקה או סקס ושאר המילים הגסות שבחיינו.

הם ממש בסדר, החברה האלו.

והכי חשוב זה שהם "משתלבים בכל מקום". וזהו המחמאה הכי גדולה שהם נותנים לעצמם. בכל מקום.

ואם יש מישהו שמפחיד אותי זה בדיוק האנשים האלו, המש"תלבים הנפלאים הללו, הברגים הקטנים והמשומנים של החברה. אצלנו לועגים לאייכמנים למיניהם, הטוענים שהיו בסך הכל ברגים קטנים. כאילו שכל סמל קטן ב"א.ס.א. היא באמת נאצי מאמין ואנטישמי חזור אידיאולוגיה.

לא. האייכמנים למיניהם הם בדיוק אלו "המשתלבים בכל מקום". ואולי להיפך - "המשתלבים" הם האייכמנים למיניהם. הם משתלבים בכל מקום ותמיד טוב להם. הם אוהבים כל מיני דברים ולא שונאים שום דבר. הם לא מתעסקים בשטויות ואף פעם לא רע להם.

הם באמת ברגים קטנים ונחמדים.

ד ליה צוברי התעוררה משנתה בשעה 2 אחריהצהריים, כאשר לפתע בקע קול רעם אדיר מן החדר הסמוך, שבו ישנה בת אחותה רומא בת ארבעת החודי שים. דלת החדר נטרקה בכוח, וכל הבית נרעד. דליה קמה ממיטתה, ושמה משהו נשפך מעבר לדלת. היא שברה את הלון הדלת, וקפאה במקומה. בחדר לא היה זכר למיטתה של התינוקת.

שיכבה עבה של מלט, שנשפך דרך ה- קיד החיצוני, כיסתה את החדר, בעובי של כ-30 סנטימטרים. היא זינקה בבחלה אל המדרגות המובילות לרחוב, נפלה מ- רוב התרגשות, חשה שהיא מתעלפת מן המכה שקיבלה בראשה, אך קמה על רג- ליה וזעקה בקול-יקולות.

תוך שניות הגיעה לחזית הבית שברחוב תרצ"ו מס' 13 בחולון, שלידו עמד מער- בל-בטון ששפך את המלט לתוך שלד- הבנייה של הווילה המוקמת בסמוך, מיר- פאת-שיניים של המרפא ברטולד אקשטיין.

דליה צוברי כמעט שיצאה מדעתה. היא זעקה לעזרה, ועוד לפני שהבין את דבריה תפס חיים טופר נהג המערבל, ש- משהו קרה מעבר לקיר שעליו שפך את המלט. נהג הפסיק את פעולת המערבל, ורך עם האשה לתוך ביתה, כשאחריהם מממהר יוסוף יוסוף, פועל ערבי בן 20 מ- צוות המערבל.

טופר הבחין, דקות אחדות קודם-לכן, שמשוה אינו כשורה עם המלט שלו. ה- חומר לא הופיע על אתר-הבנייה, למרות שהמכונה התחילה להתרוקן. דומה שה- מלט נבלע באדמה, ואכן, הוא נשפך למטה, דרך הקיר הסמוך שהתערער תחת ה- מעמסה.

יוסף, הפועל הערבי לא היסט. הוא זינק בעד החלון השבור של הדלת אל

מיטתה של התינוקת כקופץ לבריכת-מים. כשנחת בחדר מעברה השני של הדלת, אשר נסגרה עקב התהדקות המלט, החל יוסוף צועק שאינו רואה מיטה של תי- נוקת. המלט כיסה את המיטה ואת הילדה גם-יחד. בינתיים הצליח נהג חיים טופר לשבור את הדלת, ופרץ פנימה.

המתנה לטיפול

חצי שעה

ת וך שתי דקות גילו את ראשה של התינוקת כשהוא מכוסה במלט, והת- חילו למשוך את הגוף הרך החוצה. רומא היתה כבר כחולה, מכוסה מלט, ולא גילתה סימני-חיים. טופר החל מנשים אותה מפה לפה. היא התחילה לנשום. מציליה ניסו להוציא את החומר שחדר לפיה, אוזניה ולאפה.

דליה צוברי הדודה ודליה צוברי אמה של התינוקת, שישנה באותה עת בבית גיסתה, החלו חובטות בשני הגברים בעג- רופיהן, מרוב בהלה. אך נהג המערבל ועוזרו הפועל הערבי, ניקו את גופה של רומא מן הבטון, ורק אז גילו כולם, שהי מיטה היתה מרוסקת לחלוטין, כתוצאה מהתרסקות הקיר הדק הסמוך לה.

התינוקת הועברה מייד לבית-החולים דונולו ביפו, אך שם נאמר לדליה צוברי הדודה שביית-החולים זה אינו תורן, וכי יש לנסוע עם התינוקת לבית-החולים תל- השומר. באותו יום היו סנקציות בבית- החולים. הוויכוח, שעלול היה להיות גורר לי לגבי הפעוטה הפצועה, נמשך כחצי- שעה. דבר לא עור. התינוקת הועברה לי- תל-השומר, שם אובחן שבר בגולגלתה, והיא נותחה בראשה.

התינוקת ישנה על מיטתה, מעבר לקיר שפך מערבל את הבטון

לתוך אתר-הבנייה השכן. לפתע התמוטט הקיר -

תינוקת מתחת לבטון

כך שכבה רומא צוברי בת ארבעה החודשים - לפני שנקברה מתחת לבטון

פן אין לסמוך על קיר ישן מבולקים בי עובי של 7 ס"מ כתמיכה לקיר-בטון בעובי 40 ס"מ.

התרשלות מצד הקבלן

אחד מושני האחים הקבלנים, יעקב גבסו, הצהיר: "קיבלתי עבודה לבר נוח וילה של מרפא-שיניים בשם ברטולד אקשטיין. לא בדקתי את טיב הקיר-הצ-מוד של הבניין הקיים. לי ניראה שאולי מלחץ הבטון, הקיר הסמוך התפוצץ. עבי דתי לפי התוכנית. שום מהנדס או טכנאי לא הזהיר אותי כי הקיר הוא מבולקים בעובי 10 ס"מ, ושנחוץ להקים קיר חיי-צוני של הבניין, מבולקים.

חנן בלי, מהנדס-בניין, מישרד-העבודה, תל-אביב: "פנה אלי אדי-ריכל ציבורי והזמין עבודת תיכנון, קוני-סטרוקציה לוויילה. המיבנה תוכנן כך שי-יהיה מנותק ממגע עם המיבנה הקיים, בי-מרחק של 2 ס"מ. על הקבלן הלה חובה וידוע לי שלפני כל יציקה הוא חייב לקרוא למהנדס שיבדוק. במיקרה זה יצק הקבלן על דעת עצמו, ללא שום רשות ובדיקה של המהנדס. הקבלן לא עשה תבנית-עץ מתאימה כפי שדרוש. אילו היה הקבלן קורא לי, לא היה קורה המיקרה הנה, מאחר שלא הייתי מאשר לו יציקה ללא תבנית ופיגומים, דבר שנוגד את עקרון היציקה. לדעתי, הייתה כאן הת-רשלות מצד הקבלן."

מרפא-שיניים ברטולד אקש-טיין מחולון, העובד בשכונת-התיקווה: "החלטתי לבנות שתי קו-מות למגורים, ולפני מיספר חודשים הגש-

המציל

חיים טופר בן ה-33 (עם אשתו), נהג מכונית-המערבל שהוזמנה על-ידי הקבלנים האחים גבסו להביא בטון ליציקת המיקלט באתר-הבנייה הסמוך לבית שבו ישנה התינוקת. טופר פרץ את הדלת אחרי שהפעוטה נקברה תחת הבטון, ונילה אותה שם. אחר כך, בדרך הביתה, התעלף מרוב התרגשות.

קשה לדעת מהם הנוזקים שנגרמו לה. רופ-אים טוענים, כפי שמספרים הוריה של רומא, שעד גיל 17 קשה יהיה לדעת כיצד ניוקה מתאונה זו.

על מי יש להטיל את האחריות על מה שאירע ברח' תרצ"ו 13?

את מי יש להעמיד לדין על רשלנות פושעת ועל גרימת האסון? האחים הקבלנים גבסו מבתיים הם ש-

רומא בת ארבעת החודשים הזרה כבר לבית הוריה, בשדרות דוב הון בחולון. מדי שלושה שבועות מבצעים בה הרופ-אים צילום-גולגולת, כדי לבדוק את ההת-פתחויות שלאחר הניתוח. עדיין לא ברור מה יהיה גורלה.

חלק מעצם הגולגולת הוצא בזמן ה-הניתוח, והרופאים אינם בטוחים שלא יצ-טרכו להכניס גולגולת חתיכת פלטינה תחת העצם שהוצאה.

שתי הדל'יות

דליה צוברי, אמה של התינוקת רומא (מימין) ודליה צוברי השנייה, החומר הכבדה. אז יצאה להזעיק עזרה, והביאה את המצילים. התינוקת תחת המלט. הדודה שברה את חלון הדלת שנחסמה על-ידי הבטון, וגילתה שהילדה והמיטה נעלמו תחת שיכבת החומר הכבדה.

באותו יום, 14.11.76, שבו ניצלה רומא מתחת לשיכבת-המלט שפרצה למיטתה, נעצר הקבלן יעקב גבסו, אחד מבעלי חברת גבסון מבתיים. המישטרה חשדה בו שגרם, עקב רשלנות, לשפיכת הבטון למיטתה של הפעוטה.

רשלנות פושעת

אכי התינוקת, יוהנן צוברי, קבלן-מיפעל למים מווקקים, ביקש מעורר-הדיון דרור מקרין להכין תביעה מישפטית נגד הקבלן והחברה שלו. על כך שגרמו לפגיעתה הטראגית של התינוקת, אך עדיין

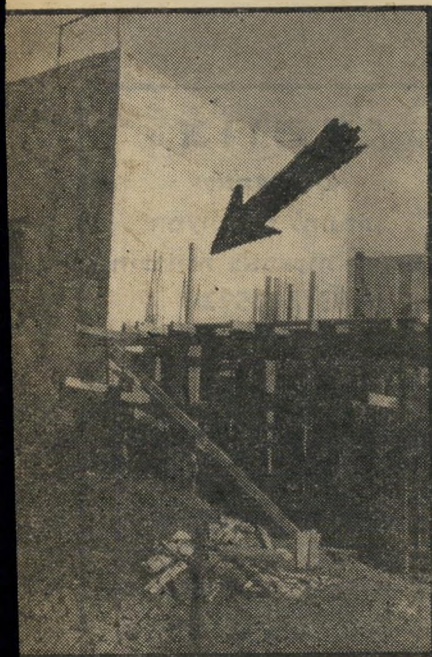
הקבלן הרוגז

יעקב גבסו, אחד מושני האחים שהואשמו ברשלנות על-ידי מהנדס-העיר, הקבלן זעם כאשר צולם על-ידי צלם העיתון, ובתגובה השליך עליו אבן.

פגעה במטרתה. מאוחר יותר רדף הקבלן, יחד עם שלושה פועלים, במכונית הוולוו שלו אחרי כתב וצלם העולם הזה וניסה להוציאם ממכוניתם, כדי להשמיד את הסרט שבו צילמוהו. הקבלן ועוזריו פגעו במכונית הכתב, שנאלץ לעלות על ה-מדרכה כדי להתחמק מן התוקפים שחסמו את דרכו.

המישטרה פתחה תיק פלילי חדש נגד הקבלן גבסו.

מרסל זוהר

המקום

הבית מס. 13 ברחוב תרצ"ו בחולון, ואתר-הבנייה שבו נשפך הבטון. החץ מורה על הקיר שדרכו פרץ הבטון אל תוך החדר.

קולנוע

סרטים

השחורים, האדומים

והורודים

מזור שהחזית, סרטו החדש של הבמאי מרטין (המרגל שחזר מן הכפור, האד) ריט, הוא הסרט העלילתי הראשון המטפל ב"תקופת הרשימות השחורות והניפוי ה" מקארתיסטי של שנות החמישים באנשי הקולנוע והטלוויזיה. מזור, מפני שתקופה זו שופעת חומר דרמאטי, מן הטראגדיה האנושית ועד לפארטה המטרופוליטנית, ומשום שרבים מן הנפגעים או, נמנים עם האנשים המוכשרים והפוריים ביותר שהיו לכלי התקשורת באמריקה אייפסעם, לפני ואחרי מקארתי.

דבריו של ריט, באחד הראיונות שקדמו להופעת הסרט, יכולים אולי להסביר, ב"מידה מסויימת, תופעה זו. "רציתי כבר זמן רב לעשות סרט על נושא זה, אבל לא הצלחתי למצוא מממנים." הסביר; וזה כבר מדיף ריח של "רשימות שחור" רות, "אולי של נושאים ולא של בני-אדם, כפי שהיו נהוגות פעם, ללמד שבעצם, מצב העניינים השתנה פחות מכפי שגדמה, וכי יש עדיין רבים בראש אולפני הקולנוע והטלוויזיה, המעדיפים שלא לטלטל את הסירה השטה לה בנחת ולא לסכן את פרנסתם הבטוחה בעימות עם כוחות פוליטיים — שלא נפחו נשמתם כפי שסובי רים אחדים, אלא רק החליפו שמותיהם. עד טהרת האמריקניזם. וואת, למ" רות ש"הרשימות השחורות", "עשרת ה" לא-ידידותיים" ו"הוועדה לחקר פעולות אנטי-אמריקאיות של הקונגרס", הם כיום מוצגים היסטוריים, שדור שלם שמע אר דותם רק מסיפורי זקנים, אך מעולם לא הכירם על בשרו.

על מה, אם כן, כל המהומה? ובכן, ב-1947, משולחבת על-ידי האגף הימני הקיצוני במפלגה הרפובליקנית, ומשוכנעת בקדושה שבשמירת טהרת האמריקניות, יצאה משלת ארצות-ההברית, שזה"א ה" ביסה מעצמה אחרת שהתעקשה לשמור על טהרת הגזע שלה, במלחמת-חורמה נגד קומוניסטים, אוהדי-קומוניסטים, סר ציאלים, אנשים בעלי דיעות אדומות, ורודות, ורודות וסתם חוללי-אדמת. אחת המטרות היותר-יעילות לפירסום פעולות, "ועדת הקונגרס לפעולות אנטי-אמריקאיות" היתה, כמובן, הקהילה ההר ליוודית, אשר כל הקורה בה הופך מייד בכוח הרכילות והעניין הרב שיש לציבור בעולם הכוכבים בשירודם, להתרחשות כלל-לאומית. הוועדה, כשבראשה חבר הקונגרס ג'י. פארגל תומאס, החלה מפשי פשת בעברם של אנשי הוליווד, ומחפשת בקדחתנות סימנים שעשויים היו להעיד כי אייפסעם, בעבר, עברו בקירבת הפגנה שמאלנית, או לחצו ידי חבר המיפלגה הקומוניסטית. כל מי שהיה מסוגל למע-שיתועבה שכאלה, הואשם מייד בכך ש" הפיץ את תורת השטן ולגין דרך כללי תיקשורת רבי-עוצמה כמו הקולנוע, ובחור שכזה הרעיל את הבארות שמהן שאבה האומה האמריקאית את תבונתה.

סגניתו של ג'ון ויין, הקהילה ההר ליוודית התגייסה מייד לעזרת הוועדה. בהתחלה עוד היו כאלה שהעזו להסס, אבל עד-מהרה, גם אם היה להם מה לומר על פעולות הוועדה, העדיפו למלא פיהם מים, ג'ון ויין נבחר בינתיים כיושב-ראש אירי ג'ון אישר כינה עצמו "איחוד קולנועי ל-שמירת ערכים אמריקאיים". הרכילאית הדה הופר התמנתה כאחת מסגניותיו רי בילתה קיץ שלם בהרצאות לפני מעדוני נשים, שבהן הסבירה עד כמה גדולה הסכנה שבסרטים המעסיקים שחקנים, במ" אים או תסריטאים בעלי השקפות-עולם מפוקפקות, העלולות להמיט שואה על ה" אומה כולה, כל מי שחשב עצמו "אמרי" קאי שדוד סבור זורם בעורקיו, הצטרף לאיחוד. רוברט טילור, ג'ורג' מרפי (ש" היה מאוחר יותר מושל קליפורניה), גארי קופר (שהעיד בפני הוועדה כי החזיר מיס" פר תסריטים שהכילו, לדעתו, תעמולה אנטי-אמריקאית), השתמשו בוותר תתי לתם כדי לפרסם את פעולות האיחוד. 10 הלא-ידידותיים. כשהאווירה מת" להטה, ומחאותיהם של אנשים כמו האמ" פרי בוגארט, לורן באקאל, דני קיי או ג'ון יוסטון נגד התקפת-חטירוף הזאת, מצ" ליהה רק לעורר חשדות גם נגדם, פרצה פרשת "עשרת הלא-ידידותיים". העשרה, שמות מוכרים ומפורסמים בעיר הסרטים,

שלישית עננה - ה"טריק" הקטן שלך.

שלישית-עננה" מכילה קודמין להזנת העור, וטריון לבריאות וחיזוק תאיו, גליצרין וסיליקון להנחה על רעננותו ובריאותו.

שגן

פ

מורם/סטודיו/מורברט

מעשה פלאים עושה לידיך שלישית הקרמים של "שמן" • "עננה" • עננה גליצרין" • עננה סיליקון"

את מטמחת את ידיך יום יום בקרמים המעולים והמתוחכמים וראי זה פלא-ידיך רעננות, מעודנות ומקסימות.

ה"טריק" הוא קטן-המראה נהדר!

"בזל" בית המסג' מספר 1 בישראל

- מסג'יסטיות יפהפיות
- באווירה אקסקלוסיבית.
- שרות מעולה, יחס אישי.
- מיזוג אוויר מלא, נקיון למופת.
- סאונה.

בזל 31 תל-אביב, מלסון 233256

(ליד מבכייה-אש)

חנייה בשפע.

פתוח: מ-09.00—21.00 רצוף

ובשבת: 10.00—19.00.

"צוותא"

לאקדמאים

המעוניינים להתחתן

היכרויות באמצעות ידידים

03-242591

בעיזת ולבטים

בחי המין

פ א ת

חדי"ר מרדכי זידמן

חונאת רשמים

נקראו להעיד לפני הוועדה, וסירבו לה שייב על שאלותיה. בטענה כי שאלות אלה פוגעות בחופש הפרט. התוצאה: הוועדה ביניהם שני במאים, הרברט ביי ברמן (שעשה לאחר-מכן סרט מחאה מר- שים בשם מלך האדמה), ואדוארד דימיט' ריק (שעשה לפני החקירה את אש צולבת ולאחריה את המרד על הקיין וכפירי אר- יות), ותסריטאים מהוללים כמו דאלטון (אכסודוס) טרמבו, אלברט (העיר הערומה) מאלק, רינג לרדנר ג'וניור, ועוד אחרים. לפתע מצאו עצמם אנשים, שהשתכרו אלפי דולרים לשבוע, בעמדם של קדושים מעונים, המוכנים לסבול למען הדברים שהם מאמינים בהם. במבט לאחור מותר, ללא ספק, לתהות מי משני הצדדים, החוקים או הנחקרים, גילם בצורה מכובדת יותר את הרוח האמריקאית. וכדי שלא יהיו ספקות בקשר לתשובה, יש לפרק ראשון זה באודיסיאה האנטי-אמריקאית של הוליווד, אפילו עם מוסר-השכל. כמה חודשים אחרי המאסר, נפשו העשירה, בין כותלי בית-הסוהר, באסיר חדש ושמו ג'י. פארגל תומאס. היה זה אותו חבר קונגרס שדן אותם לכלא, ואשר נשפט בלי נתיים על קבלת שוחד, נמצא אשם והציג טרף אל קורבנותיו.

כל האנשים המנודרים. אבל כאמור, לא היה זה אלא הפרק הראשון. בעיקבות העשרה הראשונים, החלו החקירות לובי- שות אופי קטלני יותר ויותר. מנהלי ה- אולפנים התכנסו יחדיו במלון ואלדורף- אסטוריה בניו-יורק, כדי להכריז שלא יציגו סיקו יותר אנשים בעלי דיעות מפוקפקות. במאים כמו ג'וזף לוזי זל דאנס וג'ון ברי העדיפו לעזוב את ארצות-הברית ול- עבוד באירופה. כמותם נהגו תסריטאים כמו קארל (בצתרי היום) פורמן, סידני (מר סמית הולך לוושנינגטון), באכמן ופול ז'אריקו, ועברו אלה ששאריו באמריקה החלה תקופה מוזרה.

זאת, למעשה, התקופה המתוארת ב- החזית של מרטין ריט, והיא מתוארת כי- צילום נאמן למדי של המציאות. אין בכך פלא. ריט עצמו נימנה עם מנודי אותה תקופה, כמוהו כתסריטאי ואלתר ברנשטיין, ושניים מן השחקנים הראי- שיים, זירו מוסטל והרשל ברנארדי. הסרט מספר על קופאי בבר, העולה לגדולה כשהוא משאיל את שמו לתס- ריטאי ששמו מופיע ברשימת השחורות. תוך זמן קצר מצטרפים לתסריטאי הראי-

גוילחנות הצהובים

כבודה האבוד של קאתריי נה בלום (גורדון, תל-אביב, גרמ' ייה) — סופר כהינריך בל צריך היה לדעת שיש בטבע יותר משני צבעים, שחור ולבן. בספרים אחרים שכתב, הוכיח כי אכן השגיח בעובדה זו, ואולי משום כך זכה בפרס נובל. אולם כבודה האבוד של קאתריינה בלום הוא ביטוי לאחת ההתקפות הפחות-נאצ' לות של סופר זה, היסול-חשובות פשוט עם עיתון-השערור- יות הגרמני בילד צייטונג. בל מאשים אותו בצורה בוטה במינהגים צהובים, והוא מתלהב מן העניין, עדי-כדי-כך שהוא לוקה בעצמו בהתקף חמור של צהבת. בסיפורו של בל מתגלגל הסיפור בצורה פסודו-תיודית, כאילו מדובר בדו"ח יבש של אירועי מיספטי שקרה במצי- אות. הסיגנון צריך לשכנע את הקורא באובייקטיביות הכותב, כך שכאשר זה מתאר את העיתונאים והעיתונות כמיפלות המוצצות את דם הבריות, מתבקשים כל הקור- אים להאמין מייד באימרת-השפר „האובייקטיבית". ואם הכללות, הצאי-אמיתות, ורמיזים שאינם מתבהרים עד הסוף הם כלי-הנשק של העיתונות המותקפת, מסתבר שהסופר מיטיב להשתמש בהם, באותה מידה של יעילות. פולקר שלנדורף ומגריט פון-טרטוטה, רעייתו, האחראים לגירסה המוסרית, העדיפו מלודראמה על-פני פסודו-תיעו- דה. אלא שזוהי מלודראמה מובלבלת שבה אמורה ההזד- הות המוחלטת עם הגיבורה וסביבותיה לחפות על עצם העובדה שתחילה היא מוצגת כשיה תמה שאינה יודעת כלל מה רוצים ממנה, רק כדי שבהמשך יסתבר שזה לא בדיוק כך...

כתב ה„צייטונג“ חוקר — כולם מושחתים!
החד-ממדיות מאפיין את כל הדמויות המופיעות בסרט זה, ומורו שכאשר מגיעים לסופו, אחרי שנתקלים בטיפוסים המוכרים של מפקח-המיטרה המושחת (כמעט), והתובע- הכללי המושחת (כמעט), וכן הלאה, מתברר למתע שכל השואפים הקיצוניים לשמאל ולימין, נפגשים פיתאום באר- תה נקודה. וכך, למשל, מסכימים הינריך בל עם ספיירו אגניו, ופולקר שלנדורף עם ריצ'רד ניקסון, שהאסון הגדול של העולם היום, הוא... העיתונות.

כמו איליה קאזאן, אד דימיטריק (לאחר שיחרורו מן הכלא) וג'רום רובינס מסרו שמות כפי שנדרשו, ועד עצם היום הזה הם מגסים להתנקות מן הבושה. גורלם של התסריטאים היה קצת יותר טוב. ראשית, הם יכלו להמשיך לעבוד, ולמכור את תוצרתם במסווה של „חזית". הדבר הפך ידוע עדי-כדי-כך, שהאולפנים ותחנות-הטלוויזיה ידעו בדיוק את זהות האדם הכותב עבורם, פנו אליו לא פעם ישירות לשם תיקונים ושיפוצים בתסריט, אבל ניצלו את עצם העובדה שה„חזית" היה איש ידוע ומפורסם פחות מן התסרי- טאי שבצל, כדי לרכוש את כתב-היד ב- מחיר וול בהרבה. ובכל פעם נאלץ הכותב מן הרשימה השחורה להחליף חזית, להת- חיל לטפס מהתחלה, בשמו החדש. המצבים גבלו לא פעם באבסורד. דאל- טון טרמבו כתב סרט בשם קאובוי, וידידו הוגו באטלר השאיל לו את שמו לצורך מכירת התסריט. אלא שבין התחלת הצי- לומים וסיומם, צורף גם שמו של באטלר לרשימה השחורה, ונמחק מרשימת הכות- רות של הסרט. טרמבו הנוזעם פגש את באטלר והביע את ריגשותיו: „איזו מין חזירות זו? כיצד יכלו לעולל לך דבר כזה?" הוא שכת שהוא-עצמו כתב את התסריט.

פרמינגר האמיץ. לאבסורד היו גם (המשך בעמוד 42)

המפיק החליט לשנות את הדמות הראי- שית בסיפור שבידיו, ומשום כך אין עוד לשחקן מקום בתוך התפקה. ואילו הבמ- אים הלא-רצויים פשוט לא הוזמנו — לא משום שהיו מוחרמים, חס ותלילה, אלא מפני ש„אין ברגע זה שום דבר מתאים עבורם...". קאריריה שהתנפצה לרסיסים. הי- דרך היחידה לצאת מן הסכך, היתה לפי- נות אל אותם כלבי-שמיירה של האיגוד המיקצועי, ולבקש מהם סליחה ומחילה. אלא שכך לא היה די. ראשית, הם גדי- רשו לכתוב מיכתב מפורט על פעולותיהם הפסולות בעבר, שנית, הם נדרשו לציין שמות של שותפים-לשעבר ל„פשע". הי- אחד, בלי השגי, לא סיפק את רצון הפו- ליטרוקים. לארי פארקס (אולי יש עוד מי שזוכר אותו כאל ג'ולסון, בסרט הביור- גראפיה על חיי הזמר) הודה שהיה חבר המפלגה הקומוניסטית, אבל משסירב לה- עיד על חבריו במפלגה, נותר ללא עבוי עם קאריירה פרוחת שהתנפצה לרסי- סים. ג'ון גארפילד, השחקן היהודי שהיה בין כוכביה המרשימים של הוליווד ב- שנות ה-40, נותר ללא תעסוקה כאשר מיאן לשתף פעולה, והוא מת זמן קצר לאחר-מכן משיברון-לב (שני ילדיו עבדו עם ריט בהחזית). גייל סונדרגארד, רעייתו של הרברט ביברמן, שחקנית-אופי מעולה, נושלה מכל תפקידיה, אחרים,

באותם ימים טרופיים חזית, ומכאן גם שמו של הסרט. החזית, באותה תקופה, יכול היה להיות תסריטאי שלא הוכנס לרשימה השחורה, מישהו שהתנגד עק- רונית לכל מה שקרה מסביב והעניק את שמו לתסריטאי אחרים, כאות-מחאה אישי, וזה יכול היה להיות גם אדם שהפך את העניין לפרנסה, קיבל אחוזים מן השכר. למעשה, דמה המצב להפליא לפנטסיה פפקאית. למרות שהכל ידעו כי קיימות רשימות שחורות, הכריזו כל המעסיקים למיניהם כי זוהי עלילה שפלה, אין חרם,

וורדי אגן בתפקיד „החזית" לתסריטאים מוחרמים הרשימות השחורות —

אין רשימות שחורות — לא דובים ולא יער. „חוקרים כל מיקרה לגופו", הכריז בנג'מין כהנא, מנהל קולומביה באותם הימים, במכתב מפורסם לעיתונות שבו ניסח לטהר את החברה שלו מאשמת חרם (מעניין שאותה החברה, היא שהפיקה עתה את הסרט של ריט). מה שקרה, בעצם, היה פשוט מאד. תס- ריטאי שרק אתמול היה מבוקש, גילה לפתע שאינו מספק יותר את דרישות האולפנים, וכתביו מוחזרים לו בקביעות. שחקנים פופולריים עמדו בפני מצב שבו

שון שניים נוספים, וכולם יחד כותבים תחת חתימתו של הקופאי הקטן, ההופך לפתע המחבר הדרמאטי המבוקש ביותר בטלוויזיה הניו-יורקית. העלייה מסחררת מדי, עבור הבחור שבקושי יודע לכתוב את שמו, ובשלב מסויים הוא אפילו מסרב לקבל את אחד התסריטים שהוגשו לו, בטענה שאינו יכול „לקלקל את שמו הטוב והוא דורש רמה גבוהה יותר", עד שבסופו של דבר גם הוא מגיע לפני הוועדה... כל-כדי-השמירה של האיגוד. לאנ- שים דוגמת הקופאי שבסרט, הוגו לקרא

זירו מופטל בתפקיד הברדן המוחרם ב„חזית" שלא ילבינו לעולם!

הולנוע

(המשך מעמוד 41)

צדדים מפחידים. תסריטאי בשם לוואיס פולוק קיבל במשך שנים את כל כתביו בחזרה. האיש שקע בדיכאון עמוק, הח' ליט שכישורו נטש אותו, ולא יכול למ' צוא כל סיבה לכך. מאחר וידע היטב כי לא היה לו כל קשר, ולו העקיף ביותר, לפוליטיקה, בסופו של דבר הסתבר לו, לאחר חקירה של מפיץ ידידותי, כי משהו בילבל את שמו עם זה של סוחר בנדים בשם לואיס פולאק. אחרי חמש שנות חרם, לאחר שנאלץ למכור את כל רכושו והתפרנס מכל מלאכה שנפלה לידי, הי' גיע אליו מיכתב לאקונומי שבו הוכרו כי הוא נקי מכל חטא.

החרם החל מתוויר רק בתחילת שנות ה-60. אוטו פרמינג'ר הכריז בפה מלא שדאלטון טרמבו כותב את התסריט ל"אכסודוס והאמריקאים, העייפים מציד ה' מכשפות האדומות, ציפצפו על איומי ה' ליגיון האמריקאי ולוחמי טהרת הרפוב' ליקה, והלכו בהמוניהם לראות את הסרט. אומץ ליבו של פרמינג'ר עודד את חברת 'יוניברסל' שגילתה כי טרמבו כתב גם את ספרטאקוס. סרטים בריטיים שנעשו על ידי ג'וזף לוזי או נכתבו על ידי קארל פורמן, ואשר הופצו באמריקה בעילום-שם (החשש מן השוק האמריקאי אילץ את לוזי להתום על שני סרטיו הראשונים ב' בריטניה בשם בודי), גיפנפו מחדש בשמות הידועים משכבר. אבל ההפשרה באה לאט-לאט.

תחיית המנודים. מרטין ריט, ש' בפרוץ עונת הצייד היה עדיין שחקן-טל' ויוזיה, נותר במחלתו עד 1957, ובלית ברירה הפך במאיית-יאטרון (הבמה היתה התחום היותר-חופשי באותם הימים). ב' 1957 איפשר לו המפיץ דויד זיסקינד לה' פיק בניו-יורק סרט בשם גם הוא בענקים. סרט-שוליים מבחינת הפקתו, שזיכה את ריט בהרבה תהילה, אסיכי הכניס לו מעט מאד כסף.

אחרי שהתנסה בכל חוויות התסריטאי המגודה, והשתמש ביותר מ"חזית" אחת (התקרית בסרט, שבה החזית מסרב להע' ביר תסריט הלאה, משום שאינו עונה על דרישותיו, קרתה לברנשטיין עצמו), חזר ואלתר ברגשטיין לכתיבה פורה, והספיק לעבוד כבר עם ריט בשני סרטים קודמים, פריס בלוז ואגרוף הברזל.

זירו מוסטל (המגלם תפקיד של בדרן המתאבד לאחר שנשאר מחוסר-עבודה כי תוצאה מחדש שהודבק לו), הפך את הור' פעתו בפני חוקרי "הוועדה לפעולות אנ' טי-אמריקאיות" לפארודיה (הוא הודה להם על ההמנות להופיע על מסך הטלוויזיה לאחר שהחרם במשך חמש שנים, וטען שעבד בעבר עבור חברת פוקס המאה ה-18). הוא כיום קומיקאי שהופעתו ב' כבר על הגג והקרנפים של יונסקו היא רק חלק מן ההצלחות בקאריירה שלו. הרשל בוגארדי, שהחרם על-ידי אולפני טי-בי-אס אבל קיבל פרס על תפקיד טל' ויוזיוני באולפני אנ'בי-סי, יכול לחייך בנחת כאשר הוא שלמע שטי-בי-אס גילתה נכונות לקנות את החזית לטלוויזיה, מאחר שהנושא הוא היסטורי ואין בו בעיות. ואילו וודי אלן, המופיע בסרט בתפקיד ראשי, לראשונה בתפקיד דרמאתי (אם כי די מצחיק), יכול להתנאות בכך שהוא עושה מעשה בעל חשיבות מצפונית מ' מדרגה ראשונה, וזאת הסיבה שחרג מ' הרגלו והסכים להופיע בסרט של במאי אחר.

לכאורה, הכל בא על מקומו בשלום. אולי יותר מכך. כל מי שהיה פעם מוחרם, מצוייד כיום בהילת-זוהר כאילו עצם הח' רם האציל עליו מידה של כישרון גדיר, אבל, כפי שמוכנים להעיד רבים מן החב' רים ברשימה זו, וכפי שאומר גם אלן במהלך הסרט, "לא די להיות מוחרם כדי לדעת לכתוב".

ויש כאלה שלא התאושו כלל אחרי המכה הנוראה. במאי כמו ג'ון ברי נע וגד באירופה, ועדיין מתפש דרך לחזור אל הפיסגה, וכמהו רבים אחרים. אבל אפילו אלה שחזרו, נותר להם טעם מר בפה. הם עדיין חשים עצמם חברים באגודה אחת, ויכרונות החרם טריים ביר תר, וכך, כאשר הגיע רינג' לארדנר ג'וזיור לפסטיבל קאן ב-1970, עם הסרט מאש שאותו הוא כתב, ונפגש עם אוטו פר' מינג'ר, שהיה אחד מאותם שעזרו לו בזמנו להתגבר על החרם, אמר לו בצחוק: "התרחק ממני, אוטו, שמעתי שאדגר גיי, הובר כועס עליך ועל ליאונרד ברגשטיין, משום שתרממתם כסף לפנתרים השחורים. אני לא רוצה להיות שותף בעסק".

אני לא זוכרת מי זה היה, אבל "היה בו משהו שאי אפשר לשכוח"

אקוה ולוה מו-שיקה
אפטרשייב לגברים
שאי אפשר לשכוח

הסוכן בישראל: בלמון בע"מ, המפיצים: חב' נורית בע"מ.

רעה צור ★ אולי גלם
BEAUTY NAIL

יצירת ציפורניים בשיטה מהפכנית
באמצעות חומר בלעדי שאינו
מזיק לציפורניים ושומר עליהן

רחוב שרת 33 ת"א, טל. 456762
פתוח בין השעות 18.00-09.00

מבחר גדול של תמונות ופלקטים של
גדולי הציור המודרני והקלאסי -
הדבקה מקצועית של פלקטים ו-
תמונות.

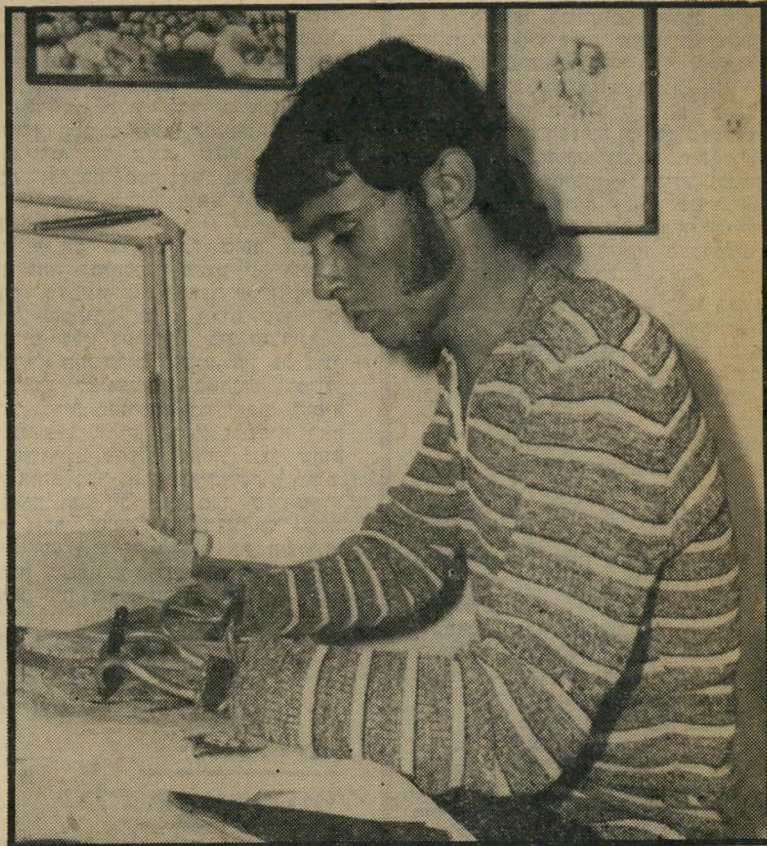
"לוטוס", ת"א, רח' אלנבי 101
(מול בית-הכנסת הגדול)

מ כונית ה"שברוקט" הלבנה שעטה ברחובות תל-אביב, לכיוון רחוב הירקון. מאחרי ההגה ישב חיים כהן (20), צייר, נכה בשתי רגליו כתוצאה משיטוק לידים, כשהגיעה המכונית אל פתח הבית מספר 65 זינק ממנה חיים, ולמרות נכור תו, המקשה עליו את התנועה בכלל, עלה במהירות אל הקומה השנייה. שם, בדירה שבה מתגורר צייר נכה אחר, אהרון חידה, התחוללה סציה שנראתה כמו נל-קחה מתוך סרט.

"גנבת ממני את הציורים שלי" צעק חיים מגודלהשיער. "פירסמת את הציור רים שלי כאילו אתה בעצמך ציירת אותם! שקרן!" בהמשך הוויכוח הפכו הצעקות והאימים למהלומות, שאותן החליפו בייניהם שני האמנים הנכים הצעירים. כך, לפחות, מספרים עדי-שמיעה. אהרון חידה התגונן בפינת חדרו. "שכחת את העיסקה?" קה"ז" מילמל. "שכחת את העיסקה?" ואכן, נראה כי חיים כהן שכח דבר-מה. כשהציגו לפניו, בשבוע שעבר, את הגיליון שבו התפרסמה כתבה אודות ידיו מנוער, אהרון חידה, (חדידה) העולם הזה (2050) היתה תדהמתו של חיים שלמה. בכתבה הופיע תצלום ציור בשם "אנשים מעוותים", שבו נראה אדם מעוות מוביל מריצה על-פני אבנים. חיים כהן ויהה בתמונה את ציוריו שלו, והפתעתו הפכה חימה כשקרא את הכתבה, ונוכח כי חברו

קטוע הידיים

ונכה הרגליים

קשרו קשר הונאה

כהן

הצייר נכה הרגליים, המשותק מלידה חיים כהן, שתרם לקנוני יה את ציוריו. מצייר סוטי-מין ודקאמרו-ניס, "כי זה מה שאנשים אוהבים".

הנוניית הנבים

"פיתאום, יום אחד, גיליתי שיש לי סטוק' עצום של ציורים שאף אחד לא קונה", הוא מספר. "זה מתסכל, וחוז' מזה צריך כסף כדי לאכול, והיתה בעייה." כבעייה דומה נתקל גם אהרון חידה, העובדה שהצליח לצייר בעזרת התותבות שהורכבו לו תחת ידיו, גרמה אומנם לאי נשים להתפעל מהציורים ששירטט בעט' הרישום שלו או בצבעי-מים. אולם פטי רוגני-האמנות לא מיהרו להציג את ציור

משכבר הימים הציג את תמונותיו שלו של חיים, כפרי מיכחולו. אולם החימה, כדרכה, נחפות מדי לפי רון. חיים מיהר לשכוח כי בעצם, הכל היה מתוכנן עוד קודם-לכן לפירטי-פרי טים. קנוניה אמנותית מתוחכמת עלתה על שירטון, בעיקבות התפרצותו של חיים. אולם קדמו לאותה קנוניה סיפורי-חיים מרתקים של שני גיבוריה הראשיים - אהרון חידה וחיים כהן.

"השראה"

מהזנות של יפו*

חיים כהן ואהרון חידה נולדו בהבדל של ימים ספורים, בשכונת גיבעתי-עלייה ביפו. מילדותם הכירו זה את זה, למדו יחד, שיחקו יחד ובלו בצוותא. אהרון חידה, בן למישפחה ספרדית, נקלע לתוך טרגדיה מישפחתית. הוריו התגרשו בהיותו בן 10 ואהרון החל נודד בין מוסד דות שונים, קיבוצים ומשפחות-אומנות. בהיותו בן 14 נפצע באורח קשה ביותר ממוקש נטוש, שהושאר באחד המוצבים הסוריים ברמת-הגולן אחרי מלחמת ששת הימים. הוא איבד את שתי ידיו, מחצית פניו הושחתו והוא לקה בעיוורון חלקי. חודשים ארוכים שהה בבתי-חולים, ואז החליט ללמוד ציור ו"להיות בעל המיק' צוע: צייר", כדבריו. שנים אחדות נדד בין מישפחות שונות, למד ציור במכון אבני ואצל הצייר דן קידר. בגיל 18 הח' ליט לעבור להתגורר בתל-אביב. ואז נערי' כה המגישה השנייה, המחודשת, בינו לבין ידידו-מנוער חיים כהן.

חיים עצמו גדל בגיבעתי-עלייה, כבן לי מישפחה ספרדית דתית. בתקופת הלימודים בתיכון החל מצייר, ואף למד ציור. על מיגבלותיו, כנכה בשתי רגליו, התגבר בעזרת רצון עז להצליח ו"לכבוש את העולם". וההצלחה אכן האירה לו פניה.

בהיותו בן 18 הציג את תערוכת-היחיד הראשונה שלו במועדון צוותא בתל-אביב. התערוכה זכתה ביקורות מעודדות וחיים, כמו ידידו אהרון, החליט להמר על הציור כעל מיקצוע. אולם הגלגל התהפך במהרה.

חידה

הצייר קטוע-הידיים, תרם לקנוניה את שמו. בזכות קשריו קיוו השניים למכור את הציורים.

..יצאתי מהגיהנום..

צעק הנמלט המפורסם

ה ארכת שלושת תקופת המאסר על-תנאי שלשתיים, שלושה חודשים על-תנאי — חופפים למאסרים שהוארכו — והתחייבות בסך של אלף לירות להירגע מעל מכל עבירה במשך שנה. זהו מחיר החירות. לגבי נחמן פרקש, מכל מקום. בשבוע שעבר זכה בית-דין פשטת-השלום בצפת את פרקש בחירותו הגמורה. לראשונה זה מזה שנים ארוכות, וברשימה נכבדה זו של ביטחונות הבטיח את המישטרה, לזמן מה, לפחות, מעונשו של „אלוף-הבריחות“ ומי שקנה לו שם של אחד העבריינים הי בעייתיים ביותר בארץ.

לתא-המעצר הובא פרקש לפני כשלושה שבועות, אחרי ששוטרים אחדים הבחינו בו בצפת ולכדוהו. רק במיקרה הם תפסו אותו, הסביר העציר, בנימת-התנצלות, דקות ספורות לפני תחילת מישפטו. אך קשה היה לראות בו את האיש המבוקש, שהדיר שעות-שינה רבות מעיני השוטרים שעסקו בחיפושים נמרצים אחריו. הוא גיראה עלוב ושפוף, שבר-כלי ממש. שערו ווקנו לפגוע. בגדיו קרועים ונעליו מאול-תרות מסמרטוטים. כך פסע לעבר אולם-המישפט, ורק עיניו הבעורות שהתרוצצו בחוריהן את-רואנה העידו בו כי הוא ער-מומי כרגיל.

באמת שלא שברתי את מנעול התא בכלא. ולא ניסיתי לברוח, אמר לאלה שניסו לגלות את השרירים האמורים להימצא תחת מעילו הרחב, חסרי-הצורה. „זה סתם שקר. מאיפה יש לי כוח לעשות דבר כזה?“ אך את התרגשותו ועצבנותו לא הצליח להסתיר. הוא עישן סיגריות בשר-

פילוסופיה

התנ"ך הוא מקור פילוסופי יית-החיים החדשה של נחמן פרקש. הוא טוען שזהו „ספר-החוקים האמיתי“

שרת, ולא חדל למלמל פסוקים מתוך ספר התנ"ך שבידו. „התנ"ך, לדבריו, הוא תגליתו האחרונה. בשנה האחרונה התחלתי לקרוא את ה'תנ"ך, סיפר, ומצאתי שזהו ספר-הספרים. יותר מזה, זהו ספר-החוקים האמיתי. הל' וואי שהשופטים שלנו היו שופטים כמו שכתוב בתורה, כי אז לא היו שולחים אדם למאסר. היו מגלים אותו לעירי-מיקלט, או הופכים אותו לעבד. זה עדיף. עבודה קשה לפחות מתנבט. אני גם בטוח, שאילו ניסו לשקם אותי, הייתי משתנה. בית-סוהר רק מחוק את רגש-האשמה ואת רצון-הנקמה. תשאלו אסירים, על מה הם מדברים בכלא. רק על פשע!“

עכשיו אני עוד לא יודע מה יפסקו לי השופטים, אבל אני בטוח שאם אקבל מאסר, לא יהיה עוד טעם לחיי ואני אתי נקם ואתאבד. אני חייב להיות חופשי אני לא יכול להיות סגור. זה מחזיר לי את מחלת הגוף והנפש. אני מקבל מחלות מעיים ומפסק לחשוב.“

ורשימת ההאשמות שבהן נאשם פרקש הפעם היתה, אכן, ארוכה ונכבדה מאד. אלא שאילו לא היו הפרטים

קוגיית הוכים

(המשך מעמוד 43)

ריו, וכך נותר גם הוא בכיסים ריקים. אולם הקשרים שקשר אהרון, בן ה-19, היו נרחבים. לפחות, יחסית לאלה שיצר חברו חיים, העקשן ובעל הדיעות המרזרות והלבוש ה„היפי“.

וכך נפגשו יום אחד שני הידידים הוותיקים וזממו יחדיו קנוניה, שלא היתה מביישת אף רבי-זכלים מפורסמים וגדולים מהם. במשך פגישות אחדות הת' רקמה התוכנית. אהרון חידה, בעל הקשרים, אך עם מלאי הציורים הקטן ועם הציורון המוגבל עקב התוכנות, יחתום על ציוריו של חיים, שזכו בביקורות טובות ובהכרה מצד ציירים מפורסמים וותיקים, וינסה למכור אותם לגלריות ולי-אספנים פרטיים.

„היינו חברים טובים,“ סיפר השבוע חיים כהן, „והחלטנו פשוט על עיסקה כספית, שעכשיו אני מצטער עליה. אהרון התחיל להסתובב עם הציורים שלו ועם הציורים שלי, בתחמתו, בין הגלריות.“

„זה לא היה כליךך פשוט. היו כל מיני היתקלויות לא-נעימות. כשהגיע, למשל, לאיזה גלריה מפורסמת בתל-אביב, הופיע במקום צייר ותיק וידוע, וכשהוא ראה את הציורים, שהציגו אהרון, נזכר שהוא ראה אותם כבר קודם באיזה-שהוא מקום. „האיש היה דב אבן, מבר שלי, והוא מייד נזכר שראה את הציורים האלה אצלי. אהרון מיהר לאסוף את הציורות, ולברוח משם כל עוד רוחו בו. בכלל, זה לא היה נעים שככה אנחנו צריכים למכור ציורים, אבל שנינו היינו לחוצים בכסף. אני עצמי הייתי חייב לאבא-החורג של אהרון כסף שהוא חילווה לי לרכישת השברולט שלי. אחר-כך לא היה לי כסף אפילו לקנות דלק בשבילה.“

„לנצל את

המיסכנות“

א בל השיא היה כשראיתי את הכתבה בעולם הזה. אהרון חידה הציג לעיני כל המדינה את הציורים שלי, כאילו היו הציורים שלו. זה אינפנטילי, לנצל משאבים רוחניים של מישהו אחר כדי להתפרסם.

„אהרון עצמו מוגבל, מבחינת זוויות-הציור שהוא יכול להשיג עם הפרוטות שלו. אני בכלל לא יודע אם הוא יוכל להיות צייר, למעשה, מה שעשינו היה לנצל את המיסכנות של אהרון כדי למכור ציורים ולהתחלק בכסף.“

„מה שעוד יותר הרגין אותי, בכתבה על אהרון, היה העובדה שהוא הציג את הציורים שלי כאילו הם הביטוי למילחמה שלו נגד העולם. הכל בולשיט! אני קיבלתי את ההשראה מהזונות של יפו. ביפו יש המון זונות, וזה מה שאני רואה מילדותי, כל היום וכל הלילה.“

„זה שאני מציר סוטי-מין, זה רק בגלל שאנשים אוהבים ציורים של סוטי-מין ודקאמרונים למיניהם. הציורים שלי הם כמו המוסיקה של הזמר האנגלי המשוגע דיוויד בואי, והמלחין האלקטרוני הגרמני קלאוס שולץ. עם כל השיגעונות והאלקטרוניקה והראש בעננים.“

אהרון חידה, מצידו, נאלץ לבסוף להודות בתיכנון ובמימוש הקנוניה. אך, לדבריו, היומה באה מצד חיים. אחרי התפוצצות הפרשה, שאותה מגדיר חיים כ„קנוניה המוריסטית“, הודיע אהרון כי לעת-עתה יפסיק לצייר.

„נמאס לי מכל המילחמות האלה,“ הצ'יר. „אני חושב שאני אשב עכשיו בשקט איוה חצי שנה. המענק החדושי שאני מקבל ממישרד-הביטחון, יספיק לי, די, אני מפסיק לרוץ אחרי הכסף! אבל בסך הכל, ככה עושים כסף. לא איכפת לי לדרוך על אנשים ולעשות כל דבר בשביל כסף. החיים היו מספיק חרא אלי, כדי שאדע שהכסף זה הכל. העולם סובב סביב הכסף, כמו ששרה לייזה מיגלי בסרט קברט. בשביל כסף אני מוכן לעשות הכל! למעשה, הקנוניה היתה מושלמת איל-מלא התחרט חיים פיתאום. יכולנו למכור את כל הציורים, ולעשות כסף טוב. עכשיו אנשים לא יסתכלו עלינו יותר. אפילו לא על חיים. אני, מצידו, חושב שהייתי בסדר גמור. כל מה שנעשה היה בהסכמה הדדית של שנינו, ולא היה כאן שום דבר פלילי או לא-מוסרי. המוסר שלי הוא לא המוסר של קבלני-העפר, וגם לחיים לא היה איכפת או שציורים שלו ייתלו על קירות בחתימת-שלי. פיתאום הוא נעשה אמן דגול? ועכשיו אני רוצה לשכוח מ' ציור, מציורים, מאמנות, מאמנים ומכולם.“

מעכשיו:

* בנוסף לטיפול הקוסמטי הרגיל, טיפול בקוסמטיקה טבעונית, בידע ותכשירים שוודיים.

השיטה מבוססת על טיפול בתכשירים אשר מקורם מהטבע, וויטמינים להזנה פנימית של העור והבראתו.

* השיטה השוודית המהפכנית להסרת שער בעזרת הפינצטה החשמלית, הטיפול הוא ללא כאבים ואינו משאיר סימנים.

רמת

קוסמטיקאית

רמת-גן, רח' אצ"ל 7א' טל: 769594, 769989

לקבלת פרטים נוספים וקביעת תור אפשר להתקשר כל שעות היום.

כדור הזהב של הפיס יכול להיות שלך

הסכום המיועד השבוע בפיס לסך כל הפרסים 3,844.000 ₪

מפעל הפיס

צמד'נה כששחרר

הרשומים בה וסיפורו של האדם העומד מאחוריהם עצובים כליכך — יכלו להיות בעצם, משעשעים למדי. בכתב-האישום, שעל-סיו נשפט נחמן פרקש בפני השופט אברמוביץ בצפת, נאמר בין השאר: "ב- תאריך 10.3.67, בשעה 11.00 לערך, בראש פינה, איים הנאשם הנ"ל בנוק לגופם של משה בנימין ויוסף וחנה, כשבירו סכין, אמר למתלוננים: "אני יהרוג אתכם", בכוונה להפחידם.

אדם הנכשל

תמיד

תאריך 19.7.76, בשעה 10.05, ב- בבית גאולה כמוסי, הנאשם בנוק לגופה של המתלוננת, כשבירו סכין: "אם לא תבואי עימי, אהרתי אותך", בכוונה להפחידה. בשעה 20.00 לערך בצפת, גאולה כמוסי, הנאשם ה- לא בהסכמה ושלל אידיו, במקל בכל חלקי גופה

אי. במבר השנה, במושב בית-העם הנאשם, צבת וחבילת-מט' רכוש מקורות המוחזק ח במשך חודש נובמ' אמירים, הנאשם גנב כללי-עבודה — מכוש, פחים ושלוש מעד' לעונה חמיאל. ספטמבר, אוקטובר שב אמירים, גנב הני מנירוסטה, רכוש של

האחרונה. אינני רוצה להיות נודניק, אבל אני שוב חוזר ואומר לך שיותר לא אוכל לעזור לך. עבירה קטנה אחת, ואתה בכלל! אולם לא היה כל צורך להסביר לפרקש את המצב. הוא מכיר בו היטב, ואף טרח לחלק מחמאות. "גיליתי ש- השופטים יכולים להיות גם אנושיים לפי עמים", הגיב על החלטת השופט. "אני מבי טיח שיותר לא אעשה שום דבר רע ולא אקח סמים. גמרנו עם כל זה. הצרה שלי היתה שחשבתי לשנות את העולם בדרכי שלי, אבל גיליתי שזה בלתי-אפשרי. עלי ללמוד להיות עם אנשים כמו שהם. ועכ" שיו, כשיש לי את התנ"ך, אני בטוח שב- עורתו אוכל למצוא את הדרך הנכונה ב- חיים. כעת אני רוצה ללכת למידבר-יהו" דה. שם בכל-זאת אין הרבה אנשים. מאר חר יותר, אולי אקנה גם עיזים ואהיה רועה-צאן כמו שהיה הנביא עמוס."

רועה-צאן

כמו עמוס

על התקופה שבה חי כנרדף, סיפר כי התגורר בצריף שבנה לעצמו בכפר-הטיבעונים אמירים. "האנשים ידעו שאני חי שם", הוא מספר, "אבל הם פחדו להסגיר אותי. בעצם, גם לא היתה להם סיבה ישירה. לא עשיתי שום דבר רע. בסך-הכל היו לי חיים שקטים בטבע. מהר תקופה הזאת גם נהייתי חצי-טיבעוני. כאשר תם המישפט, מיהר לקחת את הפציו ולהסתלק. ניכר בו שאין מאושר ממנו בעולם. כשנתר צעיר וקל-רגליים די- לג מעל הכיסאות שמילאו את האולם. "לידסקי הוציא אותי מהגיהנום! יש לי את החופש! יש לי את החופש!" צעק וצחק חליפות, ומסר את ספר-התנ"ך שלו לעצור. רים האחרים, שעיים התיידד בעת מעצרו. "תקראו בזה", אמר להם, "אולי גם לכם זה יעזור." "עכשיו", הודיע בקול, "אני רוצה לה- גיע כמה שיותר מהר למידבר-יהודה. אבל

פרקש שוב חופשי!

לפני-כן אני מוכרח לקפוץ לאמירים, לה- גיד שלום לחבר האוסטרלי שלי, פטר, ולקחת את החליל שהשארתי שם. אם לא אמצא את החליל, זה יהיה אסון. החליל עושה לי מה שעושה כל מוסיקה, הוא עושה לי טוב בנשמה ומוציא אותי מהר בדידות. בחליל הזה גם ניגנתי מוסיקה לנמרה שהיתה לי, ולבן שלי סו, שאני משוגע עליו. מי לימד אותי לנגן? מה זאת אומרת? לבד למדתי. ואפילו גיליתי שאני די מוסיקלי."

לוקות פנימיות רבות, אשר קשה לה לח- יות בחברה. פרקש היום הוא, זאב בודד/ חסר קורת-גג, מישפחה ועבודה. היתה לו אהבה אחת גדולה, הלא היא אשתו השנייה, גאולה, שילדה לו את בנו סו, וגם אהבה זו נכשלה. על-כן יש לנהוג בו בסלחנות. בית-המישפט נענה לבקשתו של הפרק' ליט — בין השאר, כנראה, גם מתוך עיי- פות מן ההתמודדות המתמדת עם התופעה ששמה פרקש — ונהג במידת הרחמים. "הפעם", אמר השופט לנאשם, "זוהי הפעם

האחרונה עושה זאת עורר-הדין לידסקי חינם-איך-כסף. בנאום-הסיכום שלו במישפט הטעים לידסקי את הטרגדיה של פרקש, כאדם הנכשל תמיד. "כבר בגיל צעיר היו לו עבירות רציניות", אמר לידסקי. "הוא רי- צה שני עונשי-מאסר כבדים, ושמו הפך שם-נרדף לפשע אלים. זאת, כשהיום הוא למעשה אדם הרחוק מכל פשע אלים. מע- שי פריצה ושוד. האגדה עליו נמשכת, בעיקר בגלל אישיותו, שהיא בעלת מחר

יב. ערכם טרם ידוע. לפי כל- שמות הללו, עבירות-החיקוק של- לשם פרקש היו איום במעשה- תקיפה, גניבה והסגת-גבול." הדין צבי לידסקי המייצג את נחי- ש במישפטיו מזה 16 שנים, ייצגו עם. רבים תמחו, מניין לפרקש ה- הדרוש לכיסוי שכר-הטירחה וההוצ- אך רק מעטים יודעים כי בשנים

אשתו-לשעבר של פרקש ואם-בנו

זהו חלומו הנוכחי של פרקש איש-הטבע. אומנם, בכונתו לשקם את עצמו, לחזור לחברה ולחזול להיות נירדף, אך הוא מתכוון לרדת למידבר-יהודה, לקנות כמה עיזים ולהיות רועה כמו עמוס.

של פרקש הוא יידו הוותיק. הוא טוען: "אם לא אמצא את החליל, זה יהיה אסון. הוא עושה לי טוב בנשמתו ומוציא אותי מהבדידות." בחליל נהג לנגן לנמרה שלו ולבנו, סו, ואף גילה שהוא מוסיקלי.

מאת ארתור קסטלר

ארתור קסטלר, סופר, עיתונאי, הרפתקן, הוגה דעות בפוליטיקה.

חוקר פסיכולוגיה והשפעות סמים. קסטלר, שנולד בבודאפשט כיהודי.

היה חלוץ בארץ בשנות ה-20. חבר המפלגה הקומוניסטית הגרמנית.

נידון למוות במלחמת האזרחים בספרד, ובין ראשוני המשכילים.

האירופאים שפנו עורף לקומוניזם הטוטליטארי - מטיל ספק ב

האחרון. "השבט ה-13" * ביהדות של יהודי מזרח-אירופה.

האם יהודי אירופה יהודי

אחרי שבחלק הראשון של השבט ה-13 על סמך שיבירי מקורות היסטוריים שונים למים ויהודים, את ההיסטוריה הכוזרית השני של סיפורו הוא עוסק בפיוורם באירופה, ושב וטוען כי אמונתם של יהודי יהדותם, ובהיותם, "עם נבחר מכל העמים משמעות.

אחרי מסקנות פסקניות שכאלה, מדגיש המניעים שהביאו אותו לחבר את סיפורו כיהודי הפורה שמוצאם ממזרח-אירופה, שיש כיום לפתור את בעיית זהותם, ושעליהם לחדר שה הסוציו-תרבותית שהם חשים לדמויותיהם הדת היהודית. לדבריו, רק ליהודים המתגוררים יש הזכות לשמור על קשר עם המורשת היהודית הפורה להיפטר מסנטימנטים אלה, ובשם המערבי עליהם להינתק כמודע מעצם היותם יהודים מאחר שאינם יהודים, ולמרביתם אין קשר לאבות, ולשפתם, למלכים ולנביאים.

לכל הראיות הללו מצרף קסטלר את הטענה כי האידיש אינה סייג של הלשונות הגרמנית והעברית אלא לשון סלאבית במקורה, שבה השתלבו דיאלקט של העיר הגרמנית מימי הביניים תוך אימוץ בידי היהודים. טענה נוספת בהקשר זה, שעליה מסתמך קסטלר, היא זו שיהודי גרמניה, לאורך תולדותיהם, חשמיך זרים ללשון האדיש, ומעודם לא השתמשו בה. מבחינה מעשית, סיפרו של קסטלר הוא מהפכני, והוא טורף את הקלפים של כמה מהנחת-היסוד של היהדות הדתית והציונית המדינית. הספר, שהופיע כבר באנגלית ובאצות-הברית, מעורר סערה בחוגים יהודיים, והביא עליו קיתון של שופכין מצידו של המימסד-היהודי שם, מן הסתם יעורר הספר מחלוקת גם בישראל, ששאלת "מיהו יהודי?" שבה בה אל הכותרות אחת לכמה שנים. מיהו היהודי ארתור קסטלר?

ארתור קסטלר

א, "כבשים, דבש ויהודים למכביר"

מה מביא סופר לכתוב על התרחשויות היסטוריות מלפני אלף שנים בקירוב, על עם לוטה במיטרים, שהמידע עליו והרשומות אודותיו מועטים ביותר? משבר הזהות היהודית במחצית השנייה של המאה ה-20 לא פסח גם על ארתור קסטלר, אך בניגוד לסופרים ואנשי-רוח יהודים אחרים בפורה, המקעקעים את פרצו פיהם הסיפוריים במיכות של מוסכמות וחוסר מחשבה בהירה ומקורית, הלכה נפשו הסיפורית של קסטלר שבי אחר השקפת מיעוט ביהדות, הכופלת בהנחת-היסוד היהודית, שכל יהדות העולם היא מצאצאי היהודים הקדמוניים שהוגלו מארץ-ישראל. טענת-היסוד בסיפורו של קסטלר, היא שמרבית היהודים החיים כיום בעולם, ואשר מוצאם ממזרח-אירופה, אינם צאצאי בני-ישראל אלא הכוזרים - כך שאין להם זכות כלשהי על ארץ-ישראל, ואינם שמים במוצאם. טענה המשמטה, לדעת קסטלר, את הקרקע מחתת לרגלי האנטישמיות.

השבט ה-13 עוסק בגילגוליו של העם הכוזרי אשר, לדעת קסטלר, חלקים ממנו התייהרו בין המאה ה-8 עד למאה ה-10 לספירת-הנוצרים. בתקופה האמורה התגורר העם הכוזרי, שהיה עובד-אלילים ממוצא מונגולי-תורכי, בין גדות היסד-השחור ליסד-הכספי, צפונית להרי-קוקו וארמניה. הכוזרים, שהיו עד למאה ה-8 פגאנים, התייהרו בשנת 740 לפי גירסה החוזרת ורבה במקורות שונים, הסיבות ההיסטוריות שעליהן מבסס קסטלר את התייהרותם של הכוזרים, הן בכך שהם ניצבו בין שתי מעצמות הגל של אותה תקופה, שיוצגו על-ידי האמונה הנוצרית מחד והמוסלמית מאידך, שביניהן שימשו הכוזרים מעין כוח-שלישי, שלמען עצמאותו היה עליו לבחור באמונה מונותאיסטית ** על-מנת שיוכל להמשיך להתקיים בין האימפריה הרומית המזרחית (ביזנטיון) לבין הכאלית-הבגדית.

על יהוד ממלכת הכוזרים קיימת אגדה יהודית, הדנה בוויכוח שנערך בפני מלך הכוזרים בין חכמי דת - נוצרי, מוסלמי ויהודי - ויכוח שבו הוצגו והתמודדו השקפות-העולם של שלוש הדתות, ובסופו של הוויכוח החליט מלך הכוזרים את ההלטה להתייהר ולייחד את בני-עמו. מקורה של אגדה זו נעוץ בחליפת-מיכתבים מהמאה ה-10 בין חסדאי איבן-שפוט, ממנהיגי יהדות ספרד בימי "תור הזהב" לבין מלך הכוזרים. במאה ה-11 חיבר יהודה הלוי את סיפרו הפילוסופי-האולוגי הכוזרי, המהווה נידבך חשוב בתוכנית-הלימודים לבחינות-הבגרות בישראל. בהכוזרי מצג יהודה הלוי את ההתמודדות בין נציגי שלוש הדתות היריבות בפני מלך הכוזרים. על הסיגנון שבו אימצו הכוזרים את היהדות כתם, כותב ארתור קסטלר: "כך לקחו הכוזרים בצורה בלתי מתחייבת את אמונתם החדשה, בלא מנגמה להפנין אמונה זו בינות לבוגרים, מגויאים... בשקריים... ומן הראוי לזכור, כי במשך ארבעה היתם המלכת הכוזרים מעצמה צבאית שבלמה את הוויקינגים מהצפון, והדפה את ההסתערות המוסלמית על אירופה מהדרום, עד [1121]."

* Arthur Koestler: "The Thirteenth Tribe". The Khazar Empire & its Heritage, 255 pp. Hutchinson.

ג, "חיי-אדם אינם שווים דבר - אך דבר אינו שווה חיי-אדם"

ארתור קסטלר נולד בבודאפשט. בנעוריו היה עד להפליכת-הנפל הקומוניסטית של בלא קון ב-1918, החל לימודיו בווינה. באוטוביוגרפיה שלו חן לשמי התכלת ** הוא כתב על תחושותיו כלפי היהדות הדתית: "חשתי רק סלידה מפני אברת-הפולחן, שלכאורה כולה הונאת האלודים והונאת מצפוני של האדם... בתקופת לימודיו בווינה התקשר אל אחד ממועדוני-הסיף היהודיים, הפך ציוני, ובמחצית שנות ה-20 הגיע לארץ-ישראל, עבד כפועל בקבוצת הפציבה שעליה אמר: "הכניסה לקיבוץ הדתה ככניסה למינור...". אלא שהאכזבה שלו מהקיבוץ היתה מהירה, והוא עזב אותו: "גיליתי כי אין לי מה לעשות שם. נעשיתי נזיר. מברתי לימינדה ברחובות חיפה ורעבתי ללחם... בתל-אביב התגורר קסטלר על ריצפת דירתו של אביגדור המאירי, וכעבור זמן החל משגר מאמרים לעיתוני בית-אולני-שטיין בגרמניה והפך כתבם במיזרח-התיכון. במשך שהותו בירושלים שיתף פעולה עם זאב ז'בוטינסקי בדואר היום, וכעבור זמן

בשטף המאה ה-10 הכריעו הרסיים את הכוזרים, ומחו את הודות המדינית של ממלכתם. החל מאז נדדו הכוזרים לרוסיה הלבנה, הונגריה ופולין, וזאת מבלי שהור תירו זכר דוקומנטרי לממלכתם.

ארתור קסטלר, המתאר את עלייתה ושקיעתה של הממלכה הכוזרית, טוען בסוחרים יהודים ומלמדים עורר להפיכת הממלכה הכוזרית למעצמה. בין השאר הוא מצטט ספר-היסטוריה ערבי, שבו כתוב: "כבוש, כבשים, דבש ויהודים נמצאים למכביר... מרבית הכוזרים אינם מפלמלים ונוצרים, אלא שהמלך והצרו הינם יהודים..."

ב, "הרי קווקז ולא ארץ-כנען"

למעשה עוסק קסטלר בהשקפה לא-מקובלת על מקור רות ההתיישבות היהודית במליון ובלטא, והפיכתן למרכז היהודי הגדול ביותר בתקופה שקדמה למלחמת-העולם השנייה. בסיפורו הוא סותר את ההשקפה המקובלת על סיפרי-ההיסטוריה היהודים, כי מרכזי ההתיישבות היהודית במזרח-אירופה מקורם בהתפתחות המיסד חר של העמים הגרמניים. טענתו של קסטלר היא כי אין כל הוכחות לכך בסיפורי הקהילות היהודיות במרכז אירופה.

מסקנות של קסטלר היא שיהדות מזרח-אירופה מעורר לם לא היתה יהודית מבחינת ריקעה, והוא מאכלסת בקירבה תערובת עמים ועמעמים, אשר המרכיב הדומיננטי נאנטי בהם הוא תפוצת העם הכוזרי, ושמבחינה גיועית מרביתם אינם ממוצא שמי. מוצאם של יהודים אלה מהרי קווקז ולא מארץ-כנען, ובמרכז התערובת האנתרופי-פולוגית שלהם הם משתייכים לקבוצת העמים האריים שמוצאם מהודו, ולכן, לדבריו של קסטלר: "האנטישמיות התרוקנה מכל משמעותה".

* קרוב לארבעה מיליון יהודי ברית-המועצות, ויותר מחמישה מיליון יהודים בארצות-הברית, המהווים יותר משני-שלישים של העם היהודי נמנים עם קטגוריה זו. ** ראה אור בעיברית בהוצאת קרני, 1953.

נשלח עליידי מעבידיו לשמש ככתב בפאריס. בפאריס הסתופק קסטלר בצילם של גדולי הדור בין מילחמות העולם, וגילתה את חלוקת העולם, לדיברי אנד' רה מאלרו: "סיימם הקימנוסים והפאשיסטים". מפאריס העבר קסטלר לברלין, שם הפך קומוניסט, וכעבור שנים הגדיר את הצטרפותו למפלגה הקומוניסטית: "הדיאלקטיקה המרקסיסטית היא מחוכמת מאד. קשה לחמוק ממנה, כמו הדיאלקטיקה הפנוידיאנית...". בברלין מילא תפקיד של כתב לענייני-רדע, ובמיסגרת תפקידו השתתף במסע הצלבון הראשון מעל לקוטב הצפוני, שממנו שלח כתבות שהתפרסמו בכל העולם.

התרחקותו של קסטלר מהקומוניזם החלה במסע שאותו ערך בבריית-המועצות ובאסיה הרחוקה בשנים 3-1932. את יציאתו מתחנות הוסייה תיאר בכך שהוא שוב רואה בעד לחלון החכבת אנשים מטיילים עם כלבים. למרות ביקורתו על הגשמת הקומוניזם ברוסיה, נרתם למאבק בפאשיזם, ותמך במילחמת-האזרחים בספרד. רח. אלא ש: "במהלך החזרה הכלית הזאת שהתרחשה בספרד לקראת מילחמת-העולם, החלו מגיעות הידיעות הראשונות המפורטות במקצת על מישפטי מספחה. כל האישים הגדולים, הגיבורים שלנו, זינבאיב, קמינייב, בזכארין, הוואשני, הוסרו בפניות מלאות פניהם ונת' גלה שאינם אלא פורנים אמריקאים או בריטים...".

במהלכה של מילחמת-האזרחים בספרד הואשם קסטלר בריגול למען הרפובליקנים, והושלך לכלא של פראנקו

הוצאו להורג בידי סטאלין על ניוונה של המהפכה הרוסית חיבר קסטלר את סיפורו אפלה בצהריים. ראה אור בעיברית בהוצאת אחיאסף, 1963.

לאחר סערת האל שהכתיב שב קסטלר לאהבת-נישואיו, הפסיכולוגיה, תוך התמסרות לתיאוריה בדבר שני המורחות שפיתח מקליין, ובמשך תקופה ארוכה הוא עבד במחיצת מקליין בחקר אזורי-המוח לא-נדעים. עיסוקיו של קסטלר במדעים שונים מאז מילחמת-העולם הביאו אותו לידי גיבוש השקפת-עולם של "דקה לפני 12" על המין האנושי: "מראשית ההיסטוריה הרגו בני-האדם אלה את אלה. דם ממשפחים. אך לפני לא היו לאדם אמצעים להגשים שואה מחלטה. הוא יכול להרוג עשרת-אלפים איש, מאה אלף, מיליון. ידוע לנו שהיה זה אכזרי להשמיר את כל הפלנטה. ואין כל סיבה שהאדם ישנתה מאלה. אין לכך תקדים בהיס' טוריה. לא אנו המצאנו את הפסיכופניה — היא מצינת את כל דיבריי-מיר-האדם... מראשית הציוויליזציה, היו קיימים קיימנות-אדם. בכל התרבויות. אברהם היה מכון לטובה את פנו צחק, מאהבתו את האלוהים.

פירושו של קסטלר לתהליך-העקידה הקיים בכל הע' מים הוא: "לויאליות לשבט, או לאומה, למעלה או לדגל. לויאליות זו היא דיאלקטיקת-תופת, משום שעל-ידיה נעשית מלחמת לאומיות, מלחמת-אזרחים. אדם אינו עושה מלחמה למען עניינו האישי. איש אינו יוצא למלחמה משום שינאתו את האויב. האלטרואיזם של בני-האדם יוצר את האנואיזם של המין. דיאלקטיקת-התופת הזו קיימת מבראשית...".

ייתכן והסיבה שהביאה את ארתור קסטלר לחבר את השבט ה-13 הייתה כדי להקטין את פרופיל הלאומיות היהודי בעולם, ולאפשר ליהודים החיים בישראל לפתור את הקונפליקט הלאומי שלהם עם שכניהם באורח אוטונומי, תוך ניתוק מאוויים כוובים של יהדות העולם.

אחרי נפילת מאלאגה. נפסק לו גורדין של מוות, והוא החל מהרהר במשמעות החיים נוכח כל ההוצאות-להורג שלהן היה עד, כאשר מלווה אותו אימתו של אנדרה מאלרו: "היי-אדם אינם שווים דבר — אך דבר אינו שווה היי-אדם". על תקופה זו, שאותה הנציח בספרו דו-שיח עם המוות. טוען קסטלר: "אתה אימרו פליכך כי יש צורך בצדק מהפכני. כי יש להמית בירייה, להסל, כי רק מופת המדינה היא הנותנת. אך כאשר מתרחשים הרברים לידך, מסיבה זו או אחרת, כאשר אינך יודע מיהו זה שמעוררים בך לפנות בזרז כדי להמית בירייה, מתחשך פך דבר-מה שניה...".

ממשלת בריטניה ביקשה מפרנקו רחמים על קסטלר, ששהה בספרד בשליחות היומון ניו דרוניקל, ואנשי הקואדילו הננו אותו. אלא שגילוי ערך היי-אדם הרחיק אותו מן המפלגה הקומוניסטית לצמיתות.

בצרפת היה קסטלר עד למפלגה נוכח גרמניה הנאצית. הוא התגייס בשם בדוי לליגיון-הזרים הצרפתי, על-מנת להושיט למאורק. בקאזבלנקה הוא ערק, ונבלט בספינת-דיג לליסבון, ומשם הגיע לאנגליה. את המיל' חמה עבר במיסגרת שידוריית-העמולה הנגד-גרמנים, שם התיידד עם ג'ורג' אורול, תוך ששניהם מגיעים לידו תממודי-דעם לגבי הטוטליטאריזם על צורתו.

בתקופה שלאחר מילחמת-העולם נימנה קסטלר בין מחברי הקובץ האל שהכתיב את נימוקיו לאירגון קבוצה של אינטלקטואלים אנטי-קומוניסטים. הסביר כעבור שנים בראיון: "היתה לי הרגשה שעלי לומר את הכל על הקומוניזם, על האנטי-קומוניזם ועל הטוטליטאריזם".

ראה אור בעיברית בהוצאת מסדה, 1945.

שמירולוגיה

תולעי תרבות

בשוליים של שירת הימין הקיצוני בארץ, מצוי משורר בשם איתן איתן. שהופיע לפני כשנה בתוכנית טנדו בטלוויזיה. הוטיף למילחמות, כיבושים ומוות. משורר זה, שמעולם לא זכה להגיה את קצה בואהו על במות-הכבוד של השירה העיברית, זכה לפני שבועיים לפרסם שיר תחת הכותרת "ידים במוס'ה-סיפור של מערב".

בשירו כותב איתן איתן בין השאר שורות כמו: "ידים אתם שתמותו במלחמה הבאה / שרופים בטנק או קרועים בפגז הלומי רסיסים / זכרותי ידיום ואברים פנימיים / אל תפחדו עכשיו... ידיום אתם / יודיום תמותו. לא אחים אויבכם ואחים אויבכם / כי יש תכלית לנשק בדרכו / כי טוב לדווח במוות מן הנטבה בנוס' / אני שדוכר אויבם / על בוז למוות / על בוז למוות שתמותו במלחמה הבאה...".

וכך ממשיך איתן איתן בחיבור קשת קלישאות שריות המועתקת מסד'כל השירה העיברית בעשרות השנים האחרונות ובתי-וערב, החל משירת אורי-צבי גרינברג, יונתן רטוש ועד לאחרוני המודרניסטים. במיקצבים ספק-שיריים, ספק-מילחמתיים, הוא מוציא להורג את כל ילדי הארץ הזאת. מבחינת ערך שירי דומה שירתו של איתן איתן למיקצבים אנוכרסקומטים שחברו על מצע גוש-אמונים.

אלא שפירסום השיר בחורב הביא לסערתי-רוחות בין קוראי הסיפור של הצהרון. משה שמיר, עורך מדור הסיפור, נאלץ להגיב על גל מיכתבי ומחאות הקוראים, ולצאת להגנת הנשורת הדידופשיסטית של איתן איתן.

במלאכה זו אין בקיא כמשה שמיר, עוד מהתקופה שבה שימש כפולטרוק במיל' חמתי-השירור, ואחר-כך בשנות המדינה הראשונה, כמקל ז'דאנובי של ההנהגה המפ'מית כלפי סופרים ססרתו. וכאותה אימרה נפוצה בין בוגרי השומר-הצעיר: "ז'דאנוב פעם — ז'דאנוב תמיד". הפ' של שמיר את שרוליו ויצא למלחמת בני-אור בבני-חושך.

שלב ראשון: קודם מפרסמים את תגובתו של משה שמיר למיכתבי הקור' אים, ולא בנוהג המקובל בכל עיתונות העולם, כאשר מיכתבי קוראים מקדימים את התגובה עליהם.

שלב שני: מוציאים את י"ח ברנר מן הקבר, ומביאים כותרת למאמר של משה שמיר "רשות הצעקה" — וייתכן שלקורא הבקי יותר תחלוף אסוציאציה אינטליגנטית בראש, והוא ייזכר שערי בים רצחו את ברנר. כך שיוא ישנא את הערבים יותר מאשר את המשורר שלהגנתו מלץ משה שמיר.

שלב שלישי: מחבר מאמר-התגור בה' מביא ציטוט מתוך ספר שלו בתור מוטע: "ולא ידע, כי דם וחול ושמש על עתודים ללוותו כג ימי חייו, עד לאיתה שעה שיהיה רמו המהיר נספג לתוך חוזך רך תחת שמש קשה (משה שמיר תחת השמש, 1950). הקורא האינטליגנטי יותר מסיק, משה שמיר היה פעם לוחם המרסר שראה, דם מהיר נספג לתוך האדמה" (להד"ם).

שלב רביעי: אחרי הקוראים מכל הרמות באו להודותה עם משה שמיר של 1950, הוא מביא ציטוט מיתון איתן 1976: "באדמה... מבקשת בוא אלי... בוא בשמש חם תחת שמש ז'דא...". הקורא הפלגמטי למד שגם לשמש יש אחת. הקורא האינטליגנטי מבין שהשמש של שמיר מאצילה אבהות על השמש של איתן איתן. "שלב חמישי": מחפשים משהו חלש כדי לרמוס אותו. ואז משה שמיר כותב, תוך האצלה אבהית על שירו צמא-הדמים של איתן איתן: "יש הרואים בו שיר שמאלני, רחמנא-ליצקי, שיר אנטי-פאטריוטי, המוועד והעגול להח' ליש את נאמנותם של צעירינו לחובותיהם הלאומיות...".

סיכום-ביניים 1: במיכתב-התגובה ראשון של מלכה עינב, ראובן אבן וירמי ויסמן מתד. 33319, כתוב בסיום: "הכוונה היא להראות כיצד מגיב מי שאינו מכין הרכה בשירה, ומי הם קוראי העיתונות היומית — אם לא אדה?"

משה שמיר
רשות הצעקה

מדוע נדפס שיר זה בשבילם? האין זו בגידה בערכים שגדלנו וחונכנו עליהם, אנו והרכה דורות לפנינו?"

שלב שלישי: עכשיו בא ה"רחמנא ליצ'ן" בלא הקידומת, "אנטי פטריוטי... וכר: "כנגדם רואים אחרים בשיר זה מעין מוזמורת-הינה למוות, מעין תעי' מודה למיליטריזם אכזרי, "פאשיזם" רחמנא-ליצ'ן...". וכאן מיטחקהמילים השמירולוגי מעשע עד לפקיעת שלפוחיות, כאשר בהחשדה ל"שיר שמאלני" אין המילים "מעין מוזמור... מעין תעמולה...".

סיכום-ביניים 2: לילית נעים מרחוב הקדושים 6, רעננה, כותבת בין השאר: "ואפילו כוונת המשורר הינה להבהיר לנו כי המוות הינו החלטי. מה גם שאינו מסכימה כי יש להכין בעוד-מועד את הילדים...". ויוסף פינחסו מרחוב הדר 9, רמת-גן, שמוזנו הסיפורות ממערב, שואל במיכתבו: "האם ישירים על אודות השלום הנכסף לא ייתכנו או לא נכתבו?"

והמיכתב השלישי, ללא שם, מאחר שנכתב עליידי קטין, שבעוד שלוש שנים עומד להתגייס לצה"ל: "הודיעוטי מעצם כתיבת שורות אלה, אשר מתארות את עתידו כשאהיה בצה"ל כאשר תגיע שעת מלחמה... לא ידוע לי על עברו של מחבר זוועה זו, המנגם את שירתו של מלאך-המוות החורך ושורף נערים רכים בין כתני פלדה לוהטת...".

שלב שביעי: ועכשיו אליבא הבאבון מקדום, בא משה שמיר ומטפס על שביל-הזהב של השירה, וכותב: "עצם העובדה, ששני פירושים כה מנוגדים נט' פלים לשיר אחד מלמדת, כי האמת טמונה כנראה במקום אחר...". היות שהקורא אמר עכשיו על האובייקטיביות השמירית, הוא מציג את המקום שם טמונה האמת: "במקום שבו זעקת-הכאב האנושית היא כה היוזית, עד כי לא ניתן לתחום לה גבולות...".

שלב שמיני: ולכל המפקקים, אשר טרם שוכנעו שולף משה שמיר, כמיסיונר של תרבות, כמה גולות של זכוכית: "מי שאינו חש בשיר זה את הדו הכור' ונזולגים האורכים-ניאשים של "רמי ציקה" או את מוטיב הקורבן הכור' פורת של תקופת המאבק ומילחמת-השירור* — מי שלא שמע כאן צלילים מוכרים מראשית שירתם של גיבוע, ע. הלל, גורי — אינו חי כלל את האותנטיות של הארץ ושל תרבותה האמיתית...". וכך ממשיך משה שמיר באקרובטיקה המילולית שלו ומסתבך בתוך מארג של הרמת שיר מתחנות הצואה הפשיסטית, והפיכתו לחלק, "אותנטי של הארץ ושל תרבותה האמיתית".

סיכום: מזווג בין ז'אדובים של ראשית שנות ה-50' ולאומנות תרבותית מהופ' נטת עליידי עצמה, צומחת ומתפתחת לה השמירולוגיה.

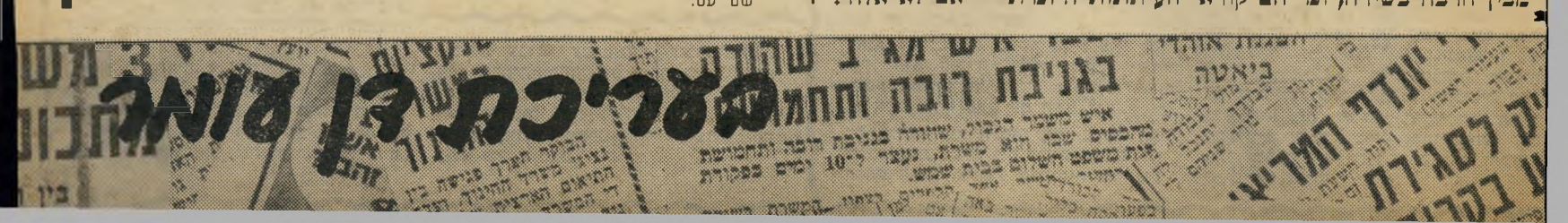
בחטף

א"ד גורדון 77

מערכת הניוירוק טיימס בוק רוויו פנתה לעשרה אישים על-מנת שיציגו בפני הציבור, כל אחד, את שלושת הספרים שהרשימו אותו ביותר בשנת 1976. פראנסון גראיי הביאה בראש רשימתה את הנוסח-האמריקאי של אדם ב'רלכב מאת יורם קניוק, תוך שהיא קובעת כי הספר הינו התשובה הישראלית לקן הקוקיה של קן קייזי. אגב, בשנה הקרובה יוסרט אדם ב'רלכב בידי חברת ישראל-פילם בהקפתו של אלכס מוסיס. גלי צה"ל, שתיסכחו אשתדל את תמוג שלוש "עגנון, חשבו שההצלחה נקשת פעמיים על אותה הדלת, והחלו בהפקת סידרת תסכיתים על-פי שירה של עגנון בעיבודו ובבימויה של ע'דנה שכיט. אלא שביצוע זה, שבו מושמעת עגה יקית גילעגת מפיו של מנפרד הרבסט, גיבורו של עגנון, הביאה סופר ירושלמי נודע, ממקורביו חתן פרס נובל, לומר: "ש"י עגנון מוכן יהיה לצאת מקיבורו ולהתגייס לצה"ל — ולו רק ששירה תוסר ממישדרי גלי צה"ל". מי היה מאמין שא"ד גורדון ייצא מקיבורו בראשית שנת 1977. ויאסור מילחמה על "גמר של נייר"?, ואכן, בחוברת המסובסדת לתיאטרון מסובסד במה ישראלית אור בימים אלה, מתפרסמת רשימה תחת הכותרת "פירורים", שעליה התום אחד מוכה חיות. לאלה שאינם בקיאים במיכמי ורני הסיפורות העיברית, מן הראוי לציין כי מוכה חיות הוא גישה מקוצרת של מילכאל חיות, שהוא דמותו הסיפורתית של א"ד גורדון ברומן ימים זלילות מאת נתן ספיטריצקי (העולם הזה, 2050). יודעי ח"ן והשם הסותר טוענים, כי מוכה חיות הוא ספסבדנים יי של "אחי-נהמן, שהוא ספסבדנים של ישראל גור' (היוג והקומיסר), עורך במה. בין השאר אומר א"ד גורדון / מוכה חיות / י אחי-נהמן / ישראל גור' על "גמר של נייר": שהתמסר בינתיים לרכילות אלימה והחל לטרוף במלתעות-נייר את במה ועורכה.

* הכוונה לסיפורי משה שמיר עצמו, הוא הלך בשדות, פירקי אליק.

** שם עט.

רחל מרחלת על כל העולם

במזל טלפון

אהבה בפוקס נוסח שוודיה

כשאני שומעת בזמן האחרון על חתי כות, קשה לי שלא להיזכר בעניין שהיה לומר עוזי פוקס בשוודיה עם פצצה בלונדית פאראאכסלנס. ואם אותה הפצה זה היא גם דוגמנית פופולרית, אז מובטח לכם מתכון שאני לא מכירה הרבה גברים היכולים לעמוד בפניו. אבל עובדה, שעוזי עמד.

הסיפור של עוזי עם שוודיה החל לפני שלוש שנים, כשהוא הגיע לשם לסיבוב הופעות. הוא הצליח להלהיב בשירתו אמריגן, שזכר אותו לטובה. כיום, החל אותו אמריגן לעבוד בתפקיד-מפתח בחברת הר תקליטים ס.י.ב.אס. שבשוודיה, ולפני חודשיים שיים הומין את עוזי לבוא לביקור נוסף, שאכן נשא פירות. עוזי הוחתם לחוזה הקלטה למשך שנה, ומובן שמאורע כזה לא הולך ברגל.

פוקס וחבריו החליטו לחגוג את החתימה. הם יצאו למועדון-לילה מפואר בבי שטוקהולם, התיישבו ליד הבמה וצפו בלהקה שהופיעה במקום. לחבריה היה, כריגל, מצבירות מרומם, עד שאחד מהם ניגש למנהל המועדון וגילה לו שעוזי הוא בעצם זמר מאד פופולרי בישראל, וכדאי שיתנו לו לנסות את כוחו בשירה.

כמו שאתם מכירים את עוזי, מהרגע שהוא תפס את המיקרופון ביד, הוא גם לא בייש. הוא ריתק את הקהל, והקהל ריתק אותו לבמה. בסוף ההופעה הוא קיבל הצעה מהלהקה להצטרף אליהם כזמר סולן, ובעל-המועדון ממש ביקש שעוזי יישאר שם להופעות, אבל מכיוון שעם כל הרצון הטוב, בלי רשיון-עבודה אי אפשר לעבוד, בעל המועדון נכנס לאמר ביציה, וימים ספורים לאחר אותה הופעה מרשימה, כבר היה מונחת בקשה לרשיון-עבודה בשגרירות שוודיה בישראל. אבל הבחתי לספר לכם על הפצצה

הדיאטה של אריק

גם מי שאינו קצרי-ראי, שם לב בזמן האחרון לעובדה שהאלוף במיל. אריק שרון הוריד הרבה סנטימטרים מהטליה. אבל מי שחושב שזה בגלל העבודה המאומצת שלו לקראת הבחירות ובגלל עיינות סוקיו הפוליטיים הרבים, מוטב שיידע את הסוד השמור והכמוס, כי ידה של דליה ליר, המומחית לדיאטות, בדבר.

אריק, שהחליט לטפח את הגיורה ולי צמק את צלליתו, פנה אל דליה, וזו התאימה לו את הארוחה הדיאטתית המתאימה. בהתחלה הוא לא-כילך התלהב מהמתכון שהוגש לו, אבל אחרי שדליה הראתה לו כמה זה טעים וכדאי, הוא קיבל עליו מישטר של שלוש ארוחות מלאות ביום, לא יותר מארבע פרוסות לחם, בשר, דגים, גבינה, ירקות, פירות וחלב. נו, מי שמכיר את אריק יודע שקצת קשה היה לו להסתדר בלי כל שאר המאכלים המטוגנים והמתובלים שאהב. בלי הרבה לחם, דיבריי-מתיקה וכלי משקאות חריפים.

היא ביקשה ממנו לעלות ולרדת מהמישקל בעדינות. לא נגלה לכם כמה הוא הראה, אבל עובדה ששם הרבה כוח-רצון, הוא הצליח להוריד יותר מ-15 קילו, תחת השגחתה הצמודה של רעייתו לילי. רק שלא תחשבו שאריק ניצב בודד בחזית המישקל. כי בעוד שבועיים תיערך מסיבה לרגל הופעת ספר הדיאטות של דליה, ותחת הסיסמה דלת-השומן, מרזו כל הארץ — התאחדו, יתאחדו שם עוד כמה מנהיגים ואישים ידועים שעברו תחת ידיה המרות של דליה.

בין אלה שעברו את תהליך שיפור הגיורה יש כמה מנהיגים, שמשום-מה ביקשו בכל תוקף שלא אגלה את שמם, ומסתבר שדיאטה זה לא רק עניין של יופי אלא גם של אופי. למרות שאליבא דתמר אבי-דר, לבריאדם העסוק נותר רק יום אחד בשנה לעשות דיאטה. ובשביל יום אחד לא כדאי להתאמץ, או הרי לכם עובדה. כל מי שיהיה במסיבה הזו נחשב כמאד עסוק, ולמרות זאת — אולי בהשפעת הבחירות באמריקה — כולם רוצים להיות יפים. פאקט.

אני במקומכם, הייתי מאמצת מה שאמר פעם אלוף אחר שיהיה שם חוץ מאריק, ואני מתכוונת לאברהם יפה: "לא איכפת לי איזה דיאטה אני אוכל, העיקר שיש הרבה". וכמו שמוסיף אריק, העיקר שזה יהיה איזה סטייק בריא. בתיאבון.

אריק שרון יפה כמו באמריקה

הניצחון האמיתי באנטבה

את הקטע הזה בטח לא תראו בסרט של מנחם גולן על מיבצע אנטבה. עורך הסרט, אני משוכנעת, יחזוך אותו. אז כדי שלא תחמיצו, הנה הסיפור אוריגינלי.

בימים האחרונים של הסרט הגדול שלו, מצלם גולן את חטופי מטוס אייר-פראנס, כשהם כלואים במה שצריך להיות הטרימנאל הישן של שדה-התעופה באנטבה. חלק מהניצבים משחקים את החיילים המיסיכנים, וחלק שני את היילי צה"ל הגיבורים, הבאים לשחררם. אבל הניצבים, המשחקים את החטופים, מאר שרים הרבה יותר מאלה המשחקים את החיילים, וזה מסיבות שתיקף הלבנו.

ובכן, באחד הימים צילם גולן, בסרט, אדם גרינברג, איך החטופים ירשים בשלוחה, מכוסים בשמיכות, בטרימנאל של אנטבה, ולפתע, חשכו עיניו מאחורי העדשות. תחילה חשב שזה רק נדמה לו, אבל כשהסתכל והתכונן שוב ושוב, הסתבר לו שזוהי אמת לאמיתה. אחת השתיקות שאותן צילם, התנועה בתנועות משונות, תלמטה למעלה ולהיפך, בקצב אחיד. לא היה שום מקום לטעות באשר למה קורה שם, באמצע ההסרטה.

מובן שגרינברג הנוכח מייד הפסיק לצלם. אבל מייד התאספו סביבו כל עובדי ההסרטה, וגם חלק מהניצבים ששכחו מתחילת המשימה, כדי לראות במחזה המופלא. איך שתי שמיכות מתנועעות להן בקצב, גם מנחם גולן עצמו מיהר לזירת ההתרחשות הפלאית. הוא אפילו צחק, וזה מה שגרם לכך שהווג שהסתתר מתחת לשמיכות חזל מעיטוקו, הסיר את השמיכות מעליו ותמה לפשר ההתקלות ההמונית סביבו.

הסתבר שהיה זה בחור תימני ישראלי שפגש שם ניצבת אנגליה, ותוך כדי המ' תנה, בין קאט לקאט של הצילומים, הם החליטו להיות לא רק ניצבים אלא גם מאונכים. מה שטוב, שהתימני החרוץ הזה,

ישראל גרנות מצחיק כמו בהרוסקופ

ישראל בן ה-24, שהפסיק כבר לפרסם שני ספרי-שירה, אך מוכר יותר כמחבר סיפורי-רגיל תחת שמות ספרותיים שונים, לא ידע כלל לאיזה פת הוא מפיל את עצמו כאשר החל מפרסם בעיתון הסטודנטים יתוש, הורוסקופים סאטיריים, וכך, ברגע של התבדחות, כתב ישראלי לבנות מזל בתולה, כי הוא משתתף בצערן, וכדי לפתור להן את הבעיות צירן להורוסקופ את מיספר הטלפון שלו. גרנות חשב, בתמימותו, שזמנן של הבנות לות חלף-עבר, אך מרגע שהתחיל הטלפון שבביתו לעבוד שעות נוספות, הוא נוכח לדעת איזה הערכות מוטעות היו לו.

במשך שבועיים, נון-סטופ, צילצל הטלפון בביתו ועל הקו היו, נוסף לבתולות גם כאלה שהציגו את עצמן כבתולות ולא תאמינו — אבל היו גם גברים שהציגו את עצמם כבתולים. בקיצור, ברוח שלגברים הבתולים הוא לא יכול היה לעזור. אבל מה שיותר גרוע, זה שגם אני פני הבתולות הוא נאלץ להשיב לישראל פשוט לא יבוא בחשבון א תהרגו — הקנאות שלי, שהיא לא רחוקה מלהיות אלא גם בחורה נחמד ולא היתה מוכנה בשום אופן לחלוק א ישראל שלה עם בתולות השרויות בצרות. נו, טוב, ישראל לא נותרה בריא אלא למחר ולפרסם בהורוסקופ הבא מש' הוא בנוסח, אגוא, הפסיקו להתקשר, אחר מולכן יהיה רע.

ואם אתם שואלים אותי, או מילא כאב הראש מכל הצילצולים, אבל שכל-כך הרבה בחורות מתקשרות אליו, והוא נאלץ להגיב לכולן לא — מזה כבר כואב הל

עוזי פוקס נאמן כמו בישראל

השוודית, ואני לא מתכוונת לשכוח אותה. לקראת סוף ההופעה קיבל עוזי זרי פרחים ענקי, ועל גבי הפתק שצורף אליו היה כתוב בכתב עגלגל השם ליוזה. מאחר שעוזי לא הכיר בשוודיה שום בחורה בשם ליוזה, היה משוכנע שמישהו מחבבי ריו חמד לו לצון ושלה לו פרחים בשם בתו שלו בת החמש. הנמצאת בישראל, שגם לה קוראים ליוזה.

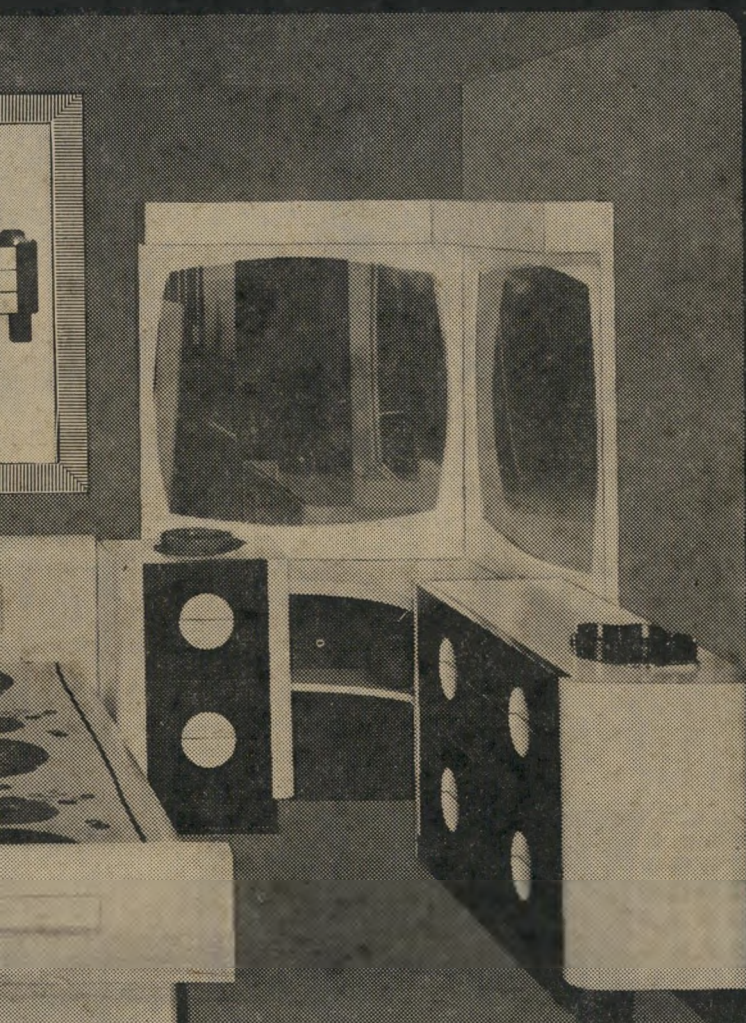
אבל גם לחתרת, כאשר הגיע עוזי למורד, הוא הוכרח לעלות לבמה ובסוף ההופעה, הגיע זר נוסף, גדול פיישיניים וגם אליו צורף פתק עם השם ליוזה.

התעלומה נפתרה סוף-סוף, כאשר חתיכה בלונדית בעלת גוף משגע ניגשה אליו, והסתערה על צווארו בנשיקות ובחיבוקי

סכיני-גילוח לחתיכות

פעם היה היה הילומן אחד, מאד ידוע ומאד נשוי, שהיה גם מאד רחב-לב. כלפי הידידות הקרובות שלו, אני מתכוונת. אלא שכדי שהתבררם שלו יידעו מי הן הידידות, גם מבלי שיצטרך להכריז עליהן ברבים, הוא חילק לכל אחת מהן, בנפרד, משרות-זיהוב עם מדליון בצורת מגן-דודי משובץ ילומים, וכך יכלו לזהות אותן, לפי המגיני-ידידי שהן ענדו על צווארן. מי שממשיך במסורת הזו הוא מלך חיי-הלילה של ברלין, שימיעון ערן, שעזב אותנו לפני שבוע.

אך בניגוד לקודמו, שימעון לא חילק משרות עם ילומים, אלא תלוינים בצורת רת סכיני-גילוח מזהב. וכך אפשר לדעת מי וכתה למגעו האישי החד של המלך. למי שמעוניין.

אנו מחדש'נים!

כלומר מייצרים
חדרי שינה.
השקענו בחדר!
השינה החדשים
שלנו את כל הידע,
כל הנסיון העשיר
ועיצוב של טובי
המעצבים.

והתוצאה; חדרי
שינה מרהיבים!
נוחים! מזמינים!!
ראו בעצמכם.
בנושאי המחיר
ותנאי התשלום
נלך לקראתכם!

פינת 7

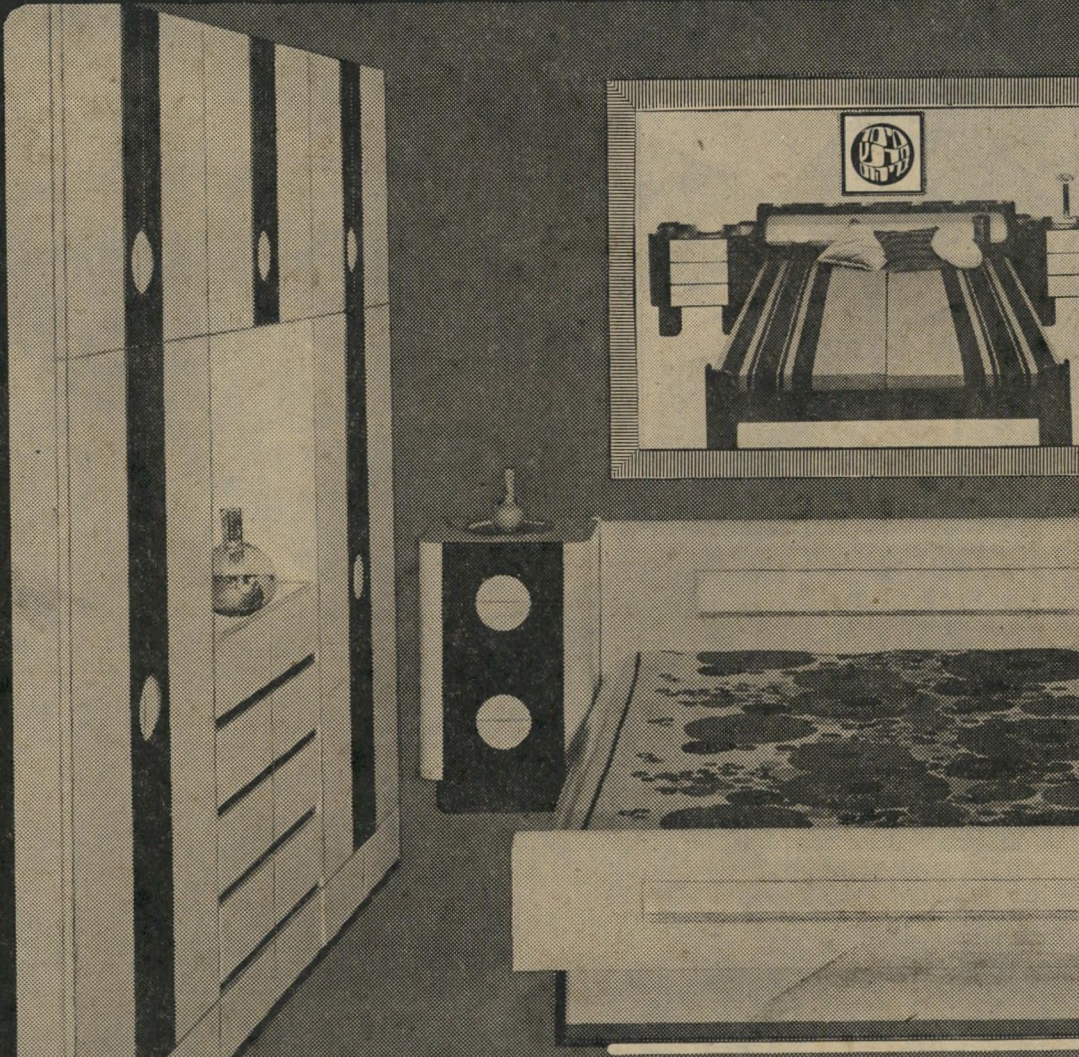

ריהוט סלוני • מזנונים • פינות אוכל •

מימד חדשן

חדרי-שינה

לרזוחתכס פתוח גם באוצ"ש א"מ 6 בערב עד 10 בלילה

דיזנגוף 94 ת"א
טל. 226051

דיזנגוף 217 ת"א
טל. 238660

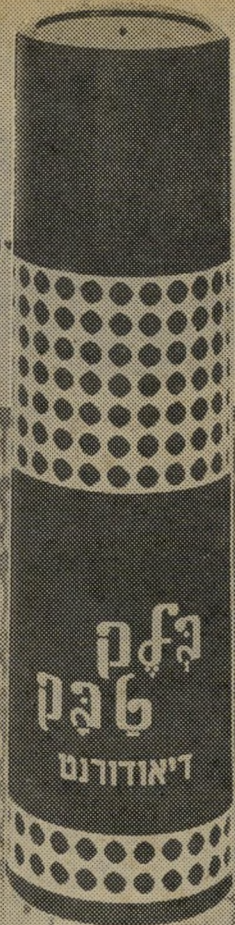
94-217

חדרי-שינה • פינות-באר • מחיצות וקירות דקורטיביים

לגברים בלבד

לגברים כמו שנשים אוהבות
דיאודורנט לגבר פֶּלֶק טֶבֶק חֲדָשׁ

עץ הזית

רחל מרחלת על כל העולם

אז אני מתנצלת

אל תשאלו איזו שטיפה קיבלתי מהעורך שלי!

זה היה כך: ביום השלישי שעבר השתתף העורך שלי בחתונה. בדרך-כלל לא רואים אותו במקומות כאלה, כי האיש ממש שונא חתונות. וגם בריתות והלוויות וכו'. אבל זאת היתה הזדמנות מיוחדת, כי העורך שלי רצה להביע בצורה זו את הוקרתו למארחים. הפרופסור **מיכאל סלע**, נשיא מכון וייצמן, ואשתו **שרה**, על מעשה יפה שעשו. הסלעים העמידו את בניין-השרד היפה והמרווח של נשיא המכון לרשות חתונתה של **בתיה שושני**, שהיא ידידת-נעורים של שרה סלע. כי בשעתו הבטיחה שרה לבתיה שכאשר תחתן, יעמד ביתה

טובות השלוש

נון האחת

אולי אינני מחדשת לכם דבר, אבל אין כמו מסיבות לשיפור מצב-רוחו של הגבר הבודד, ואפילו אם הוא רק האדריכל **יורם רסקין**, שנשאר בסילווסטר האחרון אלמן-קש. אחרי שאשתו **רפנה**, החליטה לחגוג את החג הקדוש לנוצרים בארצות-הברית יחד עם אמה, הספרית **אנטיה**. וכך, בעוד אשתו עוזרת ליד האמא שלה באמריקה, יודעות השמועות לספר כאילו היא ויורם ארטורטו עומדים להתגרש. אבל הוא, כמובן, מכחיש את השמועות המרשעות בכל תוקף. והוא היה כל-כך להוט להכחיש אותן, עד שכדי שכולם יירגעו לחלוטין הוא הגיע למסיבת הסילי-ווסטר שנערכה בביתו של איש הספורט **נעמן שקוויצק**, שבהרצליה-פיתוח. עם לא פחות משלוש ילדות טובות. יורם העמיס אז השלישייה היפה ברונטיאק שלו, וכלל ידוע הוא שכל זמן שהבן-אדם לא מופיע עם אחת היחידה אלא עם כמה בבת-אחת, אין מקום לדאגה והעניין עדיין לא רציני. אין לי מושג מה היתה חוכמתו המקורית

יורם רסקין עם נעמי, לידיה ונהה לא רציני

של יורם לפיזורן של השלוש אחרי המסיבה. בשעות המוקדמות מאד של הבוקר, אבל זה כבר באמת פרט לא חשוב. אחרי הכל, זה עניין פרטי שלו ושלחן.

מאיר ובתיה אנכי בחתונתם מחווה יפה

לרשותה לחגוג את המאורע. כל האירוח עצמו היה כמובן, על חשבון הזוג המאושר, שדאג לכך ביד רחבה.

או העורך נסע לרחובות לחתונה, והתי-רשם בצורה הכי יפה שאפשר מהכנסת האורחים של הסלעים. וגם אחרי שמאות האורחים הלכו, הוא נשאר בחוג מצומצם והתלוצץ עם בעלי-הבית.

תארו לכם את תדהמתו כאשר הסתבר לו, למחרת היום, כי כמה שעות לפני החתונה הופיעה במדור זה רשימה שהכילה כמה שורות, שהטילו דווקא דופי במעשה היפה של הסלעים.

איני יודעת איך השתבשו השורות האלה. משהו מוזר קרה לנתן בדרך ממכונת-הכתיבה שלי אל מכונת-הדפוס. אבל מפני שאני אחראית — מה שנקרא „אחריות מנינטסריאלית“ — אני רוצה להתנצל מקרב לב. לא היתה שום הצדקה לרמזים שכאלו נרמזו באותו קטע. בחיי.

ככה, עכשיו הוקל לי, ואני מאחלת לזוג הטרי, בתיה ובעלה כלכל אל-על **מאיר אגסי**, ירחיבש עליו ושמה מכל הלב ועם כל הלב.

סיפור-אהבה

שווייצי

בי? למי שעדיין לא יודע, רביבו הוא אמנם ישראלי, שעלה ממארוק, למד בירושלים ואפילו את התסריט לסרטו השלים בבירה, אבל בכל הנוגע לנשים, ובפרט האישה הפרטית שלו, הוא מעדיף אותן בלונדניות וקרות. רק אחת כמו **דוריס**, אשתו השווייצרית, שגדלה באלפיס,

רפאל רביבו בלונדנית קרה

יכלה למצוא את דרכה אל ביתו ואל ליבו.

או משה לשם, אחרי שקיבלנו את הד"ש מסר' פדרקוף עתיר-המיליונים, מודיע רביבו שקודם-כל, האיש עוד יבוא לארץ, רק סבלנות. שנית, סר' כבר הבטיח לבמאי בארץ שיסכים להפיק סרט נוסף, שאותו יכתוב ויביים רביבו, ושלישית, דוריס נשארה בשווייץ כדי לנהל את העסקים לקראת הסרט החדש.

אומנם, תסריט עדיין אין, אבל רביבו ביקש מאד שאבקש מבנות-החמד הישרא-ליות, לאו-לירוך אליו, כי מי שתמצא חן בעיניו ייקחנה על כנפי מטוס לשווייץ ושם מובטחת לילדה הצלחה, לפחות כמו זו שלו.

רק תעזבו אתכם מהמחשבות שהוא מחפש לבגוד בדוריס, או משהו כזה. לא נכון. רביבו פשוט התאהב בשווייץ, ורוצה שיהיו איתו מה שיותר ישראליים. שכן, לדבריו, בלי הג'מעה זה פשוט לא זה.

התכשיט של שרגא

תרשו לי, בהזדמנות חגיגית זו, להשלים את הדיווח על הסילווסטר בעניין המסיבה שאירגן הצלם **נורברט סגל**, ואשר התפתחה לו יותר טוב מכפי שדימיון לו בחשכת חדר-ההושך הגדולים שבסטודיו שלו. מה אומר ומה אדבר, הבחור הזה אינו שוקט על שמריו, והשימחה במעונו היפה הולכת ותופחת ממסיבה למסיבה. אחרי שבמסיבה הקודמת הוא העביר טסט את הגג הפתוח שלו, המשקיף על מעונות האמנים שביפו העתיקה, הוא בדק את החדר האדום שבמפילס השני, והפעם עשה טסט לרחבת-הריקודים הגדולה שלו. גו, וכרגיל אצל נורברט, הכל דפק כמו שעון. נורברט, המכונה באחרונה **שרגא**, בלל צילומי-הסירוסומת הענקיים שבהם הוא מופיע בשם זה, הפתיע את כל אורחיו כשקיבל את פניהם בגלימה חומה רחבת-שוליים עם ריקמת-זהב, סטייל בזהמי, כדרכו החליף חידן פה, רקד עם חתיכה שם, הגיש בורקאס ופוגש, אבל את נסיכת-חלומותיו עדיין לא הצליח למצוא. ועד שזו תגיע סוף-סוף, נורברט נהנה מאד מהיפות שבאו למסיבה.

אבל כשהגיעה לשם, במפתיע, אחרי חצות, מעצבת-התכשיטים **רחל גרא**, הוא כאילו נולד מחדש.

רחל, שחזרה בדיוק יום לפניכן מסיבוב הופעות בארצות-הברית, התייצבה כדי לחתום במידיה בפניקס-הנוכחות של נורברט, וזה, כמו שראה תכשיט יקר-המציאות שכמותה שבאה לבדה, מיהר לאסוף אותה תחת חסותו, כי לא רצה שחלילה משהו אחר יגנוב אותה לעצמו, וכך, כל הערב כולו, עונדה על גלימתו של נורברט, הם בילו ביחד.

ואתם רק יכולים לתאר לעצמכם מה התרחש שם אחרי שכולם הסתלקו. רחל פשוט הזמינה מונית, ונסעה הביתה להשי-לם שעות שינת.

נורברט סגל ורחל גרא תורג'י-סיכום

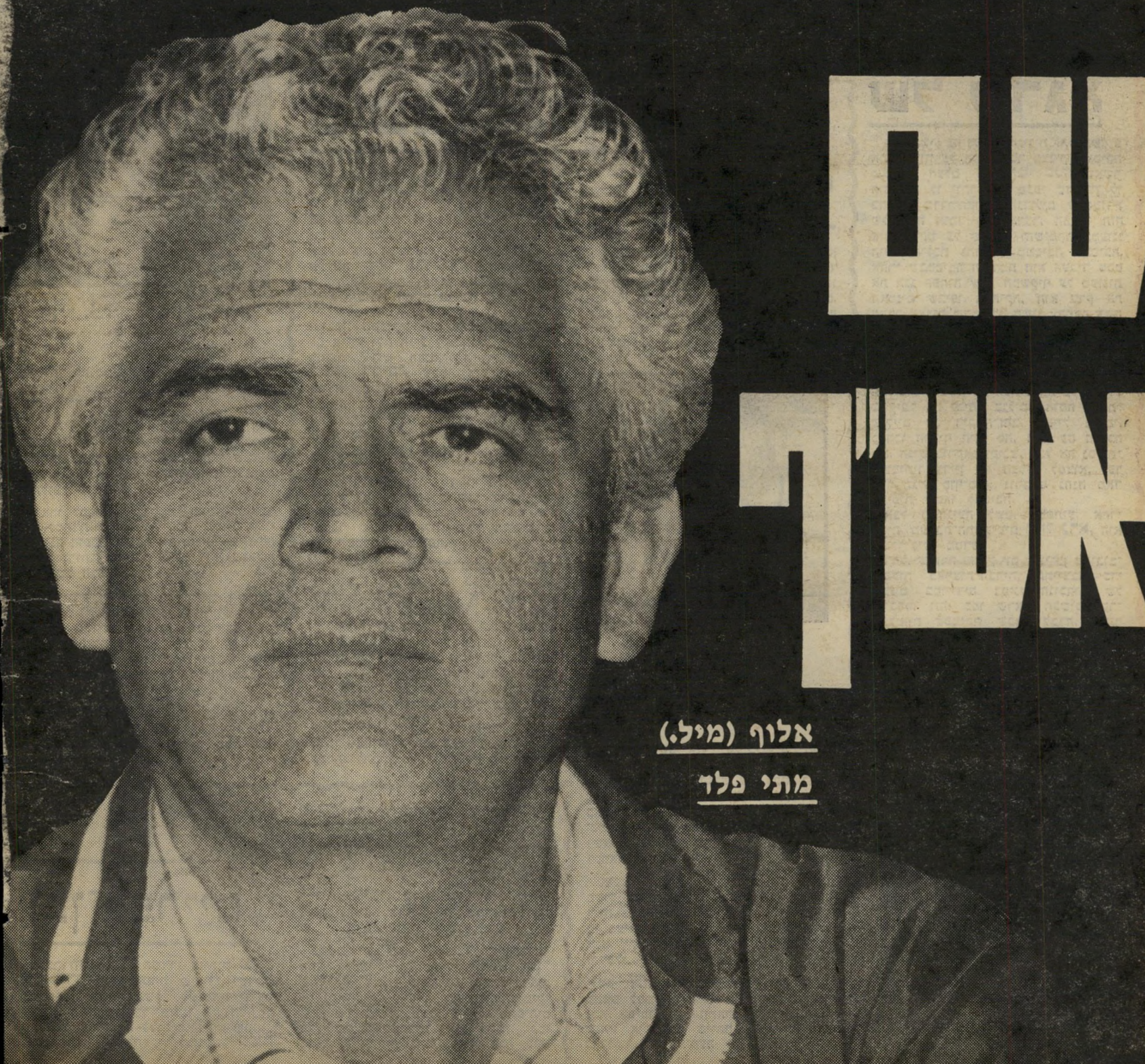
העולם הזה

הסערה העולמית סביב „מיסמך פלד“

הפגישה

עם

אשד

אלוף (מיל.)

מתי פלד